

B R E V I A R I U M
G O T H I C U M
S E C U N D U M R E G U L A M
BEATISSIMI ISIDORI

A R C H I E P I S C O P I H I S P A L E N S I S

JUSSU CARDINALIS FRANCISCI XIMENII DE CISNEROS PRIUS EDITUM;

N U N C O P E R A

EXC.^{MI} D. FRANCISCI ANTONII LORENZANA

SANCTÆ ECCLESIAE TOLETANÆ HISPANIARUM PRIMATIS

Archiepiscopi recognitum

AD USUM SACELLI MOZARABUM.

MATRITI ANNO MDCCLXXV.

Apud JOACHIMUM IBARRA S.C.R.M. & Dignit. Archiep. Typog.

REGIO PERMISSU.

FRANCISCUS ANTONIUS LORENZANA

ARCHIEPISCOPUS TOLETANUS HISPANIARUM PRIMAS

LECTORI SALUTEM.

AB hujus nostri Pastoralis muneris exordio nihil altius fuit animo insitum, quam majorem sequi vestigia, præcipue clarissimi Cardinalis Francisci Ximenii de Cisneros, qui pene oblitteratum Gothicum, seu Mozarabicum Riturum typis mandavit: ut posteris Gothorum Patrum memoria rediret, & quasi revivisceret honos debitus Osio, Leandro, Fulgentio, Isidoro, Braulioni, Eugenio, Helladio, Juliano, Ildephonso, & aliis Patribus de nostra Hesperia optime meritis, strenuis fidei athleticis, Ecclesiarum Hispaniæ columnis, Gothicæ gentis decori, & Præsilibus Conciliorum.

Utilitas editionis
Gothici Ritus.

Huic operi obnixæ incumbentes præ oculis habuimus, propriisque manibus pervolvimus per vetustos Gothicos Codices veterem liturgiam redolentes, octingentis abhinc ferme annis manu exaratos, quingentis ad minus ante triste natale Lutheri, Calvini, Sectariorum, & Novatorum adversus Sacramenta, queis Sancta Mater Ecclesia mirabiliter fovetur, & nutritur, ut fidei hostes ad meliorem frugem convertantur, vel saltem Sacra Mysteria in tam perantiquis autographis perlegentes, obmutescant.

Ecclesia Romana omnium Mater, & Magistra summopere insudavit, ut sacra liturgia per universam orbem eodem Ritu celebraretur; & sic una esset omnium fidelium oratio: verumtamen Missalia, & Breviaria antiqua non abolevit; imo tamquam in Sacrario Psalterium secundum veterem versionem Italiam ab Augustino, & aliis Patribus prælaudatum retinet; in Vaticana Capella præcinit, ejusque Codices in Bibliotheca tamquam in serinio pectoris recondit.

Sedes Apostolica
unitatem Ritus
exoptat, sed diversitatem huad omnino
damnat.

Ipsomet Sacrum Concil. Trid. maximam inde utilitatem provenire agnoscens, statuit: Religiosos Ordines ducentis ante ipsum annis peculiari Ritu utentes, eum retinere posse, tam in Sacrificio Missæ, quam in divino Officio persolvendo. Ob id longissima temporis præscriptione, & immemorabili consuetudine suffulti Cistercienses, Carthusiani, Eremitæ Calceati Montis Carmeli, & Prædicatores Ordinis S. Dominici proprios Ritus & Cæremonias observant; ut insimul hoc modo in Ecclesia Dei unitas Sacrificii resplendeat; & veteri Ritu Romano cum politiori collato Sponsa Chrsiti mirabili circumdetur varietate.

Resplendens in quibusdam approbatis
Ritibus pulchra varietas Ecclesiam mirifice
ornat.

Zelo fidei accensus eximus ille Cardinalis Ximenius, Christianus, & Politicus Heros sparsos undique Gothicos, Isidorianos, seu Muzarabicos Codices in unum collegit; viros doctissimos undequaque accivit: peritiores in Muzarabico Ritu Sacerdotes selegit; iisque divitiis onustus, Breviarium secundum regulam S. Isidori tandem anno 1502 prælo commisit.

Laudatur studium
Cardinalis Ximenii de
Cisneros in Missalis &
Breviarii Muzarabici
editione.

Verum ne metas recti ordinis transgrediamur, primo de Etymologia hujus Sancti Officii, postea de rebus ad ejus antiquitatem spectantibus agemus.

Etymon igitur Muzarabici Officii usurpatur secundum denominationes Nationum, inter quas Hispani victitabant. Revera namque ordine chronologico Ritus licet sit secundum temporum vicissitudine, & Prælatorum ordinationes variatus, primo denominari debet *Romanus*, & *Hispanicus*, traditione descendens a Sanctorum Petri, & Pauli Discipulis primis Ecclesiæ Hispaniæ fundatoribus, & Præsulibus, scilicet Torquato, Ctesiphonte, Indaletio, Hesychio, Euphrasio, Secundo, & Cæcilio, qui ad Hesperiae nostræ oras pervenientes, eam fidei lumine illustrarunt; deinde *Gothicus*, post Reccaredi Gothorum Regis ad Catholicam fidem conversionem, publicamque in Concil. III. Tolet. Arianæ Hæreseos abjurationem.

Etymon Ritus
Muzarabici, Gothici,
Isidoriani, & Toletani.

Cum Leander, & ejus frater Isidorus multa in sacra Liturgia, & Officio depravata, corrupta, & Arianorum perfidia inversa comperissent (incredibile namque est, a tempore Athaulfi usque ad Reccaredum vigentibus Arianis erroribus, exulibus Episcopis Catholicis, plurima in sacra

Ordinatores, & Correctores Gothici
Ritus S. Isidorus,

- & Leander; præcipue vero Concil. IV. Toletan. normam in Divinis Officiis præscripsit. autographa non irrepsisse vitia), ea a mendis expurgare, puriora reddere, & in meliorem ordinem redigere cogitarunt; cujus causa Leander, & Isidorus de divinis Officiis scripserunt, & totus fere scopus Concil. IV. Tolet. præside S. Isidoro, fuit, ordinem in Sacrificio Missæ, & in divinis Officiis stabilire, per universam Hispaniam, & Galliam extendere, deturpatamque faciem ad pristinum statum restituere.
- Isidorus Vicarius Apostolicus; & Ritus Isidorianus nuncapatus. Ob tantos exantlatos labores, & diurnas elucubrationes S. Isidori cœpit merito Ritus nuncupari, *Isidorianus: Breviarium, & Officium, secundum regulam Beatissimi Isidori*; hoc est, secundum Canones Concil. IV. Tolet. ab ipso præcipue elaboratos, utpote Præsides Concilii, & Sedis Apostolicæ Vicario, Ritus & disciplinæ Ecclesiasticæ Moderatore, & totius Orbis fulgentissimo sidere.
- Ritus dictus Muzarabicus. Postquam misere a Mauris Hispania nostra fuit occupata, Christianique Arabibus victu, vestitu, & pluries connubio mixti, inito pacis fœdere, a Maurorum Regibus quasdam obtinuerunt Ecclesias; suis Catholicis Ritibus retentis, Missale, & Officium *Muzarabica* fuere appellata.
- Christiani tempore Mahumeticæ Dominationis Catholicam Ritum retinent. Quis vel lippis oculis non videt, per quadringentos ferme annos Arabici dominii in Toletana Civitate occulte Sacra a Christianis multoties sine Præsule, & sine Episcopo fieri? Quis non miratur hunc Ritum hac tempestate penitus non deperiisse Regii Sacerdotii deficiente virtute? & si aliquoties furtim, secreto, aut magno pretio Saracenis a Christicolis persoluto, Episcopus hujus Sedis Toletanæ eligebatur; nec, scholis clausis, peritiorem, nec sanctiorem, amissa libertate invenire licebat, interdicto prædicandi & docendi munere, & barbarie cunctos obnubilante.
- Ritus Gothicus cœpit nuncupari Toletanus. Affulsit tandem optata dies, qua inclytus Alphonsus Sextus Toletum expugnavit, suamque in potestatem redegit: A Sacris exorsus: Mezquita olim, Sacra Basilica effecta est; e Gallia doctissimos, & religiosissimos viros evocavit, ut ad Episcopales Cathedras eveheret; Cluniacenses Monachos tum maxime florentes, ad Canonicatus, & dignitates Ecclesiæ Toletanæ adduxit; Bernardum Toleti Præsulem constituit; Sanctum Petrum Oxomæ; alium Bernardum Segontiae; & Sanctum Geraldum Bracharæ. Hoc ex tempore Mozarabicum Officium nominatum fuit *Toletanum*; quia Toleti commorari Castellæ, & Legionis Reges, magnificareque Urbem, & Ecclesiam cœperunt: ob loci securitatem, munitiorem, & faciliorem accessum ad cætera expugnanda oppida a Mauris occupata; & exinde Urbs parva munita loco, Regia civitas nuncupabatur.
- Memoria Card. Mendoza commendatur. A tempore Alphonsi Sexti usque ad Catholicos Reges Ferdinandum, & Elisabetham cum frui quiete ac pace Castellæ Reges non potuerint, hinc inde discurrebant: bello assueti, de expellendis Mauris ab universa Hispania sedulo cogitabant: tenebras ignorantiae fas non erat penitus discutere; quousque Granatensi civitate expugnata, Catholici Reges in melius res ordinare suis egregiis Consiliariis magnis Cardinalibus Petro Gonzalez de Mendoza (eoque vita functo) Francisco Ximenio de Cisneros commendarunt. Ista clarissima Ecclesiæ lumina, Universitates, Collegia, Xenodochia, Orphanotrofia, Cathedrales, & Collegiatis Ecclesias erigi in Hispania, & in Indiis curarunt; & quædam pia egregia monumenta suis sumptibus posteris imitanda reliquere.
- Missale & Officium Isidorianum Card. Ximenius edere intendit. Cardinalis Ximenius quasi apud argumentosa cito selegit Biblia Sacra, Missale, & Officium Isidoriana, ut quantocius prælo, nuper in Hispania introducto, committerentur; nihil enim utilius, gratius, & Religioni commodius judicavit, quam sacros libros vegetiores, & puriores omnibus fœnerari.
- Finis Card. Ximenii in editione Muzarabici Ritus. In Editione Missalis, & Breviarii *Isidoriani* nullatenus intendit præclarissimus hic vir aliquid detrudere auctoritati veteris *Romani*, quin potius extollere. Collata etenim hujus correctione cum antiquo Gothico, evidenter demonstratur, Ecclesiam Sponsam Christi semper, & ubique unam fuisse; eodemque Spiritu coadunatam, inconsutilem, non ab Hæreticis dilaceratam, divisam in partes, sortitam, & a summo usque deorsum ab illis scissam. Licet non idem modus, ordo, & latini sermonis facundia in omnibus precibus appareat; in Gothicis tamen exemplaribus ingenuus sermo resplendet, non arte politus, sed vetustatem redolens, ob idque Grammatices

(III)

regulis non tam arcte astrictus, ut in uno vel altero loco hujus nostræ editionis videre licet; cæterum propter CC. venerabilem canitiem ea illæsa reliquimus; & ob levamen legentium, maxime recitantium, unamquamque dictionum suo proprio accentu insignivimus: in Missali autem, & Breviario Romano cuncta recte satis disposita, perpolita, a pluribus mendis purgata, & vigiliis clarissimorum Cardinalium Baronii, Bellarmini, & aliorum in melius redacta: Hymni etenim S. Ambrosii, & aliorum Patrum ad meliorem concentum, & mensuram versus fuerunt reducti: suis quique locis aptati; ita ut & sensum retinerent, & ab Oratoribus, & Poetis Latinis non deviant. Hucusque de Nomenclaturis hujus Sancti Officii.

Inter res ad antiquitatem Liturgiæ Gothico-Hispanicæ spectantes, Versio primum locum vindicat sibi. Tanti enim habita fuit apud Veteres, & Neotericos versio vetus Itala, ut de ea S. Augustinus asserere non dubitaverit in interpretationibus cæteris præferendam, *nam est verborum tenacior cum perspicuitate sententiæ*: hacque præcipue utuntur Mozarabici Sacerdotes.

Hic scitu dignum est, quod ne antiqui Ritus Gothico-Hispani deperiret memoria, editionem Breviarii commisit prælaudatus Ximenius Doctori Alphonso Ortizio, Canonico Toletano, qui in Dedicatione operis fatetur: *Officia nocturna pariterque diurna in lucem edita dignitate quidem egregia, cognitione, & castigatione fuisse difficilia; diu multumque operoso studio recognita: antea namque pene omnia in libris veteribus confusa, atque incognita penes eruditos jacuisse; impensis vero, & Cardinalis opera suis locis quæque reposita, characteribus, atque periodicis distincta, verbis, & sentiis dilucidata; ac diu senio periclitata Officia Isidoriana, annositate deleta, futuris sæculis sine difficultate jam perlegenda.*

Hanc provinciam edendi Sacros Codices postea aggressi sunt Flaminius Nobilius, Morinus, Joannes Martianæus, Thomas Hetarneus, Faber Stapulensis, Josephus Maria Caro, Cardinalis Thomasius, & Petrus Sabatier alios recensens, & merito Blanchinium extollens: ex his duobus postremis clarissimis Auctoribus quidquid reperuimus ad nostram Breviarii Gothici Editionem perutile, delibavimus, non vultu Ritus immutato, sed tantum correcto, collatis lectionibus cum Vaticanis CC. Veronensibus, Corbejensibus, Parisiensibus, S. Germani, & aliis.

In tantum deserviit editio Versionis veteris Italæ a Petro Sabatier magno labore facta, ut ea duce non cœcutiremus, nec cæspitaremus; nam nec verbum fere in nostro Psalterio invenimus exaratum, quod in alio ex M. SS. præcipue in Bibliis Gothicis Toletanis, & in D. Augustino non legatur: hoc modo tuta nobis patuit via ad nostri Breviarii correctionem quando vel mendum Typographi apparebat apertum, vel si etiam hæsitare de sensu alicujus vocis contingebat, aliis veteribus lectionibus concordantibus firmabamur.

Mirabilis multiformis gratia Dei! Mirabilis Spiritus Paraclitus septiformis munere, & multiformis dono linguarum, qui dignatus est ex visceribus sacri textus absque substantiali sententiæ mutatione tot Versiones ab Ecclesia non rejectas; totque generibus linguarum depositum fidei in M. SS. Gothicis Vaticani, Hispaniæ, & Galliarum nobis in hunc diem sartum tectum servare!

Ne vero vagandi licentia fidelibus indiscriminatim tribueretur, & simul Hæreticorum libertas coerceretur, Sacrum Concilium Tridentinum privatis arbitrium judicii in sacris discernendis ademit; & ex omnibus versionibus, & editionibus Sacrorum Bibliorum Vulgatam selegit: cæteris prætulit, & authenticam declaravit; ne in re tam gravi Laici, & Feminae Judices constituerentur. Non vero alias quasdam Versiones parvipendit, Italicam præcipue; immo ut hujus innotesceret antiquitas, & veritas, in officio Romano ad Matutinum Psalmus, seu Invitatorium *Venite exultemus Domino* juxta veterem versionem Italam ferme adamussim recitatur, retenta solum in die Epiphaniæ Domini Vulgata; & Gregorius Magnus utraque translatione nunc Nova, nunc Vetere, utebatur.

In Introitu Missarum videsis Gradualia, & Tractus ipsiusmet Missalis Romani. Passim inveniuntur versiculi secundum veterem Italam versionem, qua utitur Psalterium Gothico-Hispanum: exempli causa: In Introitu Dominicæ Septuagesimæ recitantur illa verba *Circum-* in Missali, & Breviario Romano quædam inveniuntur juxta

versionem Italam veterem. *dederunt me gemitus mortis; & non doloris* juxta Vulgatam; in Communi Martyrum tempore Paschali Psalm. 134. *in servis suis consolabitur*, juxta Vulgatam *deprecabitur*.

Ne videamur Psalterii Isidoriani Versionem nimium extollere, & pro nostro arbitrio asserere, veteri Italicæ quam summopere ut dictum est, Augustinus commendat, eam esse simillimam, quædam loca proferemus. In psalmo 47. legitur in Vulgata *odientes*, & in Psalterio Isidoriano *odio habentes*, eodem modo quo S. Augustinus legit: Psalm. 18. v.3. tam in Vulgata, quam aliis versionibus *eructat*, in versione vero veteri Itala legitur *eructuat*, ut etiam in Augustino; insuper vers. ejusdem Psalmi Vulgata: *Si mei non fuerint dominati*; Psalterium Isidorianum *dominata*, sicuti Augustinus: Psalm. 20. vers. 3. *desiderium cordis* legitur in Vulgata, & aliis quibusdam versionibus; in Psalterio vero Mozarabico *animæ*, ut in Augustino; & Ecclesia Romana in Communi unius Martyris pluries repetit *animæ*.

Juxta Vulgatam centum quinquaginta Psalmi Davidis, seu ejus Discipulorum enumerantur; tamen in nostro Psalterio Isidoriano, & in Versione veteri Italica superadditur Psalmus 151, cujus initium: *Pusillus eram inter fratres meos, & adolescentior in domo patris mei* &c. cum hac epigraphe: *Hic Psalmus proprie scriptus in David extra numerum, cum pugnator esset adversus Goliath solus*: & si conferas non epigraphem sed Psalmi verba, absdubio in Versione veteri Italica (nusquam in editione Vulgata, & aliis) eadem reperies.

Præterea sedulo scrutare Psalmum 118 *Beati immaculati in via*, & tot antiquitatis notas, tot annotationis numeros Hæbraicis, Romanis, & antiquis Hispanicis litteris descriptos reperies, ut nulla remaneat dubitatio. Incipit a littera Hæbraica *Aleph*, sequitur numerus Romanus I, alius Hispanicus adjicitur, omnesque idem significant, scilicet numerum primum: postea indigitatur initium mysticæ significationis, & sic deinceps totus Psalmus per octo versiculos successive in capita distribuitur: in versione Vulgata tantum litteræ Hæbraicæ apponuntur, & illa alia in nostro Psalterio addita antiquitatem redolent. Psalm. 95. v. 8. hæc verba in nostro Codice leguntur: *Dicite in Nationibus: Dominus regnavit a ligno*, a Justino, Tertuliano, atque aliis Patribus tantopere commendata, & a Fortunato in hymno, *Vexilla Regis prodeunt*, hoc modo intexta: *Impleta sunt, quæ concinit David fidei carmine, dicens in Nationibus: Regnavit a ligno Deus*; & tamen in Vulgata non reperiuntur, ut in veteri Itala, & Psalterio nostro.

Scire hic cupiet eruditus Lector, a quo, & quo sæculo hoc Psalterium M.S. sit exaratum? & ut ob elucidationem rei utriusque fines recti judicii non prætergrediamur, asserimus: Codicem tria continere, scilicet, Psalterium, Cantica, & Hymnos; cæterum in Prælocutione Acrostica Hymnorum leguntur initio cujusque exametri litteræ, ex quibus prodeunt hæc verba: *Mauricus obtante Veraniano edidyt*, ex quibus conspicuum apparet, Exscriptorem fuisse quemdam Mauricum Veraniani votis, aut jussu: tamque jubentis, quam exequentis Nos latet notitia; nec conjecturis locus est, cum nulla in Conciliis Toletanis Episcopi Veraniani mentio fiat: nam licet Mauritius Oretanus Episcopus, & Vera Tarraconensis Toletanis Conciliis subscripserint; tamen nullum ex hoc fundamentum elici potest; & tantummodo ad scripturæ signa recurrere licet.

In Canticis superscriptio Prophetarum inversa tibi videbitur; nam Jeremias pro Nehemia, Zacharias pro Azaria, Jeremias pro Michæa, Isaias pro Jeremia, & Osea: hoc partim Exscriptoris culpa, partim aliis de causis contingere potuit; & ne supercilium extollas, illico tibi exemplum simile in nostra Vulgata occurrit; nam cap. 27. Matth. vers. 9, hæc verba: *Acceperunt triginta argenteos pretium appretiati*, &c. relata sunt tamquam dicta a Jeremia Propheta illis verbis: *Tunc impletum est, quod dictum est per Jeremiam*; quando certo constat non a Jeremia, sed a Zacharia esse prolata. Ulterius cap. 1. Marci v. 2. apponuntur illa verba: *Ecce ego mitto Angelum meum ante faciem tuam; juxta Isaiam prophetam*, & revera sunt Malachiæ. Ad has, & alias difficultates enodandas in varias Expositores abeunt sententias; sed ad nostrum institutum magis arridet S. Hieronymus lib. 2. in Amos cap. 5. hisce verbis: *In omnibus Scripturis sanctis observandum est Apostolos, & Apostolicos Viros in ponendis testimoniis de Veteri Testamento*

non verba considerare, sed sensum.

Ex his colligitur: Hispanicam Ecclesiam in Sacrorum Bibliorum Versione in plurimis adhærere veteri Italicae, cujus mentionem S. Augustinus facit; & in Missali, & Breviario Romano juxta eandem, & non alias tunc temporis vigentes, plures appositos fuisse versiculos Clemens VIII. in bulla Romano Missali præfixa sequentibus verbis testatur: *Qui (Pius V) & si multis propositis pœnis severissime caverit, ne illi vel adderetur, vel ulla ratione demeretur; tamen progressu temporis sive Typographorum, sive aliorum temeritas, & audacia effecit, ut multi in ea quæ his proximis annis excusa sunt Missalia, errores irrepserint, quibus vetustissima illa sacrorum Bibliorum Versio, quæ etiam ante S. Hieronymi tempora celebris habita est in Ecclesia, & ex qua omnes fere Missarum Introitus, & quæ dicuntur Gradualia, & Offertoria accepta sunt, omnino sublata est ... cujus rei prætextus fuisse videtur, ut omnia ad præscriptum sacrorum Bibliorum Vulgatæ editionis revocarentur.*

Licet enim Hieronymus in Sacris Scripturis exponendis Doctor Maximus censeri debeat; tamen in Ecclesia Latina magni ponderis semper habita est auctoritas Augustini. Nec eruditos latet, Hispanicam Ecclesiam ejus opera præ oculis habuisse, cum ob propinquitatem regionum, tum ob Epistolarum frequentiam, & Episcoporum Africanorum cum Hispanicis communicationem.

Canticum XXIII. in nostro Psalterio canticum *Tobi* inscribitur, non *Tobiæ*; & eodem modo S. Augustinus, qui semper seniores *Tobim*, juniores *Tobiam* appellat.

S. Leander apprimè charus fuit, & amicitia conjunctissimus S. Gregorio Magno, necnon S. Isidorus; ejus rei evidens argumentum est quod Commentaria in Job papa Gregorius Leandro dicavit, eum alloquens verbis amore & reverentia plenis. Quis igitur sanæ mentis hos Sanctos Doctores ejusdem instituti mutuo inter se non contulisse consilia, versiones sacras, & libros, quibus fides Catholica fulciretur, & Gothorum gens nuper ad fidem conversa in ea stabiliretur, opinabitur? Adducat alius simile Dedicationis exemplum Summi Pontificis, magnique Ecclesiæ Doctoris: in medium afferat alia verba tantæ benevolentiae plena sicut illa Gregorii ad Leandrum ex regist. lib. 4. epist. 46. *Quanto ardore videre te sitiam, quia valde me diligis, in tui tabulis cordis leges; sed quia longo terrarum spatio disjunctum te videre nequeo, unum, quod mihi de te dictavit charitas, feci; ut regulæ Pastoralis librum, quem in Episcopatus mei exordio scripsi, & libros, quos in expositionem B. Job jam dudum me fecisse cognovisti, Sanctitati Tuæ, communi filio Probino Presbytero veniente, transmitterem.* Et in fine Epistolæ de brevitate sese excusans hæc verba auro cedroque digna eundem alloquens subjungit: *Ipsa charitati tuæ Epistolæ meæ brevis innotescit, quando ei parum loquor, quem magis omnibus diligo.* Inter quos, quæso, Ecclesiæ Patres strictius amicitiae vinculum usquam perlectum est?

Isidorus, etsi non discipulus, eidem Summo Pontifici commendatissimus fuit, qui non solum auctoritate Apostolica ejus electionem confirmavit, & electum sacro Pallio decoravit; sed etiam ejus in universa Hispania Vicarium constituit. Non minorem Leo IV. de eo opinionem concepit, qui ad Britanniae Episcopos scribens, asserit: *Isidori dicta, sicut Hieronymi, & Augustini retinenda esse ubi inusitatum contigerit negotium, quod per Canones minime definiri possit.* Ejus fama eo tandem excrevit, ut vix ab ejus obitu decem & sex annis elapsis, Toletana Synodo duorum supra quinquaginta Episcoporum plaudente, ipsoque S. Ildephonso suffragante, *Doctor egregius, Catholicæ Ecclesiæ novissimum decus, in sæculorum fine doctissimus, & cum reverentia nominandus* appellari meruerit.

Perfacili negotio ex hucusque dictis autumare quis poterit, quot flores ex Ecclesia Romana, ejusque Ritu hi Sacri Doctores decerpserint, cum via illis ad Procuratores mittendos patebat; & iisdem in prosperis bene agendis Summi Pontifices maxime favebant.

Jam non demiror, Psalterium juxta versionem veterem Italiam, qua Hispaniarum Patres utebantur, in Summi Pontificis sacello, nec non Venetiis in majori Ecclesia S. Marci in hodiernum

Multa in Missali Romano ex versione veteri Itala deprompta esse Clemens VIII. testatur.

Probatur ex Cantici 23. Auctoris Appellatione. S. Leander a S. Gregorio Magno commendatur.

S. Isidorus S. Gregorio Magno acceptissimus fuit, & a Leone IV. commendatus.

Eadem versio, quam S. Gregorius Veterem vul-

gatam seu Translationem appellat, cum ea convenit, quam nos veterem Italam nuncupamus.

diem recitari: eodem enim spiritu Patres Hispanici agebantur, eadem Apostolica disciplina dirigebantur, & a S. Petri Sede, quod illis deerat, mutuabantur; eademque versio quam S. Gregorius veterem Vulgatam, seu translationem appellat, a S. Augustino Itala nuncupatur.

Hactenus de Versione hujus Sancti Officii. Nunc vero antiquitatem Liturgiæ Gothico-Hispanicæ patefaciam, primo ex vetustate Codicum, secundo ex institutoribus, seu compilatoribus ejus, demumque ex Notis Cantus appellati Eugeniani textui appositis.

Miseranda deflendaque Hispaniarum vastatio a Saracenis facta, Hispanorum Patrum memoriam non abolevit; quamvis plurima eorum scripta, partim abrasa, partim mendis et fabulis conferta, partim deperdita, spurcata partim, et denique igni tradita, penitus oblivioni dare intenderint pagani, postliminio tamen, Mauris expulsis, opera et studio cardinalium Ximenii, Loaisae et Aguirrii, in Editione ritus et concil. Toletanorum honos tantis Patribus est restitutus.

Si aliquod in mss. Codices mendum irrepsit, exscriptorum, non auctorum vitio est vertendum; si enim hodie cum ars typographica viget, passim in libris errores inveniuntur et menda, quid mirum si inventionis initio Missale et Breviarium Isidorianum mendis scateret quam plurimis? Nec tantum de labore nostro confidimus, ut fatum simile aliqua in parte non nobis contingat; pag. enim 59 invenitur sancti Thomae Cantuariensis nomen, prout exstat in Editione D. Ortizii: appositum illic aut potius elapsum est praeter mentem nostram.

Gothici Codices, quos evolvimus, senio confecti, disrupti, lacerati, characteribus fere obliteratis et absumptis, blattas non pascunt, saepe enim prae manibus habentur; sed tineae et aerugo non solum membranas, papyra, ligna, etiam marmora corrodunt et demoluntur.

Plures regnicolae et exteri auctores absque ulla haesitatione testantur Compluti autographa Gothica manuscripta, quae ad excudendum Missale et Breviarium Isidorianum deservierunt, asservari. Haec, dum essemus in praefata civitate, sedulo et avidissime quaesivimus; sed incassum exspectavimus: nec, juxta magistrum Florezium, adesse poterant; nam Toleti excusa fuerunt Missale et Breviarium, inibique propterea autographa asservari oportebat. Moerentes, utpote tali desiderio fraudati, Bibliothecam nostrae sanctae Ecclesiae Toletanae repetiimus, ubi vota nostra aliquatenus adimplevimus.

In ea octo Codices Gothici mss. reperiuntur, quorum in uno praeter septem missas a sancto Ildephonso, ut creditur, cum cantus notis compositas, continentur officia Nativitatis, Circumcisionis et Apparitionis Domini, Assumptionis beatæ Mariae, et officium Joannis apostoli et evangelistae; in alio officium integrum Quadragesimae usque ad Dominicam Palmarum exclusive; in altero, praeter nonnullas missas, officium hebdomadae majoris usque ad Pascha inclusive, et aliqua sanctorum officia; in alio officia sanctorum per annum; in alio Epistolae et Evangelia per annum; in alio missae sanctorum per annum; in alio denique integrum Psalterium cum canticis et hymnis. Praeter nos Codices asservantur in praefata bibliotheca Gothica Biblia, quae tempore Mahumeticae captivitatis fuerunt propria Servandi, episcopi Astigitani; postea Joannis, episcopi Carthaginensis et Cordubensis, qui ea donavit Ecclesiae Hispalensi, aera 1026, anno Christi 988.

Tamen non fuco depingere faciem hujus pervetusti Codicis in animo est, nec velare quod perspicacissimis eruditorum oculis patefiet. Aliquod, licet leve, in quorundam verborum transmutatione discrimen inter Breviarium Isidorianum prelo datum a cardinali Ximenio, et inter memoratos Codices Mss. agnoscimus; quapropter conjicere licebit, vel Alphonsum Ortizium, canonicum Toletanum, alia prae oculis habuisse autographa, nunc temporis deperdita; vel ipsummet Alphonsum, cardinalis Ximenii auctoritate munitum, in locis obscuris Psalmorum, ubi anxietate premebatur, ad Vulgatam, seu aliam, recurrisse versionem, et juxta eam quaedam verba addidisse.

Verum tam in hoc ipso, quam in festivitibus et sanctis officio Mozarabico adjectis, ansam impugnatoribus praestitit; quia cum luce meridiana clarius sit festum Corporis Christi post

Berengarii errores compositum; sanctos Thomam Cantuariensem, Franciscum, et alios, quorum in Breviario Mozarabico per annum memoria fit, multis saeculis post sanctum Isidorum Hispalensem floruisse; inde ad derogandum auctoritati Breviarii occasionem arripiunt; sed injustissime, ut pluribus rationibus comprobatur et evincit praefatus R. P. Henricus Florezius.

Missale et Breviarium Romanum a summis pontificibus Pio V, Clemente VIII et Urbano VIII correctum, non desiit esse Romanum, ex vetustissimis exemplaribus deductum, et apostolorum traditione descendens, ex additione quarumdam festivitatum, quae primis saeculis non celebrabantur, vel sanctorum nostro praesenti saeculo, vel proxime praecedentibus beatorum albo ascriptorum, de quibus missa et officium proprium recitantur. Ne fas cuiquam conjicere antiquitatem minui propter tale incrementum Ecclesiae et majorem ritus extensionem.

Pari modo Missale et Breviarium Hispanicum talem denominationem non amisit post gentis Gothorum ad nostram catholicam fidem conversionem; nam etsi Leander, Isidorus, Ildephonsus, Eugenius et Julianus ipsum auxerunt, correxerunt, et in meliorem formam redegerunt, non tamen prioris ritus faciem immutarunt, sed venustiore et magis decoram reddiderunt.

Gloriam patris non obumbrat filius sapiens, nec magistri fidem major discipuli perspicacia: opera servorum Dei primo plantantur, postea infunditur eis irrigatio, donec radices agant, et coalescant, ac tandem fructibus opimis gratiora utilioraque reddantur. Quanto enim altius aedificium consurgit, tanto magis principio ad ima deprimitur; prius namque rudera visceribus terrae absconduntur, ut illud postea securius et ornatiori aspectu levetur.

Sancti apostolorum discipuli per quatuor mundi partes diffusi, destructa idololatria, catholicam fidem seminantes, ordinem et officium in divinis cultibus instituerunt; et sui apostolatus ministerium et potestatem ad successores in episcopalibus sedibus transfundentes, Hispanicam Ecclesiam multiplicare et in dies augere cœperunt. Res sacras episcopi ordinabant, traditiones majorum servare et fidelium corda irrigare studebant, quin eis gentilium imperatorum saevities obfuisset, quousque, Ecclesiae reddita pace, palam sacra peragere licebat. En series successionis apostolicae; en in divinis officiis ab apostolis ordo descendens; en denique haec occidua Hispaniarum plaga fidei lumine irradiata, et pulchritudine ritus decorata.

Ne vero alicui in mentem veniat hisce primis Ecclesiae saeculis Hispanos barbaris adnumerare, meditetur, obsecro, quonam in religionis amplificatae et instructae statu caeterae orbis partes manebant, quando inter omnes orbis episcopos, ex Hispania magnum Osius Cordubensem sanctus Silvester evocavit ad praesidendum suo nomine in primo œcumenico concilio Nicaeno, in quo norma fidei omnibus praestanda, et prima ecclesiasticae disciplinae fundamenta jacienda erant. Ille magnus vir Osius ad illuminandum caeteros in Nicaeno, Sardicensi, Romano, et aliis conciliis, et catechesim, a magno Constantino fuit praeelectus; ita ut ejus sapientiam mirarentur omnes, unaque voce ad canones edicendos responderent: Osius dixit, Osius respondit. In Hispania natus; humanis litteris imbutus, et in sacra liturgia edoctus, perperam sacrum ritum ubique terrarum protendere et ordinare posset, qui in sua regione et Ecclesia negligens esset, et domui suae praeesse nesciret.

Qui adhuc haesitaverit, perlegat verba Athanasii in Historia Arianorum ad monachos, quae lubet afferre. Post talia tamque multa facinora nihil se perfecisse rati impii (Ariani) quandiu magnus Osius eorum malignitatem expertus non esset, ad tam venerabilem senem furorem suum propagare studuerunt; non Patrem episcoporum, non confessorem virum reveriti sunt, non episcopatus tempus, in quo plus sexaginta annos exegerat, erubere; sed, posthabitis despectisque caeteris omnibus, sola haeresis cordi fuit: homines sane qui nec Deum timent, neque hominem reverentur. Constantium igitur adeuntes, his sermonibus alloquuntur: Nihil non egimus: Romanorum episcopum in exilium ablegavimus, et ante illum permultos alios episcopos; omnia loca formidine replevimus; sed nihil nobis tanta tua gesta juvabunt, nihildum a nobis recte factum, quandiu Osius illaesus remanserit. Nam dum apud suos ipse degit, omnes in suis Ec-

clesiis remanent; potest quippe ille verbo fideque sua omnes adversum nos inducere. Hic et synodis praeesse solet, ejusque litteris ubique omnes obtemperant. Hic Nicaenam fidem edidit, Arianosque ut haereticos ubique traduxit. Si igitur remanserit ille, inutile nobis fuerit aliorum exsilium; mox enim de medio tollenda nostra haeresis est. Et hunc ergo persequi incipias, nec virum quamvis grandaevo miserere, nescit quippe nostra haeresis vel senum canitiem venerari.

Catholica Osii doctrina veluti jure naereditario ad episcopos Hispaniae fuit transmissa; ab Osio namque, qui obiit anno 356, ad sanctum Leandrum, a Leandro ad Isidorum, ab Isidoro ad Helladium, ab hoc ad Ildephonsum et Eugenios, ab Eugeniis ad Julianum secundum, qui in concilio Toletano XIV, jussu Leonis secundi Romani pontificis Acta sexti generalis concilii rata habuit; et cum Benedictus, Leonis successor, perlegisset illa verba Juliani Toletani de Trinitate disserentis: sapientiam ex sapientia, voluntatem ex voluntate procedere, et alia quibus affirmabat Christum Dominum ex tribus substantiis constare, quae a communi sensu Ecclesiae Catholicae deviare credebatur, pro sustinendis his propositionibus edidit Julianus Apologeticum in concilio Toletano XV, quod Romam transmissum magni habitum est, cunctis legendum indictum, papa acclamante: Laus tua, Deus, in fines terrae; in vero etenim et catholico sensu Julianus et caeteri Patres Hispani eas protulerunt, ut videre est in Actis concilii XV Toletani apud cardinalem Aguirrium, qui et ejusdem Juliani apologiam inserit, in qua elucet ingenii ejus acumen, et profundissima fidei dogmatum intelligentia. Ad haec accedit synodus Eliberitana, ineunte saeculo IV coacta, ex qua multa desumpsit universalis Ecclesia.

Si scrupulosus quispiam, facta collatione Breviarii Mozarabici editi a card. Ximeno cum Breviario ad praesens a nobis recuso, aliquantulam varietatem in quibusdam vocibus animadverterit, non vitio vertat auctoris, sed ejus qui transcripsit; non insimulet Alphonso Ortizio, sed typographis indulgeat; et certo credat olim ob defectum praeli in unaquaque Toletana Mozarabica paroecia sua manuscripta sacra servari, et aliquam differentiam Ortizium agnovisse: hac anxietate pressum, ut jam diximus, et caligine involutum quaedam verba juxta Vulgatam correxisse, veritum ne vocis alicujus novitate vel vocabuli transpositione inusitata versione uti et a recta semita declinare videretur. Ascribat igitur lector exscriptorum vitio varietatem quae hodie apparere possit ob publicam veteris Italicae versionis Editionem juxta Mss. Vaticanam, sancti Germani, Corbeiensiam, Reginae Sueciae, et alia a Petro Sabatier in lucem edita, cum nulla in substantia differentia concipiatur, imo mirabilis in sensu conformitas cum aliqua discrepantia verborum; ita ut si sedulo perspiciatur Psalterium ms. quod in Bibliotheca sanctae Ecclesiae Toletanae asservatur, verbum fere non invenietur quod in alio ex praefatis Codicibus, aut in lectione sancti Augustini, non sit transcriptum.

Additione ergo quorundam sanctorum, qui post expulsos ex Hispania Saracenos floruerunt, Breviarii Isidoriani a magno cardinali editi auctoritas non obumbratur. Nam nec officium proprium, lectiones, responsoria aut orationes habent; sed omnia de communi dicuntur, ut jam P. Henricus Florez sua in dissertatione de officio Mozarabico adnotavit; et hoc modo cum officium ut in plurimum secundum commune Gothicum fiat, nihil praeter nomen sanctorum, exceptis quibusdam festis, fuit superadditum.

Franciscus Pisa in lucem edidit Kalendarium Gothico-Mozarabici fragmentum, quod in bibliotheca Toletana reconditur, complectens tantummodo menses Januarii et Februarii; sed cum truncum et informe appareat, et aliunde die 28 Januarii assignetur in eo festivitas sanctae Serenae virg. et mart., quae nec in nostris Codicibus mss., nec in aliquo Martyrologio, ut virgo reperitur, idcirco sublestae fidei existimatur. Et insuper 1 die Februarii in Ms. apponitur haec inscriptio: Caput Februarii apud Aegyptios; quae festivitas nusquam legitur in nostris Codicibus, licet pro comperto habeamus Februarii initium apud eos sanctificari ad destructionem idololatriae, festique Amburbialium principio praedicti mensis ab ethnicis celebrari soliti; in cuius locum postea successit festum Purificationis beatae Mariae ad abolendam raptus Proser-

pinæ a Plutone facti memoriam, ut ex Innocentio III, Rabano Mauro, et aliis, comprobatur, et expresse asseritur a sancto Ildephonso in sermone de Purificatione.

Alia suspicio adversus memoratum fragmentum oritur ex silentio festivitatis Purificationis beatæ Mariæ, cum aliunde assignet obitum sancti Ildephonsi, cujus in officio Gothico nulla fit mentio, et præterea ipsemet sanctus de Purificatione sermonem ad populum habuerit.

In medio quorundam psalmorum apponitur hoc verbum, Diapsalma, quod in Breviario Isidoriano a cardinali Ximenio typis edito raro invenitur, nunc vero insequendo autographum multoties reperies, denotat enim separationem inter unum et alium versiculum ejusdem psalmi; ad observationem igitur pausæ in psalmodia et ad cantum moderandum notis musicis obsequendo inserviebat.

In aliorum psalmorum medio hæc apponitur nota quæ significat idem ac repetitio; suis quippe omnibus litteris ligatis constat tale signum. Astringebantur etenim cantores antiphonam repetere ex verbis ipsius psalmi deductam; hocque accidebat non in brevioribus, sed in longioribus psalmis, ut quadam quiete in recitatione fruerentur, et varietate cantus fastidium allevarent.

Lubenter alias probationes ad indigitandam nostri ritus canitiem adjungemus. In Codice nuncupato Aemilianensi, quod in regio monasterio Excurialensi asservatur, ante annum millesimum septuagesimum octavum exarato, ita inscripto: De missa apostolica in Spania ducta, Julianus et Felix, asseritur, § 1, septem apostolicos viros Torquatum, Ctesiphontem, et alios memoratos, sacerdotium a sanctis apostolis Petro et Paulo suscepisse, et in urbibus Hispaniarum de initio vitæ immortalis prædicare cœpisse; et post pauca subjungitur: Atque ita sicut ab apostolis missam doctrinamque acceperunt, per Hispaniam ordinatis episcopis tradiderunt. § 2, agitur de Hispanæ Ecclesiæ officio Romæ laudato et comprobato tempore Joannis papæ, regnante Carolo Francorum rege, et Ordonio rege in civitate Legionensi. Cum enim Zanellus presbyter a præfato summo pontifice Joanne missus fuisset, ut ecclesiasticæ religionis statum ibi perquireret, et comperta fideliter apostolicæ sedi referret, injunctum sibi munus solerter exsequens, omnem ordinem ecclesiastici officii et consecrationis regulam perscrutatus, canones et omnes Sacramentorum libros perlegit; cuncta catholica fide munita inveniens, exsultavit; Domino papæ Joanni, et omni conventui Romanæ Ecclesiæ, ut invenerat, renuntiavit; audienque hoc dominus papa, et omnis Romana Ecclesia, gratias Deo reddens, Hispanicæ Ecclesiæ officium laudavit et roboravit; hoc solo addito, ut deinceps more apostolicæ Ecclesiæ celebrarentur secreta missæ.

Summus pontifex Gregorius VII Alphonso Sexto Legionis regi, Sancio V, Navarrae, et episcopis in ditione sua constitutis rescribens, initio epistolæ sic eos affatur: Cum beatus apostolus Paulus Hispaniam se adiisse significet, ac postea septem episcopos ab urbe Roma ad instruendos Hispaniæ populos a Petro et Paulo apostolis directos fuisse, qui, destructa idololatria, christianitatem fundaverunt, religionem plantaverunt, ordinem et officium in divinis cultibus agendis ostenderunt, et sanguine suo Ecclesias dedicavere, vestra diligentia non ignoret; quantam concordiam cum Romana urbe Hispania in religione et ordine divini officii habuisse, satis patet. Postea eos ad amplectendum in Hispania Romanum ritum adhortatur; et licet indicet Hispanicum officium vesania Priscillianistarum pollutum, Arianorum perfidia depravatum, ac demum invadentibus Saracenis diminutum, hæc verba nullo modo evertunt antea protata; nam cura sanctorum Isidori, Ildephonsi, Juliani et aliorum Hispaniæ Patrum, omni labe, si qua inerat, fuit purgatum officium, suæque integritati et puritati restitutum, ut testatur Felix, loquens de sancto Juliano, cui congruit officium Romanum hujus sancti ex eodem Felice depromptum.

Ipsimet Romani pontifices, postmodum de sinceritate officii certiores effecti, illud iteratis diplomatibus confirmarunt; nam Julius II, anno 1508, ad preces cardinalis Ximenii officium roboravit, his verbis: Antiquissimum et magnæ devotionis . . . Nos igitur qui ex debito

pastoralis officii divini cultus augmentum sinceris exoptamus affectibus . . . omnia et singula in dictis litteris contenta auctoritate apostolica tenore praesentium approbamus, et confirmamus. Et anno 1512 alia bulla officium Mozarabicum communivit; quae adeo diserta atque expressa sedis apostolicae approbatio (ut inquit Pinius) obstruere debet omnium ora, ut nemo post illam contra restauratum officii Mozarabici usum, ejusque ministrorum foundationem, vel hiscere audeat; ob hoc Paulus III aemulum aliquem actorum Ximenii desideravit, qui sacra Mozarabum volumina rursus evulgaret; cujus vota nos adimplere curamus.

In Actis sanctorum, tom. VI Julii, tract. praevio, num. 10, de beato Jacobo apostolo, haec apponuntur verba: Sequitur ut apostolus ille sacros liturgiae ritus ibidem designarit, imo etiam, quantum per commemorationis tempus licuit, tradiderit et confirmaverit, id quod circa rem praesentem a sarcto Petro acceperat. Et ibidem, num. 6: Operam quoque suam fortasse eo contulerit sanctus Paulus. Id ipsum aperte constat ex decretali Innocentii I.

Ipsa doctor egregius, a quo praesens officium, ut diximus, nomenclaturam accepit, lib. II Offic., cap. 15, ait: Ordo autem missae et orationum quibus oblata a Deo sacrificia consecrantur primum a sancto Petro est institutus; cujus celebrationem uno eodemque modo universus peragit orbis. Perpende, obsecro, Isidori sententiam. Si ejus tempore uno eodemque modo sacram liturgiam universus peragebat orbis, abs dubio Patres Hispaniae ordine antiquo Romano sacrificium celebrabant, in nullo a sede Romana discrepantes; alioquin non uno eodemque modo appellaret. O miseranda Arabum ingluvies, quae non solum quasdam pretiosissimas sacrorum Codicum reliquias fere absumpsisti, sed alias dono Dei praeservatas magna caligine involutas reliquisti! intendens obruere sacras basilicas, eas devastare, civitates depopulari, et nostri ritus memoriam abolere, dubitationis et disceptationis materiem criticis neotericis ministrasti!

Perierunt sane multa Isidori opera; sed non omnia depascere potuit illa saevities. Interierunt magna ex parte Juliani episcopi Toletani scripta; sed ejus apologia pro tribus substantiis ad suae orthodoxae doctrinae ostensionem posteris intacta remansit. Pariter opera Eugenii II, episcopi Toletani, versibus et soluta oratione; Montani epistolae; et alia nonnulla Gothorum Patrum ante Maurorum irruptionem monumenta, eorum facundiam, congruentiorem sensum, in interpretandis Scripturis uniformitatem, et sedi apostolicae reverentiam satis ostendunt. Etiam tempore Mahumeticae captivitatis litteras sub optimis magistris nonnulli didicerunt, fidei praeceptis imbuti pro patulo docebant, et coram regibus profitebantur, ut accidit beato Eulogio electo episcopo Toletano, qui non solum sua apologia martyrum constantiam defendit, sed eorum Acta suo Memoriali illustravit, gentilicum furorem non pertimescens, suoque sanguine firmans id quod corde credebat ad justitiam, et ore confitebatur ad salutem.

Nostrum institutum majori perspicuitate elucidemus. Non asserimus Gothicum ritum quinque prioribus Ecclesiae saeculis eundem in omnibus sacris precibus fuisse cum Romano; sed origine, et quoad substantiam, ut innuit card. Bona (Lib. I Rerum liturg., cap. 7, num. 5), videlicet sacrificium iisdem partibus substantialibus constasse, consecratione, oblatione, et sumptione, licet accidentaliter ordo precum tam in Italia quam in Hispania tractu temporis fuerit immutatus. Nec immoramur in sustinenda opinione Cajetani Cenni, qui, loquens de missa quae tempore sancti Isidori in Hispania celebrabatur, ita ait (Tom. I, diss. VII, num. 10): Plane ejus simillima, quam divus Petrus instituit; quod si admodum diversa esse videtur a Romana antiqua, ecquis an nesciat a Leone, Gelasio, Gregorio ad eam formam perductam esse, quae hodie obtinet? De Hispana vero secus est: Nullum quippe ex trium pontificum Sacramentariis eam novit; sed quam prius missam a sancta sede accepit, hanc Hesperia nostra conservavit.

Sicut in naturalibus prius est nasci, postea crescere, et ultimo perfici; ita in sacris faciendis prior ordo ab apostolica sede natus, postea crevit, ac denique perfectus est. Gothicus ritus juxta Isidorum admodum similis Romano; loco enim superius citato inquit: Septem esse orationes sacrificii evangelica apostolicaque doctrina commendatas, et eundem ritum in missa

Mozarabica videmus hodie servari. In prima, quae dicitur *MISSA*, fit admonitio ad populum; in secunda, invocatio seu deprecatio ad Deum; in tertia, inscripta *POST NOMINA*, pro offerentibus exoratio; in quarta, ad pacem et unitatem; in quinta, contestatio seu illatio pro donis acceptis; in sexta *POST PRIDIE* conformitatem cum sacramento; et in septima, ad orationem Dominicam. Ex quibus cum cardinali Bona non leviter autumamus ritum in Africa et Galliis similem fuisse illi qui in Hispania Mozarabicus dictus est; et de Galliis perspicuum est testimonium epistola Caroli Calvi, cujus verba affert cl. Mabillon, in tractatu de Liturgia; nam cum in regis praesentia peregissent sacrosanctum missae sacrificium quidam sacerdotes Hispani postquam Galli amplexati erant Ritum Romanum a temporibus Pipini, se vidisse ritum avorum suorum testatus est.

Quoad officium canonicum, seu Breviarium Isidorianum, priorum saeculorum penetralia non opus est perscrutari; neque ad comprobendam unitatem et conformitatem cum pervetusto Romano scrinia archiviorum evolvere; iisdem namque horis constat; et si auroram adjiciunt, id profecto primis Ecclesiae saeculis usitatum videmus, in quibus fideles ad primitias lucis Deo persolvendas, initio aurorae assurgebant. Ad ordinem autem quod spectat, successu temporis varietas inducta conspicitur, partim a monachis descendens, partim propter devotionem augendam, quasi dicamus auctus, et locupletatus sacer ritus, et a summis pontificibus adoptatus.

Cum igitur in Psalterio Isidoriano commendatissimam versionem eterem Italicam habeamus, et aliunde in fine cujuslibet psalmi dicatur Gloria et honor Patri, et Filio, et Spiritui sancto, juxta articulum 14 concil. III Toletani, in fidei professione, et canone 15 concil. IV, praeside sancto Isidoro, dubitandi locus non est, usque ad tempora card. Ximenii integrum et absque ulla substantiali mutatione perdurasse; nec eam inducere posse festivitates desumptas a cardinali Ximeno ex ritu antiquo Toletano, cujus Missale postea typis ediderunt cardinales Joannes de Tavera, et Martinez Siliceo, ante correctionem Pii V.

Psalmorum usum cum cantu in principio, et, quando illi sunt longiores, cum pausa aliquoties circa medietatem (quod diapsalma vocabant, ut dictum est), aetate sancti Isidori fuisse, sicut apparebit in Psalterio, prout in autographo a nobis edito exstat, ipsemet sanctus doctor demonstrat (Lib. I de divin. Offic., cap. 1, § 1, de psalmis), his verbis: Propter carnales autem in Ecclesia, non propter spirituales consuetudo est instituta canendi; ut quia verbis non compunguntur, suavitate modulaminis moveantur . . . nam in ipsis (juxta Augustinum) dictis sanctis religiosius et ardentius moventur animi nostri ad flammam pietatis cum cantatur, quam si non cantetur. Omnes enim affectus nostri (rursus Isidorus) pro sonorum diversitate, vel novitate, nescio qua occulta familiaritate excitantur magis, cum suavi et artificiosa voce cantatur.

Hymnorum mentionem facit sanctus doctor in sequenti §, primos eorum compositores recensens, Hilarium scilicet episcopum Pictaviensem eloquentia conspicuum, et Ambrosium Mediolanensem, quem virum magnae gloriae in Christo vocat, clarissimum doctorem in Ecclesia, et in hujusmodi carminum compositione copiosum; atque inde, ex ejus nomine, hymni Ambrosiani appellantur; et ejus celebritatis devotio primum in Ecclesia Mediolanensi, postea per totius Occidentis Ecclesias observatur. Nunc igitur lectorem exoramus, ut oculos ad hymnos praesentis ritus Isidoriani convertat, et eosdem, quos sanctus Isidorus refert recitari comperiet; et si alii inveniuntur, a Prudentio Hispano, qui floruit saeculo IV, fuerunt compositi.

In sancti Jacobi hymno undecim apostoli tantummodo enumerantur, et silentio auctor, sive exscriptor (quod verisimilius est), Judam Thaddaeum praeterit: videsis prologum expositionis in Apocalypsim sancti Beati Liebanensis, nuper a R. P. Florezio in lucem editae, lib. II; nec statim expavescas, sed potius antiquitatem mirare; nam licet card. Ximenius in corpore hymni hunc defectum suppleverit addendo sanctum Thaddaeum, similiterque Pater Florezius in margine adnotaverit haec verba: Praetermissus Judas Thaddaeus; tamen, si conjecturis fas est, ignorantiae, nimiae pietati, et exscriptoris vitio tempore Mahumeticae captivitatis debes

vertere, non auctoris; ille enim, errore captus, timuit ubi non erat timor, ne sanctus Judas cum traditore confunderetur.

In praefato Psalterio mici pro mihi, macina pro machina semper scribitur; aliquoties b pro v, vel e contra, Josep pro Joseph; Asap pro Asaph, tropeum pro trophaeum, et alia his simillima, praetermittendo aspirationem litterae h, reperies; et hoc evidens est signum Gothicae pronuntiationis et scripturae; lingua etenim vernacula illorum gutturalis magna cum difficultate Latino ingenuo sermoni assuefiebat; et ob hoc rudes exscriptores pervetusti ritus memorata verba apposuerunt, ut videre est in aliis ejusdem aetatis Codicibus; et ne offendiculum sacerdotibus Mozarabicis remaneret, correcta sunt in Psalterio praefata verba.

Hucusque omnes studiosi solemnitates, seu sanctorum festivitates, quas Patres Gothici celebrabant, avidissime scire cupiebant; ex ipso enim Breviario a card. Ximenio typis exarato decerpere non poterant; ibi invenitur, ut diximus, festum sanctissimi Corporis Christi saeculo XIII ab Urbano IV, ad abolendum Berengarii errorem institutum; inibi in festivitatis per annum plures in communi sanctorum reperiuntur sancti de quibus tempore Gothorum nullatenus officium fiebat; imo quidam post multa saecula floruerunt; nunc autem ex pervetustis nostris Codicibus manuscriptis secernuntur festivitates, de quibus tempore Gothorum, seu paulo ante Maurorum invasionem agebatur; facillique negotio percallebunt id quod optabant: nam hymni in corpore Breviarii et post cantica appositae vetustatis ritus omnes congruunt; nec ullus, ut exstat in Codice, est praetermissus; et ne repetitio fastidium generet, quando hymni sunt in corpore Breviarii, fit remissio ad propriam festivitatem; nam licet in quibusdam verbis discrepet Editio card. Ximenii a nostro Codice Ms., cum in modico appareat discrimen, non est justa causa praefatos hymnos corrigendi.

Non leve ad asserendam nostri Codicis vetustatem argumentum insurgit ex numero et ordine horarum canonicarum ad quas aptatur hymnus, et priorum Ecclesiae saeculorum nobis speciem referunt; primo etenim in calce nostri Codicis non solum horas matutinas et laudum invenies, sed etiam hymnos ad primam noctis vigiliam; ad galli cantum, quod erat circa medium noctis, et pullorum cantum, quod erat circa exsurgentem auroram; hunc secundum, ut a galli cantu mediae noctis discernent hymnum pullorum cantus appellabant.

Insuper his addebant alias horas, ut duodecim diei in sacris hymnis transigerent juxta illam Domini nostri Jesu Christi sententiam: Nonne duodecim sunt horae diei? et aliam parabolam vineae, ad quam excolendam operarios conduxit non solum ad horam nonam, sed etiam ad decimam et undecimam, ut ministri Domini meditentur in lege ejus die ac nocte, et cultui divino vacarent. Ob hanc rationem perleges hymnos ad galli cantum circa mediam noctem, ad pullorum cantum circa initium surgentis aurorae, ad primam Jam lucis orto sidere, ad tertiam circa horam diei nonam, ad quartam circa horam decimam, ad sextam circa duodecimam, ad septimam circa horam secundam vespere, ad nonam circa tertiam, ad decimam circa quartam, ad undecimam circa quintam, ad duodecimam circa sextam, ad vespere circa solis occasum. Ante completorium etiam hymnus cum precibus recitabatur; et denique ad completorium ante somnum, ad lectumque parati habitationes aqua benedicta aspergebant, Deumque deprecabantur, ut procul recederent noctium phantasmata, cum pace dormirent, corpora ne polluerentur, et evigilarent cum Christo.

Perpende, quaeso, hanc diei noctisque sacram distributionem: cum horis canonicis confer, quas post saeculum VI fideles observabant; perscrutare monachorum Orientis consuetudinem, nec non per antiquas monasterii Lirinensis, et aliorum constitutiones; et cum in nostro Gothico ritt. videris, apage omnem anxietatem de ejus veneranda canitie. Potuerunt sane temporum injuria quaedam membranacea folia deperire; potuit Maurorum saevities et barbaries per multa Gothorum monumenta delere; exscriptorum ignorantia Latini sermonis menda admiscere potuit; sed nullo modo abolere potuerunt nostrum Codicem manuscriptum aureum, ex quo tanquam

ex ungue conjicitur antiquitas nostri ritus Isidoriani, adhuc dominationis Arabicae tempore transcripti, hodiernum usque in diem exstantis.

Nonnulli, errore decepti, concilia Toletana temporibus Gothorum celebrata potius comitia regia quam concilia fuisse dixerunt: eo nixi fundamento, quia saepius cum juramentum fidelitatis regibus electis praestabatur, tum quia multoties de regni gubernatione cum rege et proceribus agebatur; jam quoniam reges et magnates cum Patribus subscribebant; jam quia totum regium ante initium synodi offerebant; jam denique quoniam decretum de confirmatione concilii apponebant. Sed nihil horum tam sacris Patrum Gothorum cœtibus, aut sacrae eorum liturgiae adversatur, praecipue cum centum et septuaginta sex canones e conciliis Toletanis, et sancto Isidore desumptos, a Gratiano collectos palam edoceri Ecclesia Romana permiserit, eis auctoritatem suam impertiverit, et suos fecerit; aliunde cum in Ecclesia novum non sit in Patrum synodis ex voluntate principum sacris admiscere quasdam publicas ordinationes, hae praesertim locum habebant in electionibus regum Gothorum, ut episcoporum exemplo caeteri vassalli principibus libentius et facilius obedirent, riteque factam electionem tuto et pro patulo faterentur; idemque in antiquis Pontificalibus et Capitularibus Caroli Magni videmus.

In hujus rei evidens argumentum ea erat inter sacerdotium et imperium concordia, ut statuta et sacrae preces miro fœdere utramque potestatem copularent; ideo hymni in ordinatione et natalitio regis, de profectione exercitus, qui usque in reversionem diebus litaniarum dicendus est, item pro varia clade, vetustissimi sunt, Gothorum proprii; nec ullus qui eos legerit inficias ibit; et ne ambigendi relinqueretur occasio, typis illos excudimus. Utinam Alphonsus Ortizius sic fecisset, ut omnis nebula dubietatis dispareret.

Quam plurimum desudat ingenium P. Florezii in vindicandis quatuor versibus hymni sancti Tyrsi mentionem facientibus episcopi Cixillae. Pro certo supponit eos in vetustioribus Mss. Toletanis reperiri; et ne quis in posterum decipiatur, animavertimus in nostris Mss. (quorum saepe meminimus) nullatenus illa inveniri verba:

Templum hoc, Domine, Cixilla condidit, Dignam hic habeat sortem; In caetera cum summis civibus cantica praecinat, Gaudens perpetuis saeculis omnibus. Ex hoc vinculo lector solutus non eget alio testimonio, ut nostri ritus veritatem astruat; et quamvis cardinalis Baronius hunc sanctum Tyrsum assignet ad diem 24 Januarii, ut videre est in notis ad Martyrologium hujus diei, nihilominus in nostro Ms. et officio Gothico obtinet locum in die 28 praedicti mensis, quo etiam fit mentio sancti Leucii mart., ejusdem sancti Tyrsi in passione socii, ut apparet ex hymno.

Versati in lectione operum sancti Isidori, ibi testimonium ejus sapientiae invenient, et omne dubium erga nostrum ritum et omnigenam ejus eruditionem evanescet: de artibus liberalibus ut sapientior neotericus egit, et de officiis ecclesiasticis juxta aurea prima Romanorum saecula; idemmet ut vicarius apostolicus concil. nationali Toletano IV praesedit; et his egregiis factis incredibile est eloquentiae flumen in omnes non diffudisse, praesertim circa sacram liturgiam et divina officia ordinanda.

In autographo manuscripto, quod prae oculis habemus ad Editionem hujus Breviarii, signa non obscura hujus rei apparent; indigitabimus aliqua, ut caeterorum similitudo cum ritu vere et merito Isidoriano nuncupato possit cognosci. Sic primum ad denotandum paragraphum, ut res a rebus quae in connexo concurrunt separentur, haec nota apponitur a sancto Isidoro, cap. 20; denotat enim diversitatem sermonis; et eandemmet in nostro autographo Ms. ad divisionem tractatus, seu ante initium numeri psalmorum, invenies.

Alia conspicitur nota hujuscemodi figurae, quam denominat Phietro, quae ponitur ad denotandam sollicitudinem ubi aliquid obscuritatis est; et eadem ipsa aliquando modica mutatione in nostro autographo Ms. ponitur.

Cantus absque clave et lineis hodierno tempore inusitatus, sic in nostro autographo ap-

paret solis constans musicae punctis, quae distinctim et aperte juxta Isidorum dignoscebantur in tribus partibus musicae, scilicet harmonica, rythmica, et metrica. Quod ad harmonicam pertinet, haec ad omnes qui voce propria canunt ex animo et ardore motum facit, et ex motu sonum: Tonus autem secundum Isidorum lib. III Etymol., cap. 22, est acuta enuntiatio vocis, harmoniae differentia et quantitas, quae in vocis accentu vel tenore consistit; cujus genera in quindecim partes musici diviserunt, ex quibus hyperlydius novissimus et acutissimus, hypodorius omnium gravissimus est. Cantus est igitur inflexio vocis juxta regulas a sancto Isidoro positas; nam sonus directus est, et sonus praecedat cantum.

Non latebat sanctum doctorem inter voces suaves et pingues differentia; mirifice enim definit vocem acutam, tenuem, altam, duram, asperam, caecam, vinnolatam et perfectam, quae est alta, suavis, et clara: alta, ut in sublime sufficiat; clara, ut aures impleat, et suavis, ut audientium animis blandiatur.

Ad dignoscendos musicos numeros quasdam regulas arithmeticas affert sanctus Isidorus, quae peritissimo in musices arte hodie arridebunt. Numeros (ait lib. cit., cap. 23) secundum musicam ita quaeres. Positis extremis, ut puta 6 et 12, vides quot monadibus superetur 6 a 12, et est 6 monadibus; ducis per quadratum, sexies seni faciunt 36. Conjungis extrema illa prima 6 ac 12, simul efficiunt 18. Partiris 36 per 18, efficitur dipondius. Hos jungis cum summa minore, scilicet 6, erunt 8, et erit medium inter 6 et 12. Propterea quod 8 superant 6 duabus monadibus, id est, tertia de sex, et superantur 8 a 12 quatuor monadibus tertia portione. Qua parte ergo superat, eadem superatur. Quid ultra fatescimus, si lectoribus patet via ut rimentur sententias Isidori?

Concordia operum sancti Isidori cum hoc nostro Breviario maxime elucet in inscriptione lectionis Ecclesiastici, quae in Breviario hanc epigraphem habet: Lectio lib. Ecclesiastici Salomonis; et cum apud omnes constet librum Ecclesiastici a Jesu filio Sirach Hierosolymita, non vero a Salomone fuisse compositum, statim difficultas insurgit: quomodo sic in Breviario indigitatur. Ad quod respondet sanctus Isidorus, lib. Proœmiorum Veteris Testam., § De Ecclesiastico: Propter nimiam sensus similitudinem et eloquii parilitatem Salomonis titulo praenotatur.

Nos abs re immorabimur ulterius in propugnanda antiquitate Isidoriani ritus, ex conformitate, quae cernitur in Psalterio juxta veterem Italiam versionem, quibusdam verbis mutuatis a translatione sancti Hieronymi, ex notis ad exarandos characteres, ex cantu et modulatione, cujus tibi specimen praebemus, ex similitudine liturgiae, et officii Gallicani editi a Patre Blanchini, et a Pinio illustrati, praecipue ex orationibus Breviarii, in quibus levis diversitas inter Codices Veronenses et nostros animadvertitur; et denique ex simplicitate verborum hymnorum Ambrosii, et aliorum Patrum prout ab ipsis prodierunt.

Nemo sensatus sanctum Ambrosium, politioribus litteris inibutum, grammatices et poetices praecepta percalluisse negabit; et cum viderit aliquis hymnos ab hoc clarissimo doctore compositos inconcinnatos, non mensurae astrictos, intelligat id multis de causis accidisse. Primo, quia non tam regulas quam sententias, ut ait de seipso Augustinus, servare intendit; secundo, exscriptorum culpa et neglectu, qui de uno in alium transfundentes, et augentes errores, faciem et auctoris sensum penitus deturpant et immutant; ita ut sequentibus saeculis nec scopum sermonis auspicari liceat, nec conjicere sensum. Tribuant igitur noxam prudentes critici voragini blattarum, notariorum mendis, ignorantiae traductorum, aliisque calami et preli defectibus, et mirentur ad nos ut exstant pervenisse.

Exemplis res clarior fiet. Septuaginta interpretes, ut aiunt, unus seorsim ab alio, sive uno in loco, sive in dissitis, a Ptolomaeo Philadelpho positi; libros sacros illis traditos in Graecum quasi miraculo verterunt: magna cura, solertia et sollicitudine in bibliotheca imperatoria servatos, neminem latet; de Judaeorum et Christianorum in exemplaribus ad litteram assequendis studio ambigere non licet; et tamen postea prodire in Oriente tot fereque innumerabiles versiones

Origenis, Hieronymi, Aquilae, Theodotionis, et incognitorum cum rabbinorum, tum Latinorum, ut synodus Tridentina opinandi licentiam cohibere judicavit, et textum juxta Vulgatam authenticum declarare.

Nostra aetate inter expositores et theologos disceptatur an illa verba, Et tres sunt qui testimonium dant in coelo, Pater, Verbum, et Spiritus sanctus, sint necne in corpore vel in nota marginali Epist. I, cap. V, sancti Joannis; nam in quibusdam Bibliis in corpore, in aliis in margine apponuntur; similiter, an inscriptio Symboli sancti Athanasii sit revera hujus sancti Patris in totum, vel in partem; an canticum Te Deum laudamus merito Ambrosio et Augustino ascribatur, et alia simillima. Si igitur haec a Patribus et doctoribus transcripta in trutinam post tot transacta saecula reducuntur, quid miramur menda et inversiones clausularum et orationum in officio Gothico inveniri, partim tempore Mahumeticae dominationis, partim immediate post ipsam excussam transcripto?

Sanctus Isidorus Breviarii Gothici non est unicus auctor, nec uno tempore liturgia quam in Missali cernimus Isidoriano instituta; ordo quoque in horis canonicis persolvendis non uno ictu fuit perpolitus, sed tractu temporis Gothici Patres et doctores partim antiquum Romanum ritum retinere; partim ex Ambrosio et aliis Italiae doctoribus decerpere, partimque de suo addidere; nam cum facultas cuilibet episcopo ad divini cultus ordinationem tribueretur, liberum erat insignioribus Ecclesiae praelatis orationes componere, et preces ordinare.

Ecclesia Romana plurima desumpsisse ex aliis orbis Ecclesiis fateri non dedignatur. Idemet Gregorius Magnus detractoribus respondit non solum in ordine missae ex Ecclesia Graeca quaedam delibasse, ut trinam Graecam repetitionem Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison, nec non Sanctus, Sanctus, Sanctus, quae illis Graecorum Agios, Agios, Agios respondent, sed etiam ex Ecclesiis Mediolanensi, Hispanica et Gallicana. Et dum Augustino, Anglorum episcopo, rescripsit, optionem assumendi ordinem e qualibet Ecclesia sive Gallicana, sive Romana, eidem indulsit.

Litaniae, seu Rogationes majores, a sancto Mamerto, Viennensi episcopo, fuerunt institutae; hymni fere omnes sunt compositi a beato Ambrosio, Hilario, Prudentio, et aliis privatis doctoribus; Commemoratio omnium defunctorum a sancto Odilone Cluniacensi abbate die 2 Novembris inducta; et tamen haec omnia Ecclesia Romana merito adoptavit.

In Symbolo quod in Ecclesia canitur, processionem Spiritus sancti a Patre et Filio per illa verba, Qui a Patre Filioque procedit, primo a Patribus in conc. III Toletano solemniter fuisse conclamatum, omnes ultro fatentur; et admodum verisimile est Romanam Ecclesiam, dum decrevit ut in fine cujusque psalmi diceretur Gloria Patri, etc., secutam fuisse Patrum Hispanorum consuetudinem in concilio IV Toletano stabilitam, ut semper in terminatione psalmorum pronuntiarentur verba Apocalypsis Gloria et honor, etc. Et si sanctus Damasus Hispanus fuit auctor, majorem vim habebit nostra assertio.

Latini a Graecis quasdam festivitates, et simul Graeci a Latinis, sunt mutuati, quin ob hoc uniuscujusque Ecclesiae officium confundatur, aut antiquitati liturgiae Romanae, vel sanctorum Gregorii Mag. Joannis Chrysost., vel Isidori, aliquid detrahatur.

Signa denique non aequivoca revelemus quae nostrum Gothicum ritum nullatenus immutatum exhibemus. Primum: Psalterium typis editum est eisdem verbis quibus invenitur exaratum in pervetusto Codice Gothico Toletano. Secundum, orationes de tempore per anni circulum, paucis verbis exceptis, cum ritu Veronensi et aliis Gothicis congruunt, ut Blanchinum et Pinium legentibus perspicuum fiet. Tertium, ordo in precibus, et denique omnia in Breviario Isidoriano apposita, cum decretis concil. IV Toletani conveniunt.

Loca sancti Isidori de divinis Officiis iterum perscrutemur, et luce meridiana clarius hunc nostrum ritum Gothicum aspiciemus. Libro I de eccl. Offic., cap. 5, loquendo de psalmis, asserit: Psalterium cantilenarum suavius ab Ecclesia frequentari, quo facilius animi ad com-

punctionem flectantur. En melodia, quae usque hodie in nostra Ecclesia Toletana, ut cantus Gothici exuviae. in quibusdam versiculis et responsoriis retinetur, assignato cantus melodici magistro, eum puerulos edocente, cum et haec praxis jam in aliis Ecclesiis quae cantum Gregorianum sunt in omnibus amplexatae sit oblitterata.

Transeamus ad alia sancti Isidori testimonia. Cum cap. 10, de lectionibus, prius, ut ab auditoribus lectiones percipiantur, silentium commendet, haec apponit verba: Ideo et diaconus clara voce silentium admonet. En verba quae diaconus ante lectiones in ritu Mozarabico multoties repetit hoc modo: Silentium facite, quae, ni fallor, in recentiore ordine Romano non perlegimus.

Cap. 11, de libris Testamentorum pro certo supponit pronuntiari, et cantari lectiones ex utroque Testamento, Veteri et Novo; et hoc quidem in sacrificio missae secundum ritum Gothicum adamussim servatur; nam prima Epistola de Veteri, et secunda de Novo Testamento desumitur.

Tandem, ut alia praetereamus, cap. 13, de laudibus, hoc est alleluia, seu lauda, ut sacerdotes Mozarabici vocant, ait sanctus doctor: In Africanis regionibus non omni tempore, sed tantum Dominicis diebus, et quinquaginta post Resurrectionem ALLELUIA cantatur pro significatione futurae Resurrectionis et laetitiae; verum apud nos, secundum antiquam Hispaniarum traditionem, praeter dies jejuniorum, vel Quadragesimae, omni tempore canitur ALLELUIA; scriptum est enim: SEMPER LAUS EJUS IN ORE MEO. En fundamentum et ratio quare Mozarabici etiam in missa defunctorum canunt alleluia, quod tot ante retro saeculis in Ecclesia Romana in desuetudinem abiit.

In canticis mss. hujus nostri Breviarii animadvertit a cantico LVIII usque ad ultimum exclusive, et postquam adnotatur liber sacrae Scripturae e quo desumptum est, apponi hanc notam in primo: XVIII. Praeceptum; in sequenti: XXXV. In tuo, et in margine hoc signum, quod in nostris Mss. significat matutinum; ut indicarent lectoribus cantica laudibus praefinita, et simul antiphonas psalmis respondentes: videsis haec verba praeeptum, in tuo, esse principium antiphonarum quae praecedunt psalmos; idemque accidit in canticis.

Sabbato Dominicae tertiae Quadragesimae, ad horam tertiae, assignatur lectio desumpta ex cap. XXIV Prov.; et in illo vers.: Septies cadit justus, adjicitur verbum in die, quod non reperies in Vulgata, aut alia translatione Bibliorum.

Feria 5 ante Pentecosten prima ad nonam oratio clarissime videtur deducta ex sancto Aug. ad illa verba psalm. LXXI: Suscipiant montes pacem, et colles justitiam; quae verba ita interpretatur sanctus doctor, tract. I super Evang. sancti Joan.: Montes excelsae animae sunt, colles parvulae animae sunt. Sed ideo montes excipiunt pacem, ut colles possint excipere justitiam. Quae est justitia, quam colles excipiunt? fides . . . Non autem exciperent minores animae fidem, nisi majores animae, quae montes dictae sunt, ab ipsa sapientia illustrarentur, ut possint parvulis trajicere quod possint parvuli capere, et vivere ex fide colles, quia montes pacem suscipiunt.

En quomodo oratio Breviarii Gothici mirabili brevitate praefatam expositionem complexitur: Suscipiant montes, inquit, pacem . . . qui primordiali radio inlustrati sunt fidei, ut ex sublimitate sanctorum descendat justitia collium; et si percurreris officium Gothicum Isidorianum, auctoritatibus sancti Augustini refertum invenies.

In officio mortuorum hujus nostri Breviarii Gothici ponuntur preces cum superscriptione Abicidaria, et antea Psalmi David, absque numeratione, sed solum insequendo litteras abecedarii, ita ut sub unoquoque inscripto psalmo tantum inveniantur versiculi incipientes sub una eademque littera, desumendo eos ex toto Psalterio Davidico; exempli causa, primus psalmus mortuorum incipit: Eripe animam meam ab impio, et caeteri versiculi sub eadem littera E incipiunt; secundus psalmus incipit: Usquequo exaltabitur, et cum littera U prosequuntur omnes versiculi.

Totum hoc conforme est compositioni psalmi adversus Donatistas ab Augustino facti sub litteris abecedarii; et ob hoc nuncupatur psalmus abecedarius, licet in Editione cardinalis Ximenii, et in praesenti, ne longiores fierent, quidam versiculi non comprehendantur sub una littera.

Ex duobus libris sancti Isidori de Origine officiorum, plurima desumpsit Babanus Maurus; et Patres in Aquisgranensi synodo coacti, cum sibi regulam canonicorum scribendam sumpsissent, cernentes valde utiles et accommodatos libros sancti Isidori de Officiis, ad reformandos et instruendos viros, in suam illam regulam fere eos transcripserunt; propterea Isidorum clero, et monachis non tantum in Hispaniis, sed aliis provinciis normam praescripsisse, tuto asserimus.

Ex his omnibus liquet Breviarium Mozarabicum a cardinali Ximenio secundum regulam beati Isidori recte inscriptum fuisse; hic enim sanctus Doctor, licet auctor ritus non fuisset, sicut nec Gregorius Magnus cantus Gregoriani, tamen a correctoribus et ordinatoribus nomenclaturam sumpsere; nec Dionysius Exiguus fuit primus computator cursus anni solaris et lunaris ad Paschatis celebrationem; nec Gratianus primus fuit canonum compilator; nec Baronius primus Annalium ecclesiasticorum scriptor; et jure sibi talia nomina vindicare, cum propter suas lucubrationes majori studio elaboratas, tum ob majorem ordinem et materiae dispositionem: pariter noster Isidorus, licet non primus liturgiae Gothicae institutor, nec horarum canonicarum auctor, fuit saltem utriusque ordinator et corrector.

Indulgeat, quaeso, prudentissimus lector temporum injuriae, vicissitudini rerum, varietati dominorum Hispaniae: et placido vultu perleget variantes lectiones, quibus historici premuntur, et liturgici innodantur, ut ad scopum veritatis pervenire valeant.

Solertia ad praesentem editionem nobis praestita parum profuisset, si aliorum consilio et opera non levaremur; scito ergo nec sumptui nec labori pepercisse: Toleti coëginus coetum sapientum virorum dignitatum et canonicorum hujus nostrae sanctae Ecclesiae; Matritique alios valde probatos viros consulimus, de quibus unus praecipue invigilavit in cavendis typographicis mendis.

Si tot tantisque pervigiliis adhuc, perspicacissime lector, in aliquo offenderis, ne antevertas judicium, nisi prius proprio intuitu autographa rimeris. Vale.

CANTUS EUGENIANI SEU MELODICI

EXPLANTIO

*Facta a D. HIERNOYMO ROMERO, S. Ecclesiæ Toletanæ
Hispaniarum Primatis Portionario, & Cantus
Melodici Magistro.*

Cantus antiquus satis
compositus, & ferme
moderno æqualis.

Apud omnes constat systema maximum, immutabile Diatonicum, seu Pythagoricum, & perfectum; apud Veteres celebre, Nortem fuisse seu Polum, quo omnis cantus Ecclesiasticus directus est, & ordinatus; quindecim chordis constabat, quas in quinque partiebantur tetrachordos, quibus ordinabant suas compositiones tam harmonicas, & regulatas, sicut nos ordinamus nostras: finales chordæ tonorum eædem erant, ac quæ a neotericis observantur: regulare uniuscujusque toni *sæculorum* idem respective cum eo, quo ad præsens utimur; denique quidquid ad perfectam cujusque toni compositionem desideratur, in præfato systemate sive a Pythagora, sive ab Orpheo, sive ab alio auctore, cujus disquisitio non est nostri instituti, excogitato, inveniebatur: immo contendere cum quibusdam possemus, Psalmorum tonos ab ipso Rege Davide descendere; sed sat sit dicere Ecclesiam caute semper custodisse tonum; nam si nos claves, & signa ad cognitionem & processum in cantoriis habemus, Veteres etiam suo modo clavem habebant, & infallibile signum, quo tanta firmitate canebant, ut nos; quibus accedit signa claves esse universales.

J A N U A R I U S.

HABET DIES 31. LUNA 3. NOX HABET HORAS 16. DIES VERO 8.

Jam prima dies estis, & septima fine minetur.

Aureus numer.		Kal.		
iiij	A		1	CIRCUMCISIO DOMINI. sex capparum. ☩
	b	iv	2	Officium Jejuniarum Kalendarum Januarii observatur his tribus diebus.
xj	c	iiij	3	
	d	ij	4	
xix	e	Non.	5	Vigilia.
viiij	f	viiij	6	Epiphania Domini. sex capparum.
	g	vij	7	Juliani & Basilissæ vel Comitum ejus. quatuor capparum.
xvj	A	vj	8	
v	b	v	9	
	c	iv	10	
xiiij	d	iiij	11	
ij	e	ij.	12	
	f	Idus.	13	OCTAVA EPIPHANIÆ. quatuor capparum. Sanctorum Quadraginta martyrum. novem. lectionum.
x	g	xix	14	Kalendas Februarii.
	A	xviiij	15	
xviiij	b	xvij	16	
vij	c	xvj	17	
	d	xv	18	
xv	e	xiv	19	Sebastiani & ejus Comitum. sex capparum.
iv	f	xiiij	20	Agnetis & Emerentianæ virginum. novem lectionum.
	g	xij	21	Fructuosi Augurii & Eulogii. novem lectionum.
xij	A	xj	22	Vincentii martyris. quatuor capparum.
j	b	x	23	
	c	ix	24	
ix	d	viiij	25	Babilæ Episcopi, & trium Puerorum. novem lectionum.
	e	vij	26	
xvij	f	vj	27	
vj	g	v	28	Tyrsi martyris. novem lectionum.
	A	iiiij	29	
xiv	b	iiij	30	
iiij	c	ij	31	

F E B R U A R I U S.

HABET DIES 28. LUNA 27. NOX HABET
horas 14. dies vero 10.

Ast Februarii quarta est, præcedat tertia finem.

Aureus numer.				
	d	Kal.	1	
xj	e	iv	2	PURIFICATIO SANCTÆ MARLÆ. sex. capparum.
xix	f	iiij	3	
viiij	g	ij	4	
	A	Non.	5	Agathæ virginis & martyris. sex capparum.
xvj	b	viiij	6	
v	c	vij	7	Dorotheæ virginis & martyris. sex capparum.
	d	vj	8	
xiiij	e	v	9	
ij	f	iv	10	
	g	iiij	11	
x	A	ij	12	Eulaliæ virginis Barchinonensis. novem lectionum.
	b	Idus.	13	
xviiij	c	xvj	14	Kalendas Martii.
vij	d	xv	15	Sol in piscibus.
	e	xiv	16	
xv	f	xiiij	17	
iv	g	xij	18	
	A	xj	19	
xij	b	x	20	
j	c	ix	21	
	d	viiij	22	Cathedra Sancti Petri. sex capparum.
ix	e	vij	23	
	f	vj	24	MATHIÆ Apostoli. sex capparum.
xvij	g	v	25	
vj	A	iv	26	
	b	iiij	27	
xvi	c	ij	28	

Locus bissexti in anno bissextili quacumque die evenierit Festum sancti Mathiæ in tali jejunetur Vigilia ejus, & in sequenti die celebretur, & servetur Festum; et si Sabbato evenierit, ipso Sabbato celebretur et jejunetur Vigilia ejus, et servetur in sequenti die Dominico.

M A R T I U S.

HABET DIES 31. LUNA 30. NOX HABET HORAS 12.
dies vero 12.

Aureus numer.		Kal.	
iiij	d		1
	e	vj	2
xj	f	v	3
	g	iv	4
xix	A	iiij	5
viiij	b	ij	6
	c	Non.	7
xvj	d	viiij	8
v	e	vij	9
	f	vj	10
xiiij	g		11
ij	A	iv.	12
	b	iiij	13
x	c	ij	14
	d	Idus.	15
xviiij	e	xvij	16
vij	f	xvj	17
	g	xv	18
xv	A	xiv	19
iv	b	xiiij	20
	c	xij	21
xij	d	xj	22
j	e	x	23
	f	ix	24
ix	g	viiij	25
	A	vij	26
xvij	b	vj	27
vj	c	v	28
	d	iv	29
xiv	e	iiij	30
iiij	f	ij	31

Hemeterii & Celedonii martyrum. quatuor capparum.

Kalendas Aprilis.

A P R I L I S.

HABET DIES 30. LUNA 29. NOX HABET HORAS 10.
dies vero 14.

Aureus numer.			
	g	Kal.	1
xj	A	iv	2
	b	iiij	3
xix	c	ij	4
viiij	d	Non.	5
xvj	e	viiij	6
v	f	vij	7
	g	vj	8
xiiij	A	v	9
ij	b	iv	10
	c	iiij	11
x	d	ij	12
	e	Idus.	13
xviiij	f	xviiij	14
vij	g	xvij	15
	A	xvj	16
xv	b	xv	17
iv	c	xiv	18
	d	xiiij	19
xij	e	xij	20
j	f	xj	21
	g	x	22
ix	A	ix	23
	b	viiij	24
xvij	c	vij	25
vj	d	vj	26
	e	v	27
xiv	f	iv	28
iiij	g	iiij	29
	A	ij	30

Kalendas Maii.

Sanctæ Engratiæ, vel decem & octo martyrum.

M A J U S.

HABET DIES 31. LUNA 30. NOX HABET HORAS 8.
dies vero 16.

Aureus numer.				
xj	b	Kal.	1	Torquati & comitum ejus Episcoporum. novem lectionum.
	c	vj	2	Felicis Diaconi Hispalensis. novem lectionum.
xix	d	v	3	Inventio sanctæ Crucis. sex capparum.
viiij	e	iv	4	
	f	iiij	5	
xvj	g	ij	6	
v	A	Non.	7	
	b	viiij	8	
xiiij	c	vij	9	
ij	d	vj	10	
	e	v	11	
x	f	iv	12	
	g	iiij	13	
xviiij	A	ij	14	
vij	b	Idus.	15	
	c	xvij	16	Kalendas Junii.
xv	d	xvj	17	
iv	e	xv	18	
	f	xiv	19	
xij	g	xiiij	20	Sanctorum Cyriaci & Paulæ martyrum.
j	A	xij	21	
	b	xj	22	
ix	c	x	23	
	d	ix	24	
xvij	e	viiij	25	
vj	f	vij	26	
	g	vj	27	
xiv	A	v	28	
iiij	b	iv	29	
	c	iiij	30	
xj	d	ij	31	

J U N I U S.

HABET DIES 30. LUNA 29. NOX HABET HORAS 6.
dies vero 18.

Aureus numer.				
	e	Kal.	1	
xix	f	iv	2	
viiij	g	iiij	3	
xvj	A	ij	4	
v	b	Non.	5	
	c	viiij	6	
xiiij	d	vij	7	
ij	e	vj	8	
	f	v	9	
x	g	iv	10	
	A	iiij	11	
xviiij	b	ij	12	
vij	c	Idus.	13	
	d	xviiij	14	Kalendas Julii.
xv	e	xvij	15	
iv	f	xvj	16	
	g	xv	17	Adriani atque Nataliæ. novem lectionum.
xij	A	xiv	18	
j	b	xiiij	19	Gervasii & Protasii martyrum. novem lectionum.
	c	xij	20	
ix	d	xj	21	
	e	x	22	
xvij	f	ix	23	Dominica pro adventu Sancti Joannis Baptistæ.
vj	g	viiij	24	Nativitas sancti Joannis Baptistæ. sex capparum.
	A	vij	25	
xiv	b	vj	26	
iiij	c	v	27	Sancti Zoili martyr.
	d	iv	28	
xj	e	iiij	29	Apostolorum Petri & Pauli. sex capparum.
	f	ij	30	

J U L I U S.

HABET DIES 31. LUNA 30. NOX HABET HORAS 8.
dies vero 16.

Aureus numer.				
xix	g	Kal.	1	
viiij	A	vj	2	
	b	v	3	
xvj	c	iv	4	
v	d	iiij	5	
	e	ij	6	
xiiij	f	Non.	7	
ij	g	viiij	8	
	A	vij	9	
x	b	vj	10	
	c	v	11	
xviiij	d	iv	12	Sanctæ Martianæ Virginis. novem lectionum.
vij	e	iiij	13	
	f	ij	14	
xv	g	Idus.	15	
iv	A	xvij	16	Kal. Augusti. Justæ & Rufinæ virginum & martyrum. quatuor capparum.
	b	xvj	17	
xij	c	xv	18	
j	d	xiv	19	
	e	xiiij	20	
ix	f	xij	21	Sperati vel comitum ejus. novem lectionum.
	g	xj	22	
xvij	A	x	23	
vj	b	ix	24	Christinæ virginis & martyris. novem lectionum.
	c	viiij	25	Christophori & comitum ejus martyrum. novem lectionum.
xiv	d	vij	26	
iiij	e	vj	27	
	f	v	28	
xj	g	iv	29	
xix	A	iiij	30	Sancti Cucufati martyris.
	b	ij	31	

AUGUSTUS.

HABET DIES 31. LUNA 30. NOX HABET HORAS 10.
dies vero 14.

Aureus numer.		Kal.		
viiij	c		1	Felicis martyris. novem lectionum.
xvj	d	iv	2	
v	e	iiij	3	
	f	ij	4	
xiiij	g	Non.	5	
ij	A	viiij	6	Sanctorum Justi & Pastoris martyrum.
	b	vij	7	
x	c	vj	8	
	d	v	9	
xviiij	e	iv	10	Sancti Laurentii martyris. sex capparum.
vij	f	iiij	11	
	g	ij	12	
xv	A	Idus.	13	Hyppolyti Martyris. quatuor capparum.
iv	b	xix	14	Kalendas Septembris.
	c	xviiij	15	ASSUMPTIO SANCTÆ MARIÆ. sex capparum.
xij	d	xvij	16	
j	e	xvj	17	
	f	xv	18	
ix	g	xiv	19	
	A	xiiij	20	
xviiij	b	xij	21	
vj	c	xi	22	
	d	x	23	
xiv	e	ix	24	Bartholomæi Apostoli. sex capparum.
iiij	f	viiij	25	Genesii martyris. novem lectionum.
	g	vij	26	Gerontii Episcopi. novem lectionum.
xj	A	vj	27	
xix	b	v	28	Augustini Episcopi & Doctores. sex capparum.
	c	iv	29	
viiij	d	iiij	30	
	e	ij	31	

S E P T E M B E R.

HABET DIES 30. LUNA 29. NOX HABET HORAS 12.
dies vero 12.

Aureus numer.		Kal.	
xvj	f		1
v	g	iv	2
	A	iiij	3
xiiij	b	ij	4
ij	c	Non.	5
	d	viiij	6
x	e	vij	7
	f	vj	8
xviiij	g	v	9
vij	A	iv	10
			Officium jejuniorum Kalendarum Septembrium ante festum Sancti Cypriani observatur his tribus diebus.
	b	iiij	11
xv	c	ij	12
iv	d	Idus.	13
	e	xviiij	14
xij	f	xvij	15
j	g	xvj	16
	A	xv	17
ix	b	xiv	18
	c	xiiij	19
xvij	d	xij	20
vj	e	xj	21
	f	x	22
xiv	g	ix	23
iiij	A	viiij	24
	b	vij	25
xj	c	vj	26
xix	d	v	27
	e	iv	28
viiij	f	iiij	29
	g	ij	30
			Decollatio Sancti Joannis Baptistæ. sex capparum.
			Michaelis Archangeli. sex capparum.
			Hieronymi Presbyteri & Confessoris. sex capparum.

O C T O B E R.

HABET DIES 31. LUNA 30. NOX HABET HORAS 14.
dies vero 10.

Aureus numer.				
xvj	A	Kal.	1	Sanctorum Verissimi, Maximæ, & Juliæ martyrum.
v	b	vj	2	
xiiij	c	v	3	
ij	d	iv	4	
	e	iiij	5	
x	f	ij	6	
	g	Non.	7	
xviiij	A	viiij	8	
vij	b	vij	9	
	c	vj	10	
xv	d	v	11	
iv	e	iv	12	
	f	iiij	13	Sanctorum Fausti, Januarii & Martialis martyrum.
xij	g	ij	14	
j	A	Idus.	15	
	b	xvij	16	Kalendas Novembris.
ix	c	xvj	17	Sanctorum Cosmæ & Damiani martyrum.
	d	xv	18	Luæ Evangelistæ. sex capparum.
xvij	e	xiv	19	
vj	f	xiiij	20	
	g	xij	21	
xiv	A	xj	22	
iiij	b	x	23	Servandi & Germani martyri. novem lectionum.
	c	ix	24	
xj	d	viiij	25	
xix	e	vij	26	
	f	vj	27	Vincentii & Sabinæ & Chrystetæ martyrum. sex capparum.
viiij	g	v	28	Apostolorum Simonis & Judæ. sex capparum.
	A	iv	29	
xij	b	iiij	30	Sancti Marcelli martyris.
v	c	ij	31	

N O V E M B E R.

HABET DIES 30. LUNA 29. NOX HABET HORAS 10.
dies vero 14.

Aureus numer.				
	d	Kal.	1	
xiiij	e	iv	2	
ij	f	iiij	3	
	g	ij	4	
x	A	Non.	5	
	b	viiij	6	
xviiij	c	vij	7	Officium jejuniorum Kalendarum Novembreium ante festum Sancti Martini observatur his tribus diebus.
vij	d	vj	8	
	e	v	9	
xv	f	iv	10	
iv	g	iiij	11	Martini Episcopi & Confessoris. sex capparum.
	A	ij	12	Æmiliani Abbatis. novem lectionum.
xij	b	Idus.	13	
j	c	xviiij	14	Kalendar Decembris.
	d	xviij	15	
ix	e	xvj	16	
	f	xv	17	Aciscli & Victoriæ martyrum. novem lectionum.
xvij	g	xiv	18	Sancti Romani martyris.
vj	A	xiiij	19	Sancti Crispini Episcopi & Confessoris. novem lectionum.
	b	xij	20	
xiv	c	xj	21	
iiij	d	x	22	Cæciliæ virginis & martyris. sex capparum.
	e	ix	23	Clementis Papæ & martyris. sex capparum.
xj	f	viiij	24	
xix	g	vij	25	
	A	vj	26	
viiij	b	v	27	
	c	iv	28	
xvj	d	iiij	29	Saturnini martyris. sex capparum.
v	e	ij	30	Sancti Andreae Apostoli. sex capparum.

DECEMBER.

HABET DIES 31. LUNA 30. NOX HABET HORAS 16.
dies vero 8.

Aureus numer.				
xiiij	f	Kal.	1	
ij	g	iv	2	
	A	iiij	3	
x	b	ij	4	Barbaræ virginis & martyris. sex capparum.
	c	Non.	5	
xviiij	d	viiij	6	Sancti Nicolai Episcopi & martyris. sex capparum.
vij	e	vij	7	
	f	vj	8	
xv	g	v	9	Leocadiæ virginis. sex capparum.
iv	A	iv	10	Eulaliæ virginis. sex capparum.
	b	iiij	11	
xij	c	ij	12	Eugeniæ virginis & martyris.
j	d	Idus.	13	
	e	xix	14	Kalendas Januarii. Justi & Abundi martyrum. novem lectionum.
ix	f	xviiij	15	
	g	xvij	16	
xviij	A	xvj	17	
vj	b	xv	18	ANNUNTIATIO SANCTÆ MARIÆ VIRGINIS. sex capparum.
	c	xiv	19	
xiv	d	xiiij	20	
iiij	e	xij	21	Thomæ Apostoli. sex capparum.
	f	xj	22	
xj	g	x	23	
xix	A	ix	24	
	b	viiij	25	Nativitas Domini nostri Jesu Christi. sex capparum.
viiij	c	vij	26	Stephani martyris. sex capparum.
	d	vj	27	Joannis Apostoli & Evangelistæ. sex capparum.
xvj	e	v	28	Sanctorum Innocentum. sex capparum.
v	f	iv	29	Jacobi Fratris Domini. sex capparum.
	g	iiij	30	Jacobi Fratris Apostoli & Evangelistæ. sex capparum.
xiiij	A	ij	31	Columbæ virginis. novem lectionum.

REGULA.

Incipiunt Horæ canendæ vel recitandæ secundum REGULAM Maximi Doctoris Hispaniæ Beatissimi Isidori, ac egregii confessoris Ildephonsi Toletani Præsulis magistri, non pro ut antiqui ea Regula fruebantur simpliciter, sed secundum quid: nam antiquitus duodecim erant Horæ assuetæ in die, ut in Libris antiquis ostenditur; præter quædam alia, quibus ipsi Antiqui utebantur in nocte, scilicet in principio noctis, & ante lectum, & in surrectione lecti; quæ quidem apud modernos abjecta, & resecta sunt: sed eo modo, quod moderni eam proseguuntur, & exercent, prout in processu patebit. Et quia pauci sunt, qui Ordinem ipsarum Horarum custodire, & ordinare sciant propter negligentiam, & multorum incuriam; eo quod non curant nisi de redditibus Ecclesiæ recipiendis; & quia plura bona ædificia de facili corruunt post multum temporis lapsum, nisi sibi remedium adhibeatur: idcirco quidam imperitus Clericus & indignus, considerans istud Opus Sanctum ac plenissime devotum, & a tanto Præsule divina mente gratia editum, ne evanescat, sed in memoriam hominum redeat, tactus motu & instinctu pietatis, ad gloriam & laudem Trinitatis, & Jesu, & Mariæ Matris, & honorem Summi Prædicti Confessoris, & ad illuminationem præsentium Clericorum, & futurorum, juxta suæ scientiæ paupertatem, & sui intellectus imbecillitatem, Divino auxilio invocato, eoque præfulgenti, hanc Normam, prout sequitur, condere laboravit, & de littera Gothica hunc Codicem transtulit, & reportavit.

REGULA SEQUITUR TALIS.

Dies, sive sit Festivalis, sive privata semper Horæ incipiunt in Vesperis, ante diem; & initium, sive principium, fit per invocationem Jesu Christi, Oratione Dominica præcedente, submissa voce sic dicendo: Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison. Pater noster. Et alta voce: In nomine Domini nostri Jesu Christi lumen cum pace. *℞.* a circumstantibus. Deo gratias: & Presbyter dicit: Dominus sit semper vobiscum. *℞.* Et cum Spiritu tuo. Et Ordo Vesperorum, sive sit Festum, sive non, sequitur per hunc modum:

Primo dicitur Psalmus, sive Vespertinum, quod idem est; quo finito, Presbyter dicit: Dominus sit semper vobiscum; *℞.* Et cum. Et statim dicitur Sonus, si sit Festum; quia dies Ferialis caret Sono: nisi in tempore Resurrectionis, qui propter solemnitatem dicitur: Quo finito; Dominus sit semper, ut supra, & immediate dicitur una Antiphona sine Alleluia, cum Versiculo sibi adjuncto, & cum Gloria Patri ut inferius in suo loco patebit; Iterum, Dominus sit semper, &c. Et continuo dicitur alia Antiphona, cum Alleluia, quæ Lauda dicitur, cum Versiculo sibi adjuncto, & Gloria Patri: quibus peractis, sequitur Hymnus: Ipso finito, sequitur Deprecatio, seu Supplicatio, &c. Oremus Redemptorem; Statim sequitur Capitula, oratione Dominica succedente, scilicet: Pater noster. Et ne nos. Sed libera. A malo nos libera, & dicatur, ut scriptum est in ordinatione Horarum. Et statim sequitur Benedictio, antecedendo: Humiliate vos benedictioni: & continuo sequitur Lauda cum Versiculo sibi adjuncto, & Gloria: Qua peracta, debet dici una Oratio de Matutinis, quamcumque recitans voluerit, excepta prima, quæ jungitur Matutinario, quæ numquam mutatur de suo proprio loco; Et statim fiunt Commemorationes, quæ sunt in consuetudine, vel accidunt de novo. Et scias, quod in Vesperis debes tu, vel quicumque voluerit istam Regulam, vel Officium hujus Regulæ exercere, in modum prædictum procedere. Licet plura sint Vespertina, Soni, Antiphonæ, & Laudes in ordinatione historiarum, non debet dici nisi unum Vespertinum vel Psalmum, quod idem est, & una Lauda. Antiphona est, quæ dicitur sine Alleluia; & Lauda, quæ cum Alleluia dicitur: Et hoc intelligitur in Festivitatibus, quæ non habent Proprietates; quia in illis, quæ habent, oportet ita dicere, sicut ibi ordinatum est; quia aliquæ Festivitates sunt, quæ excedunt istum modum in Antiphonis, & Orationibus. In Matutinis similiter est incipiendum, ut in Vesperis: & sequitur Matutinarium, & psalmus, Miserere mei Deus, cum Oratione sibi juncta, & tres Antiphonæ, cum suis Orationibus, statim sequitur: *℞.* in aliquibus Festivitatibus

cum Oratione, scilicet solemnibus; postea Canticum; postea Benedictio; postea Sonus; postea Laudes: Statim sequitur Prophetia; & continuo Hymnus; & inde sequitur Supplicatio, scilicet, Oremus Redemptorem: postea Capitula, postea Lauda, quæ dicitur in fine Vesperorum: & statim dicitur Benedictio, quæ in Vespera dicta fuit; & statim fiunt Commemorationes, quæ sunt in consuetudine: nisi sint solennes Festivitates. Et Vesperis finitis, dicitur: Vespere, mane, & meridie, cum sua Oratione; & in Matutinum, Ad annuntiandum mane, cum Oratione sequente: & in Completoriis, Custodi nos, Domine, ut pupillam oculi, cum Oratione sibi juncta: & sic implentur prædictæ Horæ, exceptis Dominicis diebus quia in principio Matutinorum alia est ordinatio; quia dicta oratione Dominica, & In nomine Domini nostri Jesu Christi, &c. incipimus & dicimus Hymnum, Æterne rerum Conditor, cum sua Oratione sequente; Et statim sequuntur tres Psalmi, scilicet: Domine, quid multiplicati sunt? Miserere mei, Deus, secundum, & Miserere mei LVI. cum suis Antiphonis; & inde Oratione quæ sequitur; & inde omnia alia, ut in aliis Matutinis. Et si in diebus Dominicis principalibus, qui quasi historiales habentur, utpote in Adventu, vel in Quadragesima, vel in talibus quæ mutari non possunt, aliquod Festum venerit, mutetur Festum, & alia die sequenti celebretur. Et si

forte sequenti die aliud Festum magis solemne venerit, de eo dicatur: & proximiori die privato celebretur aliud. Et si illud Festum, de quo præsentem celebratur, valentius sive majoris solemnitatis fuerit, quam illud de quo debet fieri celebratio, de isto principali Festo dicantur Vesperæ: ita quod Lauda ultima, cum Oratione Matutinali, sit de Festo futuro celebrando, vel de eo, quod sequenti die debet celebrari. Et si talia Festa venerint, quæ habent Octavarium secundum Regulam Gregorianam, utpote Festum Sanctæ Mariæ, & Sancti Joannis, & Apostolorum Petri & Pauli, & similium, ob reverentiam ipsorum, diebus privatis interpositis, de solemnitatibus illis Horas celebrare oportet; licet non ita solemniter; præterquam in Octava die. Et si in illa die Octavarii fuerit aliquod Festum, dicatur de Octavario in præcedenti die. Et si forte in una die duo Festa æqualia, vel quasi, venerint, ut sunt Festum Philippi & Jacobi, Festum Sancti Torquati, vel similia; Festum, de quo habetur Proprietas, debet celebrari, nisi fuerit Vocatio illius Festi in illa Ecclesia; quia illud debet solemnizari, de quo habetur Vocatio; & in sequenti, de alio. Et si Dominicis diebus concurrentibus, Festum venerit, prætermittatur dies Dominicus; quia satis habebit locum per annum, & Festum ipsa die celebretur. Item de Jejuniis in suis locis videbis.

In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.

I N C I P I T
B R E V I A R I U M
A D D E B I T E P E R S O L V E N D U M
D I V I N U M O F F I C I U M
S E C U N D U M R E G U L A M
B E A T I S S I M I I S I D O R I
A R C H I E P I S C O P I H I S P A L E N S I S .

IN DOMINICO PRIMO
ADVENTUS DOMINI.

Ad Vesperos. Incipiat Presbyter cum signo crucis.

In nomine Domini nostri Jesu Christi lumen cum pace. *R.* Deo gratias.

Dicat Presbyter. Dominus sit semper vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Isto ordine incipiatur omnia officia, excepto de defunctis.

Lauda. A solis ortu usque ad occasum. *P.* Laudabile nomen Domini. *Ps.* Sit nomen Domini benedictum, amodo, & usque in æternum. *P.* Laudabile nomen Domini.

Oratio.

DEus, cujus nomen est benedictum a solis ortu usque ad occasum, reple cor nostrum scientia, & ori nostro tuæ laudis officia deputa: ut, sicut omne per ævum debito honore benediceris, ita ab ortu solis usque ad occasum consono cunctorum ore lauderis. *R.* Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, qui es benedictus, & vivis, & omnia regis in sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Dicat Presbyter. Dominus sit semper vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Et nota, quod in fine omnium Orationem debet semper dici modo supradicto.

Sono. Venite, exultemus Domino: jubilemus Deo salutari nostro. *Ps.* Præoccupemus faciem Dei in confessione, & in psalmis *P.* Jubilemus Deo.

Dicat Presbyter. Dominus sit semper vobiscum. *R.* Et cum.

Antiphona. Alleluia. Audite, populi omnes, quia Dominus egrediens de loco suo, descendet, conculcans extrema terræ. *Ps.* Audite hæc omnes gentes:

auribus percipite, qui habitatis orbem. *P.* Quia Dominus egrediens. *Ps.* Gloria, & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto in sæcula sæculorum. Amen. *P.* Et descendet, conculcans.

Dicat Presbyter. Dominus sit semper vobiscum. *R.* Et cum &c.

Lauda. Alleluia. Mitte nobis auxilium de sancto: & de Sion tuere nos, Domine. *P.* In quacumque die invocaverimus te, alleluia, alleluia. *Ps.* Lætabimur in salutari tuo: & in nomine Dei nostri magnificabimur. *P.* Et de Sion tuere nos, Domine, *Ps.* Gloria, & honor, &c. *P.* In quacumque die invocaverimus.

Hymnus.

CHristi caterva clamitet
Rerum parenti proximas,
Quas esse sentit, gratias,
Laudesque promat maximas.

Vatum poli oracula

Perfecit olim tradita,
Cum nos redemit unicus
Factoris orbis Filius.

Verbum profectum, proditum

Tulit reatum criminum;
Sumensque nostrum pulverem,
Mortis peremit principem.

A matre natus tempore;

Sed sempiternus a Patre,
Duabus in substantiis
Persona sola est numinis.

Venit Deus factus homo,

Nitescat ut cultu novo,
Renatus in nato Deo,
Factus novus verus homo.

Natalis hinc ob gaudium

Ovans trophæo, gentium

Renata plebs per gratiam,
Hæc gesta præbet annua.

Adventus hic solemnibus
Votis feratur omnibus,
Quos sustinere convenit,
Tanti Dei gloriam.

Secundus ut com cœperit,
Orbemque terror presserit;
Succurrat hæc humillima
Susceptoris dignitas.

Deo Patri sit gloria,
Ejusque soli Filio,
Cum Spiritu Paraclito,
In sempiterna sæcula.

Respondeat Chorus. Amen.

Supplicatio.

O Remus Redemptorem mundi Dominum nostrum Jesum Christum, cum omni supplicatione rogemus; ut nos gratia adventus sui propitius justificare dignetur. *R.* Præsta æterne omnipotens Deus.

Dicat Presbyter. Kyrie eleison. *R.* Christe eleison. Kyrie eleison.

Notandum est, quod post Supplicationem debent dici isti Kyrie eleison, ut supra dictum est.

Capitula.

AUdivimus, Christe; confitemur, & credimus, quod de sinu Patris egrediens, veneris, ut carnis nostræ vestibulo cingereris; liberaturus, scilicet susceptæ incarnationis mysterio, quod perierat naturæ vitiatæ contagio. Fac nos, prænuntiata adventus tui gaudia, promptissima surrectionis devotione excipere: ut, quia tu e loco patrio secretoque progrediens salvaturus homines, humanitus properasti ad publicum; nos e loco criminis exeuntes, munditiores concitum divinitatis tuæ prospectemus excursus: ut extrema vitæ nostræ, nullius discriminis conculcatione involvens; sic provoces terrore justitiæ, ut solita justifies pietate.

Pater noster, qui es in cælis. *R.* Amen. Sanctificetur nomen tuum. *R.* Amen. Adveniat regnum tuum. *R.* Amen. Fiat voluntas tua, sicut in cælo, & in terra. *R.* Amen. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. *R.* Quia Deus es. Et dimitte nobis debita nostra, sicut, & nos dimittimus debitoribus nostris. *R.* Amen. Et ne nos inducas in tentationem. *R.* Sed libera nos a malo.

Dicat Presbyter.

Liberati a malo, confirmati semper in bono tibi servire mereamur Deo, ac Domino nostro.

Pone, Domine, finem peccatis nostris: da gaudium tribulatis: præbe redemptionem captivis: sanitatem infirmis: requiemque defunctis. Concede pacem & securitatem in omnibus diebus nostris: frange audaciam inimicorum nostrorum: exaudi, Deus, orationem servorum tuorum omnium fidelium christianorum in hoc die, & in omni tempore. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, & regnat in unitate Spiritus Sancti Deus per omnia semper sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Dicat Presbyter. Humiliate vos ad benedictionem. Dominus sit semper vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Notandum est, quod quotiescumque venerit Liberati a malo, debet dici, sicut hic dictum est supra, usque ubi dicit: Benedictio.

Dicat Presbyter. Benedictio.

Christus Dominus, qui ad redemptionem nostram venit, non mutatione loci, sed veritate hominis assumpti; clarificandos nos attollat in gloriam regni. *R.* Amen. Atque idem ad redimendum veniens, redemptos nos a malis omnibus servet. *R.* Amen. Et quoniam ipse humiliatus iniquitatem nostram abstulit; ipse gloriosus beatitudinis nobis præmia donet. *R.* Amen. Per misericordiam ipsius Dei nostri, qui est benedictus, & vivit, & omnia regit in sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Dicat Presbyter. Dominus sit semper vobiscum. *R.* Et cum.

Et nota, quod in fine omnium Benedictionum debet dici modo supra dicto.

Lauda. Qui sedes super cherubim appare. *P.* Veni, & salva nos Domine. Alleluia. *Ÿ.* Qui regis Israel, intende: qui deducis, velut ovem, Joseph. *P.* Veni, & salva. *Ÿ.* Gloria, & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto in sæcula sæculorum. Amen.

P. Veni, & salva nos.

Oratio.

Deus, Dei Filius, cujus in æternum permanet nomen; quique unum te esse innotescens Deum ac Dominum, per susceptæ incarnationis mysterium venisti in regem, ut redimeres sæculum: da nobis, ita fervere hujus mysterio pietatis, ut per hæc evadamus muscipulam deceptoris: ut, qui Adventus tui gaudia diffuso ore præcinimus, salvatos nos, cum ad iudicium veneris, te iudice, gratulemur. *R.* Amen. Per misericordiam.

In nomine Domini nostri Jesu Christi perficiamus cum pace. *R.* Deo gratias.

Sequens Commemoratio debet dici in fine omnium Vesperorum per totum annum.

Lauda. Vespere, & mane, & meridie. **P.** Te laudamus, Domine.

Oratio.

Domine, Deus omnipotens, qui vespere, & mane, & meridie unum diem vocari jussisti; & ut sol agnosceret occasum suum, imperasti; aperi, quæsumus, tenebras cordium nostrorum, ut, te radiante, cognoscamus te Deum verum & lumen æternum. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

Dicat Presbyter. In nomine Domini nostri Jesu Christi perficiamus cum pace. **R.** Deo gratias.

Notandum, quod in fine omnium Horarum semper debet dici. In nomine Domini, ut hic supra.

AD MATUTINUM.

Hymnus.

Æterne rerum Conditor,
Noctem diemque qui regis,
Et temporum das tempora,
Ut alleves fastidium.

Præco diei jam sonat
Noctis profundæ pervigil:
Nocturna lux vianibus,
A nocte noctem segregans.

Hoc excitatus lucifer
Solvit polum caligine;
Hoc omnis errorum chorus
Viam nocendi deserit.

Hoc nauta vires colligit
Pontique mitescunt freta:
Hoc ipsa petra Ecclesiæ
Canente, culpam diluit.

Surgamus, ergo strenue,
Gallus jacentes excitat,
Et somnolentos increpat,
Gallus negantes arguit.

Gallo canente spes redit,
Ægris salus refunditur,
Mucro latronis conditur,
Lapsis fides revertitur.

Jesu labentes respice,
Et nos videndo corrige:
Si respicis, lapsi stabunt,
Fletuque culpa solvitur.

Tu lux, refulge sensibus,
Mentisque somnum discute:
Te nostra vox primum sonet,
Et ore psallamus tibi.

Gloria Patri ingenito,

Gloria Unigenito,
Una cum Sancto Spiritu,
In sempiterna sæcula.

R. Amen.

Oratio.

Æternum te auctorem, & Conditorem rerumque omnium Dominum omnis lingua confitetur, & credit: tu enim in principio omnia fecisti: tu ipsa petra Ecclesiæ, in qua culpas nostras deflentes diluimus: tu enim in principio labentes respice, & videndo nos corrige; ut nostra vox tibi semper insonet in atriis tuis, & resolvere mereamur tibi. Propter clementiam tuam petimus, ineffabilis Deus, ut super nos vigilet custodia tua semper angelica: & venientes ad lucem cum exultatione a tuo lumine in æternum numquam discedamus: & electis tuis in æterna gaudia perfrui mereamur. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona. Domine quid multiplicati sunt qui tribulant me? tu autem, Domine, susceptor meus es. **Psalmus 3.**

Antiphona. Lava me Domine ab injustitia mea: & a peccato meo munda me. **Psalmus 50.**

Antiphona. Lava me Domine ab injustitia mea: & a peccato meo munda me, Domine.

Antiphona. In te confidit anima mea: libera me, Domine. **Psalmus 56.**

Antiphona. In te confidit anima mea: libera me, Domine.

Oratio.

Domine Jesu Christe, qui credentes in te redimendo suscipis, & exaltando glorificas; plebem tuam ab injustitiæ & peccatorum vinculis libera: veritatis & sapientiæ tuæ munere corda eorum locupleta; mentesque sanctifica: ut, sicut in cœlo cum Sanctis regnat gloria, sic & in nobis maneat salus & benedictio tua. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona. Veniet Dominus in regem: super omnem terram erit Dominus unus, **P.** Et nomen ejus in æternum manet. **Ÿ.** Exultate Deo adjutori nostro: jubilate Deo Jacob. **P.** Et nomen. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Et nomen.

Oratio. Deus, Dei Filius cujus in æternum permanet. **Require fol. 2.**

Antiphona. Veniet ad locum sanctum Dominus, quem vos vultis; & Angelus testamenti, quem vos desideratis. **P.** Ecce veniet Dominus omnipotens. **Ÿ.** Magnus Dominus noster, & magna virtus ejus: & sapientiæ ejus non est numerus. **P.** Ecce veniet. **Ÿ.** Gloria, & honor, &c. **P.** Ecce veniet.

Oratio.

CHriste, Dei Filius, qui veniens ad locum
uteri Virginalis, verus Angelus testamenti
agnosceris: concede nobis, ut fides, qua incarnationis
tuæ gaudia diffuso ore concinimus, ab omni culpæ
nostræ nos debito expiet, cum iterum te ad iudicium
venturum viderimus. **R.** Amen. Per misericordiam
tuam.

Antiphona. Veniet desideratus cunctis gentibus, **P.**
Et videbit eum omnis oculus. **V.** Deus manifeste
veniet: Deus noster & non silebit. **P.** Et videbit. **V.**
Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Et videbit.

Oratio.

Desiderate cunctis gentibus o Christe, adveniens,
salva populos tibimet confitentes: ut, qui ad
hoc præmium venisti, ut primum redimeres; ad hoc
iterum venias: ut credentes tibi pro meritis non con-
demnes. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

R. Veni, clementissime Domine: succurre jam, &
parce fessis: jam miserando erige oppressos. Re-
demisti vivos: eripe captivos. Adventum tuum om-
nis creatura tua expectat. **P.** Dum hic es, absolve
reos: &, dum veneris, defende nos tuos. **V.** Veni,
Domine, & noli tardare: relaxa facinora plebi tuæ,
& revoca dispersos in terram suam. **P.** Dum hic es.
V. Gloria, & honor Patri. **R.** Veni, clementissime
Domine.

Oratio.

Veni, clementissime Domine, veni; & præroga
libertatem oppressis: excita potentiam tuam;
& plebem posside conquistam: dirige vineam, quam
per virum plantasti dexteræ tuæ: & Filium hominis,
quem confirmasti tibi, advocatum pro nobis exaudi:
ut lachrymarum panis modum habeat in flagellis; po-
tusque compunctionis nostræ vires non attenuet, sed
& enutriet mentes. **R.** Amen. Per misericordiam
tuam.

IN LAUDIBUS.

Ad Canticum.

Audiat terra verba ex ore meo. Expectetur, si-
cut pluvia eloquium meum, & descendant, sicut ros
verba mea.

Canticum Deuteronomii. Capitulo 32.

Attende coelum, & loquar; * & audiat terra
verba ex ore meo.

Expectetur sicut pluvia eloquium meum, * & descen-
dant sicut ros verba mea,

Sicut imber super gramen, * & sicut nix supra
foenum.

Quia nomen Domini invocavi: * date magnitudinem
Domino Deo nostro.

Deus, vera opera ejus, * & omnes viæ ejus judicia:

Deus fidelis, in quo non est iniquitas, * justus &
sanctus Dominus.

Peccaverunt ei non filii immaculati: * natio prava &
perversa. Hæc Domino retribuisti,

Hæc plebs fatua & non sapiens? * nonne hic est ipse
pater tuus, qui possedit te, & fecit, & creavit te?

In mente habete dies sæculi, * intelligite annos na-
tionis nationum:

Interroga Patrem tuum, & dicet tibi; * seniores tuos,
& annuntiabunt tibi.

Cum dispartiret Excelsus gentes: * quemadmodum
dispersit filios Adæ,

Statuit terminos gentium * secundum numerum An-
gelorum Dei.

Facta est pars Domini, plebs Jacob: * funiculum
hereditatis ejus Israel.

Sufficientem eum sibi fecit in terra deserta, * in siti
caloris, ubi non erat aqua:

Circumivit eum, & erudivit eum, sicut pupillam
oculi. * Quemadmodum aquila proteget nidum
suum, desuper pullos suos sedens,

Extendit alas suas, & assumpsit eos, * & suscepit
eos super scapulas suas.

Dominus solus deducebat eos: * & non erat cum illo
deus alienus.

Imposuit in fortitudines terræ * nascentias agrorum,
Suggerunt mel de petra, * & oleum de firmissima pe-
tra.

Butyrum bovis, & lac ovium cum adipe agnorum
& arietum, filiorum taurorum & hircorum cum adipe
renum, * frumentum, & sanguinem uvæ,

Bibit vinum. Et manducavit Jacob, * & saturatus
est, & recalcitravit.

Dilectus: pinguis factus est, * & dilatatus est,

Et derelinquit Deum, qui fecit eum, * & recessit a
Deo salutari suo.

Et exacerbaverunt me in diis alienis, in abomina-
tionibus suis in iram concitaverunt me. * Et sacrifi-
caverunt dæmoniis, & non Deo,

Deos, quos non noverunt: * novi recentesque
venerunt, quos nescierunt reges eorum.

Deum, qui te genuit, derelinquisti, * & oblitus es qui
enutrivit te.

Vidit Deus, & zelatus est: * & exacerbatus est per
iram filiorum suorum & filiarum.

Et dixit: Avertam faciem meam ab eis, * & osten-
dam quid erit eis in novissimo:

Quia natio perversa est: * filii, in quibus non est fides in ipsis.

Ipsi in zelum concitaverunt me * & non in Deum,

In ira concitaverunt me * in idolis suis:

Et ego in ira concitabo eos, & non in gentem, * in gentem insensatam irritabo eos.

Quia ignis exarsit in ira mea, * & exardescit usque ad inferos deorsum:

Comedet terra nascentias agrorum, * & inflammant fundamenta montium.

Congeram in illis mala, * & sagittas meas consummabo in eis.

Tabescent fame, & esca avium erunt, * & tensio dorsus insanabilis eis:

Dentes bestiarum immittam in eis, * cum furore trahentium super terram.

A foris interficiet natos eorum gladius, & in promptuariis timor,

Juvenis cum virgine, * lactans cum stabilito sene.

Dixi: Disperdam illos: * privabo autem ex omnibus memoriam eorum.

Nisi propter iram inimicorum suorum, * ut non sint longo tempore super terram: ut non consentiant adversarii, & dicant: Manus nostra excelsa est, & non Deus, fecit hæc omnia.

Quia natio perditionis est, * & non est in eis disciplina,

Et non cogitaverunt intelligere; * hæc percipient in futuro tempore.

Quemadmodum persequitur unus mille, * & duo commovebunt dena millia;

Nisi quia Dominus subdidit eos, & tradidit eos? * quia non est Deus noster sicut dii illorum: inimici autem nostri insensati.

Ex vinea enim Sodomorum, vitis eorum, * & propago eorum ex Gomorra:

Uva eorum uva fellis, * botrus amaritudinis ipsis.

Ira draconum vinum eorum, * & furor aspidum insanabilis.

Nonne hæc congregata sunt apud me, * & signata in thesauris meis?

In diem iudicii reddam in tempore, * cum titubaverit pes eorum:

Quia prope est dies perditionis eorum, * & advenient parata illis.

Quia iudicabit Dominus populum suum, * & in servis suis consolabitur:

Vidit enim eos fatigatos, * & defectos in obductione, & dissolutos.

Et dixit: Ubi sunt dii tui Israel, * in quibus confide-

bas in ipsis?

De quorum adipe sacrificiorum edebatis, * & bibebatis vinum libationum eorum:

Exurgant nunc & adjuvent vos, * & fiant vobis protectores.

Videte, quoniam ego sum Dominus, * & non est alius præter me.

Ego occidam, & vivere faciam: * percutiam, & ego sanabo, & non est qui eripiat de manibus meis.

Quia tollam in cælum manum meam, & iurabo per dexteram meam, & dicam: * Vivo ego in æternum.

Quia exacuam sicut fulgur gladium meum, * & sagittas meas consummabo in eis:

Et suscipiet manus mea iudicium, * & reddam iudicium inimicis, & odientibus me retribuam.

Inebriabo sagittas meas sanguine, * & gladius meus manducabit carnes,

A sanguine vulneratorum, * & captivitates a capite principum inimicorum.

Lætamini cæli simul cum eo, * & adorent eum omnes Angeli ejus:

Lætamini gentes simul cum populo ejus, * & confirmet eum omnes filii Dei;

Quia sanguis filiorum ejus defendetur: * & defendet, & reddet iudicium inimicis, & odientibus se retribuet, & mundabit Dominus terram populi sui.

Gloria, & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto.

Sicut erat, &c.

Antiphona reiteretur. Audiat terra.

Ad Benedictus, Antiphona.

Benedictus es Deus, & benedictum nomen gloriæ tuæ. *P.* Benedicite Dominum omnes electi ejus: sit nomen sanctum ipsius benedictum in omnia sæcula sæculorum.

Canticum trium Puerorum. Danielis 3.

Benedictus es Domine Deus patrum nostrorum: * & laudabilis, & gloriosus in sæcula:

Et benedictum nomen gloriæ tuæ, * quod est sanctum: & laudabile, & gloriosum in sæcula.

Benedictus es in templo sancto honoris tui, qui vides abyssos, & sedes super sedem regni tui, in firmamento cæli: * & laudabilis, & gloriosus in sæcula.

Benedicite omnia opera Domini, cæli, * Angeli, atque omnes qui estis supra cælos;

Omnes virtutes, sol & luna, imber & ros, * omnis spiritus, ignis & æstus, noctes & dies, lux & tenebræ,

Hyems & æstus, gelationes & nives, * fulgura & nubes;

Terra, montes, & colles, * & omnia nascentia de

terra;

Maria & flumina, fontes, * cete & omnia quæ moventur in aquis;

Volucres cæli, bestię & jumenta, * filii hominum, Israel: sacerdotes, servi Domini, spiritus & animæ justorum, sancti & humiles corde:

Anania, **Azaria**, & **Misael**, Domino hymnum dicite, * & superexaltate eum in sæcula. Amen.

P. Benedicite Dominum. Gloria, & honor Patri, &c.

P. Benedicite Dominum.

Sono. Venite, exultemus Domino. **Require fol.** 1.

Lauda. Laudate Dominum de cælis, Alleluia, alleluia. Laudate eum in excelsis. Alleluia, alleluia.

Psalmus 148.

Laudate Dominum de cælis: * laudate eum in excelsis.

Laudate eum omnes Angeli ejus: * laudate eum omnes virtutes ejus.

Laudate eum Sol & Luna: * laudate eum omnes stellæ, & lumen.

Laudate eum cæli cælorum: * & aquæ, quæ super cælos sunt, laudent nomen Domini.

Quia ipse dixit, & facta sunt: * ipse mandavit, & creata sunt.

Statuit ea in æternum, & in sæculum sæculi: * præceptum posuit, & non præteribit.

Laudate Dominum de terra, * dracones, & omnes abyssi.

Ignis, grando, nix, glacies, spiritus tempestatis: * qui faciunt verbum ejus.

Montes, & omnes colles: * ligna fructifera, & omnes cedri.

Bestię, & universa pecora: * serpentes, & volucres pennatæ.

Reges terræ, & omnes populi: * principes, & omnes iudices terræ.

Juvenes, & virgines: * seniores cum junioribus laudent nomen Domini:

Quia exaltatum est nomen ejus solius. * Confessio ejus super cælum & terram:

Et exultabit cornu populi sui. * Hymnus omnibus sanctis ejus: filiis Israel, populo appropinquanti sibi.

Psalmus 149.

Cantate Domino canticum novum: * laus ejus in Ecclesia sanctorum.

Lætetur Israel in eo, qui fecit ipsum: * & filiæ Sion exultent super regem suum.

Laudent nomen ejus in choro: * in tympano & psalterio psallant ei.

Quia beneplacitum est Domino in populo suo: * &

exultabit mansuetos in salute.

Exultabunt sancti in gloria: * lætabuntur in cubilibus suis.

Exultationes Dei in faucibus eorum: & gladius bis acutus in manibus eorum:

Ad faciendam vindictam in nationibus, * increpationes in populis.

Ad alligandos reges eorum in compedibus: * & nobiles eorum in vinculis ferreis.

Ut facient in eis iudicium conscriptum: * gloria hæc est omnibus sanctis ejus.

Psalmus 150.

Laudate Dominum in sanctis ejus: * laudate eum in firmamento virtutis ejus.

Laudate eum in potentatibus ejus: * laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus.

Laudate eum in sono tubæ: * laudate eum in psalterio, & cithara.

Laudate eum in tympano, & choro: * laudate eum in chordis, & organo.

Laudate eum in cymbalis bene sonantibus: * laudate eum in cymbalis jubilationis: omnis spiritus laudet Dominum.

Gloria, & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto.

Sicut erat, &c.

Lectio libri Ecclesiastici Salomonis. *Cap.* 24.

R. Deo gratias.

Fili, qui audit me, non confundetur: & qui operantur in me, non peccant: qui elucidant me, vitam æternam possidebunt. Hæc omnia liber vitæ, testamentum Altissimi, & agnitio veritatis. Legem mandavit Moyses in præceptis justitiarum, & hereditatem domui Jacob, & Israel promissiones. Posuit David puero suo excitare regem ex ipso fortissimum, in throno honoris sedentem in sempiternum. Qui implevit quasi Phison scientiam, & sicut Tigris in diebus novorum. Qui adimplet quasi Euphrates sensum: qui multiplicat quasi Jordanis in tempore messis. Qui mittit disciplinam sicut lucem: & assistens quasi Gehon in diebus vindemiæ. Qui perfecit primum scire ipsam, & infirmior non investigavit eam. A mari enim abundavit cogitatio ejus, & consilium ipsius in abyso magna. Ego sapientia effudi flumina. Ego trames aquæ in messe defluo. Ego quasi fluvius Dioryx, & sicut aquæductus exivi a paradiso. Dixi rigabo hortum meum, & inebriabo prati mei fructum. Et ecce factus est mihi trames abundans, & fluvius meus appropinquavit ad mare: quoniam doctrinam quasi lucem illuminabo omnibus, & narrabo illam usque in longinquum. Penetrabo inferiores

partes terræ, & inspiciam omnes dormientes, & illuminabo sperantes in Deum.

R. Amen.

Hymnus.

Cunctorum Rex omnipotens,
Mundum salvare veniens,
Formam assumpsit corporis
Nostræ similitudinis.

*Q*ui regnat cum Altissimo,
Virginis intrat uterum,
Nasciturus in corpore,
Mortis vincula dirumpere.

*G*entes erant in tenebris:
Viderunt lumen fulgoris,
Cum Salvator advenerit
Redimere, quos condidit.

*Q*uem olim Vatum præscia
Cecinerunt oracula,
Nunc veniet in gloria,
Nostra ut curet vulnera.

*L*ætetur nunc in Domino,
Simul in Dei Filio,
Parati eum suscipere
Adventus sui gloria. *R.* Amen.

Supplicatio. Oremus Redemptorem. *fol.* 2.

Capitula.

Preces nostras ne despexeris, Domine: intende jam, & exaudi clementer: ut, qui voce inimici turbati dejicimur, Unigeniti tui Adventu sacratissimo consolemur: & Fide pennigerati, velut columba, ad superna tendamus. Elonga nos, Domine, a sæculo maligno, & a laqueo inimici custodi. Per Christum.

Pater noster. Et ne nos.

Dicat Presbyter. Liberati a malo, confirmati semper in bono tibi servire mereamur Deo, ac Domino nostro. Pone, Domine, finem peccatis nostris: da gaudium tribulatis: præbe redemptionem captivis: sanitatem infirmis, requiemque defunctis. Concede pacem & securitatem in omnibus diebus nostris: frange audaciam inimicorum nostrorum: exaudi, Deus, orationem servorum tuorum omnium fidelium christianorum in hoc die, & in omni tempore. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, & regnat in unitate Spiritus Sancti Deus. Per omnia semper sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Dicat Presbyter. Humiliate vos ad benedictionem. Dominus sit semper vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Lauda. Qui sedes. *fol.* 2.

Benedictio.

Christus Dominus, qui ad redemptionem nostram venit non mutatione loci, sed veritate hominis assumpti; clarificandos nos attollat in gloriam regni. *R.* Amen. Atque idem ad redimendum veniens, redemptos nos a malis omnibus servet. *R.* Amen. Et quoniam ipse humiliatus iniquitatem nostram abstulit; ipse gloriosus beatitudinis nobis præmia donet. *R.* Amen. Per misericordiam, &c. Dominus sit semper vobiscum. *R.* Et cum.

Fiat commemoratio ad Matutinum. Sequens commemoratio debet dici in omnibus Matutinis per totum annum.

Lauda. Ad annunciandum mane misericordiam tuam, *P.* Et veritatem tuam per noctem.

Oratio.

Mane, Domine, oratio nostra perveniat ad te. Quia suscepisti confractionem fragilitatis nostræ, concede nobis diem istum jocundum, pacificum sine scandalo, sine macula: sine ulla tentatione advenientes ad vesperam, te collaudamus regem æternum. *R.* Amen. Per misericordiam tuam, &c. Et fidelium animæ omnium defunctorum requiescant in pace. *R.* Amen.

Exeunte Vespera. Lauda. A solis ortu.

Sono. Venite, exultemus Domino. *V.* Præoccupe-mus faciem ejus *P.* In Domino.

Dicat Presbyter. Dominus sit semper vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo. *fol.* 1.

Antiphona. Veniet Dominus cum senibus de principibus populi sui *P.* Ad salvandos populos. *V.* Audite hæc, omnes gentes: auribus percipite, qui habitatis orbem. *P.* Ad salvandos. *V.* Gloria, & honor Patri. *P.* Ad salvandos.

Dicat Presbyter. Dominus sit semper vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Lauda. Dexteram tuam, Deus, notam fac nobis Alleluia, *P.* Et eruditos corde in sapientia. Alleluia. *V.* Deus manifeste veniet: Deus noster non silebit. *P.* Et eruditos. *V.* Gloria, & honor Patri. *P.* Et eruditos.

Hymnus. Christi caterva clamitet. *Supplicatio.* Oremus Redemptorem mundi Dominum nostrum. *Require fol.* 2.

Capitula.

Deus, cujus æternitas tempora præscit, & ordinat; qui in plenitudine temporum Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum nasciturum ex Virgine destinasti; ut æternus ex te sine tempore prodiens, pro nobis Conditor nasceretur in tempore;

ut & nostra scilicet tempora visitet, & temporales suæ immortalitatis participes reddat; assistat tibi pro nobis: ut, quos Adventu suo mirabiliter redemit, munere suo abundantissime ditet.

Pater noster. Liberati a malo. *Require fol. 2.*

Benedictio.

Christus Dominus, qui per susceptæ mysterium carnis notam fecit mundo gloriam suæ divinitatis, adventu suo nos vivificet a delictis. *R.* Amen. Quique in se suscepit infirmitatem nostram, ipse in nobis conferat misericordiam suam. *R.* Amen. Et qui primum veniens humilis redemit mundum a crimine; secundo adveniens, ab omni nostro nos reatu justificet. *R.* Amen. Per misericordiam ipsius.

Lauda. Deus manifeste veniet, & non silebit. Alleluia. *P.* Advocavit cœlos sursum, & terram discernere populum suum. Alleluia, alleluia. *Ÿ.* Deus deorum Dominus locutus est: & vocavit terram. *P.* Advocavit. *Ÿ.* Gloria, & honor Patri. *P.* Advocavit.

Oratio.

Deus Dei Filius, qui auditum faciens ab extremis terræ, mundo apparuisti in carne; restitue te ipsum mercedem fidei nostræ: ut, qui opus tuum mirabile prædicamus, mercede illa, quæ coram te est, opulenter muneremur. *R.* Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, &c.

In nomine Domini nostri Jesu Christi perficiamus cum pace. *R.* Deo gratias.

Fiat commemoratio sicut in primis Vesperis de Adventu Domini. fol. 1.

FERIA II.

POST PRIMUM DOMINICUM
DE ADVENTU DOMINI.

Ad Matutinum.

Antiphona. Domine, quid multiplicati sunt, qui tribulat me? multi insurgunt adversum me. *Psalmus 3.*

Oratio.

Multiplicati sunt, Domine, qui tribulant nos; sed tu multus es in misericordia, qui eruas nos. In nullo enim formidamur ab imminente pressura, si tantum tua muniamur, Omnipotens, gratia. *R.* Amen.

Dominus sit semper vobiscum. *R.* Et cum.

Antiphona 1. Auditum facite, populus, in extremis terræ nomen meum, dicit Dominus: quia ecce ego venio, & gloria mea illuminabit omnes sedentes in tenebris, ut sciant universæ gentes, quod ego sum Dominus. *Ÿ.* Audite hæc, omnes gentes: auribus

percipite, qui habitatis orbem. *P.* Ut sciant universæ. *Ÿ.* Gloria, & honor Patri. *P.* Ut sciant universæ.

Oratio. Deus, Dei Filius. *Require fol. 2.*

Antiphona 2. Audi, Daniel, verba, quæ loquor ad te: claude sermonem, & signa librum usque ad Christum ducem, *P.* Ut ædificetur Hierusalem, & ungatur Sanctus sanctorum in loco sanctificationis suæ. *Ÿ.* Audiam quid loquatur Dominus: quoniam loquetur pacem in plebem suam. *P.* Ut ædificetur Hierusalem. *Ÿ.* Gloria, & honor. *P.* Ut ædificetur Hierusalem.

Oratio.

Deus, qui Danieli illi sancto atque Prophetæ, in peregrinationis recessibus constituto, futuræ pietatis sacramentum revelas, & sermonem claudere præcipis, & signatum librum usque ad Christum ducem manere instituis; aperi nobis in terris pietatis tuæ viscera: ut, quidquid in nobis obclusum observavit iniquitas, verborum tuorum aperiat veritas: qualiter ad ducis nostri Jesu Christi Filii tui in proximum accedentes præsepe, ab omni mereamur expiari criminum labe. *R.* Amen. Per misericordiam.

Antiphona 3. Erit opus justitiæ pax, & charitas in sempiternum. *P.* Et sedebit populus in pulchritudine pacis. Ipsi videbunt gloriam Domini, & decorem Dei nostri. *Ÿ.* Et erit firmamentum in terra: in summis montium superextolletur super Libanum fructus ejus: & florebut de civitate, sicut fœnum terræ. *P.* Et sedebit. *Ÿ.* Gloria, & honor Patri, &c. *P.* Et sedebit populus.

Oratio.

Nunciatam ecce vocem jocunditatis & lætitiæ, quam de tua, Christe, incarnatione audivimus, ut in nobis dulciori efficiamur charitate fruentiones, imploramus tuæ magnitudinis expectantes potentiam; ut ita in nobis vocis hujus effectus usquequaque præpolleat, ut non confundamur in ea, cum manifestata nobis fuerit gloria tua. *R.* Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, &c. Dominus sit semper vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo. *R.* Veni, Domine, ad liberandum plebem tuam, quia relictis sumus pauci de multis, sicut oculi tui vident. *P.* Et ostende nobis viam, per quam incedamus, & verbum, quod faciamus. *Ÿ.* Qui regis Israel, intende: qui deducis, velut ovem, Joseph: qui sedes super cherubim, appare. *P.* Et ostende nobis. *Ÿ.* Gloria, & honor Patri, & Filio, &c. *Reiteretur R.* Veni, Domine.

In Laudibus ad Canticum Antiphona.

Ecce Deus magnus vincens scientiam nostram: numerus annorum ejus inæstimabilis.

Canticum. Job ex 36. capitulo.

ECce, Deus magnus vincens scientiam nostram: * numerus annorum ejus inæstimabilis.

Qui aufert stillas pluviae, & effundit imbres, adinstar gurgitum, qui de nubibus fluunt; * qui prætexunt cuncta desuper.

Si voluerit extendere nubes quasi tentorium suum; & fulgurare lumine suo, * desuper quoque cardines maris operiet.

Per hoc enim judicat populos, * & dat escam multis mortalibus.

In manibus abscondit lucem, * & præcipit ei, ut rursus adveniat.

Subter omnes cœlos ipse considerat, * & lumen illius super terminos terræ. * Post eum rugiet sonitus,

Et tonabit vocem magnitudinis suæ; * & non investigabitur, cum audita fuerit vox ejus.

Tonabit Deus in voce sua mirabiliter, * qui facit magna & inscrutabilia.

Qui præcepit nivi, ut descendat in terra; * & hiemis pluviis, & imbri fortitudinis suæ.

Quia in manu omnium hominum signat: * norint singuli opera sua.

Ingredietur bestia latibulum suum, * & in antro suo morabitur.

Ab interioribus egredietur tempestas, * & ab Arc-turo frigus.

Flante Deo concrescit gelu, * & rursus latissimæ funduntur aquæ.

Fruementum desiderat nubes, * & nubes adspargunt lumen suum.

Quæ illustrant cuncta per circuitum, * quocumque eas voluntas gubernantis duxerit,

Ad omne, quod præceperit illis, * super faciem orbis terrarum.

P. Ecce Deus magnus.

Gloria, & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto, &c. **P.** Numerus annorum.

Matutinarium.

Antiphona. In tuo, Deus, lumine videbimus lumen.

Ÿ. Ostende misericordiam tuam scientibus te, & justitiam tuam his, qui recto sunt corde. **P.** In tuo, Deus, lumine. Ÿ. Gloria, & honor Patri. **P.** In tuo, Deus, lumine.

Lauda. Laudate Dominum in sanctis ejus. Alleluia, alleluia. Laudate eum in firmamento virtutis ejus. Alleluia. **Psalmus 150.** **P.** Laudate Dominum. Ÿ.

Gloria, & honor Patri, & Filio, &c. **P.** Laudate eum in firmamento, &c. **Prophetia.** Fili, qui audit me non confundetur. **Require fol. 6.**

In omnibus hebdomadibus sequentibus require Prophetiam semper in quolibet Dominico propinquiore præterito: & fiat cursus per eam in Matutinis, sive sit in prima Dominica, sive in secunda, vel in tertia, vel in quarta, seu in quinta, vel in sexta hebdomada in Adventu Domini usque ad Nativitatem ipsius.

Hymnus.

Cunctarum rerum Omnipotens
Mundum salvare veniens,
Formam assumpsit corporis
Nostræ similitudinis.

Qui regnat cum Altissimo,
Virginis intrat uterum,
Nasciturus in corpore,
Mortis vincula disrumpere.

Gloria Patri Ingenito,
Gloria Unigenito,
Una cum Sancto Spiritu
In sempiterna sæcula. Amen.

Supplicatio. Oremus Redemptorem. fol. 2.

Capitula.

EMitte, omnipotens Pater, de summis Cœlorum claritatis tuæ lumen, Dominum nostrum Jesum Christum, & nostrorum arcana irradiare pectorum: ostende veritatem tuam, quæ nos a falsis inimici seductionibus eruat: & plebem, quam repuleras, ipse tibi restituat.

Pater noster. Et ne nos. Sed libera nos a malo.

A malo nos libera, & in tuo timore opere bono nos confirma Trinitas, Deus noster, qui es benedictus, & vivis, & omnia regis in sæcula sæculorum. **℟.** Amen. Dominus sit semper vobiscum. **℟.** Et cum spiritu tuo.

Lauda. Deus manifeste veniet, & non silebit. **Require fol. 8.**

Oratio.

FAc nos Domine juste, & sobrie, & pie in hoc sæculo vivere, ut expectantes beatam illam spem, & Adventum claritatis magnificentiae tuæ; sic per semitas curramus justitiæ, ut merito accedere possimus ad æternam hereditatem. **℟.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, qui es benedictus, & vivis, & omnia regis in sæcula sæculorum. **℟.** Amen. Dominus sit semper vobiscum. **℟.** Et cum spiritu tuo.

In nomine Domini nostri Jesu Christi perficiamus cum pace. Deo gratias.

Commemoratio, ut in Dominico fol. 7.

Ad Vesperos omnia dicantur, ut in exeunte vespera

de primo Dominico de Adventu Domini fol. 7. excepto Sono, qui in diebus feriis non debet dici, neque cantari; excepto in tempore Resurrectionis.

Hymnus.

Verbum supernum prodiens,
A Patre olim exiens,
Qui natus orbi subvenis
Cursu declivi temporis.
Illumina nunc pectora,
Tuoque amore concrema;
Audito ut præconio
Sint pulsa tandem lubrica.
Judexque cum post aderis
Rimari facta pectoris
Reddens vicem pro abditis,
Justisque regnum pro bonis:
Non demum arctemur malis
Pro qualitate criminis;
Sed cum beatis compotes
Simus perenni cælibes.
Præsta Pater piissime,
Patrique compar Unice,
Cum Spiritu Paraclito
In sempiterna sæcula. Amen.

Supplicatio.

O Remus Redemptorem mundi Dominum nostrum Jesum Christum, cum omni supplicatione rogemus, ut nos gratia Adventus sui propitius justificare dignetur. **R.** Præsta, æterne omnipotens Deus.

Dicat Presbyter. Kyrie eleison. **R.** Christe eleison. Kyrie eleison.

Capitula.

Exurge, Deus, qui judicas terram, & brachio fortitudinis rege, quos miserabili concedere dignatus es opere, quosque facinora aggravant vitiorum; tuarum subleva miserationum: ut justitiam tuam, quam coeli annunciant, agnoscamus, & gloriam tuam cum omnibus populis videamus: ut inhabitet gloria in terra nostra, & sit redemptio nobis, quam alacres fide credimus esse venturam.

Pater noster. Et ne nos. Sed libera nos a malo. Amen.

A malo nos libera, & in tuo timore. **ut supra.**
Benedictio. Christus Dominus, qui ad hoc venit, ut impietates a domo Jacob averteret; ad hoc iterum venit, ut redeuntes ad se a mortis potestate liberet. **R.** Amen. Et, qui dudum veniens, reconciliare dignatus est mundum; ad iudicium veniens, ab omni nos poenarum liberet cruciatu. **R.** Amen. Ut cum illo

gaudeamus in gloria, quem hic pura fidei incolimus conscientia. **R.** Amen. Per misericordiam ipsius Dei nostri, qui est benedictus, & vivit, & omnia regit in sæcula sæculorum. **R.** Amen.

Lauda. Deus manifeste veniet. **Require fol. 8.**

Oratio. Fac nos, Domine, juste. **Require fol. 10.**

FERIA IV.

Ad Matutinum.

Antiphona. Lava me, Domine, ab injustitia mea. **P.** Et a peccatis meis munda cor meum. **Psalmus 50. & cum ista oratione, quæ sequitur.** **Oratio.** Deus, Dei Filius, cujus in æternum permanet nomen. **Require fol. 2.**

Antiphona 1. In illa die repleta erit terra scientia Domini, quasi aquæ maris operientis: & radix Jesse, quæ stat in signum populorum. **P.** Ipsum gentes deprecabuntur. **Ÿ.** In sua justitia judicabit pauperes populi, & salvos faciet filios pauperum, & humiliabit calumniatorem. **P.** Ipsum gentes deprecabuntur. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto, &c. **P.** Ipsum gentes.

Oratio.

Juxta est, Domine, dies Adventus tui, & jam in januis est terribilis hora illa iudicii. Sileat ergo omnis caro a facie tua, & prolapsionis suæ culpam fletibus diluat: & quia nos ista per nos facere non valemus; per te id agere confidimus. Ideo poscimus, ut, qui electos ad te vocando sanctificas, peccatores coronandos beatitudine æterna sustollas. **R.** Amen. Per misericordiam tuam, &c.

Antiphona 2. Confortamini in Domino, & in potentia virtutis ejus per omnem orationem, & obsecrationem in Adventum Jesu Christi Domini nostri. **Ÿ.** Orietur in diebus ejus justitia & abundantia pacis, donec extollatur luna. **P.** Per omnem orationem. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Per omnem orationem.

Oratio.

Fac nos Domine, juste, & sobrie, & pie in hoc sæculo vivere, ut expectantes beatam illam spem & adventum claritatis magnificentiae tuæ, sic per semitas curramus justitiæ, ut merito accedere possimus ad æternam hereditatem. **R.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, &c.

Antiphona 3. Consolamini, consolamini, Populus meus, dicit Dominus, Deus vester: loquimini ad cor Jerusalem, quia suscepit de manu Domini duplicia. **P.** Dicite civitatibus Juda. **P.** Ecce Deus vester in fortitudine veniet. **Ÿ.** Advocavit cælos sursum, & terram discernere populum suum. **P.** Dicite civitatibus. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri. **P.** Ecce Deus.

Oratio.

CHriste, Dei Filius, qui & olim venisti nasciturus in carne, & iterum venies cum ducibus & principibus populi tui ad faciendum iudicium in gloria majestatis; præsta nobis, ut, cum veneris, non peccatis restituas vicem; sed pro fide, qua te credimus, æternam nos provehas ad mercedem. *℞.* Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, &c. *℞.* Veniet Dominus, & apparebit in medio filiorum populi sui: de manu impiorum liberabit eos. *P.* Et de morte redimet illos. *℣.* Dominus omnipotens suscitabit nobis justum, & ipse salvum faciet populum suum a peccatis eorum. *P.* Et de morte. *℣.* Gloria, & honor Patri, &c. *Reiteretur ℞.* Veniet Dominus.

IN LAUDIBUS.

Antiphona. Fidelis erit domus tua. *P.* Et regnum tuum usque in æternum, dicit Dominus.

Canticum. 2. *Regum, cap. 7.*

EGo tuli te de pascuis sequentem greges, * ut esses dux super populum meum Israel:

Et fui tecum in omnibus ubicumque ambulasti, * & interfeci omnes inimicos tuos a facie tua:

Fecique tibi nomen grande juxta nomen magnorum * qui sunt in terra.

Et ponam locum populo meo Israel, & plantabo eum, & habitabit sub eo, * & non turbabitur amplius:

Nec addent filii iniquitatis, ut affligant eum sicut prius, * ex die qua constitui iudices super populum meum Israel:

Et requiem dabo tibi ab omnibus inimicis tuis: * Prædicatque tibi Dominus, quod domum faciat tibi Dominus.

Cumque completi fuerint dies tui, * & dormieris cum patribus tuis,

Suscitabo semen tuum post te, quod egredietur ex utero tuo, * & firmabo regnum ejus:

Ipse ædificavit domum nomini meo, * & stabiliam thronum regni ejus usque in sempiternum.

Ego ero ei in patrem, * & ipse erit mihi in filium:

Et fidelis erit domus tua, * & regnum tuum usque in æternum ante faciem tuam,

Et thronus tuus erit firmissimus jugiter.

P. Fidelis erit. Gloria, & honor Patri, &c.

P. Et regnum ejus.

Matutinarium.

Antiphona. Emitte lucem tuam, Domine, & veritatem tuam. *℣.* Ipsa me deduxerunt, & adduxerunt in montem sanctum tuum, & in tabernacula tua. *P.* Emitte lucem. *℣.* Gloria, & honor Patri &c. *P.* Emitte lucem.

Lauda. Laudate Dominum in sanctis ejus: Alleluia, alleluia. Laudate eum in firmamento virtutis. Alleluia. *Psalmus 150. Prophetia:* Fili, qui audit me, non confundetur. *Require fol. 6. Hymnus.* Verbum supernum prodiens. *Require fol. 10. Supplicatio.* Oremus Redemptorem mundi Dominum nostrum. *Require fol. 2.*

Capitula.

DEus, cui omnis terra præconans jubilat laudem; cujus gloriam canora psalmi conclamant voce; cujusque terribilem in tuis operibus fateatur virtutem; notum facito salutare tuum in conspectu omnium nostrorum. Revela justitiam tuam, qua possimus te nostrum agnoscere creatorem: & esto memor misericordiæ tuæ, qua nostrorum criminum mereamur invenire remissionem: ut videntes salutare tuum, jubilemus tibi, hymnum cantemus in exultatione psalmum, & perfrui mereamur tuæ beatitudinis præmio.

Pater noster.

A malo nos libera. *Quære fol. 10.*

Lauda. Deus manifeste veniet. *Require fol. 8.*

Oratio.

Salvator Domine, qui in monte Sion ascendens, Redemptor mundi per susceptam carnem ostensus es; libera populum tuum Israel ab omni inquinamento nequitiae: ut, cujus nomen in mundo innotuit gloriosum, ejus misericordia non patiatur perire animas redemptorum. *℞.* Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, qui es benedictus, & vivis, & omnia regis.

Commemoratio fol. 7.

Ad Vesperos.

Lauda. A solis ortu usque ad occasum, laudabile nomen Domini. *℣.* Sit nomen Domini benedictum, amodo, & usque in æternum. *P.* Laudabile.

Dicat Presbyter. Dominus sit semper vobiscum. *℞.* Et cum spiritu tuo.

Antiphona. Veniet Dominus cum senibus, & principibus.

Lauda. Dexteram tuam Deus. *Require fol. 7.*

Hymnus.

VOx clara ecce intonat:

Obscura quæque increpat,
Pellantur eminus somnia,
Ab æthere Christus promicat.

Mens jam resurgat torpida,

Quæ sorde extat saucia:
Sidus refulget jam novum,
Ut tollat omne noxium.

En sursum agnus mittitur

Laxare gratia debitum:

Omnes pro indulgentia

Vocem demus cum lachrymis:

Secundo ut cum fulserit,
Mundumque horror cinxerit;
Non pro reatu puniat,
Sed pius tunc nos protegat.

Præsta, Pater piissime,
Patrique compar Unice,
Cum Spiritu Paraclito
In sempiterna sæcula. Amen.

Supplicatio. Oremus Redemptorem mundi
Dominum nostrum Jesum Christum. **Require fol.**
2.

Capitula.

DEus, cujus faciem videre fidelis omnis intendit,
&, quem venire, toto cordis desiderio concu-
piscit; præsta nobis, ut, cum visio humanitatis tuæ
apparuerit, cunctis visio divinitatis tuæ nos eripiat a
tormentis: ut, glorificato in corpore majestatis tuæ
præsentiam contuentes, tartareos supplicii evadamus
ardores.

Pater noster.

A malo nos libera. **Quære fol.** 10.

Benedictio.

Redemptor noster & Dominus, qui, nascendo in
carne, jugum a nobis sustulit legis; compleat
in nobis beneficia suæ pietatis. **℟.** Amen.

Et qui de nobis suscepit, quod divinitati suæ con-
veniret; de suo conferat, quod in nos præstolatus
munificet. **℟.** Amen.

Ut omnes, qui hic priora gaudia Adventus ejus hi-
lari devotione excipimus; secundi Adventus sui tem-
pore cum Sanctis omnibus exulemus. **℟.** Amen.

Per misericordiam ipsius Dei nostri, qui est bene-
dictus, & omnia regit in sæcula sæculorum. **℟.**
Amen.

Dicat Presbyter. Dominus sit semper vobiscum. **℟.**
Et cum spiritu tuo.

Lauda. Deus manifeste veniet, & non silebit, al-
leluia. **Require fol.** 8.

Oratio.

DEus Pater omnipotens, qui Eliam prophetam
ad confortandas animas dubias missurus es;
antequam veniat dies tuus magnus, fac nos ut in nos-
tris iniquitatibus, per quas quotidie labimur, fundati
merito sine fine vivamus. **℟.** Amen. Per misericor-
diam tuam, Deus noster, qui es.

Dicat Presbyter. Dominus sit semper vobiscum. **℟.**
Et cum. In nomine Domini nostri Jesu Christi per-
ficiamus cum pace. **℟.** Deo gratias. **Fiat Commem-**
oratio, ut in fol. 1.

SEXTA FERIA.

Ad Matutinum.

Antiphona. In te confidit anima mea: & in um-
bra alarum tuarum sperabo, donec transeat iniqui-
tas. **Psalmus 56.**

Oratio. Deus, Dei Filius, cujus in æternum permanet
nomen. **Require fol.** 2.

Antiphona 1. Cum Christus apparuerit vita vestra.
P. Tunc & vos apparebitis cum ipso in gloria. **℣.**
Venite, exulemus Domino, jubilemus Deo salutari
nostro: præoccupemus faciem ejus in confessione, &
in psalmis jubilemus ei. **P.** Tunc & vos apparebitis.
℣. Gloria, & honor Patri. **P.** Tunc & vos.

Oratio.

Salvator Domine, qui in monte Sion ascendens,
Redemptor mundi per susceptam carnem osten-
sus es; libera populum tuum Israel ab omni inquina-
mento nequitiae: ut, cujus nomen in mundo innotuit
gloriosum, ejus misericordia non patiatur perire ani-
mas redemptorum. **℟.** Amen. Per misericordiam
tuam, Deus noster, qui es benedictus, & vivis, &
omnia regis. Dominus sit semper vobiscum. **℟.** Et
cum spiritu tuo.

Antiphona 2. Confortamini, pusillanimes: confort-
amini, & nolite timere: ecce Deus vester ultionem
adducit retributionis. **P.** Deus ipse veniet, & salvos
nos faciet. **℣.** Omnes gentes plaudite manibus: ju-
bilate Deo in voce exultationis. **P.** Ecce Deus vester.
℣. Gloria, & honor Patri, & Filio, &c. **P.** Deus ipse.

Oratio.

Super montem Adventus tui gaudia evange-
lizantes ascendimus, dum in altitudine tua,
Christe, Dei Filius, fundati; ea, quæ de te vera sunt,
credimus & fatemur. Oremus ergo, ut, qui ad facien-
dum judicium es venturus, nos expies a criminibus
nostris. Amen. Per misericordiam, &c.

Antiphona 3. Ecce ego mittam vobis Eliam
Prophetam. **P.** Antequam veniat dies Domini mag-
nus. **℣.** Audite hæc, omnes gentes: auribus percip-
ite, qui habitatis orbem. **P.** Antequam veniat. **℣.**
Gloria, & honor Patri. **P.** Antequam. **Oratio.** Deus
Pater omnipotens. **Require retro in vespere præce-**
dentibus de 4. feria, fol. 11.

℟. Consolabitur nos Dominus Deus noster. **P.** Et
ostendet misericordiam super nos: non enim dere-
linquet nos in finem. **℣.** Ecce Dominus in medio
nostri veniet, quasi ros, & sicut stillæ super herbam,
& non immittet ultra furorem suum; sed revertetur,
& miserebitur nobis. **P.** Et ostendet. **℣.** Gloria, &
honor. **Reiteretur ℟.** Consolabitur nos.

IN LAUDIBUS.

Ad Canticum.

Antiphona. Salvabit nos Dominus Deus noster in die illa; ut gregem populi sui.

Canticum. *Zachariæ* 9.

Exulta satis filia Sion, * jubila Hierusalem:

Ecce Rex tuus veniet tibi * justus, & salvator:

Ipse pauper, ascendens super asinam, * & super pulchrum filium asinæ.

Et disperdam quadrigam Ephraim, * & equum de Hierusalem,

Et dissipabitur arcus belli: * & loquetur pacem gentibus,

Et potestas ejus a mari usque ad mare; * & a fluminibus usque ad fines terræ.

Tu quoque in sanguine testamenti tui emisisti victos tuos de lacu, * in quo non est aqua.

Convertimini ad munitionem victi spei; * hodie quoque adnuncians duplicia reddam tibi.

Quoniam extendi mihi Judam quasi arcum, implevi Ephraim: * & suscitabo filios tuos Sion super filios tuos Græcia:

Et ponam te quasi gladium fortium. * Et Dominus Deus super eos videbitur;

Et exhibit ut fulgur, jaculum ejus: * & Dominus Deus in tuba canet, & vadet in turbine Austri.

Dominus exercituum proteget eos: & devorabunt te, & subjicient lapidibus fundæ: * & bibentes inebriabuntur, quasi a vino, & replebuntur ut phialæ, & quasi cornu altaris.

Et salvabit eos Dominus Deus eorum in die illa, * ut gregem populi sui. **P.** Salvabit nos Dominus.

Gloria, & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. Sicut erat, &c.

P. Salvabit nos.

Matutinarium.

Antiphona. Illuminas tu mirabilis a montibus æternis: turbati sumus omnes insipientes corde. **Ÿ.** Notus in Judæa Deus: in Israel magnum nomen ejus.

P. Illuminas tu mirabilis. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri.

P. Illuminas tu.

Lauda. Laudate Dominum in sanctis ejus: alleluia, alleluia. Laudate eum in firmamento virtutis ejus, alleluia.

Psalmus 150. Prophetia. Fili, qui audit me, non confundetur. **Require retro fol. 7.**

Hymnus. Vox clara ecce intonat. **Require in Vesperis 4. feria fol. 11. Supplicatio.** Oremus Redemptorem mundi Dominum nostrum Jesum Christum. **Require fol. 2.**

Capitula.

Domine virtutum, orationes servorum tuorum placatus accipe, & quid nos orare oportet, dignare monstrare: eosque æternitatis cibo conforta, quos panis lachrymarum conturbat: & tam miserabili fletu flumina lachrymarum oculi fluant, ut miserationum tuarum copiam criminibus elisis implectamur: quique Redemptoris nostri Adventum pavemus, ejus gloriosum conspectum ipso adveniente pacatissimum contemplemur.

Pater noster.

A malo nos libera. **Require fol. 10.**

Lauda. Deus manifeste veniet. **fol. 8.**

Benedictio. Redemptor noster & Dominus. **fol. 12.** In nomine Domini. **℟.** Deo gratias. **Fiat commemoratio fol. 1.**

IN SECUNDO DOMINICO
DE ADVENTU DOMINI.

Ad Vesperas.

Lauda. A solis ortu usque. **Oratio.** Deus, cujus nomen. **Require fol. 1.**

Sono. Alleluia. Gaudebunt campi, & omnia, quæ in eis sunt. Tunc exultabunt omnia ligna silvarum ante faciem Domini. **P.** Quoniam venit: alleluia. **Ÿ.** Cantate Domino canticum novum: cantate Domino omnis terra. Psallite Deo, & benedicite nomen ejus: annunciate inter gentes gloriam ejus. **P.** Quoniam venit: alleluia.

Dicat Presbyter. Dominus sit semper. **℟.** Et cum.

Antiphona. Ecce revelabitur gloria Domini Gentibus. **P.** Et videbit omnis caro, quod os Domini locutum est. **Ÿ.** Deus manifeste veniet, & Deus noster, & non silebit. **P.** Et videbit. **P.** Gloria & honor Patri. **Ÿ.** Et videbit.

Lauda. Dominus enim dabit benedictionem: alleluia. **P.** Et terra nostra dabit fructum suum: alleluia, alleluia. **Ÿ.** Verumtamen prope timentes eum salutare ipsius, ut inhabitet in terra nostra. **P.** Et terra. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri. **P.** Et terra.

Hymnus. Christi caterva. **Supplicatio.** Oremus Redemptorem mundi. **Require retro in fol. 1. & 2.**

Capitula. Deus, cui omnis terra. **Quære fol. 12.** Pater noster. Liberati a malo. **fol. 2.**

Benedictio.

Deus, Dei Patris Filius, qui olim Prophetarum vaticinio in carne prædictus es nasciturus, nascentia in nos virtutum corrobore. **℟.** Amen. Quosque mysterio incarnationis suæ adoptavit sibi in filios, non patiat quosquam a se effici alienos. **℟.** Amen. Ut gaudium, quod aliquando de ejus fide

sumimus, per exhibitionem operum bonorum multiplicius cumulemus. *R.* Amen. Per misericordiam.

Lauda. Deus summus, terribilis super omnem terram: alleluia. *P.* Subjecit populos nobis, & gentes sub pedibus nostris. *P.* Elegit nos hereditatem sibi, quam dilexit: alleluia, alleluia. *Ps.* Omnes gentes, plaudite manibus: jubilate Deo in voce exultationis. *P.* Subjecit populos. *Ps.* Gloria, & honor Patri. *P.* Elegit nos. *Oratio.* Deus, qui manifeste venturus. *Quære in Matutinis sequentibus.*

Ad Matutinum. Hymnus. Æterne rerum conditur. fol. 3.

Oratio.

Æternum te Dominum, rerumque omnium conditorem, cunctorum vox canit fidelium, qui & certos temporum limites figis & metas, quibus nox secernatur, & dies, æterna lege constituis. Abyssus etenim sapientiæ tuæ, ut mortalium levaret fastidium, aliud labori concessit, aliud quieti servavit. Præsta ergo, omnipotens Deus, ut mens ægra sopore, dum gallo canente admonetur, alacriter currens ad spem redeat lucis, & primitias diurni laboris in tuis semper impendat officiis. *R.* Amen. Per misericordiam.

Antiphona. Multi dicunt animæ meæ: Non est salus ipsi in Deo ejus. *Psalmus 3.*

Antiphona. Lavabis me ab iniquitate. *Psalmus 50.*

Antiphona. Exaltare super cœlos, Deus, & super omnem terram, gloriam tuam. *Psalmus 56.*

Oratio.

Clementissime Domine, qui es animarum perpetua salus, & valida debilium virtus; libera nos de viris sanguinum, & a telis hostium defende clypeo tuo: mitte nobis de cœlis invictum auxilium, & conculcantes nos redige in opprobrium: quatenus ad officium matutinum liberi consurgamus, & vota nostra tuo sancto nomini fideliter impendamus. *R.* Amen. Per misericordiam.

Antiphona 1. Deus manifeste veniet, & Deus noster, & non silebit. *P.* Et in circuitu ejus tempestas valida. *Ps.* Advocavit cœlos sursum, & terram discernere populum suum. *P.* Et in circuitu ejus. *Ps.* Gloria, & honor Patri, &c. *P.* Et in circuitu.

Oratio.

Deus, qui manifeste venturus ad iudicium crederis, manifestam potentiam tuam in nobis ostende tuæ salvationis: ut, qui terribilis sustineris, mitissimus, cum adveneris, sentiaris. *R.* Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, &c.

Antiphona 2. Veni ad liberandum nos: Domine Deus

virtutum converte nos. *P.* Et ostende faciem tuam, & salvi erimus. *Ps.* Qui regis Israel, intende: qui deducis, velut ovem, Joseph. *P.* Et ostende. *Ps.* Gloria, & honor Patri. *P.* Et ostende faciem tuam.

Oratio.

Veni ad liberandum nos, Domine Deus virtutum: converte nos, & ostende faciem tuam, & salvi erimus: quo præbente, dignæ pœnitentiæ dono purificati, in tuo mereamur adesse iudicio. *R.* Amen. Per misericordiam tuam, &c.

Antiphona 3. Veni, Domine, & noli tardare: relaxa facinora plebi tuæ. *P.* Et revoca dispersos in terram suam. *Ps.* Deus virtutum, converte nos: ostende faciem tuam, & salvi erimus. *P.* Et revoca. *Ps.* Gloria, & honor Patri. *P.* Et revoca dispersos.

Oratio.

Veni, Domine: noli tardare: relaxa jam facinora plebis tuæ: ut dispersionem nostram in æternis gaudiis dum expectaris, convertas ad votum, occurrasque nobis ad iudicium ad subventionis omnimodæ complementum. *R.* Amen. Per misericordiam tuam, &c.

R. Hæc dicit Dominus: Suscitabo vobis Pastorem de civitatibus Juda, & regnabit vobiscum, sicut cum patribus vestris. *P.* Et miserebitur terræ suæ: & jam non eritis in tristitiam amplius. *Ps.* Ecce Dominus ultionem adducet retributionis: Deus ipse veniet, & salvabit nos. *P.* Et miserebitur. *Ps.* Gloria, & honor Patri. *Reiteretur R.* Hæc dicit Dominus.

Oratio.

Domine Deus omnipotens, qui pro humani generis redemptione coæternum tibi coæqualemque Filium Angeli annunciatione per Mariæ Virginis uterum usque ad nos voluisti transmitti; da nobis hoc tempore Adventus tui Unigeniti eamdem pacis gratiam, quam in præterita largire dignatus es sæcula. Et illi nos in occursum fidei socios numerandos, quos in fidei primordia a Johanne pœnitentiæ undis aquarum ablutos, a te postremo per Filium in Spiritu Sancto & igni cognoscimus baptizatos. *R.* Amen.

IN LAUDIBUS.

Ad Canticum.

Antiphona. Expectetur, sicut pluvia eloquium meum: & descendant, sicut ros, verba mea, quia nomen Domini invocavi: date magnitudinem Deo vestro. *Canticum.* Attende, cælum, loquar: & audiat terra. *Require fol. 4.*

Ad Benedictus.

Antiphona. Benedicite Dominum, pusilli, & magni omnes, qui expectatis Adventum ipsius. **Canticum.** Benedictus es, Domine, Deus patrum nostrorum. **fol.** 5.

Sono. Alleluia. Gaudebunt campi. **Require fol.** 13.

Lauda. Laudate Dominum de cœlis: alleluia. Laudate eum in excelsis, alleluia: alleluia. **Psalmus** 148.

Lectio libri Esaiæ Prophetæ. *cap.* 22.

℟. Deo gratias.

HÆc dicit Dominus: Vade, ingredi ad eum, qui habitat in tabernaculo, ad Sobnam præpositum templi, & dices ad eum: Quid tu hic, aut quasi quis hic? quia excidisti tibi hic sepulchrum, excidisti memoriale in excelsa diligenter, in petra tabernaculum tibi. Ecce Dominus asportari te faciet, sicut asportatur gallus gallinaceus, & quasi amictum sublevabit te. Coronans coronabit te tribulatione, quasi pilam mittet te in terram latam & spatiosam: ibi morieris, & ibi erit currus gloriæ tuæ, ignominia domus Domini Dei tui. Et expellam te de statione tua, & de ministerio tuo deponam te. Et erit in die illa: Vocabo servum meum Eliachim filium Helciæ, & induam illum tunicam tuam, & cingulo tuo confortabo eum, & potestatem tuam dabo in manu ejus: & erit quasi pater habitantibus in Hierusalem & domui Juda. Et dabo clavem domus David super humeros ejus: & aperiet, & non erit qui claudat: & claudet, & non erit qui aperiat. Et figam paxillum in loco fidei, & erit in solium gloriæ domus patris sui. Et suspendam super eum omnem gloriam domus patris ejus. **℟.** Amen. **Hymnus.** Cunctorum Rex omnipotens. **Require fol.** 7. **Supplicatio.** Oremus Redemptorem mundi. **Require fol.** 2.

Capitula.

CHristus, qui, nasciturus in carne, complementum factus es legis; perfectionem in nobis tribue sanctitatis: & qui olim Adventu tuo redimere dignatus es mundum, iudicii tui tempore a suppliciis serva animas redemptorum.

Pater noster, qui es in cœlis.

Liberati a malo, &c. **Require fol.** 2.

Lauda. Deus summus, terribilis. **Benedictio.** Deus, Dei Patris Filius. **Quære fol.** 13.

Exeunte Vespera. Lauda. A solis ortu usque ad occasum. **Require fol.** 1.

Sono. Alleluia. Gaudebunt campi. **fol.** 13.

Antiphona. Erit Dominus corona gloriæ in die illa. **P.** Et ornamentum lætitiæ residuum populi sui Israel. **℣.** Et dominabitur a mari usque ad mare, & usque ad flumen propagines ejus. **P.** Et ornamentum

lætitiæ. **℣.** Gloria, & honor Patri. **P.** Et ornamentum lætitiæ.

Lauda. Exultent, & lætentur in te omnes, qui quærent te, Domine: alleluia. **P.** Et dicant: Semper magnificetur: alleluia, alleluia. **℣.** Domine, in lumine vultus tui ambulabunt, & in nomine tuo exaltabuntur. **P.** Et dicant. **℣.** Gloria, & honor Patri, & Filio. **P.** Et dicant semper. **Hymnus.** Christi caterva clamitet. **Supplicatio.** Oremus Redemptorem mundi Dominum nostrum, **ut supra in primo Dominico de Adventu Domini fol.** 1. & 2. **Capitula.** Exurge Deus, qui iudicas terram. **Quære fol.** 10. Pater noster. Liberati a malo, &c. **Quære fol.** 2. **Benedictio.** Christus Dominus, qui ad hoc venit, &c. **Quære fol.** 10. **℟.** Amen. Per misericordiam ipsius, &c.

Lauda. Super salutare tuum, alleluia, exultemus vehementer: vitam petimus: tribue, Domine: alleluia, alleluia. **P.** In longitudinem dierum, in æternum, & in sæculum sæculi, alleluia, alleluia. **℣.** Magna est gloria ejus in salutari tuo: gloriam & magnum decorem impones super eum. **P.** In longitudinem dierum. **℣.** Gloria, & honor Patri. **P.** In longitudinem dierum.

Oratio.

Juxta est, Domine, dies Adventus tui, & jam in januis est terribilis illa hora iudicii. Sileat ergo omnis caro a facie tua, & prolapsionis suæ culpam fletibus diluat. Et, quia nos ista per nos facere non valemus, per te id agere confidimus. Ideo poscimus, ut, qui electos ad te vocando sanctificas, peccatores coronandos beatitudine æterna sustollas. **℟.** Amen. Per misericordiam tuam, &c.

IN SECUNDA FERIA

SECUNDÆ HEBDOMADÆ

Ad Matutinum.

Antiphona. Domine, quid multiplicati sunt, qui tribulant me? tu autem, Domine, susceptor meus es. **Psalmus** 3. **cum sua Oratione.** Multiplicati sunt, Domine, **fol.** 8.

Antiphona 1. Montes & colles cantabunt coram Deo, & omnia ligna silvarum plaudent manibus. **P.** Quoniam veniet Dominus dominator in signum æternum, quod numquam auferetur. **℣.** Gaudebunt campi, & omnia ligna cedri Libani, quas plantavit. Illic passeret nidificabunt. **P.** Quoniam veniet Dominus. **℣.** Gloria, & honor. **P.** Quoniam veniet.

Oratio.

Dominator Domine, qui in signum æternum liberator mundi adveniens, montes & colles

coram te laudem fecisti clamare, cum tota in te viventia approbasti; concede nobis, ut laudes, quas glorioso nomini sancto tuo offerimus, acceptas tibi semper efficias: ut, qui mundum redempturus, in salutis signo ostensus es; mundum iterum iudicaturus, non ultorem, sed liberatorem te nostris oculis manifestes. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona 2. Adhuc modicum & consummabitur indignatio. **P.** Et in illa die auferetur onus de humero nostro, & jugum de collo nostro. **V.** Videant pauperes, & lætentur: quærite Dominum, & vivet anima vestra. **P.** Et in illa die. **V.** Gloria, & honor. **P.** Et in illa die.

Oratio.

Jesu Salvator noster & Domine, qui jugum legis a collo nostro prædicamento gratiæ sustulisti, & onus nostri humeri in tuis humeris excepisti; concede precibus Ecclesiæ tuæ, ut, quæ, consummata indignatione, fidei tuæ præcepto refulsit; de consummata justitia mereatur a te, ad iudicium veniente, attolli: ut & hic feliciter vivat, & post feliciori prospectu faciem divinitatis tuæ lætabunda aspiciat. **R.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus, &c.

Antiphona 3. Ego ante te ibo, dicit Dominus. **P.** Et gloriosos terræ humiliabo. **V.** Deus, deorum Dominus, locutus est, & vocavit terram. **P.** Et gloriosos. **V.** Gloria, & honor Patri, & Filio. **P.** Et gloriosos terræ humiliabo.

Oratio.

Esto nobis, Domine, corona gloriæ in die, qua veneris sæcula iudicare per ignem: ut hic nos pius vestias indumento justitiæ, & post perfecta gloriæ libertate. **R.** Amen. Per misericordiam tuam, &c.

R. Ecce, Sion, dominator tuus cum jocunditate veniet. **P.** Et omnes sancti gaudebunt super te cum lætitia & gaudio sempiterno. **V.** Veni, Domine, noli tardare: relaxa facinora plebi tuæ. **P.** Et omnes. **V.** Gloria, & honor Patri. **Reiteretur R.** Ecce, Sion.

IN LAUDIBUS.

Ad Canticum.

Antiphona. Ecce enim Deus, Salvator meus: fiducialiter agam in eo, & non timebo.

Canticum. 2. *Machabæor. cap. 1.*

Dominus Deus omnium creator, * terribilis & fortis, justus & misericors,
Solutus rex bonus, qui solus præstans, * solus justus, omnipotens,
Qui liberas Israel de omni malo, * qui fecisti patres electos, & sanctificasti eos:

Accipe sacrificium ab universo populo Israel, * & custodi plebem tuam, & sanctifica.

Congrega, Domine, dispersiones nostras * & libera, eos qui serviunt Gentibus contemnentibus & abominantibus

Respice: Ut sciant Gentes quia tu es Deus noster; totque opprimentes, & contumeliam facientes in superbia, * & constitue populum tuum in loco sancto tuo. **P.** Ecce enim. Gloria, & honor Patri. **P.** Fiducialiter.

Matutinarium.

Sit splendor Domini Dei nostri super nos: & opera manuum tuarum dirige super nos. **V.** Respice in servos tuos, & in opera tua, & dirige filios eorum. **P.** Et opera manuum. **V.** Gloria, & honor Patri. **P.** Et opera manuum.

Lauda. Laudate Dominum in sanctis ejus: alleluia, alleluia. Laudate eum in firmamento virtutis ejus: alleluia. **Psalmus 148.**

Prophetia. Hæc dicit Dominus: Vade, ingredere. **fol.** 15.

Hymnus.

ECce salvator omnium
Desideratus optimus,
Adventus cujus prædictus,
Venturus est quantotius.
Mundemus corda a sordibus
Parantes viam Domino
Clamemus cordis organo:
Veni, Redemptor, salva nos.
Deo Patri sit gloria,
Ejusque soli Filio,
Cum Spiritu Paraclito
In sempiterna sæcula. Amen.

Supplicatio. Oremus Redemptorem mundi Dominum nostrum. **fol.** 2.

Capitula.

Memor esto, Domine, Ecclesiæ tuæ, ex Gentium diversitate collectæ: eique misericordiæ veritatis tuæ thesauros pande: ut & venisse te pro sua redemptione lætetur; & pro sua remuneratione venturum in exultationis jubilo præstoletur.

Pater noster. A malo nos libera, &c. **fol.** 9.

Lauda. Deus manifeste veniet. **Require fol.** 8.

Oratio. Fac nos, Pater, in gratia, **ut infra eodem fol.**

Ad Vesperos.

Lauda. A solis ortu usque ad occasum. **fol.** 1.

Antiphona. Veniet Dominus cum senibus.

Lauda. Dexteram tuam Deus. **Require fol.** 8.

Hymnus.

A Patre, Unigenite,
Ad nos venis per Virginem,
Baptismi rore consecrans,
Cunctos fide regenerans.

De cœlo celsus prodiens
Exceptit formam hominis
Victor a morte rediens,
Gaudia vitæ largiens.

Hoc te, Redemptor, quæsumus,
Illabere propitius;
Clarumque nostris cordibus
Lumen præbe deificum.

Deo Patri sit gloria, &c.

Supplicatio. Oremus Redemptorem mundi
Dominum nostrum Jesum Christum. **Quære fol.**
2.

Capitula.

TE expectantes quæsumus, Domine: salva nos
sperantes in te: tuoque nos redemptos san-
guine, sicut es pollicitus, consolare: ac, remoto
gemitu, expulsoque dolore, sempiternum gaudium
æternamque lætitiā nos facito obtinere.

Pater noster. Et ne. Sed. A malo nos libera.
Quære fol. 9.

Benedictio.

Agnus Dei, qui olim venit peccata tollere mundi,
auferat a nobis omnem colluvionem delicti. **℞.**
Amen. Et, qui venit redimere, quod perierat; ad
hoc iterum veniat, ut redempta non puniat. **℞.**
Amen. Quo cum illo, in quo fidem nostram di-
rigimus, gaudium perpetuum, cum venerit, habea-
mus. **℞.** Amen. Per misericordiam ipsius Dei nostri,
&c.

Lauda. Deus manifeste veniet. **Require fol.** 8.

Oratio. Fac, nos, Pater. **ut infra.**

QUARTA FERIA.

Ad Matutinum.

Antiphona. Lava me, Domine, ab injustitia mea: &
a peccatis meis munda cor meum.

Psalmus 50. Oratio. Deus, Dei Filius, cujus in æter-
num permanet. **Require fol.** 2.

Antiphona 1. Ambulate per portas meas, & viam
facite plebi meæ: lapides, qui sunt in via, revolvite.
P. Ecce Dominus veniet cum salute. **℣.** Exultate
justi in Domino: rectos decet collaudatio. **P.** Ecce
Dominus veniet. **℣.** Gloria, & honor Patri, & Filio,
&c. **P.** Ecce Dominus veniet cum salute.

Oratio.

FAc, nos, Pater, in gratia & agnitione Jesu
Christi filii tui, Domini nostri, dilatatis sensi-
bus crescere: ut, expectantes Adventum ejus, im-
maculatis vestigiis ad diem judicii properemus: quo
ejus gratia hic sic reos absolvat, ut in futuro culpam
intereuntem non puniat. **℞.** Amen.

Antiphona 2. Mitte nobis, Domine, auxilium de
sancto, **P.** Et de Sion tuere nos. **℣.** Domine, salvos
nos fac: o Domine, bene prosperare: benedictus, qui
venit in nomine Domini. **P.** Et de Sion tuere nos. **℣.**
Gloria, & honor Patri. **P.** Et de Sion.

Oratio.

DA nobis, Domine, felicitatis gaudia æternæ, ut
in te semper gaudere possimus, ne desperabili
tristitia obruamur: ut in nullo de temporalibus so-
liciti simus; &, qui te prope esse jam credimus, mi-
tissimum te, cum veneris, sentiamus. **℞.** Amen.

Antiphona 3. Nos ingredientiē videbimus Salva-
torem magnum, universarum rerum Dominum nos-
trum. **P.** Adventum suum manifestatum membris
humanis. **℣.** Magnus Dominus laudabilis nimis in
civitate Dei, in monte sancto ejus. **P.** Adventum
suum. **℣.** Gloria, & honor Patri. **P.** Adventum
suum.

Oratio.

Domine Deus retributionis, qui in carne natus
humilis, ad judicium venturus terribilis; salva
nos credentes in te: ut cæcitatē nostræ tenebræ,
a te illuminatæ, luminis tui claritate præfulgeant;
qualiter auditus mentis nostræ de operum dignitate
semper tibi complaceat. **℞.** Amen. **℞.** Non aufere-
tur sceptrum de Juda, nec dux de femoribus ejus,
donec veniat, qui mittendus est. **P.** Et ipse erit
expectatio Gentium. **℣.** Bethlehem, civitas Dei
summi, ex te prodiet dominator Israel. **P.** Et ipse
erit. **℣.** Gloria, & honor Patri, &c. **Reiteretur ℞.**
Non auferetur sceptrum de Juda.

IN LAUDIBUS.

Ad Canticum.

Antiphona. Dominus Deus germinabit justitiam, &
laudem coram omnibus Gentibus.

Canticum. *Esaiæ 61.*

GAudens gaudebo in Domino, * exultabit spiri-
tus meus in Deo salutari meo:
Quia induit me vestimento salutis: * & indumento
jocunditatis circumdedit me,
Quasi sponsum decoratum corona, * & quasi spon-
sam ornatam monilibus suis.

Sicut enim terra profert germen suum, * & sicut hortus semen suum germinat;

Sic Dominus Deus germinabit * justitiam & laudem coram omnibus Gentibus.

Propter Sion non tacebo, * & propter Hierusalem non quiescam,

Donec egrediatur sicut splendor justus ejus, * & salvator ejus ut facula accendatur.

Et videbunt Gentes justum tuum, * & cuncti reges inclytum tuum:

Et vocabitur tibi nomen novum, * quod os Domini nominabit.

Et eris corona gloriæ in manu Domini, * & diadema regni in manu Dei tui.

Non vocaberis ultra Derelicta: * & terra tua non vocabitur amplius Desolata:

Sed vocaberis voluntas mea in ea, * & terra tua inhabitabitur.

Habitabit enim juvenis cum virgine, * & inhabitabunt in te filii tui.

Sicut enim gaudet sponsus super sponsam suam, * sic gaudebit Dominus Deus tuus super te.

Super muros tuos Hierusalem constitui custodes, * tota die & tota nocte in perpetuum non tacebunt.

Qui reminiscimini Dominum, ne taceatis, * & ne detis silentium, donec stabiliat, & donec ponat Hierusalem laudem in terra.

P. Dominus Deus germinabit. Gloria, & honor Patri, &c. P. Dominus Deus germinabit.

Matutinarium.

Deus Dominus. P. Et illuxit nobis. *Ps.* Constituite diem solemnem in condensis usque ad cornu altaris. P. Et illuxit nobis. *Ps.* Gloria, & honor Patri. P. Et illuxit nobis.

Lauda. Laudate Dominum. fol. 11. Prophetia. Hæc dicit Dominus: Vade ingredi. Quære fol. 15.

Hymnus. Ecce Salvator omnium, fol. 16.

Capitula.

Dominator desiderabilis Domine Jesu Christe, quasi ignis conflans ab scoriis peccaminum nos absterge: & quasi aurum purum argentumque purgatum, nos effice, tuoque inspiramine, ad quærendum te jugiter, corda nostra succende: ut ad te ardentem nostra desideria anhelent, tibi que conjungi tota aviditate festinent.

Pater noster, &c. A malo nos libera, & in tuo timore opere bono nos confirma, Trinitas Deus noster, qui es benedictus, & vivis, & omnia regis in sæcula sæculorum. *R.* Amen. Dominus sit semper vobiscum. *R.* Et cum.

Lauda. Deus manifeste veniet. fol. 7. Oratio. Deus qui tubam. Quære infra.

Ad Vesperos.

Lauda. A solis ortu.

Antiphona. Veniet Dominus.

Lauda. Dexteram tuam, fol. 8.

Hymnus.

MAne nobiscum, Domine:
Noctem obscuram remove:
Omne delictum ablue:
Pie medelam tribue.

Quem jam venisse credimus,
Redire item novimus;
Sceptrumque tuum inclytum
Tuo defende clypeo.

Vita, salus, & veritas
Christe, rogantes adjuva:
Hymnum sonantes jubilo,
Zelum vincamus lubricum.

Deo Patri sit gloria.

Supplicatio.

O Remus Redemptorem mundi Dominum nostrum Jesum Christum, cum omni supplicatione rogemus, ut nos gratia Adventus sui propitius justificare dignetur. *R.* Præsta æterne omnipotens Deus.

Dicat Presbyter. Kyrie eleison. *R.* Christe eleison. Kyrie eleison.

Capitula.

Domine Jesu Christe, qui assumpto homine hominum susceptor effectus in lucem Gentium datus es; aperi oculos cordium in te credentium populorum, atque abstrahere misericors de conclusione religatos adhuc vinculis diffidentiae: & quos in domo carceris detineri conspicias in tenebris ignorantiae, tuæ, quæsumus, scientiæ irradias splendore.

Pater noster. Et ne nos. A malo nos libera. fol. 9. Humiliate vos benedictioni. Dominus sit semper vobiscum. *R.* Et cum.

Benedictio.

GAudio Adventus sui nos Christus lætificet, & corda nostra divinitatis suæ gratia semper illuminet. *R.* Amen. Desideria nostra præsentiæ suæ exhibitione gratificet, & devotionem nostram propitius acceptet. *R.* Amen. Ut accensione sui amoris ita cor nostrum semper efferveat, ut veniente illo ad iudicium pro meritis non tabescat. *R.* Amen. Per misericordiam ipsius Dei nostri, qui, &c.

Lauda. Deus manifeste veniet. Quære fol. 8.

Oratio. Deus, qui tubam in Sion. ut infra.

SEXTA FERIA

IN ADVENTU DOMINI.

Ad Matutinum.

Antiphona. In te confidit anima mea, & in umbra alarum tuarum sperabo, donec transeat iniquitas.

Psalmus 56. Miserere mei, Deus: miserere mei, quoniam confidit in te, &c. **Oratio.** Deus, Dei Filius, cujus in æternum permanet nomen. **Quære fol. 2.**

Antiphona 1. Ecce Dominus tuba canet in Sion. **P.** Et veniet in turbine Austri: ipse Dominus omnipotens proteget nos. **Ÿ.** Fidelis Dominus in verbis suis, & sanctus in omnibus operibus suis. **P.** Et veniet in turbine Austri. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio, &c. **P.** Ipse Dominus.

Oratio.

DEus, qui tubam in Sion continens, salvare venisti in Austri turbine peccatores, dum alios terrore signorum, alios prædicationis gratia excitas ad credendum; protege nos ab omni adversitate temptationum: ut tuba verbi tui sit semper salvatio animæ & corporis nostri. **Ŗ.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, &c.

Dicat Presbyter. Dominus sit semper vobiscum. **Ŗ.** Et cum spiritu tuo.

Antiphona 2. Congregavit Dominus dispersionem populi sui in misericordia. **P.** Et videbitur claritas ejus in nube, sicut temporibus Moysi. **P.** Et manifestabitur quemadmodum Salomonis regis. **Ÿ.** Et dominabitur a mari usque ad mare, & a flumine usque ad propagines ejus. **P.** Et videbitur claritas ejus. **Ÿ.** Gloria & honor Patri, & Filio, &c. **P.** Et manifestabitur quemadmodum Salomonis regis.

Oratio.

Congrega, Domine, dispersionem populi tui in misericordia, quem olim, redempturus mundum, in virtute brachii tui liberasti; & ideo ab his, quos redemisti, magno opere invocaris: ut, qui infirmari pro nobis dignatus es, ut homo; divinitatis tuæ homines digneris præmunire præsidio. **Ŗ.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, &c.

Antiphona 3. Lætabitur deserta & invia, & exultabit solitudo. **P.** Et florebit sicut lilium. Germinans, germinabit. **Ÿ.** Gaudebunt campi, & ligna cedri Libani illic, quas plantavit: illic passeret nidificabunt. **P.** Et florebit sicut lilium. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Et florebit sicut lilium.

Oratio.

Venisse te Dominum in Sion, cum laude & lætitia omnis catholica præconatur ecclesia: & ideo

petimus, ut, qui Adventum tuum gloriosum in populis nunciamus, a nostris facinoribus, te expiante, purgemur. **Ŗ.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster.

Dicat Presbyter. Dominus sit semper vobiscum. **Ŗ.** Et cum spiritu tuo. **Ŗ.** Expectatur Dominus, ut misereatur nobis. **P.** Quia Deus judicii Dominus est: beati omnes, qui expectant eum. **Ÿ.** Non secundum visionem oculorum judicabit, neque secundum auditum aurium arguet; sed judicabit in justitia pauperes. **P.** Quia Deus judicii Dominus est. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri. **Reiteretur Ŗ.** Expectatur Dominus.

IN LAUDIBUS.

Ad Matutinum.

Antiphona. Directa facta est via piorum, & præparatum est iter sanctorum.

Canticum. *Esaiæ cap. 26.*

ECce civitas virtus, & salvatio nostra, * pone murum, & circa murum munitionem muri.

Post sceptrum viri aperite portas, * intret plebs custodiens justitiam: participes qui sunt veritatis, custodientes pacem:

Quoniam in te speraverunt Domine usque in æternum. * Deus magnus & æternus,

Quomodo humiliasti, & deduxisti eos, * qui commorabantur in altissimis;

Civitates firmissimas dejicies, & deduces eas usque ad humum. * Et conculcabunt eas pedes mansuetorum, & humilium.

Directa facta est via piorum, * & præparatum est iter sanctorum.

Die enim Domini judicium: * speravimus in nomine ejus, & in memoria, quam concupivit anima mea.

P. Directa facta est via piorum. Gloria, & honor Patri, & Filio, &c. **P.** Et præparatum est iter sanctorum.

Matutinarium.

Illumina, Domine, vultum tuum super nos. **P.** Et miserere nobis. **Ÿ.** Ut cognoscamus in terra in omnibus Gentibus salutare tuum. **P.** Illumina, Domine. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Et miserere nobis.

Lauda. Laudate Dominum de cœlis. **Quære fol. 6.** **Psalmus 148.** **Prophetia.** Hæc dicit Dominus: Vade, ingredere. **fol. 15.**

Hymnus. Mane nobiscum Domine. **Quære fol. 18.**

Supplicatio. Oremus Redemptorem mundi Dominum nostrum. **Quære fol. 2.**

Capitula.

DEus, qui manifeste ad iudicium venturus esse crederis, manifestam potentiam in nobis ostende tuæ salvationis: ut, qui terribilis sustineris, mitissimus, cum veneris, sentiaris.

Pater noster, qui es in cœlis. A malo nos libera, & in tuo timore. *Quære fol. 9.* Humiliate vos benedictioni.

Dicat Presbyter. Dominus sit semper vobiscum. *℞.* Et cum spiritu tuo.

Lauda. Deus manifeste veniet: Deus noster, & non silebit. *ut supra.* *Oratio.* Deus, qui tubam in Sion continens, salvare venisti. *Require fol. 19.*

**IN TERTIO DOMINICO
DE ADVENTU DOMINI.**

Ad Vesperos.

Lauda. A solis ortu usque ad occasum. *cum sua Oratione.* Deus, cujus nomen est benedictum, *fol. 1.*

Sono. Alleluia: Qui reminiscimini Dominum, ne taceatis, & ne detis silentium, donec stabiliat, & ponat Hierusalem. *P.* Laudem in terra. *℣.* Alleluia. Sicut terra, quæ producit flores suos, & sicut hortus semen suum germinat; ita Dominus germinabit iustitiam. *P.* Laudem. Dominus sit semper vobiscum. *℞.* Et cum spiritu tuo.

Antiphona. Super montem excelsum ascende, qui evangelizas Sion: Dic civitatibus Juda. *P.* Ecce Deus noster in fortitudine venit. *℣.* Deus deorum Dominus locutus est, & vocavit terram. *P.* Ecce Deus noster. *℣.* Gloria, & honor Patri, &c. *P.* Ecce Deus noster in fortitudine venit: Dominus sit semper vobiscum. *℞.* Et cum.

Lauda. Salvos nos faciat dextera tua: alleluia. *P.* Et exaudi nos, Domine Deus noster. Alleluia, alleluia. *℣.* Et confiteamur nomini tuo, & gloriemur in laude tua. *P.* Et exaudi nos. *℣.* Gloria, & honor Patri. *P.* Et exaudi nos, Domine.

Hymnus. Christi caterva clamat. *Supplicatio.* Oremus Redemptorem mundi Dominum nostrum. *Require fol. 2.*

Capitula.

Super montem excelsum Adventus tui gaudia evangelizantes ascendimus, dum in altitudine tua Christe Dei Filius fundasti; ea, quæ vera sunt de te, credimus, & fatemur: quæsumus ergo, ut, qui ad faciendum iudicium expectaris, ante iudicium nos expies a criminibus nostris.

Pater noster. Liberati a malo, confirmati, &c. *fol. 2.*

Benedictio.

Dominus Jesus Christus, qui Adventu suo subvenire dignatus est mundo, animas nostras corporaque purificet a delicto. *℞.* Amen. Det nobis legis suæ præcepta virtute spiritus attendere; ut possimus Adventum ejus amabiliter præstolare. *℞.* Amen. Sicque ab omni reatu immunes efficiat, ut Adventus ejus non reprobandos expellat; sed redemptos atque glorificandos assumat. *℞.* Amen. Per misericordiam, &c.

Lauda. Lætabimur in salutari tuo: alleluia. Et in nomine Domini Dei nostri magnificabimur: alleluia. Ipsi obligati sunt, & ceciderunt. *P.* Nos vero resurreximus & erecti sumus. Alleluia, alleluia. *℣.* Impleat Dominus omnes petitiones nostras. Nunc cognovi, quoniam salvum faciet Dominus Christum suum. *P.* Nos vero resurreximus. *℣.* Gloria, & honor Patri, &c. *P.* Alleluia, alleluia. *Oratio.* Venisse nomen tuum de longinquo. *Require infra in Matutinis.*

Ad Matutinum.

Hymnus. Æterne rerum conditor. *Quære fol. 3.*

Oratio.

Post gallorum canorum concentus noctisque quietem exclusam, tibi, Domine, matura nox parturit diem, & galli concrepantibus alis, ore præconio matutinum jubilent hymnum: tibi, Domine, aves cœli laudes emittunt: tuo jussu discussis tenebris sol radios infert mundo. Tua sunt ista miracula, Omnipotens Pater: nos tantummodo vota portamus, offerentes sancto nomini tuo hæc sacrificia matutina; ut a peccatis præteritis absoluti, de præsentis tribulatione mereamur absolvi. *℞.* Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, qui es benedictus, & vivis, &c.

Dicat Presbyter. Dominus sit semper vobiscum. *℞.* Et cum spiritu tuo.

Antiphona 1. Domini est salus, & super populum tuum benedictio tua. *Psalmus 3.*

Antiphona 2. Incerta & occulta sapientiæ tuæ manifestasti mihi. *Psalmus 50.*

Antiphona 3. In umbra alarum tuarum speramus, Deus, dum transiet iniquitas. *Psalmus 56.* *Oratio.* Æternum te auctorem & conditorem. *Quære fol. 3.*

Antiphona. Ecce nomen Domini venit de longinquo, & lingua ejus, quasi ignis ardens. *P.* Et spiritus ejus, sicut torrens inundans. *℣.* Advocavit cœlos sursum, & terram discernere populum suum. *P.* Et spiritus ejus. *℣.* Gloria, & honor Patri, & Filio, &c. *P.* Et spiritus ejus.

Oratio.

VEnisse nomen tuum de longinquo conditæ a te creaturæ tuæ lætantur: & ideo fac nos, ut, qui Adventum incarnationis tuæ suscepimus, a spinis peccatorum ardentis linguæ tuæ spiritu expiemur. **R.** Amen.

Antiphona. De Sion exiet lex, & verbum Domini de Hierusalem. **P.** Judicabit Gentes, & arguet populos multos usque in novissimum. **Ÿ.** Excelsus super omnes Gentes Dominus, & super cœlos gloria ejus. **P.** Judicabit Gentes. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Judicabit.

Oratio.

LEx tua verbum, Deus Pater, de Sion egrediens non judicet; sed protegat populos sibimet confitentes: nec arguat de peccato, quos incarnationis suæ venit liberare mysterium: ut, qui in electis agnoscitur gloriosus, in peccatoribus clemens semper inveniatur & pius. **R.** Amen.

Antiphona. Quærite Dominum, omnes mansueti terræ: quærite justum, quærite mansuetum; & invenietis eum. **Ÿ.** Quærite Dominum, & confortamini: quærite faciem ejus semper. **P.** Quærite justum. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio. **P.** Et invenietis eum.

Oratio.

Inquirentes te Domine, exaudi propitius, & ab incurvantibus angustiis defende precatus; ut ecclesiæ tuæ te per omnes Gentes magnificent: exaltent nomen tuum unitatis vinculo: discant a te quoque, ut illuminentur, & attendant; & præceptorum tuorum tenacitate vultu conscientia nullatenus erubescant. **R.** Amen.

R. Suscitabit Dominus regem ex Israel fortissimum in throno honoris sedentem in sempiternum. **P.** Replebitur, quasi Phison, scientia; velut Euphrates, intellectu: ipse multiplicabit Jordanem in tempore messis. **Ÿ.** Ecce dies venit, dicit Dominus: & suscitabo David germen justum, & regnabit rex, & sapiens erit. **P.** Replebitur, quasi Phison, scientia. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. **Reiteretur Responsorium.** Suscitabit Dominus regem ex Israel fortissimum in throno, &c.

Oratio.

Deus Pater omnipotens, qui nobis Filium tuum suscitasti in regem, quo apparente mundo Ecclesiæ tuæ ut Phison, scientia mundatur, & velut Euphrates, fœcundatur intellectu charismatum; da nobis in te habere scientiæ lumen, & virtutum omnem plenitudinem: ut, dum scientiæ dona perquirimus, iterum ad te, qui es fons scientiæ, veniamus. **R.** Amen.

In Laudibus.

Antiphona. Deus a Libano veniet, & sanctus a monte Opauc: textit cœlos virtus ejus, & laudis ejus plena est terra.

Canticum. *Habacuc cap. 3.*

Domine audiavi auditum tuum, & timui. * Domine consideravi opera tua, & expavi. In medio duum animalium cognosceris: dum appropinquaverint anni, innotesceris: * dum advenerit tempus, ostenderis:

Cum conturbata fuerit anima mea in ira, * misericordia tua memoraberis mei.

Deus a Libano veniet, * & sanctus a monte Opauc & condenseo:

Operuit cœlos virtus ejus, & laude ejus plena est terra. * Et fulgor illius quasi lumen erit:

Cornua in manibus ejus sunt: * illi confirmata est virtus gloriæ ejus, & posuit claritatem firmam.

Ante faciem suam ibit verbum. Et exivit in campos. * Pedes ejus steterunt, & commota est terra.

Aspexit, & fluxerunt gentes: * dissoluti sunt montes vehementer.

Defluerunt colles æternales: * itinera sæcularia ejus pro laboribus.

Viderunt te tabernacula Æthiopum, * & expavescent tabernacula terræ Madian.

Numquid in fluminibus ira tua Domine? * aut in mari impetus tuus?

Qui ascendit super equos tuos: * & equitatus tuus sanitas.

Intendens, extendens arcum super sceptrum, dicit Dominus: * fluminibus scindetur terra.

Videbunt gentes, & dolebunt populi: * aspergens aquas contradictionis:

Dedit abyssus vocem suam, * ab altitudine phantasiæ suæ. Sol & Luna steterunt in ordine suo:

In lumine splendoris jacula tua ibunt, * in luce coruscationis armatura tua.

Indignatione tua exterminabis terram: * & in furore tuo duces gentes.

Existi in salutem plebis tuæ, ut salvos facias electos tuos.

Misisti in capita iniquorum mortem: * resuscitasti vincula usque ad bellum.

Præcidisti in pavore capita potentium: * movebuntur in ea gentes, & aperient ora sua: edens pauper in absconso.

Misisti in mari equos tuos, * turbantes aquas multas.

Custodivit me, & expavit venter meus * a voce deprecationis labiorum meorum.

Et introivit timor in ossa mea, * & desuper turbata est virtus mea.

Requiescam in die tribulationis: * & ascendam ad tabernacula transmigrationis meæ.

Quoniam ficus non afferet fructus: * & non erunt nascentia in vineis.

Mentietur opus olivæ: * & campi non præstabunt cibos.

Deficient ab esca oves: * & non erunt ad præsepia boves.

Ego autem in Domino gloriabor: * gaudebo in Deo salutari meo.

Dominus virtus mea: * statuet pedes meos in consummatione.

Super excelsa imponet me, * vincam in claritate ejus.

P. Et laudis ejus plena est terra. Gloria, & honor Patri, & Filio, &c. **P.** Et laudis ejus plena est terra.

Ad Benedictus.

Antiphona. Benedictus es, Deus; & benedictum nomen gloriæ tuæ. **Canticum trium puerorum.** Benedictus es Domine Deus patrum nostrorum. **Require retro in primo Dominico de Adventu Domini, fol. 5.**

Sono. Alleluia. Qui reminiscimini Dominum, ne taceatis, & ne detis silentium, donec stabiliat & ponat Hierusalem. **P.** Laudem in terra. **Ÿ.** Alleluia. Sicut terra, quæ producit flores suos, & sicut hortus semen suum germinat; ita Dominus germinabit justitiam. **P.** Laudem in terra.

Lauda. Laudate Dominum de cœlis, alleluia: laudate eum in excelsis, alleluia. **Psalmus 148.**

Prophetia.

Lectio libri Ezechielis Prophetæ. *Capitulum 34.*

Ŗ. Deo gratias.

HÆC dicit Dominus: Salvabo gregem meum, & non erit ultra in rapinam, & judicabo inter pecus: & faciam cum eis pactum pacis, & cessare faciam bestias pessimas de terra: & qui habitant in deserto, securi dormient in saltibus. Et ponam in circuitu collis mei benedictionem: & deducam imbrem in tempore suo: & pluvie benedictionis erunt. Et dabit lignum agri fructum suum, & terra dabit germen suum, & erunt in terra sua absque pavore: & scient, quia ego sum Dominus, cum contrivero catenas jugi eorum, & eruero eos de manu imperantium sibi. Et non erunt ultra in rapinam gentibus, nec bestie terræ devorabunt eos: sed habitabunt confidenter absque ullo terrore. Et suscitabo eis germen nominatum: & non erunt ultra imminuti fame in terra, nec portabunt ultra opprobrium gentium. Et

scient quia ego sum Dominus eorum. Ero cum eis, & ipsi populus meus domus Israel: ait Dominus. Vos autem greges mei, pascuæ meæ omnes estis: & ego Dominus Deus vester.

Ŗ. Amen.

Hymnus. Cunctorum rex omnipotens. **Quære fol. 7.** **Supplicatio.** Oremus Redemptorem mundi Dominum nostrum. **Quære fol. 2.**

Capitula.

Adventus tui gloriam devotione promptissima præstolantes, rogamus atque exposcimus; ut præsentie tuæ luce tenebras nostras inradies: qualiter nunc ad perfectum nos usquequaque sanctificans tuis postmodum muneribus dignos efficias.

Pater noster. **totum.** Liberati a malo. **Quære fol. 2.**

Lauda. Lætabimur in salutari tuo, alleluia.

Benedictio. Dominus Jesus Christus. **fol. 20.**

Exeunte vespera. **Lauda.** A solis ortu usque ad occasum. **Quære fol. 1.** **Sono.** Qui reminiscimini Dominum. **Require fol. 20.**

Antiphona. Ponet Dominus in terra iudicium. **P.** Et legem ejus insulæ expectabunt. **Ÿ.** Et erit firmamentum in terram ipsorum, & primitias omnis laboris eorum. **P.** Et legem ejus. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio, &c. **P.** Et legem ejus.

Lauda. Salvos nos, fac, Domine, Deus noster, alleluia; ut confiteamur nomini sancto tuo: alleluia. **P.** Et gloriemur in laude tua, alleluia, alleluia. **Ÿ.** Memento nostri, Domine, in beneplacito populi tui: visita nos in salutari tuo. **P.** Et gloriemur in laude tua. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio, &c. Et gloriemur in laude tua. **Hymnus.** Christi caterva clamitet. **fol. 1.** **Capitula.** Deus, cujus æternitas tempora. **Benedictio.** Christus Dominus, qui per susceptæ mysterium. **fol. 8.**

Lauda. Propter miseras inopum, alleluia; & gemitum pauperum, alleluia. **P.** Nunc exurgam, dicit Dominus. Alleluia, alleluia. **Ÿ.** Et eloquia Domini eloquia casta, argentum igne examinatum terræ purgatum septuplum. **P.** Nunc exurgam. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Nunc exurgam. **Oratio.** Venisse nomen tuum de longinquo conditæ. **Require fol. 21.**

SECUNDA FERIA.

TERTIÆ HEBDOMADÆ.

Ad Matutinum.

Antiphona. Domine quid multiplicati sunt **Psalmus 3.**

Oratio.

Multiplicati sunt, Domine, qui tribulant nos; sed tu multus es in misericordia, qui eruas: in nullo enim formidamur ab imminente pressura, si tantum tua muniamur, Omnipotens, gratia. *R.* Amen.

Antiphona. Ego locutus sum, dicit Dominus, & vocavi eum: adducam illum, & dirigam vias ejus. *Ÿ.* Et ponam in mari manum ejus, & in fluminibus dexteram ejus. *P.* Et vocavi eum. *Ÿ.* Gloria, & honor Patri, &c. *P.* Et vocavi eum.

Oratio.

Deus Pater, qui viam unigeniti Filii tui dirigens, participem eum nostræ mortalitatis esse voluisti; fac nos esse participes regni sui: ut qui locutus vocasti eum, ut Redemptor adesset hominibus parcens, cum illo ostendaris nobis gaudens. *R.* Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, &c.

Dicat Presbyter. Dominus sit semper vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Antiphona 2. Dabo in Sion salutem, & in Hierusalem gloriam meam. *Ÿ.* Deus deorum Dominus locutus est, & vocavit terram. *P.* Dabo in Sion. *Ÿ.* Gloria, & honor Patri. *P.* Et in Hierusalem.

Oratio.

Ecce Dominus Deus noster, satis pulchri sunt pedes evangelizantium pacem, & annunciantium bona: fac nos ergo, ut calciati pedes in præparatione evangelii pacis, de peracto cursu gaudeant consummatæ virtutis: ut Christum tuum, quem os nostrum plena fide annunciat, vita nostra in efficientia operis non contemnat; sed annua devotione incarnationis ejus festa celebrantes, vota nostra illi persolvamus sine fine felices. *R.* Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, &c.

Antiphona 3. In semita judiciorum tuorum, Domine, sustinuimus nomen tuum. *P.* Et memoria lætantium in desiderium animæ. *Ÿ.* Quia tu, Domine, suavis & mitis, & multæ misericordiæ omnibus invocantibus te. *P.* Et memoria. *Ÿ.* Gloria, & honor Patri, & Filio, &c. *P.* Et memoria lætantium.

Oratio.

Mandata judiciorum tuorum, Domine, expectamus, te poscentes, ut qui nos jam eduxisti in lucem per fidem, justitia facias nos tibi placabiles de bonorum operum dignitate: ut incarnata justitia, quæ nos visitavit in tenebris, ad iudicium veniens liberet a tormentis. *R.* Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, &c. *R.* Disrumpam vincula populi mei, dicit Dominus: & disperdam omnia mala,

quæ induxi super illos. *P.* Et auferam universum dolorem a facie terræ, & a civitate ista. *Ÿ.* Ecce ego congregabo eos de universis terris, & feriam cum eis pactum semper, & non desinam eis benefacere, dicit Dominus. *P.* Et auferam universum dolorem. *Ÿ.* Gloria, & honor Patri, &c. *Reiteretur R.* Disrumpam vincula populi mei, dicit Dominus.

In Laudibus, Canticum, & Matutinarium, & Lauda, & Hymnus, ut in secunda feria primæ Hebdomadæ de Adventu. Et Capitula, & Prophetia, & Lauda finale, ut in secunda Dominica de Adventu, videlicet in Matutinis fol. 10. Oratio. Gaudent campi utique Adventus tui. *Quære infra. Et sic debes dicere ver totam septimanam in diebus feriis.*

FERIA QUARTA.

Ad Matutinum.

Antiphona. Lava me, Domine, ab injustitia mea, & a peccatis meis munda cor meum. *Psalmus 50.* Miserere mei, Deus, secundum, &c. Gloria, & honor Patri, & Filio, &c.

Oratio. Deus, Dei Filius, cujus in æternum permanet nomen, &c. *Require fol. 2.*

Antiphona 1. Gaudebunt campi, & omnia, quæ in eis sunt. *P.* Tunc exultabunt omnia ligna silvarum ante faciem Domini, quoniam veniet. *Ÿ.* Lætentur cœli, & exaltet terra: commoveatur mare, & plenitudo ejus; orbis terrarum, & universi, qui habitant in eo. *P.* Tunc exultabunt. *Ÿ.* Gloria, & honor Patri. *P.* Tunc.

Oratio.

Gaudent campi utique Adventus tui jocunditate perfusi: & ideo quæsumus, ut, qui insensibilia Adventus tui gaudia in te viventia comprobas; sensibiles nos in Adventu tui iudicii coronandos attollas. *R.* Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, &c.

Antiphona 2. Adjiciet Dominus manum suam ad possidendum residuum populi sui, & veniet ab insulis maris. *P.* Et congregabit populos profugos Israel, & dispersos Juda colliget. *Ÿ.* Et erit firmamentum in terra: in summis montium superextolletur super Libanum fructus ejus: & florebunt de civitate, sicut fœnum terræ. *P.* Et congregabit populos. *Ÿ.* Gloria, & honor. *P.* Et congregabit.

Oratio.

Adice manum tuam, Domine, & posside residuum populi tui; ut incarnatione tua incredulis patescente nihil residuum sit, quod vacuum remaneat a mercede: quo, dum in filios infidelitatis

incarnationis tuæ mysterium manifestas, in cordibus fidelium desiderii tui vota placita tibi semper efficias.

R. Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, &c.

Antiphona 3. In illa die de tenebris & caligine oculi cæcorum videbunt: addent mites in Domino lætiam. **P.** Et humiles pauperes in sancto Israel exultabunt. **Ÿ.** Et benedicentur in eo omnes tribus terræ: omnes gentes servient ei. **P.** Et humiles. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Et humiles pauperes.

Oratio.

Unigenite Dei Filius, qui de tenebris & caligine oculos cæcorum videre fecisti, cum mundo per susceptæ incarnationis mysterium claruisti; dignare gratia divinitatis tuæ inlustrare arcana pectoris nostri: ut, qui Adventus tui gratia anhelamus, divinitatis tuæ munere consolemur. **R.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, &c. **R.** Bethlehem non est minima in principibus Juda: ex te prodiet rex. **P.** Cujus regnum non corrumpetur. **Ÿ.** Et tu, Bethlehem Ephrata, numquid parvula es in millibus Juda? Ex te enim egredietur rex. **P.** Cujus regnum. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri. **Reiteretur R.** Bethlehem non est minima in.

In Laudibus **Antiphona, Canticum, & omnia alia, quæ sequuntur, dicantur usque in finem Matutini, ut in feria 4. primæ Hebdomadæ fol. 10. Excepta Prophetia.** Hæc dicit Dominus: salvabo gregem meum. **Quære fol. 22.**

Ad Vesperos omnia dicantur, ut in Vesperis de quarta feria primæ hebdomadæ de Adventu Domini. **Require fol. 11.**

FERIA SEXTA.

Ad Matutinum.

Antiphona. In te confidit anima mea, & in umbra alarum tuarum sperabo, donec transeat iniquitas. **Psalmus 56.** **Oratio.** Deus Dei Filius. **Quære fol. 2.**

Antiphona 1. Ecce ego mittam ad gentes & ad insulas, dicit Dominus, longe ad eos, qui non audierunt de me. **P.** Et videbunt gloriam meam. **Ÿ.** Audite hæc, omnes gentes: auribus percipite, qui habitatis orbem. **P.** Et videbunt. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri. **P.** Et videbunt gloriam meam.

Oratio.

Quam pulcri sunt, Domine, super montes pedes evangelizantium pacem: præsta ergo nobis, ut per te prædicantes salutem, in te habeamus salvationem; quo Adventus tui prædicantes insignia donorum tuorum, in nos redundet gratia copiosa. **R.**

Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster.

Antiphona 2. Ecce Deus excelsus in fortitudine sua veniet, nullus ei similis. **P.** Quis poterit scrutari vias ejus? Cuncta considerans nomen ejus supra terminos terræ. **Ÿ.** Qui ponis nubem ascensum tuum: qui ambulas super pennas ventorum. **P.** Quis poterit? **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Quis poterit?

Oratio.

Quis poterit, Deus Dei Filius, scrutari vias tuas? Vel quibus aditibus nasciturus ad Virginem veneris? Vel quibus semitis ad superna regressus es? Et ideo, quia tu solus cuncta considerans es, cujus nomen supra terræ terminos permanet; da nobis, illa de te semper considerare & dicere, quæ culpæ careant lege: ut, qui excelsus in fortitudine veniens humilia respicis, dignos facias nos muneribus tuis. **R.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, qui es benedictus, & vivis, & omnia regis in sæcula sæculorum. Amen.

Antiphona 3. Ego Jesus mitto Angelum meum testificare hominibus. **P.** Ecce venio cito, & merces mea mecum est, sanare languores populi mei. **Ÿ.** Audi populus meus; & loquar Israel: testificabor tibi, Israel, si me audieris. **P.** Ecce venio cito. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio, &c. **P.** Ecce venio cito.

Oratio.

Deus omnipotens, qui Angelum tuum ante Adventum Redemptoris misisti, qui testificaret hominibus & viam salutis & plenitudinem sanitatis; da familiæ tuæ, ut adnuntiatione Adventus tui in cœlesti gaudio hilarescat. Et, quia merces tua tecum ad judicium veniet, pietas tua consueta tunc nobis occurrat in munere, quæ nostrum solita est semper remove languorem. **R.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, &c. **R.** Paratus esto, Israel, in Adventu Domini Dei tui, quia ecce ipse formans montes. **P.** Et creans spiritus, & annuncians in hominibus Christum suum. **Ÿ.** Ecce Dominus Deus vester prudentia sua extendit cœlos, & in sapientia sua præparat orbem; ipse est enim Deus formans terram. **P.** Et creans spiritus. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri. **Reiteretur R.** Paratus esto, Israel.

Omnia alia dicantur usque in finem Matutini, ut in sexta feria primæ Hebdomadæ fol. 13. Excepta Prophetia. Hæc dicit Dominus: Salvabo. **fol. ??**

Oratio.

Deus Pater, qui, filium tuum missurus ad terras, legatos tuos, voces utique prædicantium, ad gentes destinasti, vel ad insulas, qui incarnationem ejus prædicantes, longe ad eos, qui non audierunt, verbi tui fidem prædicando porrigerent; da nobis, &

te audientes a vitiis resipiscere, & credentes te supernam promereri hereditatem: ut Christum tuum sermonibus prædicantes; operibus non efficiamur ante tuæ gloriæ majestatem damnabiles. *R.* Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, &c.

Dicat Presbyter. Dominus sit semper vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

In nomine Domini nostri Jesu Christi perficiamus cum pace. *R.* Deo gratias.

IN QUARTO DOMINICO

DE ADVENTU DOMINI.

Ad Vesperos.

Lauda. A solis ortu usque ad occasum. *Oratio.* Deus, cujus nomen est benedictum. *Require fol.* 1.

Sono. Deus deorum Dominus locutus est: vocavit terram ex Sion. *P.* Species decoris ejus: alleluia. *Ÿ.* Deus manifeste veniet, Deus noster; & non silebit. *P.* Species decoris.

Antiphona. Alleluia: annunciate Deum in universa terra. *P.* Exultet, & laudet habitatio Sion. *P.* Quia in medio ejus veniet Sanctus Israel. *P.* Et exultet. Gloria, & honor Patri. *P.* Quia in medio.

Lauda. Cognoscamus in terra viam tuam, Domine: alleluia: In omnibus gentibus salutare tuum. Alleluia, alleluia. *Ÿ.* Deus misereatur nostri, & benedicat nobis: illuminet vultum suum super nos, & misereatur nobis. *P.* In omnibus gentibus. *Ÿ.* Gloria, & honor Patri. *P.* In omnibus gentibus. *Hymnus.* Christi caterva clamitet. *Supplicatio.* Oremus Redemptorem mundi. *Require fol.* 2. Kyrie, eleison: Christe, eleison: Kyrie, eleison.

Capitula.

Illumina, Domine, vultum tuum super nos, & benedictionem tuam ubertim nostris infunde pectoribus: quo corda nostra lucis tuæ hilaritate perfusa tuam in terris valeant recognoscere viam, & omnibus singulari gentibus fidei sacræ lætentur notitia.

Pater noster. Et.

Liberati a malo, confirmati semper in bono, tibi servire mereamur Deo ac Domino nostro. Pone, Domine, finem peccatis nostris: da gaudium tribulatis: præbe redemptionem captivis: sanitatem infirmis: requiemque defunctis: concede pacem, & securitatem in omnibus diebus nostris: frange audaciam inimicorum nostrorum: exaudi, Deus, orationem servorum tuorum omnium fidelium Christianorum in hoc die & in omni tempore: per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, & regnat in unitate Spiritus Sancti Deus per omnia

semper sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Dicat Presbyter. Humiliate vos ad benedictionem: Dominus sit semper vobiscum. *R.* Et cum.

Benedictio.

UNicus Filius Dei, qui genitus de utero Patris, incarnari venit ex utero Virginis, eluat nos ab omni corruptione humanæ conditionis. *R.* Amen. Atque idem, qui incomprehensibilis venit ad veritatem humani corporis, tollat a nobis immunditiam humanæ corruptionis. *R.* Amen. Et, qui vita venit mortem perferre, tribuat nobis nihil de mortis damnatione sentire. *R.* Amen. Per misericordiam ipsius, &c.

Lauda. Dominus in circuitu populi sui est: alleluia.

P. Ex hoc nunc, & usque in æternum pax super Israel. Alleluia, alleluia. *Ÿ.* Benedictus, qui venit in nomine Domini: Deus, Dominus, & illuxit nobis. *P.* Ex hoc nunc. *Ÿ.* Gloria, & honor. *P.* Ex hoc nunc. *Oratio dicatur.* Unigenite Filius Dei Patris. *Require in Matutinis sequentibus.*

Ad Matutinos.

Hymnus. Æterne rerum Conditor. *Require fol.* 3.

Oratio.

Domine Deus Pater omnipotens, inspirator precum, teque invocantium velox auditor; voci nostræ, oramus, clementiæ tuæ aurem appone, & nostrorum vincula peccaminum potenti miseratione dissolve: Ac sicut nos gallorum canoribus ad matutini gratiam provocas consurgere, & prophetali vaticinio in lucem gentium unicæ redemptionis præ-nuncias; ita nunc navigantibus nobis intuitu superno adsiste. Sic, quæsumus, famulatus nostri vota suscipias, ut ad lucem abundanti nos misericordia sublevando perducas. *R.* Amen. Per misericordiam tuam Deus noster, &c.

Antiphona super psalmos. Gloria mea Deus meus, & exaltans caput meum. *Psalmus 3.*

Antiphona. Tibi soli peccavi: miserere mei, Deus. *Psalmus 50.*

Antiphona. Miserere mei, Deus, miserere mei: quoniam in te confidit anima mea. *Psalmus 56.*

Oratio.

Domine Deus, apud quem est fons vitæ, & in cujus lumine adspicimus lumen; enutri in nos tuæ scientiæ splendorem: ut sitientibus nobis vitalem impartias potum, & caligantium animarum superno lumine restituas intellectum. *R.* Amen. Per misericordiam tuam, &c.

Antiphona 1. Me insulæ expectant, dicit Dominus,

& brachium meum sustinebunt. **P.** Quia iudicium meum in lucem populorum apparebit. **Ÿ.** Deus deorum Dominus locutus est, & vocavit terram. **P.** Et brachium. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Quia iudicium meum.

Oratio.

UNigenite Filius Dei Patris, quem insulæ expectant, & brachium fortitudinis tuæ plebs adquisita sustinet; te quæsumus & rogamus, ut nos peccatores facias semper esse beatos: ut, cum Adventus tui apparuerit gloria, non confundamur videntes faciem tuam. **℟.** Amen. Per misericordiam tuam, &c.

Antiphona 2. Timebunt, qui ab occidente sunt nomen Domini; & qui ab ortu solis, gloriam ejus. **P.** Cum venerit, quasi fluvius violentus, quem spiritus Domini excitat. **Ÿ.** Et timebunt gentes nomen tuum, Domine, & omnes reges terræ gloriam tuam. **P.** Cum venerit. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri. **P.** Cum venerit, quasi fluvius.

Oratio.

CHriste Dei Filius, qui in mundo per Virginem natus, nativitatis tuæ terrore & regna concutis, & reges admirari compellis; præbe nobis initium sapientiæ, quod est timor tuus: ut in eo fructificemur, in eo etiam proficientes fructum tibi pacatissimum offeramus: ut, qui ad gentium vocationem, quasi fluvius violentus, accessisti; nasciturus in terris ad conversionem peccantium, manifesta tuæ gratiæ dona ostendas: quo, repulso terrore formidinis, casto te semper sequamur amore intimæ charitatis. **℟.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, qui es benedictus, & vivis, & omnia regis, &c.

Antiphona 3. Quæ prima fuerat, ecce veniet, nova annuncians vobis; antequam oriatur, auditam vobis facimus. Laus Domini in extremis terræ. **Ÿ.** Orietur in diebus ejus justitia & abundantia pacis, donec extollatur luna; & dominabitur a mari usque ad mare. **P.** Laus Domini. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Laus Domini.

Oratio.

NOva & inaudita sunt, Domine, quæ propheticus sermo intonuit mundo: Quod novo Virginis partu salvatio exorietur creaturarum: cujus admirabile incarnationis mysterium quia devota cordium susceptione ecclesia suscipit lætabunda; quæsumus, ut in laudem ejus & nova illi cantica deferat & accepta; ut, cujus laus ab extremis terræ concinitur, ejus voluntas in toto mundo a fidelibus

impleatur. **℟.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, &c. **℟.** Dominus omnipotens suscitabit nobis ab oriente principem magnum, & vocabitur nomen ejus Redemptor omnium, & ipse salvum faciet populum suum a peccatis eorum. **Ÿ.** Audite, domus David, Dominus dabit vobis signum: Ecce virgo concipiet, & pariet filium. **P.** Et vocabitur. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio. **Reiteretur ℟.** Dominus omnipotens suscitabit.

Oratio.

DEus Pater omnipotens, qui ab Oriente principem magnum exuscitas; da nobis, ut ejus amplexu, quem ad redemptionem nostram misisti salvans populum suum a peccatis eorum, illius utique principis, qui sine alterius justitiæ participatione est justus, participes esse te propitio mereamur. **℟.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, &c.

Dicat Presbyter. Dominus sit semper vobiscum. **℟.** Et cum spiritu tuo.

IN LAUDIBUS.

Ad Canticum.

Antiphona. Descendant, sicut ros, verba mea, quia nomen Domini invocavi. Deus fidelis, in quo non est iniquitas: justus & sanctus Dominus Deus. **Canticum.** Attende cælum, loquar; & audiat terra. **Require fol. 4.**

Ad Benedictus.

Antiphona. Benedicite Dominum, pusilli & magni, & omnes qui expectatis Adventum ipsius. **Psalmus.** Benedictus es, Domine Deus patrum nostrorum. **Require fol. 5.**

Sono. Deus deorum Dominus locutus est: vocavit terram ex Sion. **P.** Species decoris ejus: Alleluia. **Ÿ.** Deus manifeste veniet, Deus noster, & non silebit. **P.** Species decoris ejus.

Lauda. Laudate Dominum de cœlis: alleluia. **Ÿ.** Laudate eum in excelsis: alleluia. **Psalmus 148.**

Prophetia.

Lectio libri Esaïæ Prophetæ. Capitulo 42.
℟. Deo gratias.

CAntate Domino canticum novum, laus ejus in extremis terræ: qui descendistis in mare, & plenitudinem ejus; insulæ, & habitatores earum. Sublevetur desertum, & civitates ejus; in domibus habitabit Cedar: laudate habitatores Petræ, de vertice montium clamabunt. Ponent Domino gloriam, & laudem ejus in insulis nunciarunt. Dominus, sicut fortis, egredietur, sicut vir præliator suscitavit zelum: vociferabitur, & clamabit: super inimicos suos confortabitur. Tacui semper, silui, patiens fui,

sicut pariens loquar: dissipabo, & absorbebo simul. Desertos faciam montes, & colles, & omne gramen eorum exsiccabo: & ponam flumina in insulis, & stagnare faciam. Et deducam cæcos in viam, quam nesciunt; & in semitis, quas ignoraverunt, ambulare eos faciam. *R.* Amen.

Hymnus. Cunctorum Rex omnipotens. *Supplicatio.* Oremus Redemptorem mundi. *Require fol. 2.*

Capitula.

EXcita potentiam tuam, & veni ad liberandum nos, Domine Deus; ut, quoniam opprimimur turbibus tentationum, virtutis tuæ auxilio sublevemur: nec prævaleant nobis legiones hostium, cum tua majestate tuemur: ut semper nobis opitulationem, & adversariis inferas ultionem.

Pater noster. Et ne nos. Liberati a malo. *fol. 2.*

Lauda. Dominus in circuitu. *Require fol. 25.* *Benedictio.* Unicus Filius Dei. *fol. 26.* *Exeunte vespera.*

Lauda. A solis ortu. *Sono.* Deus deorum. *fol. 25.*

Antiphona. Ascendit Salvator Dominus in montem Sion, liberare populum suum Israel. *P.* Et erit regnum ejus sempiternum. *Ÿ.* Omnes gentes plaudite manibus: jubilate Deo in voce exultationis. *P.* Et erit regnum. *Ÿ.* Gloria, & honor. *P.* Et erit regnum.

Lauda. Oculi nostri ad Dominum Deum nostrum, alleluia. *P.* Donec misereatur nobis, alleluia, alleluia, alleluia. *Ÿ.* Ad te levamus oculos nostros, qui habitas in coelis. *P.* Donec misereatur. *Ÿ.* Gloria, & honor. *P.* Alleluia, alleluia, alleluia.

Hymnus. Christi caterva clamitet. *Supplicatio.* Oremus Redemptorem mundi. *fol. 2.*

Capitula. Deus, cujus æternitas. *Benedictio.* Christus Dominus. *Require fol. 2.*

Lauda. Apud te propitiatio est, alleluia, & propter legem tuam sustinui te, Domine, alleluia. *P.* Apud te est enim misericordia, & copiosa redemptio: alleluia, alleluia. *Ÿ.* Fiant aures tuæ intendentes in vocem deprecationis meæ. *P.* Apud te est. *Ÿ.* Gloria, & honor. *P.* Apud te est.

Oratio.

UNigenite Filius Dei Patris, quem insulæ expectant, & brachium fortitudinis tuæ plebs adquisita sustinet; te quæsumus & rogamus, ut nos peccatores facias semper esse beatos: ut, cum Adventus tui apparuerit gloria, non confundamur videntes faciem tuam. *Respondeat Chorus.* Amen. Per misericordiam tuam.

FERIA SECUNDA.

QUARTÆ HEBDOMADÆ.

Ad Matutinum.

Antiphona. Domine, quid multiplicati. *Psalmus 3.* *Oratio.* fol. 8. *ut in secunda feria primæ Hebdomadæ.*

Antiphona 1. Ecce Dominus veniet de longe. *P.* Beati omnes, qui expectant eum. *Ÿ.* Omnes gentes plaudite manibus: jubilate Deo in voce exultationis. *P.* Beati omnes. *Ÿ.* Gloria, & honor. *P.* Beati omnes.

Oratio.

DE longe incarnationis tuæ Adventum, Christe Dei Filius, beatorum numerositas præstolando, beatificata fore cognoscitur. Quæsumus, ut expectatione secundi Adventus tui ita beatificemur, ut pium te in judicio sentiamus. *R.* Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona 2. Mortificate nunc membra vestra, quæ sunt super terram; quoniam, cum Christus apparuerit, vita vestra. *P.* Tunc & vos apparebitis cum ipso in gloria. *Ÿ.* Sit nomen Domini benedictum ex hoc nunc, & usque in sæculum. *P.* Tunc & vos. *Ÿ.* Gloria, & honor. *P.* Tunc & vos.

Oratio.

Mortifica, quæsumus, super terram membra nostra ab omni concupiscentia; ut, cum tu nostra apparueris vita, appareamus & nos tecum transformati in gloriam sempiternam. *R.* Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona 3. Ego ante te ibo, dicit Dominus. *P.* Et gloriosos terræ humiliabo. *Ÿ.* Deus deorum Dominus locutus est, & vocavit terram. *P.* Et gloriosos. *Ÿ.* Gloria, & honor. *P.* Et gloriosos.

Oratio.

INgenite summe Pater, per quem tempore natiuitatis Dominicæ justitiæ opus pax vel securitas concluditur universæ terræ; fac nos in secundo Adventu gloriæ suæ pulchritudinem individuæ majestatis perpetim intueri: ut ibidem perenniter coronati jubulum perpetuitatis persolvamus sine fine beati. *Respondeat.* Amen. Per misericordiam ipsius. *R.* Credite Salvatorem vestrum venientem cum gloria. *P.* Et vos estote parati suscipere regnum Dei. *Ÿ.* Audite, habitatores urbis, qui moramini in terris, cum elevatum fuerit signum in montibus, & clangorem tubæ audieritis. *P.* Et vos estote. *Ÿ.* Gloria, & honor. *Reiteretur R.* Credite Salvatorem.

IN LAUDIBUS.

Ad Canticum.

Antiphona. Ecce enim Deus. *Canticum.* Domine Deus, omnium creator.

Matutinarium, Antiphona, & Lauda. *Require fol. 16.* *Prophetia.* Cantate Domino. *fol. 26.*

Hymnus. Ecce Salvator omnium. **Supplicatio.** Oremus Redemptorem mundi. **Capitula.** Memor esto, Domine. fol. 16. **Lauda.** Deus manifeste veniet. **Require fol. 8.** **Oratio.** Veniat super nos, Domine. **Require infra fol. 28.**

Ad Vesperos dicatur, ut in secunda feria secundæ Hebdomadæ.

Sequuntur alia Responsoria de quibus supra.

℟. Montes filiæ Sion, ramos vestros extendite, germinate. **P.** Et fructum jocunditatis afferte populo meo Israel, quoniam veniet dies Domini. **℣.** Jubilate, extrema terræ: sonate montes laudationum, saltus, & omnia ligna regionis. **P.** Et fructum. **℟.** Gloria, & honor. **P.** Et fructum.

Aliud Responsorium. Ecce Dominus veniet redemptor noster sanctus Israel. **P.** Coronam regni habens in capite suo. **℣.** Attendite ad me, populus meus, & tribus mea me audite, quia prope est dies Domini: justus meus, & egressus est Salvator meus. **P.** Coronam regni habens. **℣.** Gloria, & honor. **Reiteretur ℟.** Ecce Dominus.

Aliud Responsorium. Audite, audite me, populus meus, dicit Dominus: & reges, intendite, auribus percipite. **P.** Quia lex a me prodiit: appropinquans cito justitia mea: & salvator meus adest, quem insulæ expectant. **℣.** Attendite ad me, populus meus: & tribus mea, audite. **P.** Quia lex a me. **℣.** Gloria, & honor. **Reiteretur ℟.** Audite, audite.

℟. Metuentes Dominum, sustinete misericordiam ipsius. **P.** Et ne recedatis ab illo: ne cadatis, & non evacuabitur merces vestra. **℣.** Qui timetis Deum, credite illi; & in oblectatione illius veniet vobis misericordia. **P.** Et ne recedatis. **℣.** Gloria, & honor. **Reiteretur ℟.** Metuentes Dominum.

℟. Cognoscat plebs mea nomen meum illa die, quoniam ecce ego, qui loquor, adero vobis, dicit Dominus. **P.** Quasi germen inter montes annuncians auditum pacis, nuncians bona, ut notum vobis faciam Salvatorem mundi. **℣.** Deus de Sina venit, & de Seir ortus est: nobis apparuit de monte Pharan. **P.** Quasi germen. **℣.** Gloria, & honor. **Reiteretur ℟.** Cognoscat plebs mea.

℟. Ecce Dominus Deus noster egredietur ad nos, & miserebitur nobis. **P.** Delens iniquitates nostras, & demerget in profundum maris omnia peccata nostra. **℣.** Levabit signum in nationibus procul, & sibilabit de finibus terræ; & ecce festinans velociter veniet. **P.** Delens. **℣.** Gloria, & honor. **Reiteretur ℟.** Ecce Dominus Deus.

℟. Quis est iste formosus, stola sua gradiens in mul-

titudinem fortitudinis suæ? **P.** Ego, qui loquor justitiam, & propugnator sum ad salvandum. **℣.** Ego Jesus mitto Angelum meum testificare hominibus, & ecce venio cito. **P.** Ego, qui loquor. **℣.** Gloria, & honor. **Reiteretur ℟.** Quis est.

℟. Quare tardas, Deus? veni, & libera populum tuum. **P.** Te enim expectat omnis Israel. **℣.** Veni, Domine, & noli tardare, relaxa facinora plebis tuæ. **P.** Te enim. **℣.** Gloria, & honor. **Reiteretur ℟.** Quare tardas.

℟. Hierusalem, lætare in Adventu Domini, quoniam ipse veniet tibi. **P.** Et auferet a te luctus, & anxietates, & induet te pulchritudine in Adventu suo. **℣.** Hierusalem, Dominus in medio tui fortis gaudebit super te in laude, & exultabit in jubilatione. **P.** Et auferet a te. **℣.** Gloria, & honor Patri. **Reiteretur ℟.** Hierusalem, lætare.

℟. Ecce veniet nobis salus a Domino celeriter, ut conterat jugum grave. **P.** Et salvet a vinculis peccatorum nostrorum, quia pius est. **℣.** Clamemus ad Dominum in cœlum a facie tribulantis, & mittet nobis Salvatorem, qui liberet nos. **P.** Et salvet. **℣.** Gloria, & honor Patri. **Reiteretur ℟.** Ecce veniet.

Ad Vesperos dicatur, ut in fol. 16.

FERIA TERTIA.

QUARTÆ HEBDOMADÆ.

Ad Matutinum.

Antiphona. Lava me, Domine, ab injustitia mea: & a peccatis meis munda cor meum. **Psalmus 50.**

Oratio.

DEUS Dei Filius, cujus in æternum permanet nomen; quique unum te esse innotescens Deum ac Dominum, per susceptæ incarnationis mysterium venisti in regem, ut redimeres sæculum; da nobis ita fervere hujus mysterio pietatis, ut per hæc evadamus muscipulam deceptoris: ut, qui Adventus tui gaudia diffuso ore præcinimus, salvatos nos, cum ad judicium veneris, te judice gratulemur. **℟.** Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona 1. Revertentur filiæ Sion, & quærent Dominum Deum suum, David Regem suum. **P.** Et delectabuntur in Domino Deo suo. **℣.** Fidelis Dominus in verbis suis, & sanctus in omnibus operibus suis. **P.** Et delectabuntur. **℣.** Gloria, & honor Patri. **P.** Et delectabuntur in Domino.

Oratio.

VENIAT super nos, Domine, donum misericordiæ tuæ, ut revertentes a socordia cordis nostri,

& quærentes te Dominum regem in Sion; illa speculatione sancta lætemur, ut, qui faciei tuæ præstolamur præsentiam, meritorum nostrorum evadamus tormenta. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona 2. Nolite ante tempus judicare, quoadusque veniat Dominus. **P.** Qui & illuminabit abscondita tenebrarum. **V.** Audite hæc omnes gentes: auribus percipite, qui habitatis orbem. **P.** Qui & illuminabit. **V.** Gloria, & honor Patri. **P.** Qui & illuminabit.

Oratio.

DEus, qui nos ante tempus judicare prohibes, magnaue nos cautela patientiæ vis esse contentos; da nobis & veræ patientiæ vota, & veræ supportationis habere exempla: ut, antequam tu venias, qui illuminaturus es cordium occulta; ita in nobis veræ patientiæ exempla præpolleant, ut te ad iudicium veniente charitatis nos supportatio a tormentis absolvat. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona 3. Non a principio in abscondito locutus sum. **P.** Sed ex tempore, antequam fieret, ibi eram. **V.** Ipse invocavit me: Pater meus es tu. Et ego primogenitum ponam illum excelsum apud reges terræ. **P.** Sed ex tempore. **V.** Gloria, & honor Patri. **P.** Sed ex tempore.

Oratio.

DEus, qui nos a principio in abscondito locutus es; fac, nos in principio Verbi tui, quod manifestum est in carne, inconcusso amore fidei persistere: ut, qui tecum ante tempora erat, nobis in tempore natus sine fine succurrat. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

R. Ecce Dominus in igne veniet: quasi turbo quadriga ejus. **P.** Quia in igne Dominus dijudicabitur. **V.** Ignis ante eum ardebit, & in circuitu ejus tempestas valida. **P.** Quia in igne. **V.** Gloria, & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto in sæcula sæculorum. Amen. **P.** Quia.

Oratio.

Domine Deus, qui te in igne venturum pronuncias; libera nos a turbine nocentium: ut, qui opus tuum mirabile prædicamus, mercedem illam, quæ coram te est, opulentiùs hauriamus. **Respondeat Chorus.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster.

IN LAUDIBUS.

Ad Canticum.

Antiphona. Fidelis erit domus tua. **Canticum.** Ego tuli te de pascuis sequentem greges. **Require in quarta feria primæ hebdomadæ, & similiter omnia alia, usque in finem Matutini fol. 10. & 11. Ad Vesperos fol. 16.**

FERIA QUARTA.

Ad Matutinum.

Antiphona. In te confidit anima mea. **Require fol. 12. Psalmus 56.**

Oratio. Deus Dei Filius, cujus in æternum permanet. **Require fol. 2.**

Antiphona 1. Expecta, reexpecta, dicit Dominus. In loquela enim labiis. **P.** Et in lingua altera loquar ad populum istum. **V.** Fidelis Dominus in verbis suis, & sanctus in omnibus operibus suis. **P.** In loquela enim. **V.** Gloria, & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. **P.** Et in lingua altera.

Oratio.

EXpectemus te, Domine, ut, cum ad iudicium veneris, non nos de peccato arguas; sed in spiritu mansuetudinis tuæ loquaris nobis misericorditer. **Respondeat Chorus.** Amen. Per misericordiam tuam Deus noster.

Antiphona 2. Ecce mittam ego in fundamentis Sion lapidem pretiosum angularem, dicit Dominus. **P.** Et, qui crediderit in eo, non confundetur. **V.** Deus deorum Dominus locutus est, & vocavit terram. **P.** Et qui crediderit in eo. **V.** Gloria, & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. **P.** Et qui.

Oratio.

ECce jam prope es, Domine: fac nos tibi semper proximos esse: ut in nullo de negligenti cura solliciti, diem Adventus tui præstolemur illæsi. **Respondeat Chorus.** Amen. Per misericordiam tuam Deus noster.

R. Veniet dies Domini magnus. **P.** Quia in monte Sion, & Hierusalem erit salvatio, sicut dixit Dominus. **V.** Omnes gentes plaudite manibus: jubilate Deo in voce exultationis. **P.** Quia in monte Sion. **V.** Gloria, & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. **P.** Quia in monte.

Oratio.

Christe Dei Filius, qui in monte Sion, & in Hierusalem Salvator magnus in carne apparendo adveniens, Salvatio pro his, qui tibi credituri essent: vocatus es; esto nobis Salvator ad votum, Ductor ad præmium: ut, qui sanctæ factus es salvationis ostensio, peccatoribus efficiaris, & hic &

in æternum optabilis liberatio. **Respondeat Chorus.** Amen. Per misericordiam tuam Deus noster.

Omnia alia dicantur de quarta feria primæ Hebdomadæ usque in finem Matutini. Ad Vesperos. Require fol. 16.

FERIA QUINTA.

Ad Matutinum.

Antiphona. Domine quid multiplicati. **Oratio.** Multiplicati sunt Domine, qui tribulant nos. **Require fol. 8.** **Psalmus 3.** **Oratio.** Deus Dei Filius, cujus in æternum permanet. **Require fol. 2.**

Antiphona 1. Cognoscetur Dominus ab Ægypto, dum advenerit. **P.** Et cognoscent Ægyptii Dominum in illa die, & colent eum in hostiis & muneribus. **Ÿ.** Deus manifeste veniet Deus noster, & non silebit. **P.** Et cognoscent Ægyptii Dominum. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto **P.** Et cognoscent Ægyptii Dominum in illa die.

Oratio.

Cognoscimus te, Domine, venturum esse ad faciendum iudicium: & ideo quæsumus, ut, dum veneris, aperias os nostrum, & cor nostrum; ut laudemus nomen sanctum tuum colentes in hostiis acceptabilibus, in quo incarnationis tuæ mysteria manifestes. **Respondeat Chorus.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster.

Antiphona 2. Qui regis Israel, intende. **P.** Excita potentiam tuam, & veni ad liberandum nos. **Ÿ.** Qui deducis velut ovem Joseph, Ephraim, Benjamin, & Manasse. **P.** Excita potentiam tuam. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio. **P.** Excita potentiam tuam, & veni.

Oratio.

Qui regis Israel, intende: qui deducis velut ovem Joseph, excita potentiam tuam, & salvos facito, pro quibus nasciturus venisti in terram: & qui porrecto fidei cultu multitudinem gentium lucrari dignatus es; compendio pietatis infidelium animas perfidiæ barathro erutas, tibi aliquando placitas crediturasque restituas. **Respondeat Chorus.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster. **℟.** Cum venerit Dominus exercituum in monte Sion, & Hierusalem. **P.** Et in conspectu seniorum suorum glorificabitur. **Ÿ.** Audite hæc omnes gentes: auribus percipite qui habitatis orbem. **P.** Et in conspectu. **Ÿ.** Gloria & honor Patri, & Filio. **P.** Et in conspectu seniorum.

Deus Dei Filius, qui in monte Sion & in Hierusalem in conspectu seniorum te glorificari pronuncias; concede nobis, ita in regno tuo plena

fidei cognitione gaudere, ut hic nos florere facias fide, & in Adventu tuo æternæ coronandos statuas gloriæ. **Respondeat Chorus.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster.

Canticum, & omnia alia, quæ sequuntur usque in finem Matutini, dicantur ut in feria secunda secundæ hebdomadæ de Adventu Domini. **Require fol. 15.** **Ad Vesperos, ut supra fol. 16.**

FERIA SEXTA.

Ad Matutinum.

Antiphona. Lava me, Domine, ab injustitia mea: & a peccatis meis munda cor meum. **Psalmus 50.** **Oratio.** Deus Dei Filius, cujus in æternum permanet. **Require in feriis primæ hebdomadæ de Adventu Domini. fol. 2.**

Antiphona 1. Clamemus ad Dominum a facie tribulantis. **P.** Et mittet nobis Salvatorem & propugnatorem, qui liberet nos. **Ÿ.** Venite adoremus, & procidamus ante Deum: ploremus coram Domino, qui fecit nos, quia ipse est Dominus Deus noster: nos autem populus ejus, & oves pascuæ ejus. **P.** Et mittet nobis Salvatorem. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio. **P.** Et mittet nobis Salvatorem.

Oratio.

Clamemus ad te, Domine, a facie tribulantis, ut mittas nobis Salvatorem, qui liberet nos de manu inimicorum nostrorum: ut, qui præsentiam faciei tuæ præstolamur, nostrorum meritorum tormenta evadamus. **Respondeat Chorus.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, &c.

Antiphona. Prope est dies Domini: nolite tribulari. **P.** Gaudium enim illius fortitudo nostra est. **Ÿ.** Audi populus meus; & loquar tibi: & testificabor tibi, Israel, si me audieris. **P.** Gaudium enim illius. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio. **P.** Gaudium enim illius fortitudo.

Oratio.

Dies tuus, Domine, ecce prope est, atque necesse est nos purgatis conscientiiis properare. Et ideo, quia de nobis ista habere non possumus, a te, qui potens es, hæc ipsa, nobis tribue, postulamus: poscentes, ut ita gaudium tuum sit fortitudo nostra, qualiter tribulatio non obruat sempiterna. **Respondeat Chorus.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster.

℟. Hierusalem, aspice ad orientem. **P.** Et vide lætitiā, a Deo quæ tibi superventura est. **Ÿ.** Lauda, Hierusalem, Dominum: lauda Deum tuum, Sion. **P.** Et vide lætitiā. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio. **P.** Et vide lætitiā.

Oratio.

A Spicimus, Domine, & purgato fidei oculo jam videmus, quam inenarrabilis sit lætitia illa, quæ Hierusalem civitati tuæ ad orientem prospicienti de Domino in muneris collatione refulsit. Et ideo quæsumus, ut, qui eam incarnationis tuæ gaudiis pertulisti, nos in sinu ejus illæsos conserves a contagione totius piaculi: quo in illa operum nos dignitas salvet, ut præstolatio Adventus tui sine fine justificet. **Respondeat Chorus.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster.

Canticum, & omnia alia usque in finem Matutini, ut in quarta feria secundæ hebdomadæ. Quære fol. 17. Ad Vesperos, ut supra, fol. 16.

IN QUINTO DOMINICO
DE ADVENTU DOMINI.

Ad Vesperos.

Lauda. A solis ortu. **Oratio.** Deus, cujus nomen est benedictum. **Quære in fol. 1.**

Sono. Apparebit nobis Salvator, quasi nubes clara. **P.** Media die: alleluia. **Ÿ.** Et sicut guttæ distillantes in faciem terræ sitientis. **P.** Media die: alleluia.

Antiphona. Silebit omnis caro a facie Dei, quia juxta est: dies Domini præparabit nobis hostiam. **P.** Et sanctificabit omnes electos suos. **Ÿ.** Deus manifeste veniet, Deus noster, & non silebit. **P.** Et sanctificabit. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri. **P.** Et sanctificabit.

Lauda. Dominus sicut fortis, egredietur, & ut vir bellator, suscitabit zelum: vociferabitur, & clamabit: alleluia. **P.** Et super inimicos suos confortabitur, & laudem ejus in insulis nuntiabunt: alleluia, alleluia. **Ÿ.** Laudate nomen Domini: laudate, servi Domini. **P.** Et super. **Ÿ.** Gloria, & honor. **P.** Et super inimicos.

Hymnus. Christi caterva clamitet. **Supplicatio.** Oremus Redemptorem mundi, Dominum nostrum. **Require fol. 1.**

Capitula.

CHriste Dei Filius, qui a patre sine tempore natus, per Virginem in tempore nasciturus, a Patris sinu, sicut fortis, egrederis; effice nos fortiores semper esse in operibus tuis: ut, qui suscitasti zelum virtutis tuæ in populis tibimet credituris, suscites in nobis nunquam finiendum amorem tuæ dilectionis, quo perducamur ad promissa tuæ hereditatis.

Pater noster. Liberati a malo. **Require fol. 2.**

Benedictio.

EX Sion Dominus veniens nos ab omnibus impietatibus nostris eripiat. **Respondeat.** Amen.

Avertat a nobis iniquitates nostras, qui venit prorogare misericordias suas. **Respondeat.** Amen. Tales & iam nos redimendos statuatur, quales judicando non puniat. **Respondeat.** Amen. Per misericordiam ipsius Dei nostri.

Lauda. Memento nostri, Domine, in beneplacito populi tui: alleluia. **P.** Visita nos, Deus, in salute tua: alleluia, alleluia, alleluia. **Ÿ.** Ut confiteamur nomini sancto tuo, & gloriemur in laude tua. **P.** Visita nos, Deus. **Ÿ.** Gloria & honor Patri. **P.** Visita nos, Deus. **Oratio.** Domine Deus fortis, qui de patrio, ut infra.

Ad Matutinum.

Hymnus. Æterne rerum Conditor. **Require fol. 3.**
Oratio. Post gallorum canorum. **Require fol. 20.**
Super Psalmos.

Antiphona. Domini est salus: & super populum tuum benedictio tua. **Psalmus 3.**

Antiphona. Incerta & occulta sapientiæ tuæ manifestasti mihi. **Psalmus 50.**

Antiphona. In umbra alarum tuarum sperabo, donec transeat iniquitas.

Oratio.

Verbum ante sæcula ineffabiliter Patris ore prolatum, & in fine temporum hominem pro nobis ex Virgine ortum humili prece poscimus, ut invocationem nostram de monte sancto suo placatus exaudiat, ejusque benedictio pectora credentium repleat. At, sicut incerta secretorum sapientiæ manifestans, ad se agnoscendum corda excitat nostra; ita catholicam plebem alarum suarum protectione defendat; eisque, cum Judex venerit, existat placabilis, pro quibus redimendis in carne apparuit humilis. **Respondeat Chorus.** Amen. Per misericordiam.

Antiphona 1. Dominus, sicut fortis, egredietur: sicut vir præliator, suscitabit zelum, ut educat cæcos in via, quam nesciunt. **P.** Et ponet tenebras eorum in luce. **Ÿ.** Omnes gentes, plaudite manibus: jubilate Deo in voce exultationis. **P.** Et ponet tenebras. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri. **P.** Et ponet tenebras eorum.

Oratio.

Domine Deus fortis, qui de patrio secreto egrediens, & ut vir præliator, suscitans gentes tibi credituras acquiris; suscita in nos zelum beneplacitum tibi: ut, qui te venisse jam credimus, audentius te iterum venturum innocui præstolemur. **Respondeat Chorus.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster.

Antiphona 2. Juxta est justitia mea: non morabitur dicit Dominus. **P.** Dabo eam salutem in Sion, &

ponam gaudium omnibus lugentibus in Israel *Ÿ*. Audite hæc, omnes gentes: auribus percipite, qui habitatis orbem. *P.* Dabo eam. *Ÿ*. Gloria, & honor Patri. *P.* Et ponam gaudium.

Oratio.

CHriste Deus, sapientia summi Patris, Verbum, qui ædificas tibi mundissimam domum Mariæ Virginis uterum, in qua ipse cœlestis justitia prospicis, & de qua fructum benignitatis tuæ producis, dum in ea absque veste corporea Deus ingrederis, & de qua vestitus carne procedis; præsta nobis supplicibus tuis, ut sanctificados nos tibi in domo efficias, de qua, ut sponsus procedens, operum nostrorum dignitate circumfultus appareas. *Respondeat Chorus.* Amen. Per misericordiam tuam, Deus.

Antiphona 3. Ego Dominus primus & novissimus: videbunt insulæ, & timebunt me. *P.* Extrema terræ cognoscent: & venient, & appropinquabunt mihi. *Ÿ*. Ego autem constitutus sum rex ab eo super Sion montem sanctum ejus prædicans præceptum ejus. *P.* Extrema terræ cognoscent. *Ÿ*. Gloria, & honor Patri, & Filio. *P.* Extrema terræ cognoscent.

Oratio.

DEus Dei Filius, qui primus & novissimus omnia a te creata infra te concludis; nec tamen ipse concluderis, quem extrema terræ per incarnationis tuæ mysterium agnoverunt, dum a te fidei vocatione pertractata sunt; da nobis, ut agnitione hujus fidei sanctæ ita in te radicemur & cultu justitiæ & operum dignitate, ut ex hoc æternam mereamur pervenire ad requiem. *Respondeat Chorus.* Amen. Per misericordiam tuam, Deus.

℟. Bethlehem civitas Dei summi, ex te prodiet dominator Israel. *P.* Et egressus illius, sicut a principio dierum æternitatis, & pax erit in terra nostra, dum venerit. *Ÿ*. Tu Bethlehem Euphrata, numquid parvula facta es in millibus Juda? ex te enim egreditur rex, qui regat populum meum Israel. *P.* Et egressus illius. *Ÿ*. Gloria, & honor Patri, & Filio. *Reiteretur ℟.* Bethlehem civitas Dei.

Oratio.

CHriste Deus Filius Patris Dei summi, incarnationis tuæ urbem consecras, dum te ex ea verum dominatorem Israel nasciturum insinuas, & inauditum a sæculis in ea incarnationis tuæ miraculum manifestas: Dum intra ejusdem urbis Bethlehemiticæ septa genitricem Mariam & materno honore glorificas, cujus uterum nec ingrediens reseras,

nec egrediens violas; quæsumus, ut penetralia nostræ animæ sic tuo perlustres candore, quatenus suffragio matris tuæ a serpentina persuasionem servati, virginitatem mentis obtineamus illæsi. *Respondeat Chorus.* Amen. Per misericordiam tuam, Deus.

IN LAUDIBUS.

Ad Canticum.

Antiphona. Deus a Libano veniet.

Canticum. Domine audiivi auditum. *Require fol.* 21.

Ad Benedictus.

Antiphona. Benedictus es, Deus. *P.* Benedicite Dominum. *Canticum Danielis III.* Benedictus es, Domine Deus patrum nostrorum. *Require fol.* 5.

Sono. Apparebit nobis Salvator. *Require fol.* 31.

Lauda. Laudate Dominum de cœlis: alleluia. *Require fol.* 22. *Psalmus 148.*

Lectio libri Micheæ Prophetæ. cap. 4.

℟. Deo gratias.

ERit in novissimis dierum mons domus Domini præparatus in verticem montium super colles: & fluent ad eum populi. Et prophetabunt gentes multæ, & dicent: Venite, ascendamus ad montem Domini, & ad domum Dei Jacob: & docebit nos de viis suis, & ibimus in semitis ejus: quia de Sion egredietur lex, & verbum Domini de Hierusalem. Et judicabit inter populos multos, & corripiet gentes fortes usque in longinquum: & concident gladios suos in vomeres, & hastas suas in ligones: non sumet gens contra gentem gladium: & non discent ultra belligerare. Et sedebit vir subtus vineam suam, & subtus ficum suam, & non erit, qui deterreat: quia os Domini exercituum locutum est. Quia omnes populi ambulabunt unusquisque in nomine Domini Dei sui: nos autem ambulabimus in nomine Domini Dei nostri in æternum & ultra. In die illa, dicit Dominus, congregabo claudicantem: & eam, quam ejeceram, colligam; & quam afflixeram: & ponam claudicantem in reliquias: & eam, quæ laboraverat in gentem robustam: & regnabit Dominus super eos in monte Sion, & nunc & usque in æternum. Et tu turris gregis, nebulosa filia Sion usque ad te venit: & veniet potestas prima, regnum filiæ Hierusalem. Nunc quare mœrore consumeris? Numquid rex non est tibi, aut consiliarius tuus periit, quia comprehendit te dolor sicut parturientem? Dole, & satage filia Sion quasi parturiens: quia nunc egredieris de civitate, & habitabis in regione, & venies usque ad Babylonem: ibi liberaberis, ibi redimet te Dominus de manu inimicorum tuorum. *Respondeat Chorus.* Amen.

Hymnus. Cunctorum rex omnipotens. **Supplicatio.** Oremus Redemptorem mundi. **Require in primo Dominico de Adventu Domini. fol. 2.**

Capitula.

Domine Jesu Christe, quem venisse credimus in carnis abiectione humilem mundum pereuntem redimere; quemque iterum præstolamur in potentia Deitatis venturum, sæculum delinquens terribiliter judicare; immensam pietatem tuam trementes famuli tui quæsumus, ut, dum veneris, non de peccato nos arguas, sed ineffabili benignitate succurras: & hic potius humilitatis nostræ confessionem accipias, ut illic & facinora nostra universa indulgeas, & in dexteræ tuæ partem coronandos statuas.

Pater noster. Liberati a malo. **Require fol. 2.**

Lauda. Memento nostri, Domine, in beneplacito populi tui: alleluia. **P.** Visita nos, Deus, in salute tua: alleluia, alleluia, alleluia. **Ÿ.** Ut confiteamur nomini sancto tuo, & gloriemur in laude tua. **P.** Visita nos, Deus. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. **P.** Visita nos, Deus, in salute.

Benedictio.

Ex Sion Dominus veniens nos ab omnibus impietatibus nostris eripiat. **Respondeat Chorus.** Amen. Per misericordiam ipsius Dei nostri. Dominus sit semper.

In nomine Domini nostri Jesu Christi perficiamus cum pace. **℟.** Deo gratias.

Exeunte vespera. Lauda. A Solis ortu usque ad occasum. **P.** Laudabile nomen Domini. **Ÿ.** Sit nomen Domini benedictum, amodo, & usque in æternum. **P.** Laudabile nomen Domini.

Sono. Apparebit nobis Salvator. **Require fol. 31.**

Antiphona. Erit Dominus, sicut ros: Israel germinabit, sicut lilium. **P.** Et erumpet radix ejus, ut Libani. **Ÿ.** Et erit firmamentum in terra in summis montium, superextolletur super Libanum fructus ejus: & florebut de civitate sicut fœnum terræ. **P.** Et erumpet radix ejus. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio. **P.** Et erumpet radix.

Lauda. Deus virtutum nobiscum. **P.** Susceptor noster Deus Jacob. Alleluia, alleluia, alleluia. **Ÿ.** Veritas de terra orta est: & justitia de cœlo prospexit. **P.** Susceptor noster Deus. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri. **P.** Alleluia, alleluia, alleluia.

Hymnus. Christi caterva clamitet. **Supplicatio.** Oremus Redemptorem mundi Dominum nostrum. **Require in primo Dominico de Adventu Domini. fol. 2.**

Capitula.

Deus, cujus æternitas tempora præscit, & ordinat; qui in plenitudine temporum Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum nasciturum ex Virgine destinās; ut æternus ex te sine tempore prodiens, pro nobis conditor nasceretur in tempore; ut & nostra scilicet tempora visitet, & temporales suæ immortalitatis participes reddat; assistat tibi pro nobis: ut, quos Adventu suo mirabiliter redemit, munere suo abundantissime ditet.

Pater noster. Liberati a malo. **Require fol. 2.**

Benedictio.

Christus Dominus, qui per susceptæ. **Quære fol. 8.**

Lauda. Erit firmamentum in terra in summis montium, superextolletur super Libanum: alleluia. **P.** Et erit nomen Domini benedictum in sæcula: alleluia, alleluia. **Ÿ.** Ante Solem permanet nomen ejus, & ante Lunam sedes ejus; & benedicentur in eo omnes tribus terræ. **P.** Et erit nomen Domini. **Ÿ.** Gloria, & honor. **P.** Et erit nomen.

Oratio. Domine Deus fortis, qui de patrio. **Dicatur, ut in primis Vesperis istius Dominici. fol. 31.**

**FERIA II. QUINTÆ HEBDOMADÆ
IN ADVENTU DOMINI.**

Ad Matutinum.

Antiphona. Domine, quid multiplicati sunt? **Psalmus 3. cum sua Oratione fol. 8.**

Antiphona 1. Quibus non est nunciatum de eo, videbunt eum: &, qui non audierunt, intelligent. **P.** Et ascendet, sicut virgultum coram eo. **P.** Et sicut radix de terra sitienti. **Ÿ.** In sua justitia judicabit pauperes populi, & salvos faciet filios pauperum: & humiliabit calumniatorem. **P.** Et ascendet. **Ÿ.** Gloria, & honor. **P.** Et, sicut.

Oratio.

Immane satis facinus video coram tuis, Deus Pater, oculis a reprobis perpetratum: qui, dum Filium tuum, prædicatum in lege, contemnunt, in incredulitatis suæ voragine remanserunt; dum hi, quibus non erat de eo nunciatum, viderunt eum, &, qui non audierunt, intelligentia contemplati sunt. Amove ergo, quæsumus, quidquid resistit tibi in opere, ut credulo pectore sic in nobis virgulta donorum præpolleant, ut radix humilitatis numquam arescat. **℟.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster.

Antiphona 2. Deus pacis sanctificet vos ad perfectum, & integer spiritus sit vester. **P.** Anima, & corpus sine quærela in Adventu Domini nostri Jesu Christi servetur. **Ÿ.** Laudate nomen Domini: laudate, servi, Dominum. **P.** Anima, & corpus. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri. **P.** Anima, & corpus.

Oratio.

CHriste Deus noster, qui in assumpta humanitate veniens mundum judicaturus, sanctifica nos ad perfectum; ut in die Adventus tui, cum judicaturus veneris sæculum, ita integer spiritus noster, anima, & corpus in te refloreat, ut tecum sine fine regnaturi vivamus. *Respondeat Chorus.* Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster.

Antiphona 3. In die illa inclinabitur homo ad factorem suum. *P.* Et oculi ejus ad sanctum Israel respicient. *Ÿ.* Deus deorum Dominus locutus est, & vocavit terram. *P.* Et oculi ejus. *Ÿ.* Gloria, & honor Patri, & Filio. *P.* Et oculi ejus.

Oratio.

UNigenite Dei Filius, cujus oculi ad sanctum Israel respiciunt, inclina ad nos misericordiam tuam, qualiter te factorem nostrum adspicere valeamus, dum gloriosus apparueris in gloriam tuam. *Respondeat Chorus.* Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, &c.

℟. Gaude, filia Sion, quia veniet tibi rex tuus cum jocunditate. *P.* Et tu, filia Hierusalem, lætare in Adventu Domini Dei tui. *Ÿ.* Exulta satis, & jubila, filia Sion: ecce rex tuus venit justus & salvator. *P.* Et tu, filia Hierusalem. *Ÿ.* Gloria, & honor Patri, & Filio. *Reiteretur ℟.* Gaude, filia Sion.

Canticum, & omnia alia, quæ sequuntur usque in finem Matutini, dicantur, ut in secunda feria primæ hebdomadæ de Adventu Domini. Quære fol. 8. Excepta Prophetia. Erit in novissimis dierum mons domus Domini. Quære fol. 32.

Ad Vesperos omnia dicantur, ut supra in secunda feria.

FERIA TERTIA.

Ad Matutinum.

Antiphona. Lava me, Domine. Quære fol. 3. *Psalmus 50.* *Oratio.* Deus Dei Filius, cujus in æternum permanet. Quære fol. 2.

Antiphona 1. Addent mites in Domino lætitiā. *P.* Et pauperes homines, sancto Israel adveniente, gaudebunt. *Ÿ.* Verumtamen prope timentes eum salutare ipsius: ut inhabitet gloria in terra nostra. *P.* Et pauperes homines. *Ÿ.* Gloria, & honor Patri, & Filio. *P.* Et pauperes.

Oratio.

Incarnationis tuæ, Christe Domine, mysterio revelato, humiles pauperes exultant, te sanctum verum cognoscere mitissimum in lætitiā. Te ergo

proinde quæsumus, ut, qui steriles facis esse fœcundos, nos peccatores efficias esse beatos. *Respondeat Chorus.* Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster.

Antiphona 2. Sanctificabunt omnes sanctum Jacob, & Deum Israel prædicabunt. *P.* Et scient errantes intellectum, & inusitatores discent legem. *Ÿ.* Deus manifeste veniet Deus noster, & non silebit. *P.* Et scient errantes intellectum. *Ÿ.* Gloria, & honor Patri, & Filio. *P.* Et scient errantes.

Oratio.

DEus, ad quem oculi universæ carnis respiciunt, fac, nos videre salutare tuum in gloria, qualiter sciant errantes intellectum: ut, cum majestatis tuæ cunctis illuxerit regnum, debitum pro meritis evadamus supplicium. *Respondeat Chorus.* Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster.

℟. Confortare in Adventu Domini Dei tui, domus Jacob; quoniam seminantem fructum vitæ lumen majestatis videbitis salvatorem. *P.* Et, qui angustiamini, sustinete, quoadusque veniat princeps justitiæ, auferens infirmitatem universæ terræ. *Ÿ.* Contemplare viam: conforta lumbos, & robora virtutem valde, & properare in Adventu Domini Dei tui. *P.* Et, qui angustiamini. *Ÿ.* Gloria, & honor Patri, & Filio. *Reiteretur ℟.* Confortare in Adventu Domini.

Canticum, & omnia alia usque in finem Matutini dicantur, ut in feria quarta primæ hebdomadæ fol. 10. & 11. Excepta Prophetia, quæ dicitur de Dominico præterito fol. 32. Ad Vesperos, ut supra, fol. 11.

FERIA QUARTA.

Ad Matutinum.

Antiphona. In te confidit anima mea. *Psalmus 56.*

Oratio. Deus Dei Filius, cujus in æternum permanet. *Require fol. 2.*

Antiphona. Egredietur virga de radice Jesse. *P.* Et flos de radice ejus ascendet. *P.* Et judicabit in justitia pauperes. *Ÿ.* Virgam virtutis tuæ emittet Dominus ex Sion: dominare in medio inimicorum tuorum. *P.* Et flos de radice. *Ÿ.* Gloria, & honor Patri. *P.* Et judicabit.

Oratio.

Esto nobis, Domine, corona gloriæ in die, quo veneris sæculum judicare per ignem, ut hic prius vestiaris indumento justitiæ, & post perfecta gloriæ libertate. *Respondeat Chorus.* Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster.

Antiphona 1. Quibus non est narratum de eo, videbunt. **P.** Et, qui non audierunt, intelligent: & ascendet, sicut virgultum coram eo, & sicut radix de terra sitiienti. **Ÿ.** In sua justitia judicabit pauperes populi, & salvos faciet filios pauperum, & humiliabit calumniatorem. **P.** Et, qui non audierunt. **Ÿ.** Gloria, & honor. **P.** Et, qui non audierunt.

Oratio.

Quibus non est narratum de eo, videbunt; & qui non audierunt, intelligent; quia spes fida in ipso semper manet, in quo est perfecta gloriæ plenitudo. Repleat itaque os nostrum jocunditate, ut & vox nostra ejus resultet præconiis, & impleatur anima donis. **Respondeat Chorus.** Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona 2. Exultate in lætitia Jacob, & inite contra caput gentium. **P.** Personate, canite, & dicite. **P.** Salva, Domine, populum tuum, reliquias Israel. **Ÿ.** Sumite psalmum, & date tympanum: psalterium jocundum cum cithara. **P.** Personate, canite. **Ÿ.** Gloria, & honor. **P.** Salva, Domine.

Oratio.

Fac, nos, Domine, juste, sobrie, & pie in hoc sæculo vivere, expectantes beatam illam spem, & Adventum claritatis magnificentiae tuæ: & sic per semitas justitiæ curramus, ut merito accedere ad æternam hereditatem possimus. **Respondeat Chorus.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster.

℟. Placabilis, Hierusalem, veniam in montibus tuis: & exultabis, quia dies Domini venient tibi. Surge, Sion; convertere ad Deum tuum. Gaude, & lætare, Jacob. **P.** Quia de medio gentium salvator tuus prodiit. **Ÿ.** Revertere, filia Sion: revertere ad civitates tuas: revertere, virgo Israel. **P.** Quia de medio. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri. **Reiteretur ℟.** Placabilis, Hierusalem.

Omnia alia usque in finem Matutini dicantur, ut in sexta feria primæ hebdomadæ fol. 12. Excepta Prophetia, quæ est dicenda de quinto Dominico præterito fol. 32.

℟. Ecce majestas Dei venit per viam, quæ respicit ad orientem: & vox ejus, sicut vox aquarum multarum. **P.** Et terra splenduit a claritate Domini. **Ÿ.** Audite, insulæ; & attendite, populi: obstupescite, & admiramini: montes enim commovebuntur, & concutientur fundamenta terræ. **P.** Et terra splenduit. **Ÿ.** Gloria, & honor. **Reiteretur Responsorium.** Ecce majestas.

℟. Clamor factus est: ecce sponsus venit. **P.** Exite

obviam ei. **Ÿ.** Benedictus, qui venit in nomine Domini, rex Israel. **P.** Exite. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri. **Reiteretur Responsorium.** Clamor factus est.

℟. Ecce Dominus ascendet super nubem levem. **P.** Et ingredietur Ægyptum, &, ut rex fortis, dominabitur cunctis gentibus. **Ÿ.** Deus manifeste veniet, Deus noster, & non silebit. **P.** Et ingredietur. **Ÿ.** Gloria, & honor. **P.** Et ingredietur.

℟. Ecce Dominus veniet, & non mentietur. **P.** Et, si moram fecerit, expecta illum; quoniam veniet, & non tardabit. **Ÿ.** Qui emittit eloquium terræ, velociter currit sermo ejus. **P.** Et, si moram fecerit. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri. **P.** Et, si moram.

℟. Orietur timentibus Deum sol justitiæ, & sanitas in pennis ejus. **Ÿ.** Orietur in diebus ejus justitia, & abundantia pacis: donec extollatur luna. **P.** Et sanitas. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. **P.** Et sanitas.

Ad Vesperos dicatur, ut in feria sexta primæ hebdomadæ.

FERIA QUINTA.

Ad Matutinum.

Antiphona. Domine, quid multiplicati sunt? **Cum sua Oratione** Multiplicati sunt, Domine. **Require fol. 8.**

Antiphona 1. Ecce Dominus ascendet super nubem levem. **P.** Et ingredietur Ægyptum. **P.** Et, ut rex fortis, dominabitur cunctis gentibus. **Ÿ.** Deus manifeste veniet, Deus noster; & non silebit. **P.** Et ingredietur. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio. **P.** Et, ut rex fortis, dominabitur.

Oratio.

Ecce super nubem te Dominum ascensurum Prophetarum vaticinia prædixerunt: & ideo te quæsumus, ut, qui olim in carne nasciturus, mundum utique istum ingrediens rex fortis, dominium per fidem obtinuisti in gentibus; pium te in nobis ostendas, cum apparueris gloriosus. **Respondeat Chorus.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster.

Antiphona 2. Ecce Dominus veniet, & non mentietur. **P.** Et, si moram fecerit, expecta illum; quoniam veniens veniet, & non tardabit. **Ÿ.** Qui mittit eloquium suum terræ, velociter currit sermo ejus. **P.** Et, si moram. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. **P.** Et, si moram fecerit.

Oratio.

Expectamus te, Domine, quoniam veniens venies. Nunc tamen, quia regnum tuum supra terminos terræ agnoscitur; non te mentitum fuisse, infirmitas nostra conqueritur: Et ideo expectamus te

desiderio humiles, ut, cum veneris, efficias nos tibi sine fine consortes. **Respondeat Chorus.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster.

Antiphona 3. Orietur timentibus Deum Sol justitiæ. **P.** Et sanitas in pennis ejus. **Ÿ.** Orietur in diebus ejus justitia, & abundantia pacis: donec extollatur Luna. **P.** Et sanitas. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. **P.** Et sanitas.

Oratio.

ORire in cordibus nostris, Sol justitiæ, & illumina nos claritate Adventus tui; ut, qui in voce promissionis tuæ hilarescimus, in Adventu gloriæ tuæ nullo modo confundamur. **Respondeat Chorus.** Amen. Per misericordiam ipsius Dei nostri.

℟. Veniam ad Sion, dicit Dominus, & habitabo in Hierusalem. **P.** Et vocabitur Hierusalem civitas sancta. **Ÿ.** Audi, populus meus, & loquar Israel, & testificabor tibi, Israel, si me audieris. **P.** Et vocabitur. **Ÿ.** Gloria, & honor. **P.** Et vocabitur.

Oratio.

Veni, Domine, sicut promisisti, in Sion, & habita in Hierusalem; ut, qui jam olim apparuisti per fidem gloriosus, illic declareris in nostrorum operum dignitatem: ut & visio pacis pacatum in nos honorem nominis tui retinet, & desiderium Adventus tui novæ lucis nobis in ea sidus accumulet. **Respondeat Chorus.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster.

Omnia alia, quæ sequuntur, dicantur, ut in secunda feria secundæ Hebdomadæ. fol. 15. Excepta Prophetia, quæ dicitur de Dominico quinto præterito fol. 32.

Ad Vesperos dicantur, ut supra in secunda feria fol. 16.

FERIA SEXTA.

Ad Matutinum.

Antiphona. Lava me, Domine, ab injustitia mea, & a peccatis meis munda cor meum. **Psalmus 50.**

Oratio.

DEus Dei Filius, cujus in æternum permanet nomen, quique unum te esse innotescens Deum ac Dominum, per susceptæ incarnationis mysterium venisti in regem, ut redimeres sæculum; da nobis ita fervere hujus mysterio pietatis, ut per hæc evadamus muscipulam deceptoris: ut, qui Adventus tui gaudia diffuso ore præcinimus, salvatos nos, cum ad judicium veneris, te judice, gratulemur. **Respondeat Chorus.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, qui, &c.

Antiphona 1. Verbum mittit Dominus in Jacob, & veniet in Israel. **P.** Ut sciat omnis populus, quia ipse est. **Ÿ.** Qui mittit verbum suum terræ: velociter currit sermo ejus. **P.** Ut sciat omnis populus. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. **P.** Ut sciat omnis.

Oratio.

Mitte Verbum tuum, omnipotens Pater, de sedibus tuis, ut sanet & consolidet omnes contritos, & erigat elisos, conferens nobis lætitiā nominis sui. **Respondeat Chorus.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster.

Antiphona 2. Ecce veniet vir, cujus oriens nomen ejus: subter eum orietur justitia. **P.** Et ipse erit salus populi. **Ÿ.** Orietur in tenebris ejus justitia; & erit firmamentum in terra in summis montium. **P.** Et ipse erit. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. **P.** Et ipse erit.

Oratio.

ECce tu Domine Deus noster, qui olim redempturus mundum venisti, cujus oriens nomen tuum; libera perditos, quos redemisti magno opere: ut, qui infirmari pro nobis dignatus es homo, Divinitatis tuæ homines digneris præmuniri subsidio. **Respondeat Chorus.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster.

℟. Liberabit nos Dominus a potentatu inimicorum nostrorum. **P.** Et veniet nobis gaudium & lætitia a Deo salutari nostro celeriter. **Ÿ.** Ecce dies venient, dicit Dominus: suscitabo super vos verbum bonum, & invocabitis me, & timebitis: orabitis, & ego exaudiam vos. **P.** Et veniet nobis gaudium, & lætitia. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. **P.** Et veniet nobis gaudium, & lætitia.

Omnia alia, quæ sequuntur usque in finem Matutini, dicantur, ut in feria quarta secundæ hebdomadæ fol. 17. Excepta Prophetia, quæ dicitur de Dominico quinto præterito fol. 32.

Ad Vesperos, ut dictum est in feria quarta secundæ Hebdomadæ fol. 18.

Antiphona. In te confidit anima mea. **Psalmus 56.**

Oratio. Deus Dei Filius, cujus in æternum permanet, ut supra.

Antiphona 1. Attendite ad me, populus meus; & tribus mea, me audite. **P.** Quia judicium meum in luce populorum apparebit. **Ÿ.** Audite hæc omnes gentes: auribus percipite, qui habitatis orbem. **P.** Quia judicium meum. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. **P.** Quia judicium meum.

Oratio.

AD te, Domine, tribus tua, ecce, & populus accedentes, petimus & rogamus, ut iudicium tuum, quod in populorum apparuit luce, in redemptorum clarificetur salvatione: ut, quos dudum venit redimere per fidem, veniat iterum a se redemptos de æternitatis supplicio liberare. **Respondeat Chorus.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster.

Antiphona 2. Clude sermonem, dicit Dominus: & signa librum usque ad diem Adventus Domini. **P.** Multiplex enim erit scientia. **Ÿ.** Deus deorum & Dominus locutus est, & vocavit terram. **P.** Multiplex enim erit. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. **P.** Multiplex enim.

Oratio.

DEus, qui multiplicem prædixisti esse scientiam nunciorum, dum per incrementa temporum aucta est gratia prædicantium; fac nos clausi sermonis signatique libri ita mysteria credere, & credita retinere; ut in die Adventus tui mereamur tuis coram oculis sine confusione assistere. **Respondeat Chorus.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus.

Antiphona 3. Suscitabo eum ad iustitiam, dicit Dominus. **P.** Et omnes vias ejus dirigam, & captivitatem populo meo dimittam. **Ÿ.** Orietur in diebus ejus iustitia, & abundantia pacis: donec extollatur Luna. **P.** Et omnes vias. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri. **P.** Et omnes.

Oratio.

DEus Pater, qui Jesum Christum Filium tuum suscitasti ad iustitiam, ostendendo eum in carne; fac nos semper illius sequi pedes opere, & voce; ut, eum auditu cordis sine intermissione audientes, gloriæ suæ mereamur esse participes. **Ŗ.** Amen. Per misericordiam tuam.

Ŗ. Lætamini cum Hierusalem, & exultate in ea, omnes, qui diligitis eam: quia ecce ego declinabo super eam. **P.** Quasi fluvius pacis, videbitis; & gaudebit cor vestrum. **Ÿ.** Exulta, & lauda, filia Sion, quia venit in medio tui sanctus Israel. **P.** Quasi fluvius pacis, videbitis. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. **Reiteretur Responsorium.** Lætamini cum Hierusalem.

Oratio.

DEus, qui Hierusalem perfecta te apparere prophetali vaticinio prædixisti; concede nobis per speculationem Ecclesiæ tuæ & devotos semper manere, & inlæsos usquequaque persistere: ut in ea semper gloriosus appareas, in qua incarnationis tuæ mysteria manifestas. **Ŗ.** Amen. Per misericordiam tuam.

Canticum, & omnia alia, quæ sequuntur in fine Matutini, dicantur, ut in feria sexta secundæ hebdomadæ fol. 19. Excepta Prophetia, quæ dicitur de quinto Dominico præterito fol. 32.

IN SEXTO DOMINICO DE ADVENTU DOMINI.

Ad Vesperos.

Antiphona. Erit lux magna in tempore vespertino. **P.** Quia ecce veniet Dominus Deus vester. **Ÿ.** Et illuminabuntur, qui in tenebris sunt, & in umbra mortis sedent. **P.** Quia ecce veniet.

Sono. Qui regis Israel, intende. **P.** Et veni, ut liberes nos. Alleluia. **Ÿ.** Deus virtutum converte nos: & ostende faciem tuam. **P.** Et veni, ut liberes.

Antiphona. Hosanna: benedictus, qui venit in nomine Domini. **P.** Benedictum, quod venit, regnum patris nostri David: Hosanna in excelsis. **Ÿ.** Benedictus, qui venit in nomine Domini, Deus Dominus, & illuxit nobis. **P.** Benedictum. **Ÿ.** Gloria, & honor. **P.** Benedictum.

Lauda. Apparebit vobis Salvator, quasi nubes clara media die. **P.** Et sicut guttæ distillantes in faciem terræ sitientis. Alleluia, alleluia, alleluia. **Ÿ.** In sua iustitia judicabit pauperes populi, & salvos faciet filios pauperum, & humiliabit calumniatorem. **P.** Et, sicut guttæ. **Ÿ.** Gloria, & honor. **P.** Et, sicut guttæ.

Hymnus. Christi caterva clamitet. **Supplicatio.** Oremus Redemptorem mundi. **Require fol. 2.**

Capitula.

Hosanna filio David: benedictus, qui venit in nomine Domini: benedictum, quod venit, regnum patris David: Hosanna in excelsis. Proinde quæsumus & rogamus, ut arcana pectoris nostri splendore Paracliti Spiritus irradiet, & adminiculo dexteræ tuæ nos præsentem in sæculo a cunctis malis eruas, & ad regnum cum tuis laudibus tripudiantes perducas.

Pater noster. Liberati a malo. **fol. 2.**

Benedictio.

DEus, qui venit, ut liberet nos, tales nos faciat, quales liberandos efficiat. **Ŗ.** Amen. Libertas, quam redimendis redimens contulit, redemptionis conservatione defendat. **Ŗ.** Amen. Ut, qui Redemptor venit ad mundum, redemptos nos pervehat in cælum. **Ŗ.** Amen. Per misericordiam ipsius.

Lauda. Miserere, Deus, omnium; & respice nos. Alleluia. **P.** Et ostende nobis lumen miserationum tuarum. Alleluia: alleluia. **Ÿ.** Deus tu convertens vivificabis nos: & plebs tua lætabitur in te. **P.** Et

ostende nobis. *Ÿ*. Gloria, & honor. *P*. Et ostende.
Oratio. Consolare Domine expectantium te. *Re-*
quire in Matutinis istius Dominici.

Ad Matutinum.

Hymnus. Æterne rerum Conditor. *Require fol.* 3.
Oratio. Post gallorum. *Quære fol.* 20. *Super*
Psalmos.

Antiphona. Domini est salus: & super populum
 tuum benedictio tua. *Psalmus* 3.

Antiphona. Incerta & occulta sapientiæ tuæ mani-
 festasti mihi. *Psalmus* 50.

Antiphona. Et in umbra alarum tuarum sperabo,
 donec transeat iniquitas. *Psalmus* 56.

Oratio. Verbum ante sæcula. *fol.* 31.

Antiphona 1. Confortamini manus fatigatæ: genua
 debilia roboramini; quia pusillo animo estis, conva-
 lescite: non est quod ultra timeatis. *P*. Ecce Salvator
 venit. *Ÿ*. Audite hæc omnes Gentes: auribus per-
 cipite qui habitatis orbem. *P*. Ecce. *Ÿ*. Gloria, &
 honor. *P*. Ecce.

Oratio.

Consolare Domine expectantium te corda fi-
 delium; ut fatigatæ manus nostræ tuæ confort-
 ationis suscipiant opem: qualiter debilia genua, dum
 mandatorum tuorum itineribus infatigabili vestigio
 occurrunt, æternæ a te promissionis gaudio muner-
 entur. *℞*. Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona 2. Ecce veniet Dominus, & salvos nos fa-
 ciet. *P*. Tunc aperientur oculi cæcorum, & aures sur-
 dorum audient: tunc ascendet claudus, quasi cervus.
Ÿ. Advocavit cœlos sursum, & terram discernere, &
 populum suum. *P*. Tunc aperientur. *Ÿ*. Gloria, &
 honor Patri, &c. *P*. Tunc aperientur oculi.

Oratio.

Veni, Domine, & salvos nos facito, & desiderium
 cordis nostri non reprobis tempore iudicii tui;
 ut, qui oculos cæcorum aperiens, auditum surdis red-
 didisti: induratis cordibus nostris manifestum sem-
 per donum illud tuæ pietatis infunde, per quod nos
 ad præmia sempiterna perducas. *℞*. Amen. Per
 misericordiam tuam.

Antiphona 3. O vos, qui in pulvere estis, expergisci-
 mini. *P*. Et laudate. *P*. Ecce Dominus veniet, nolite
 timere. *Ÿ*. Omnes Gentes plaudite manibus: ju-
 bilate Deo in voce exultationis. *P*. Et laudate. *Ÿ*.
 Gloria. *P*. Ecce Dominus.

Oratio.

Christe Dei Patris Filius, qui veniens in hunc
 mundum in pulvere positos surgere, & te lau-
 dare præcepisti; nunc te, Domine, venientem ne
 timerent evocasti: præsta nobis te quærentibus, ita
 in carne proficere castimonia, ut non timeamus re-
 verti in illo pulvere, ex quo eos, qui in eo erant, ve-
 niens excitaveras; sed laudem illam, qua præcepti
 sunt, ut te benedicerent, ita in nobis forma, ut a no-
 bis incessabiliter semper lauderis. *℞*. Amen. Per
 misericordiam tuam.

℞. Nos omnes ambulabimus in nomine Domini in
 æternum, quoniam regnabit Dominus in monte Sion.
P. Et tu turris Regis nebulosa, filia Sion, ad te ve-
 niet Salvator, & veniet potestas prima regum filia
 Hierusalem. *Ÿ*. Ecce habitatores Petræ de vertice
 montium clamabunt, & dicent: Venite, ambulemus
 in lumine Domini Dei. *P*. Et tu turris. *Ÿ*. Gloria, &
 honor. *Reiteretur*. *℞*. Nos omnes ambulabimus.

Oratio.

Nos omnes ambulantes in nomine tuo, Unigenite
 Filius Dei Patris, petimus, rogamus, atque ex-
 poscimus; ut qui te incarnatum credimus in uterum
 Virginis, fidei remuneremur ex præmiis: ut qui te
 in montem Sion regnatum pronuncias, in nos-
 tris cordibus habitaturum te sine fine ostendas. *℞*.
 Amen. Per misericordiam tuam.

Ad Canticum.

Antiphona. Qui reminiscimini Dominum, ne
 taceatis, & ne detis silentium, donec stabiliat, &
 ponat Hierusalem laudem in terra.

Canticum. Gaudens gaudebo. *Require fol.* 17.

Ad Benedictus.

Antiphona. Benedicite Dominum pusilli, & magni,
 omnes, qui expectatis adventum ipsius.

Canticum Danielis 3. Benedictus es, Domine Deus
 patrum nostrorum. *Require fol.* 5.

Sono. Qui regis Israel. *Require in Vesperis fol.* 37.

Lauda. Laudate Dominum de cœlis. Alleluia: lau-
 date eum in excelsis. Alleluia. *Psalmus* 148.

Lectio libri Esaïæ Prophetæ. Ex cap. 7.

℞. Deo gratias.

Locutus est Dominus ad Achaz, dicens: Pete tibi
 signum a Domino Deo tuo in profundum in-
 ferni, sive in excelsum supra. Et dixit Achaz: Non
 petam, & non tentabo Dominum. Et dixit: Audite
 ergo domus David: Numquid parum vobis est, mo-
 lestos esse hominibus, quia molesti estis & Deo meo?
 Propter hoc dabit Dominus ipse vobis signum. Ecce
 Virgo concipiet, & pariet filium, & vocabitur nomen

ejus Emmanuel. Butyrum & mel comedet, ut sciat reprobare malum, & eligere bonum. Quia antequam sciat puer reprobare malum, & eligere bonum, derelinquetur terra, quam tu detestaris a facie duorum Regum. Adducet Dominus super te, & super domum patris tui, & super populum tuum dies, qui non venerunt a diebus separationis Ephraim a Juda cum rege Assyriorum. In die illa radet Dominus in novaculam conductam his, qui trans flumen sunt, in rege Assyriorum, caput & pilos pedum, & barbam universam. Et erit in die illa: Nutriet homo vaccam boum, & duas oves, & præ ubertate lactis comedet butyrum: butyrum enim & mel manducabit omnis qui relictus fuerit in medio terræ. Et dixit Dominus ad me: Sume tibi librum grandem, & scribe in eo stilo hominis: Velociter spolia detrahe, cito prædare. Et adhibui mihi testes fideles, Uriam Sacerdotem, & Zachariam filium Barachia: & accessi ad prophetissam, & concepit, & peperit filium. Et dixit Dominus ad me: Voca nomen ejus, Accelera spolia detrahe: Festina prædari. Quia antequam sciat puer vocare patrem suum, & matrem suam, aufertur fortitudo Damasci, & spolia Samariæ coram rege Assyriorum. Et adjecit Dominus loqui ad me dicens adhuc: Pro eo quod abjecit populus iste aquas Siloe, quæ vadunt cum silentio, & assumpsit magis Rasin, & filium Romeliæ: propter hoc ecce Dominus adducet super eos aquas fluminis fortes & multas, regem Assyriorum, & omnem gloriam ejus: & ascendet super omnes rivos ejus, & fluet super universas ripas ejus, & ibit supra Judam inundans, & transiens usque ad collum veniet. Et erit extensio alarum ejus, implens altitudinem terræ, o Emmanuel. Congregamini, & audite universæ procul terræ: confortamini, & vincimini: inite consilium, & dissipabitur: loquimini verbum, & non fiat: quia nobiscum est Deus. **R.** Amen.

Hymnus. Cunctorum Rex omnipotens. **fol.** 7.

Supplicatio. Oremus Redemptorem mundi. **Require fol.** 2.

Capitula.

Domine, cujus est regnum potentia terribile, & præinctum virtute, quem flumina Doctorum elevatis vocibus laudant, & mirabilia maris celebrant: excita potentiam tuam, & brachii tui terribilem fortitudinem, quæ conterat jugum nostræ servitutis miserorum colla prementis; nostrasque fatigatas confortet manus, debilia roboret genua, convalescere pusillanimes faciat; nec ultra sit, quod timeamus ex inimico, quia propter salvationem nos-

tram venire credimus nostrum piissimum Redemptorem.

Pater noster. Liberati a malo. **fol.** 2.

Lauda. Miserere, Deus omnium. **Benedictio.** Deus, qui venit. **Require fol.** 37.

In nomine Domini nostri Jesu Christi perficiamus cum pace. **R.** Deo gratias.

Exeunte vespera. Lauda. Erit lux magna.

Sono. Qui regis Israel. **Require fol.** 37.

Antiphona. Quam pulchri sunt super montes pedes evangelizantes pacem: prædicantes salutem, dicentes. **P.** Sion, regnabit Deus tuus. **Ÿ.** Omnes Gentes plaudite manibus: jubilate Deo in voce exultationis. **P.** Sion regnabit. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio, &c. **P.** Sion regnabit.

Lauda. Cantate Domino, & benedicite nomen ejus. Alleluia. **P.** Bene nunciate de die in diem salutare ejus. Alleluia. Alleluia. **Ÿ.** Cum converterit Dominus captivitatem plebis suæ, lætetur Jacob, & exultet Israel. **P.** Bene nunciate. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio, &c. **P.** Bene nunciate.

Hymnus. Christi caterva clamitet. **Require fol.** 1.

Capitula. Deus, cujus æternitas. **Require fol.** 7.

Benedictio. Christus Dominus, qui per susceptæ. **Require fol.** 8.

Lauda. Universi, qui te expectant. Alleluia. Non confundentur. Alleluia. **P.** Quia tu es Deus salutaris meus. Alleluia, alleluia, alleluia. **Ÿ.** Dirige me in veritate tua: edoce me, quia tu es Deus Salvator meus. **P.** Quia tu. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Quia tu es Deus.

Oratio. Consolare Domine expectantium. **Require fol.** 38.

FERIA SECUNDA.

SEXTÆ HEBDOMADÆ.

Ad Matutinum.

Antiphona. Domine, quid multiplicati sunt? **Oratio.** Multiplicati sunt, Domine. **Require fol.** 8.

Antiphona. Ecce ego adducam filium meum Orientem, dicit Dominus. **P.** Quia lapis, quem dedi coram Jesu, septem in eo oculi sunt. **Ÿ.** Manus enim mea auxiliabitur ei, & brachium meum confortabit eum. **P.** Quia lapis, quem. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri. **P.** Quia lapis, quem.

Oratio.

Deus Pater, qui Filium tuum Dominum nostrum Jesum Christum oriri fecisti in carne tempore Incarnationis suæ: concede nobis, ut in ejus visione, cum ad judicium venerit, cor nostrum reflorat, &

consolationis donum de visionis ejus gaudiis adipiscatur. **R.** Amen. Per misericordiam tuam Deus noster.

Antiphona. Quasi diluculo præparatus est Adventus Domini. **P.** Et veniet nobis quasi imber temporaneus, & serotinus. **Ÿ.** Omnes gentes plaudite manibus: jubilate Deo in voce exultationis. **P.** Et veniet nobis. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Et veniet.

Oratio.

Diluculo egressum tuum, Christe Domine, præparatum fuisse cognoscimus: ideo te rogamus, ut, qui imber temporaneus, & serotinus ortus es terris, terram cordis nostri indeficientibus irriges pluviis tuæ benedictionis; ut, qui primi Adventus tui festum devote suscipimus, secundi Adventus tui manifestatione salvemur. **R.** Amen. Per misericordiam tuam Deus noster, &c.

Antiphona 3. Suscitavit Dominus ab oriente justum. **P.** Dabit in conspectu ejus Gentes. **P.** Et reges obtinebit. **Ÿ.** Magnus Dominus noster, & magna virtus ejus, & sapientiæ ejus non est numerus. **P.** Dabit in conspectu. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Et reges.

Oratio.

Deus Pater, qui ab oriente Justum exuscitas: da nobis, ut in ejus amplexu, quem ad redemptionem nostram misisti, nostræ animæ reviviscant; ut Justo, qui sine alterius justitiæ participatione est Justus, participes esse, te propitio, mereamur. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

R. Hierusalem cito veniet salus tua. **P.** Quare mœrore consumeris? numquid rex non est tibi? aut consiliarius tuus periit? **P.** Quia incurvavit te dolor, sicut parturientem, salvabo te, & innovabo te; noli pavere. **Ÿ.** Ecce vocabo servum meum, & ponam verba mea in ore ejus, ut plantet cœlos, & fundet terram; & dicit ad Sion. **P.** Quare mœrore. **Ÿ.** Gloria, & honor. **P.** Quia incurvavit.

Oratio.

Deus Dei Filius, qui auditum faciens ab extremis terræ, mundo apparuisti in carne; restitue teipsum mercedem fidei nostræ: ut, qui opus tuum mirabile prædicamus, mercede illa, quæ coram te est, opulenter munermur. **R.** Amen. Per misericordiam tuam Deus noster.

Omnia alia, quæ sequuntur usque in finem Matutini dicantur, ut in secunda feria primæ hebdomadæ. fol. 8. Excepta prophetia, quæ dicitur de Dominico sexto præterito. fol. 38. Ad Vesperos, ut supra in secunda feria.

IN VIGILIA NATIVITATIS DOMINI.

Ad Matutinum.

Antiphona. Lava me, Domine, ab injustitia mea: & a peccatis meis munda cor meum. **Psalm. 50. Oratio.** Deus Dei Filius. **Require fol. 2.**

Antiphona. Exiet virga de Radice Jesse. **P.** Et flos de radice ejus ascendet, & requiescet in eo Spiritus Domini, spiritus sapientiæ septiformis. **Ÿ.** Virgam virtutis tuæ emittet Dominus ex Sion: dominare in medio inimicorum tuorum. **Ÿ.** Et flos de radice. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Et flos.

Oratio.

EX radice Jesse exiens virga, credentem tibi populum salva, & spiritum septiformem in eis infunde: ut, qui in salutem venisti nasciturus in terris, gloriosum nomen tuum in eis, qui te deprecantur, ostendas. **R.** Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster.

Antiphona. Attendite, Gentes, & audite, & auribus percipite: audiat terra, & plenitudo orbis, & omne germen ejus. **P.** Quia Dominus Salvator noster venit. **Ÿ.** Omnes Gentes plaudite manibus: jubilate Deo in voce exultationis. **P.** Quia Dominus Salvator. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, & Filio, &c. **P.** Quia Dominus Salvator.

Oratio.

Domine Jesu Christe, fac nos accedere ad te: tribue nobis donum misericordiæ tuæ; ut, qui faciei tuæ præstolamur præsentiam, meritorum, nostrorum evadamus tormenta. **R.** Amen. Per misericordiam tuam Deus noster.

Antiphona. Ecce procedet verbum de Throno Dei, confitemini Domino, & laudem dicite illi. **P.** Quoniam venit, & dies Domini magna, & præclara valde. **Ÿ.** Qui emittit verbum suum, & liquefacit eam: flavit spiritus ejus, & fluent aquæ. **P.** Quoniam venit. **Ÿ.** Gloria, & honor. **P.** Quoniam venit.

Oratio.

Procedens de Throno Dei Patris unicum verbum, salva filios hominum: ut, confitentes tibi laudemque dicentes, cum magna dies illa Adventus tui advenerit, per hoc quod de te modo credimus, ab æternis tunc suppliciis eruamur. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

R. Ecce orietur nobis Princeps de semine Juda, & apparebit omnium Gentium Dominus: in excelsis revelabitur claritas regni ejus ad conterendam virtutem inimicorum suorum. **P.** Et dabit requiem omnibus timentibus se. **Ÿ.** Ego locutus sum, & vocavi

eum, & adduxi eum. **P.** Et dabit requiem. **Ÿ.** Gloria,
& honor. **P.** Et dabit.

Oratio.

TE Deum Redemptorem nostrum benedicimus,
qui ex semine Juda nasci dignatus es: &
petimus; ut nullo obstaculo a tuo prohibeamur offi-
cio. Quicumque vero te, Domine, confitemur, ditari

tuo munere indulgentiæ sentiamus. **R̃.** Amen. Per
misericordiam tuam.

Canticum, & omnia alia, quæ sequuntur usque
in finem Matutini dicantur, ut in quarta feria primæ
hebdomadæ de Adventu Domini. fol. 10. & 11.
Excepta Prophetia. Locutus est Dominus ad Achaz,
&c. quæ dicitur de sexto Dominico præterito fol. 38.

IN NATIVITATE

DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI.

AD VESPEROS.

Antiphona. Paravi lucernam Christo meo. Inimicos ejus induam confusione. **P.** Super ipsum autem florebit sanctificatio mea. **Ÿ.** Juravit Dominus David in veritate, & non auferetur ab eo: de fructu ventris tui ponam super sedem meam. **P.** Super ipsum. **Ÿ.** Et ego illum ponam primogenitum excelsum præ regibus terræ. **P.** Super ipsum. **Ÿ.** Et ero ei in patrem, & ipse erit mihi in filium. **P.** Super ipsum.

Oratio.

Vespertinis laudibus jam præmissis, Domine, paramus lucernam Christo tuo Domino, ac Deo nostro: ut fructu justitiæ repleamur ad gratiam; & verbum vitæ contineamus ad gloriam. **℞.** Amen. Per misericordiam.

Sono. In splendoribus sanctorum; ex utero ante luciferum genui te. Alleluia. **Ÿ.** Juravit Dominus, & non pœnitebit eum: tu es Sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech. **Ÿ.** Dominus a dextris tuis confregit in die iræ suæ reges. Judicabit in nationibus, implebit ruinas: conquassabit capita multa in terra copiosa. De torrente in via vivit: propterea exaltavit caput.

Antiphona. Audite domus David: Dominus dabit vobis signum. **P.** Ecce virgo concipiet, & pariet filium, & vocabitis nomen ejus Emmanuel. **Ÿ.** Audite hæc omnes Gentes: auribus percipite, qui habitatis orbem. **P.** Ecce Virgo concipiet. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Ecce Virgo concipiet.

Oratio.

Domine, qui domus David signo admirabili salutis properans Virgine natum ob auxilium humani generis destinasti: nobis annue; ut vita, quæ Mariæ partu prolata est, Ecclesiæ tuæ sit æterna redemptio: ut, quem illa ventre gestavit, partuque fudit, eundem nos corde concipiamus, ac nostro semper proferamus ex ore. **℞.** Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona. Elevate signum ad populos: Ecce Dominus auditum fecit in extremis terræ: dicite filiæ Sion. **P.** Ecce Salvator tuus venit, & merces ejus cum eo. **Ÿ.** Omnes Gentes plaudite manibus: jubilate Deo in voce exultationis. **P.** Ecce Salvator tuus venit. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Ecce Salvator tuus venit.

Oratio.

Domine Jesu Christe, qui Nativitatis tuæ ortum sideris indicio innotuisti, &, erecto fidei signo, extrema terræ conspicerere monuisti: respice jam elevatus a coelo causam Incarnationis tuæ; ut, quia nobis opus fuit, te hominem fieri: tuum habeamus suffragium, qui te hominem confitemur, & Deum. **℞.** Amen. Per misericordiam, &c.

Antiphona. Rorate coeli desuper, & nubes pluant justum: aperiatur terra, & germinet Salvatorem. **P.** Et justitia oriatur simul, ego Dominus creavi eum. **Ÿ.** Coeli enarrant gloriam Dei, & opera manuum ejus annuntiat firmamentum. **P.** Et justitia oriatur. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Et justitia oriatur.

Lauda. Potestas ejus; & pax ejus non erit finis. Alleluia. **P.** Super thronum David sedebit, ut corrigat eum. **P.** Et sedebit in veritate usque in æternum. Alleluia, alleluia. **Ÿ.** Magnus Dominus noster, & magna virtus ejus: & sapientiæ ejus non est numerus. **P.** Super thronum David. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Et sedebit.

Hymnus.

Veni, Redemptor Gentium,
Ostende partum Virginis:
Miretur omne sæculum:
Talis decet partus Deum.

Non ex virili semine,
Sed mystico spiramine
Verbum Dei factum caro,
Fructusque ventris floruit.

Alvus tumescit Virginis,
Claustra pudoris permanent:
Vexilla virtutum micant:
Versatur in templo Deus.

Procedens de thalamo suo,
Pudoris aula regia
Geminæ gigas substantiæ,
Alacris ut currat viam.

Egressus ejus a Patre;
Regressus ejus ad Patrem:
Excursus usque ad inferos,
Rekursus ad sedem Dei.

Æqualis Æterno Patri
Carnis trophæo accingere;
Infirma nostri corporis

Virtute firmans perpetim.

Præsepe jam fulget tuum,
Lumenque nox spirat novum,
Quod nulla nox interpollet,
Fideque jugi luceat.

Fœno jacere pertulit:
Præsepe non abhorruit:
Parvoque lacte pastus est,
Per quem nec ales esurit.

Gaudet chorus cælestium,
Et Angeli canunt Deo;
Palamque fit pastoribus
Pastor, Creator omnium.

Gloria tibi, Domine,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, & Sancto Spiritu
In sempiterna sæcula. Amen.

Supplicatio.

O Remus Dei Patris Omnipotentis misericordiam, supplices imploremus; ut nos gratia Christi sui, Domini nostri Jesu Christi propitius justificare dignetur.

Præsta Æterne, Omnipotens Deus. Kyrie, eleison. *R.* Christe, eleison. Kyrie, eleison.

Capitula.

Rorate Cœli desuper, utique prophetando Christum, & nubes pluant justum; dum sancti omnes ejus præconantur adventum. Aperiat terra, ut, Angelo scilicet alloquente, Virgo concipiat, & pariat Salvatorem. Hic igitur ros, qui abs te est Omnipotens Pater, rogamus, & petimus, ut fiat sanitas infirmorum; &, hæc pluvia Matutini temporis, præbe, nostri temporis infundat arentem, quæ, infusa tanta gratia, præteritum facinus abluat, & æternum credentibus justitiæ lumen infundat; necnon ejusdem Filii tui Domini nostri indemnes præsentiam contuentes, atque cum cœlicolis cætui ejus in jubilo occurrentes, hoc canticum lætitiæ præcinamus ovanter: Benedictus, qui venit in nomine Domini, Deus Dominus, & illuxit nobis; cujus nos adventus redemit, & Nativitas illustravit: Qui veniens requisivit perditos, & illuminavit in tenebris constitutos. Tribue ergo Omnipotens Pater, ut diem Nativitatis ejus ita devotione piissima celebremus, ut judicii diem mitissimum sentiamus: ut, cujus benignitatem in redemptione cognovimus, ejus pietatem in judicio mansuetam sentiamus.

Pater noster. Liberati a malo. *Require fol. 2.*

Benedictio.

Benedicat vos Dominus noster Jesus Christus, qui olim in hac die pastoribus in præsepio apparuit gloriosus. *R.* Amen. Ipse nos in omnibus protegat, ac defendat, qui pro nobis misericors humanam suscepit infantiam. *R.* Amen. Qui noster est Dominus, & Redemptor, ipse nos in æternum propitius conservare dignetur. *R.* Amen. Per misericordiam ipsius Dei nostri.

Lauda. Antequam firmos pararet montes sub cœlo, cum eo eram componens omnia; gratulabar autem orbe perfecto. *P.* Ego sum, cui Pater congaudebat quotidie. Alleluia, Alleluia. *Ÿ.* Tunc dixi: Ecce venio: in capite libri scriptum est de me; ut facerem voluntatem tuam. *P.* Ego sum, cui Pater. *Ÿ.* Gloria, & honor Patri, & Filio, &c. *P.* Ego sum, cui Pater.

Oratio. Benedic, Domine, coronam. *Require hic infra.*

Ad Matutinum.

Antiphona. Domini est salus: & super populum tuum, Domine, benedictio tua. *Psal. 3.*

Oratio.

TU es, Domine, salus, & tua est salus: hanc gaudemus in nobis largitam: hanc usque in finem a te petimus largiendam: effunde, quæsumus, super populum tuum benedictionem tuam; ut privetur maledictio pœnæ, & ditescat in nobis fructus justitiæ, atque lætitiæ. *R.* Amen. Per misericordiam tuam Deus noster.

Antiphona. In die insignis solemnitatis nostræ. *P.* Benedic Deus coronam anni benignitatis tuæ, ut campi tui repleantur ubertate. *Ÿ.* Te decet Hymnus Deus in Sion: & tibi reddetur votum in Hierusalem. *P.* Benedic Deus. *Ÿ.* Gloria, & honor Patri, & Filio, &c. *P.* Benedic Deus.

Oratio.

Benedic, Domine, coronam anni benignitatis tuæ; ut & mentes copia Doctrinæ refulgeant, & campi donorum tuorum ubertate pinguescant. Quo ita nobis substantia cum tua gratia largiatur; ut & caro frugibus, & anima divinis pasta conlætetur virtutibus. *R.* Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona. Aspiciebam, & ecce cum nubibus cœli quasi filius hominis veniebat. *P.* Et datus est ei principatus, & honor, & regnum; & omnis populus, tribus, ac linguæ ipsi serviunt. *P.* Potestas ejus, potestas æterna, quæ non auferetur; & regnum ejus, quod non corrumpetur. *Ÿ.* Et dominabitur a mari usque ad mare, & a flumine usque ad terminos orbis terrarum. *P.* Et datus est ei. *Ÿ.* Gloria, & honor Patri, & Filio, &c. *P.* Potestas ejus, potestas.

Oratio.

Unigenite Fili Dei Patris, qui aspiciente Propheta in cœli nubibus Filius hominis declararis; cui Pater utique principatum, & regnum attribuit; dum omnia potestati tuæ subjecit: fac nos, esse regnum tuum, tribuens nobis municipatum perpetuum, coæternisque semper desideriis anhelantes futuri regni, mereamur existere coheredes. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona. Ecce annuntio vobis gaudium magnum, quod erit universo populo: hodie natus est nobis. **P.** Salvator mundi, qui est Christus Dominus; in civitate David regnabit, & sapiens erit, & regni ejus non erit finis. **V.** Lapidem, quem reprobaverunt ædificantes, hic factus est in caput anguli. **P.** Salvator mundi, qui est Christus. **V.** Gloria, & honor Patri, & Filio, &c. **P.** Salvator mundi, qui est Christus.

Oratio.

TE, Domine, favente, annuncietur nobis sancti Angeli ministerio gaudium magnum, quod populo sit christiano in toto jam mundo. Christus enim Dominus hodie natus est omnibus salus, atque Salvator æternus in civitate David, quæ est Ecclesia; in ea quoque sine fine regnabit, dum eam usque ad finem custodit, ac regit: Præsta ergo, ut eam regnum suum ex toto efficiat, dum in toto mundo dilatatur, & cœlestium æternitati sine fine associatur. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

R. Hierusalem hodie natus est tibi Princeps Salvator omnium; ad cujus imperium movebuntur virtutes cœlorum: regnabit in æternum, & gloria ejus cum terræ pace. **P.** In excelsis ab Angelis declaratur. **V.** Dominus regnavit, decorem induit: induit Dominus fortitudinem, & præcinxit se. **P.** In excelsis. **V.** Mirabiles elationes maris, mirabilis in altis Dominus. **P.** Ab Angelis. **V.** Gloria, & honor Patri, & Filio, &c. **P.** In excelsis.

Oratio.

FAC nos, Domine, beatæ illius Hierusalem visione lætari, & in gremio ejus perpetua jocunditate attolli: ut in cujus gremio sanctorum multitudo consistit; in ejus quoque nos sinu esse compotes mereamur: ut Unigenitus tuus princeps utique & omnium Salvator, ad cujus imperium movebuntur cœlorum virtutes, sic in nobis mitis semper conregnet, ut sapientiæ suæ ora nostra in laudem sui nominis aptet: qualiter, & hic pius succurrat miseris, & post in regno suo permanens sit in solatium redemptis. **Respondet.** Amen. Per misericordiam tuam Deus noster. Dominus sit semper vobiscum. **R.** Et cum.

Antiphona. Vox Domini reddentis retributionem inimicis suis: antequam parturiret, peperit; & antequam veniret partus ejus, peperit masculum. Quis audivit talem! aut quis vidit huic similem! **P.** Numquid qui alios parere facio, ipse non pariam? dicit Dominus: Qui generationem cæteris tribuo, sterilis ero? ait Dominus Deus noster. **V.** Vox Domini in virtute, vox Domini in magnificentia. **P.** Numquid qui alios parere facio. **V.** Gloria, & honor Patri, & Filio, &c. **P.** Numquid qui alios.

Oratio.

DEus Pater Omnipotens, qui voce tua inimicis animæ nostræ reddis retributionem, & antequam ex te verbum eructares, jam ipsum utique verbum nova parturitionis serie parturieras: & antequam partus tui terminus adveniret, masculum utique generaras. Quis etenim tale audire umquam, se diceret aliquando? aut se vidisse huic simile factum putaret? cum Deum genuisse Deum, lumen peperisse lumen comprobaret: Presta nobis infimis servis tuis, ut qui aliis in pariendo fœcunditatem præstas, ipse in nobis conceptus gratiæ parias: ut sterilitas, quæ ex nostro infœcunditatis vitio oritur, tua cooperante gratia, in nos multiplicius redundet. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona. Ego primogenitus exivi ante omnem creaturam. **P.** Ego feci in cœlis, ut oriretur lumen. Ego in altis habito: & thronus meus in columna nubis apparebit. **V.** Dominus dixit ad me: Filius meus es tu, ego hodie genui te. **P.** Ego feci in cœlis.

Oratio.

VEra Dei sapientia Patris, qui ante omnem creaturam existi ex illa invisibilis Genitoris arce, te etenim fecisse in cœlis fore credimus, ut oriretur lumen rhompheali flammea dimicans: ut qui tunc in faciendis rebus aderas institutor, pius appareas in nobis retributor: & quia antequam mundus constaret in sublimitate te habitasse perpendimus, a nostris colluvionibus liberi existamus; ut ad instar legalis columnæ super quam thronum tuum apparuisse denuncias, nos itidem supplices tuos per omnia similes reddas, quo de utroque munere lætos effectos, cum sanctis tuis facias permanere illæsos. **R.** Amen. Per misericordiam.

Antiphona. Ante colles ego parturiebar: adhuc terram non fecerat. **P.** Quando cœlos præparabat, aderam: dum vallaret mari terminos, & legem poneret aquis, ego eram. **V.** Tunc dixi: ecce venio, in capite libri scriptum est de me, ut facerem voluntatem tuam. **P.** Quando cœlos. **V.** Gloria, & honor Patri, & Filio, &c. **P.** Quando cœlos præparabat.

Oratio.

Doctrina Dei, Sapientia Patris, qui ante colles, & montium moles, nec dum adhuc terra æqua lance librata constabat, & jam Pater populos parabat: cum jam utique tu illic aderas, quando etiam mari terminos rata soliditate vallabat, legemque aquis constitueret, in unius Deitatis natura tu ipse eras: adesto supplicibus tuis; ut moles criminum commissorum, quibus acrius premimur, tuæ pietatis dextera ad nihilum redigantur: & ita in hujus sæculi amne navigantibus vela tuæ protectionis adirigas, ut transeuntes mare ad superna nos semper per lignum tuæ Crucis sustollas. *Respondeat.* Amen. Per misericordiam.

℟. In ista die prodiit Salvator Israel, ut liberet omnes captivos, cæcos illuminavit, & surdos fecit audire: montes, & omnes colles germinabunt. *P.* Et qui in tenebris sedent, exclamabunt, & dicent: Domine, appareas super nos, splendor gloriæ tuæ. *℣.* Populus, qui sedebat in tenebris, vidit lumen magnum: habitantibus in regione umbræ mortis, lux orta est eis. *P.* Et qui. *℣.* Gloria, & honor. *P.* Et qui.

Oratio.

Hodie lumen mundi prodiit: hodie salus ævi emicuit: hodie Salvator Israel de climate cœli descendit, ut eruat omnes captivos, quos antiquus hostis prædo per primi hominis delictum captivaverat: & ut cæcis mentibus lumen, surdis auditum, gratia præveniente, restitueret: ob istius tanti mysterii beneficia montes, & colles tripudiant, ipsaque mundi elementa ineffabili gaudio ista in die melos decantant: ob hoc gemebunda prece pii Redemptoris clementiam suppliciter exoremus; ut nos, qui in tenebris peccatorum nostrorum involvimur, per cordis acclamationem protinus expiemur, ut illo in nobis apparente, & splendor gloriæ jocundius, ac multiplicius nostris in præcordiis vigeat, & salutis gaudia sine fine dulcescant. *℟.* Amen. Per misericordiam, &c.

Antiphona. Ante omnem creaturam ego ex ore Altissimi processi: priusquam Lucifer oriretur, ego fui: priusquam in planitie prosterneret campos, & in altum erigeret montes, ego eram. *P.* Cui adgaudebat quotidie, dum delectaretur orbe perfecto. *℣.* Quia ego cognovi, quam magnus est Dominus, & Deus noster præ omnibus diis. *P.* Cui adgaudebat. *℣.* Gloria, & honor, &c. *P.* Cui.

Oratio.

Domine Jesu Christe, qui ante omnem creaturam ex ore Altissimi prodiens, mundi machinam dispositione mirabili condidisti: adesto Ecclesiæ tuæ, quam ex toto orbe congregare dignatus es: ut sicut mundi conditor esse dignosceris, ita Ecclesiæ Salvator in omnibus ac per omnia cognoscaris. *℟.* Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster, &c.

Antiphona. Suscitabit Dominus cœli regem, qui in æternum non commovebitur. *P.* Et regnum ejus populo alteri non dabitur: percutiet, & conteret universa regna, & ipsum solum stabit in æternum. *℣.* In sua justitia judicabit pauperes populi, & salvos faciet filios pauperum; & humiliabit calumniatorem. *P.* Et regnum ejus populo alteri non dabitur. *℣.* Gloria, & honor Patri, & Filio, &c. *P.* Et regnum.

Oratio.

Deus Pater, qui Jesum Christum Filium tuum tibi coæternum, & coæqualem cœli regem suscitasti ostendendo eum in carne; fac nos semper illius sequi & fide, & opere vocem: ut eam auditu cordis sine intermissione audientes, gloriæ suæ mereamur esse participes. *℟.* Amen. Per misericordiam tuam Deus noster, &c.

Antiphona. Emitte agnum, Domine, Dominatorem terræ de petra deserti ad montem filiæ Sion; & præparabitur in misericordia ejus solium. *P.* Et sedebit super eum in veritate in tabernaculo David. *℣.* O Domine salvos nos fac, o Domine bene prosperare. *P.* Et sedebit super eum.

Oratio.

Immensa Dei sapientia Patris, qui Filius Dominusque David, Prophetarum vaticiniis approbaris; tu in throno Patris consistens, atque de petra deserti ad montem filiæ Sion, domum Jacob, id est, Ecclesiam regens: sic nobis omnibus in ea consistentibus protectionis tuæ gubernacula porrige, ut tecum mereamur vivere sine fine: ut in tuo solio sine fine vivamus, cujus regni finem nullum esse pavescimus; quique unum in Trinitate nomen possidet tecum & cum Spiritu Sancto in sæcula sæculorum. *℟.* Amen. Per misericordiam tuam Deus noster, &c.

℟. Suscipiamus regnum Dei nostri sancti altissimi, & possideamus illico usque in sæculum sæculi, donec veniat antiquus dierum, quoniam tempus advenit, ut detur omni populo magnitudo regni. *P.* Quod est super omne cœlum, & omnes reges terræ venient, & obedient ei. *℣.* Potestas ejus potestas æterna, & regnum ejus regnum sempiternum. *P.* Quod est super. *℣.* Gloria, &c. *Reiteretur* *℟.* Suscipiamus regnum Dei nostri.

Oratio.

Domine Jesu Christe, qui es ineffabile gaudium Christianis; cujus potestatis & pacis non erit finis, fac nos suscipere regnum tuum, & possidere illud; ut maneat in nos imperii tui dominatio jugis, magnitudo perennis: ut omne non tuum in nobis reperiens, auferas, nosque tuos in omnibus ac per omnia facias: ut nec potestati tuæ in nobis quidquam officiat, nec paci resistat; sed ipse solus nos possideas, qui Rex regum & Dominus dominorum, nunc & per omnia sæcula regnas. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona. Parvulus natus est nobis, & Filius datus est nobis, & factus est principatus ejus super humeros ejus. **P.** Et vocabitur nomen ejus magni consilii Angelus, Admirabilis, consiliarius, Deus fortis, Dominator, Princeps pacis, Pater futuri sæculi. Multiplicabitur ejus imperium, & pacis non erit finis. **Ÿ.** Et erit firmamentum in terra in summis montium, & superextolletur super Libanum fructus ejus: & florebit de civitate sicut fœnum terræ. **P.** Et vocabitur nomen ejus. **Ÿ.** Gloria. **P.** Et vocabitur nomen.

Oratio.

Parvulus natus est nobis, & Filius datus est nobis, ut qui eras Filius perfectus de Patre, pro nobis parvulus esses ex Matre: illic immensus, & hic pusillus, permanens in sinu Patris, gestatus in utero Matris; & cum Deitas tua incommutabilis, & Humanitas permanet singularis, quia in utraque Unus idemque subsistis: & in illa nos condens, & in ista nos redimens. **R.** Amen. Per te Dominum nostrum, qui cum Patre, & Spiritu Sancto unus es Deus in omnia sæcula sæculorum. **R.** Amen. Dominus sit. **R.** Et cum.

IN LAUDIBUS

Ad Canticum.

Antiphona. Catulus leonis Juda de germine, fili, ita ascendisti, requiescens accubuisti ut leo, & quasi catulus leonis, quem suscitare nullus audebit.

Canticum. *Genesis capitulo 49.*

Vocavit Jacob filios suos, * & ait eis: Congregamini, ut annuntiem quæ ventura sunt vobis * diebus novissimis.

Congregamini; & audite filii Jacob, * audite Israel Patrem vestrum.

Ruben Primogenitus meus, tu fortitudo mea, & principium doloris mei: * prior in donis, major imperio. Effusus es sicut aqua, non crescas: quia ascendisti

cubile Patris tui, & maculasti stratum ejus.

Simeon & **Levi** fratres ejus: * vasa iniquitatis bel-lantia.

In consilio eorum non veniat anima mea, * & in coetu illorum non sit gloria mea:

Qui in furore suo occiderunt virum, * & in voluntate sua suffoderunt murum.

Maledictus furor eorum, quia pertinax: & indignatio eorum, quia dura: * dividam illos in Jacob, & dispergam eos in Israel.

Juda, te collaudabunt fratres tui: manus tuæ in cervicibus inimicorum tuorum, & adorabunt te filii patris tui. * Catulus leonis Juda: ad prædam, fili mi, ascendisti:

Requiescens accubuisti ut leo, * & quasi læna, quis suscitabit eum?

Non auferetur sceptrum de Juda, * nec dux de femoribus ejus,

Donec veniat qui mittendus est, * & ipse erit expectatio Gentium.

Ligans ad vineam pullum suum, * & ad vitem, o fili mi, asinam suam.

Lavabit in vinum stolam suam, * & in sanguinem uvæ pallium suum.

Pulchriores oculi ejus vino, * & dentes lacte candidiores.

Zabulon in littore maris habitabit, * & stationem navium pertingens usque ad Sidonem.

Issachar, asinus fortis accubans in terminos. * Vidit requiem quod esset bona: & terram quod optima:

Et supposuit humerum suum ad portandum, * factusque est tributo serviens.

Dan judicabit populum suum * ut alia tribus Israel.

Fiat Dan coluber in via, cerastes in semita, mordens ungulas equi, * ut cadat ascensor ejus retro. Salutare tuum expectabo Domine.

Gad, accinctus præliabitur ante eum: * & ipse accingetur retrorsum.

Aser, pinguis panis ejus, * & præbebit delicias regibus.

Nephtalim, cervus emissus, * & dans eloquia pulchritudinis.

Filius accrescens Joseph, filius accrescens * & decorus aspectu:

Filiæ discurrerunt supra murum. * Sed exasperaverunt eum, & jurgati sunt, invidentes illi habentes jacula.

Sedit in forti arcus ejus, & dissoluta sunt vincula brachiorum ejus & manuum illius per manum potentis Jacob: * inde pastor egressus est, pastor Israel.

Deus Patris tui erit adiutor tuus, * & omnipotens benedicet tibi.

Benedictionibus cœli desuper, benedictionibus abyssi jacentis deorsum, * benedictionibus uberum & vulvæ.

Benedictiones Patris tui confortatæ sunt benedictionibus Patris ejus: * donec veniret desiderium collium æternorum:

Fiant in capite Joseph, * & in verticem Nazaræi inter fratres suos.

Benjamin lupus rapax, * mane comedet prædam, & nocte dividet spolia.

P. Et quasi catulus. Gloria, & honor Patri, &c. P. Catulus leonis.

Oratio.

TE, Christe Domine, catulum leonis domui Juda affuisse cognovimus, quem totis præcordiis postulamus; ut qui apparuisti in carne, de manu fortis capiens prædam, ad iudicium veniens misericordiam præroges fidelibus repromissam. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

Ad Canticum.

Antiphona. Exultavit Spiritus meus in Deo salutari meo. Quia respexit humilitatem ancillæ suæ: ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

Canticum. Luca 1.

MAgnificat * anima mea Dominum:

Et exultavit spiritus meus * in Deo salutari meo.

Quia respexit humilitatem ancillæ suæ: * ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

Quia fecit mihi magna qui potens est: * & sanctum nomen ejus.

Et misericordia ejus a progenie in progeniem * timentibus eum.

Fecit potentiam in brachio suo: * dispersit superbos mente cordis sui.

Deposuit potentes de sede, * & exaltavit humiles.

Esurientes implevit bonis: * & divites dimisit inanes.

Suscepit Israel puerum suum, * recordatus est misericordiæ suæ.

Sicut locutus est ad Patres nostros, * Abraham, & semini ejus in sæcula.

P. Quia respexit humilitatem. Gloria, & honor Patri, &c. P. Exultavit spiritus meus.

Oratio.

Domine Jesu Christe, qui ex Patre Deus magnus, pro nobis dignatus es nasci ex homine parvus,

ut per te factus, per te salvaretur sine dubio mundus; propitius esto & miserere nobis: nosque a mundanis contagiis munda, & in hoc Mundo mundos nos esse constitue, qui non judicare, sed salvare venisti, ut nobis parvulus natus, nobisque filius datus, in te & regenerationis ortum, & adoptionis mereamur consequi donum. **R.** Amen. Per misericordiam tuam Deus noster.

Ad Benedictus.

Antiphona. Tibi soli Deo honor, & gloria, virtus, & potestas in sæcula sæculorum.

Canticum. Benedictus es, Domine Deus Patrum nostrorum. **Require fol.** 5.

Sono. Dominus dixit ad me: filius meus es tu, ego hodie genui te. Alleluia. **Ÿ.** Pete a me, & dabo tibi Gentes hereditatem tuam, & possessionem tuam terminos terræ. Reges eos in virga ferrea, & tamquam vas figuli confringes eos. Et nunc reges intelligite: erudimini omnes, qui judicatis terram. Ego autem constitutus sum rex super Sion montem sanctum. **P.** Genui te. Alleluia.

Lauda. Laudate Dominum de cœlis. Alleluia. Laudate eum in excelsis. Alleluia. **Psalmus 148.**

Lectio Isaïæ Prophetæ. Capitulo nono.

R. Deo gratias.

PRimo tempore alleviata est terra Zabulon, & terra Nephtholim; & in novissimis aggravata est via maris trans Jordanem Galilææ Gentium. Populus, qui sedebat in tenebris, vidit lumen magnum: habitantibus in regione umbræ mortis, lux orta est eis. Multiplicasti gentem, non magnificasti lætitiā. Lætabuntur coram te, sicut lætantur in messe, sicut exultant victores, quando dividunt spolia. Jugum enim oneris ejus, & virgam humeri ejus, & sceptrum exactoris ejus superasti sicut in die Madian. Quia omnis violenta prædatio cum tumultu, & vestimentum mistum sanguine, erit in combustionem, & cibus ignis. Parvulus enim natus est nobis, & filius datus est nobis, & factus est principatus ejus super humeros ejus: Et vocabitur nomen ejus Admirabilis, consiliarius, Deus, fortis, Dominator, pater futuri sæculi, princeps pacis. Multiplicabitur ejus imperium, & pacis ejus non erit finis: super solium David sedebit, & super regnum ejus: ut confirmet illud, & corroboret in iudicio, & in justitia, amodo, & usque in sempiternum: zelus Domini exercituum faciet hoc. **R.** Amen.

Hymnus. Veni, Redemptor Gentium. **Require fol.** 43..

Supplicatio.

O Remus Dei Patris Omnipotentis misericordiam, supplices imploremus; ut nos gratia Christi sui Domini nostri Jesu Christi propitius justificare dignetur. **R.** Præsta æterne Omnipotens Deus. Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.

Capitula.

Requies Angelorum, omniumque sanctorum, Domine Jesu Christe, da hodie in hoc recurrenti Nativitatis tuæ sacratissimo festo requiem populo tuo: ut in te a delictis & oneribus pessimis requiescat, teque cum universa creatura benedicens, tuam in omnibus ac per omnia benedictionem accipiat: ut quem a maledicto liberare venisti, numquam patiaris tuæ benedictionis munere defraudari; sed te jugiter benedicendo, benedictus permaneat in æternum.

Pater noster. Et ne nos. Liberati a malo. **Require fol. 2.**

Lauda. Antequam firmos pararet. **Require fol. 44.**

Benedictio. Benedicat vos Dominus noster Jesus Christus. **fol. 44.**

Dicat Presbyter. Dominus sit semper vobiscum. **R.** Et cum.

In nomine Domini nostri Jesu Christi perficiamus cum pace. **R.** Deo gratias.

IN FESTO SANCTI STEPHANI PROTOMARTYRIS.

Ad Vesperos.

Antiphona. Gloria, & honore coronasti eum Domine. **Ÿ.** Gloriam, & magnum decorem imposuisti super eum. **P.** Domine.

Sono. Custodi me, Domine, ut pupillam oculi sub umbra alarum tuarum. **P.** Exaudi, Deus, justitiam meam. Alleluia. **Ÿ.** Protege me a facie impiorum, qui me affixerunt: inimici mei circumdederunt animam meam. **P.** Exaudi Deus.

Antiphona. Terra ne abscondas sanguinem meum, neque inveniat in te locum latendi clamor meus. **P.** Ecce in cœlis est iudex meus, & conscius meus in excelsis. **Ÿ.** Sæpe expugnaverunt me a juventute mea: etenim non potuerunt mihi. **P.** Ecce in cœlis est. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Ecce in cœlis.

Lauda. Alleluia. Tetigit labia mea. **P.** Et aperuit os meum, dixi: Alleluia, Alleluia, Alleluia. **Ÿ.** Inquisivi Dominum meum, & exaudivit me; & ex omnibus tribulationibus eripuit me. **P.** Et aperuit os meum. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Et aperuit os.

Hymnus.

Christus est vita veniens in orbem,
Mortis occasu patiens acerbæ,
Mortis actu, pietatis usu
Vivere donat.

Sustulit vulnus, removendo mortem;
Mortis auctorem perimendo, surgit;
Patris ad dexteram repetendo, regnat
Sede superna.

Hunc sequens primus Stephanus minister,
Sortis illatæ titulo decorus,
Quam dedit spirans Domini benignus
Spiritus illi.

Vadit exemplo Domini revinctus,
Testibus falsis adopertus insons,
Judicum portans scelerata Sanctus
Dicta malorum.

Ore cœlesti refellit malignos,
Et probat constans ratione falsos,
Semper indignos Domino polorum
Credere nolle.

Saxeo nimbo lapidatus; instat
Paulus, & summus lapidantum servat
Vestes, ut reddat liberos ad ictum
Cæde cruentos.

Sustinet mortis rabiem prophanam
Plenus omni pietate cordis,
Hostibus quærit veniam, misertus
Pectore grato.

Imbuit primus, homines beatos
Corde directo, jecore fideli
In fide Christi jugulata telis
Ponere membra.

Quæsumus flentes, benedicte primo
Martyr, & civis sociate justis,
Cœlitus claræ regionis heres
Inclyte pollens.

Promptus hic nostrum facinus remitte:
Tolle languorem, tribue salutem:
Confodi hostem, releva mœrorem,
Morte subacta.

Gloriam psallat chorus, & resultet:
Gloriam dicat, canat, & revolvat:
Nomini trino Deitati soli
Sidera clament.
R. Amen.

Supplicatio.

O Remus Dei Patris omnipotentis misericordiam, supplices imploremus; ut nos gratia Christi sui Domini nostri Jesu Christi, & per intercessionem Sancti martyris sui Stephani propitius justificare

dignetur. **R.** Præsta Æterne omnipotens Deus. Kyrie, eleison. **R.** Christe, eleison. Kyrie, eleison.

Capitula.

DEus, cui Ecclesia tua Sanctum Stephanum martyrem primum messis suæ manipulum dedit, & primitivam oblationem novellæ confessionis ostendit, ac præconium, quem fructum fidei maturescentis exhibuit: præsta universo cætui intercessionem martyris memorati, ut Ecclesiam tuam juvet suffragio, quam ornavit ministerio: foveat patrocinio, quam ædificavit exemplo.

Pater noster. Liberati a malo. Humiliate vos benedictioni. Dominus sit. **R.** Et cum spiritu tuo.

Benedictio.

DOminus Jesus Christus, qui primum suæ passionis sequacem Stephanum martyrem fecit, det nobis suæ passionis exemplo victoriam ferre de mundo. **R.** Amen. Sui quoque martyris prece similem nobis tribuat vim suæ dilectionis habere, & adversitates æquali tolerantia superare. **R.** Amen. Ut instructi exemplo Redemptoris, & invitamento martyris percipiamus plenitudinem nostræ redemptionis. **R.** Amen. Per misericordiam ipsius.

Lauda. Beatus vir, qui timet Dominum. Alleluia. **P.** In mandatis ejus cupiet nimis. Alleluia. Alleluia. **Ÿ.** Potens in terra erit semen ejus, generatio rectorum benedicetur. **P.** In mandatis ejus. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** In mandatis ejus.

Oratio. Domine Jesu Christe. **Quære infra in isto folio.**

Ad Matutinum.

Antiphona. Labia mea, Domine, aperies. **P.** Et os meum annuntiabit laudem tuam. **Psalmus.** Miserere mei Deus.

Oratio.

EXultent, Domine, labia nostra præconio veritatis; ut non revolvantur vaniloquio falsitatis: sic lingua nostra judicium veritatis loquatur, ut Christum tuum verum judicem promptissime laudet: atque ita præcepta tua assidue in nostro corde versentur, ut gressus nostri ab insidiis decipulis minime supplantentur. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona 1. Lapidaverunt me inimici mei. **P.** Et fixuræ lapidum suorum in testimonium illis erunt; dum venero ante judicium petere pro peccatis eorum. **Ÿ.** Credidi propter quod locutus sum: ego autem humiliatus sum nimis. **P.** Et fixuræ lapidum. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Ex fixuræ lapidum.

Oratio.

DOmine Jesu Christe, qui ita munere tuo beati Stephani animam munerasti, ut non solum Passionis tuæ sequeretur exemplum, sed etiam patientiæ caperet documentum: ut supplicaret pro hostibus, qui non cederet sævientibus: fortis ad perferenda vulnera; fortis ad non reddenda convicia; fortis dum ab impiis lapidatur; fortior dum pro lapidantibus deprecatur: Qui ergo immemor ultionis pro lapidantibus exoravit, memor charitatis in nullo supplicantibus desit. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona 2. Impetum fecerunt unanimes in Stephanum. **P.** Et falsi testes lapidabant eum invocantem, & dicentem: Domine Jesu, suscipe spiritum. **Ÿ.** Nihil proficiet inimicus in eo, & filius iniquitatis non nocebit ei. **P.** Et falsi testes. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Et falsi testes lapidabant.

Oratio.

Impetus factus a persequentium turba non potuit, Christe Domine, Stephani martyris tui turbare constantiam, cum & falsorum testium credulitate carnis vestimenta deposuit; oris tamen confessionem, qua te credidit, non amisit: cum lapidatus etiam te Deum, ut ejus spiritum exciperes, exoravit. Te ergo quæsumus, & rogamus, ut illa nos gratiæ tuæ pietate remuneres, qua illum coronasti post lapides: & qui ejus spiritum suscepisti in gloria æterna, a nobis quæsumus propitiatus remove supplicia. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona. Lapidabant Stephanum, qui erant in concilio, & intuebantur. **P.** Vultus ejus tamquam vultus Angeli Dei stantis inter illos. **Ÿ.** Conserva me Domine, quoniam in te speravi, salvum me fac Deus meus. **P.** Vultus ejus. **Ÿ.** Gloria, & honor, &c. **P.** Vultus ejus.

Oratio.

DOmine Jesu Christe, qui in concilio lapidantium beatissimi martyris tui Stephani ita glorificas vultum, ut ab his qui eum lapidabant, lapidati aspectus intueretur Angelicus, dum præminens illo monstraretur magistro patientia exornari; da nobis, ut ex hoc mereamur ad præmium æternitatis attolli. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

R. Super acervum lapidum læta est anima mea, & super inimicos meos Deum deprecatus sum; propterea vindemiabo fructus meos in pace. **P.** Et ministrabo in conspectu Domini de bonis, quæ præstitit mihi. **Ÿ.** Quid retribuam pro omnibus,

quæ præstitit mihi? calicem salutaris accipiam. **P.** Et ministrabo. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Et ministrabo.

Oratio.

Domine Jesu Christe, qui animam beatissimi martyris tui Stephani tanta munerum gratia decorasti, ut super acervum lapidum exultaret, & pro inimicis te, ut illis parceres, exposceret; reple corda nostra munere gratiarum, & immarcescibili dono virtutum: ut interventu tui martyris, ita ministremus semper in conspectu tuo de bonis, quæ præstiteris nobis, qualiter & hic dilatemur sanctitatis in opere, & post vindemiemus fructus nostros in pace. **R.** Amen. Per misericordiam.

IN LAUDIBUS.

Ad Canticum.

Antiphona. Nomen Domini invocavi: date magnitudinem Deo vestro: vera sunt opera ejus, & omnes viæ ejus judicia.

Canticum. Attende Cælum. **Require fol.** 4.

Ad Benedictus.

Antiphona. Benedictio Domini in meridiem justî festinat. **Canticum fol.** 5.

Sono. Custodi me, Domine. **Require fol.** 49.

Lauda. Laudate Dominum de cœlis. Alleluia. Laudate eum in excelsis. Alleluia. **Psalms 148.** **Prophetia.**

Lectio libri Sapientiæ Salomonis cap. 4.

R. Deo gratias.

Justus si morte præoccupatus fuerit, anima ejus in refrigerio erit. Senectus enim venerabilis est non diuturna, neque numero annorum computata: cani sunt autem sensus hominis, & ætas senectutis vita immaculata. Placens Deo, factus dilectus, & vivens inter peccatores translatus est. Raptus est ne malitia mutaret intellectum ejus, aut afflictio reciperet animam illius. Fascinatio enim nugacitatis obscurat bona, & inconstantia concupiscentiæ transvertit sensum sine malitia. Consummatus in brevi explevit tempora multa: placita enim erat Deo anima illius: propter hoc properavit educere illum de medio iniquitatum: populi autem videntes, & non intelligentes, nec ponentes in præcordiis suis talia: quoniam misericordia Dei, & gratia in sancto illius, & respectus in electo ipsius. **R.** Amen.

Hymnus. Christus est vita. **Supplicatio.** Oremus Dei Patris Omnipotentis. **Quære fol.** 49.

Capitula.

Beatissime Stephane Protomartyr, vocabitur tibi nomen novum, quod os Domini nominavit: ut qui mortem pro illo sumeres, coronam per illum & nomine & virtute susciperes: Primus in martyrio, primus in præmio: primus in aula mundi, primus in aula cœli: ut hic pro Christo lapidatus, illic ab ipso coronatus, exultes; ut pro quo hic crudelissimam sustinuisti pœnam, illic pretiosissimam susciperes coronam: ergo qui extitisti Ecclesiæ primitivus, nunc esto patronus assiduus: ut sit Christus nobis, te precante, propitius, pro quo martyr extitisti mirificus.

Pater noster. Liberati a malo.

Lauda. Beatus vir, qui timet Dominum.

Benedictio. Dominus Jesus Christus, qui, &c.

In nomine Domini nostri Jesu Christi perficiamus cum pace. **R.** Deo gratias. **Quære fol.** 50.

**IN FESTO SANCTI JOHANNIS
APOSTOLI ET EVANGELISTÆ.**

Ad Vesperos.

Lauda. Confessionem, & decorem induisti. **P.** Amictus lumen sicut vestimentum. **Ÿ.** Confessio, & species in conspectu ejus: sanctitas & magnificentia in sanctitate ejus. **P.** Amictus lumen.

Sono. Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo: narrabo mirabilia tua. Alleluia. Lætabor, & exultabo in te, Domine: psallam nomini tuo, Altissime. Alleluia.

Antiphona. Sic eum volo manere, donec veniam, dixit Dominus. **P.** Hic est Discipulus, qui testimonium perhibet de his. **P.** Et scimus quia verum est testimonium ejus. **P.** Manus enim mea auxiliabitur ei, & brachium meum confortabit eum. **P.** Hic est Discipulus. **Ÿ.** Gloria. **P.** Et scimus.

Lauda. Diligam eum ex toto corde meo, dicit Dominus. **P.** Et erit sicut ros Israel, germinabit sicut lilium, & florebit. Alleluia. Alleluia. **Ÿ.** Et erit tamquam lignum, quod transplantatum est secus decursus aquarum, quod fructum suum dabit in tempore suo. **P.** Et erit. **Ÿ.** Gloria, &c. **P.** Et erit.

Hymnus.

Iste electus Johannes diligendi promptior, Advocatus in perennem veritatis gratiam, Mercedem assumens honoris, quidquid ambit, obtinet.

Insula Pathmos teneri imperante promitur:

Conspicit illic refusa cœlitus mysteria,

Et profunda, quæ notavit, mente narrat ardua.

Accipit Dei Parentem in suis præcordiis,

Ut minister veritatis administret Virgini;

Quæ Deum enixa, sola virgo semper adstitit.

Iste supra pectus illud sempiterni Numinis
Corporis usu reclinis, hauriebat intima;
Spirituque indicabat veritatis gratia.

Ad crucem tractus Redemptor, esse matris filium.
Dicit istum; rursus ipsam esse matrem præcipit:
Carne unus, spiritus alter, ut manerent filii.

Ultimæ prænotus horæ, scindere tunc præcipit
Terram fossam ministris, qua reclinis inruit,
Mortis & vice quievit, omne vivens sæculo.

Te rogamus, te precamur, sancte Christi Apostole,
Tolle pestem, aufer ulcus, & foveo languidos:
Pelle morbum, cæde hostem, & remove scandalum.

Non adurat terram ignis, aërem non sauciet;
Non refundat ultioni triste cælum turbines;
Non reclinet in ruinam Orbem ira funditus.

Decidat delictum omne; subsequatur gratia:
Auferatur culpa tota, sit salutis copia;
Sit remota cuncta lues; augeatur charitas.

Gloria Deo Patri sit, gloria sit Filio,
Sit Paraclito manenti semper ingens gloria;
Qui Deus vivit per omnia sæcula sæculorum.
Amen.

Supplicatio.

O Remus Dei Patris Omnipotentis misericordiam,
supplices imploremus; ut nos gratia Christi sui
Domini nostri Jesu Christi, & per intercessionem
Sancti Johannis Apostoli, & Evangelistæ propitius
justificare dignetur. *R.* Præsta Æterne Omnipotens
Deus. Kyrie, eleison. *R.* Christe, eleison. Kyrie,
eleison.

Capitula.

Ineffabilia sunt, Domine, fluenta uteri tui, quibus
præ cæteris dilectus ille a te discipulus, recubans
in sinu tuo, saciari promeruit: quæsumus ergo, ut,
mortificatis membris nostris, tuis semper mereamur
inhærere vestigiis: ut intercessu hujus Sancti Johan-
nis, ita nos ignis amoris tui concremet, & absumat,
qualiter beneplacitum nos tibi in toto holocaustum
efficiat.

Pater noster. Liberati a malo. Humiliate vos
benedictioni. Dominus sit. *R.* Et cum spiritu tuo.

Benedictio.

Christus Dominus, qui dilectum a se discipulum
suo fecit recubare in pectore, illæsos nos cus-
todiat in sinu matris Ecclesiæ. *R.* Amen. Et qui
fluentis gratiæ ex sinu suo præmanantibus recubantibus
animam maduit, dono nos sempiterni muneris

jubeat consolari. *R.* Amen. Ut per quem discipulus
hic dilectus effectus est virgo, per eum peccatores in
Angelorum transmutatione evocentur consortio. *R.*
Amen. Per misericordiam ipsius.

Lauda. Germinabunt ossa tua quasi salices. Al-
leluia. *P.* Juxta fluentes aquas. Alleluia. Alleluia.
Ÿ. Et erit tamquam lignum, quod transplantatum
est. *P.* Juxta fluentes aquas. *Ÿ.* Gloria. *P.* Juxta.

Oratio. Domine Jesu Christe, qui beatissimum Jo-
hannem Apostolum tuum. *Quære fol. 52.*

Ad Matutinum.

Antiphona. Labia mea, Domine, aperies. *P.* Et os
meum annuntiabit laudem tuam. *Psalmus 50.*

Oratio.

L Audet te, Domine, lingua nostra annuntiando
justitias tuas, & exultent labia nostra præconio
veritatis, ut non dissolvantur vaniloquio falsitatis: ut
qui tibi confitendo remissis criminibus in te exulta-
mus, & in congregatione justorum sacro agmine de-
cantantes, vitæ beatæ efficiamur heredes. *R.* Amen.
Per misericordiam.

Antiphona 1. Caro mea requiescet in spe. *P.* Qui non
derelinques animam meam in infernum; nec dabis
sanctum tuum videre corruptionem. *Ÿ.* Notas mihi
fecisti vias vitæ, adimplebis me lætitia cum vultu
tuo, & delectationes in dextera tua usque in finem.
P. Quoniam non derelinques. *Ÿ.* Gloria, & honor
Patri, &c. *P.* Quoniam non derelinques.

Oratio.

Christe, Dei Filius, qui virgini discipulo virgini-
tatis præmia etiam in hac vita posito con-
tulisti, ut de sorte mortis posset suscitare mem-
bra morientia, qui in membris suis mortiferæ libi-
dinis dominari non passus est incentiva: adesto no-
bis precibus ejus, ut post lapsus, quibus lascive in
hac vita decidimus, mundatis ad te cordibus & cor-
poribus accedamus. *R.* Amen. Per misericordiam.

Antiphona 2. Facies tua tamquam munda illu-
minabitur. *P.* Vultus autem tuus sicut Lucifer ori-
etur, a meridiana parta germinabit tibi vita. *Ÿ.* Per
diem sol non uret te, neque luna per noctem. *P.*
Vultus autem. *Ÿ.* Gloria, & honor, &c. *P.* Vultus
autem.

Oratio.

Domine Jesu Christe, qui beatissimum Johan-
nem Apostolum tuum nec in vinculis exilii
deseris, nec in effossa fovea derelinquis; annue no-
bis precibus ejus, ut ita nos semper pietas foveat,
qualiter hic & in æternum, te protegente, sceptrum
nos sempiterni regni usquequaque possideat. *R.*
Amen. Per misericordiam.

Antiphona 3. Custodi corpus meum ab omni pollutione. **P.** Odor tuus, Domine, concupiscentias in me excitavit æternas. **Ÿ.** Notas mihi fecisti vias vitæ, & implebis in lætitia cum vultu tuo: delectationes in dextera tua usque in finem. **P.** Odor tuus. **Ÿ.** Gloria, & honor, &c. **P.** Odor tuus.

Oratio.

Dilectus a te, Domine Jesu Christe, ineffabile testimonium discipulis perhibuit, dum, quod admiraremur, tuo de pectore sumpsit, mirifice reputare promeruit: principium ergo quod & mystica fide cognovit, & verbis mysticis exoravit: esto in ore nostro ad complementum virtutis, ad effectum piæ operationis; ut tibi sine fine jungamur, cujus potentiam magnifice confitemur. **R.** Amen. Per misericordiam tuam. **R.** Vir iste in populo suo mitissimus apparuit senectute gravi, & gloria dignus. **P.** Iste est, qui orat pro populo & pro civitate ista. **Ÿ.** Vir iste consecravimus legem Dei excelsi, & in tentatione inventus est fidelis. **P.** Iste est. **Ÿ.** Gloria, & honor &c. **Reiteretur R.** Vir iste.

Oratio.

MEmores præceptorum tuorum, Domine Jesu Christe, quibus nos memoriis sanctorum communicare præcepisti, beatissimi Apostoli tui Johannis sparsos per orbem meritorum titulos celebramus, qui coronam, quam nominis sui interpretatione promeruit, privilegio sanctitatis obtinuit: præsta igitur, eodem interveniente, ut, qui præconia ipsius, religionis cultu veneramus, patrocinia ejus impensius consequamur. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

Ad Canticum.

Antiphona. Thronum gloriæ hereditas illius dat votum optanti, & benedicet annos justis.

Canticum. 1. *Regum* 2.

Confirmatum est cor meum in Domino, * & exaltatum est cornu meum in Deo salutari meo: Dilatum est super inimicos meos os meum: * lætor mihi in sanctitate tua. Quoniam non est alius Deus, quomodo Deus noster:

Neque justus præter te, Domine, * & non est sanctus præter te.

Nolite gloriari excelsæ, & nolite alta loqui in superbia; * & ne exeat magniloquium ex ore vestro: quoniam Deus scientiæ Dominus est:

Deus, qui parat adinventiones suas, * arcus potentium infirmatus est, & infirmi virtute præcincti sunt.

Pleni panibus minorati sunt, * & esurientes transierunt terram:

Sterilis peperit septem, * & foetosa in filiis infirmata est.

Deus mortificat & vivificat, * ducit ad inferos & reducit.

Deus pauperem, & divitem facit, * humiliat & exaltat.

Suscitat de terra inopem, * & a stercore erigit pauperem:

Et sedere facit eum cum principibus populi sui, * & thronum gloriæ hereditatem dabit illi.

Dat votum optanti, & benedicet annos justis, * quia non in viribus potens est vir.

Omnem enim infirmum * facit adversarium ejus Dominus sanctus:

Non gloriatur sapiens in sapientia sua, * neque gloriatur dives in divitiis suis,

Neque gloriatur fortis in fortitudine sua, sed in hoc gloriatur: * qui gloriatur scire, & intelligere Dominum; facere judicium, & justitiam super terram.

Dominus ascendit in cœlos, & tonat: * ipse judicat extrema terræ.

Potens est, & dat virtutem regibus, * & exaltat cornu Christi sui.

Reiteretur Antiphona.

Ad Benedictus.

Antiphona. Benedictio Domini in mercedem justis festinat.

Canticum. Benedictus es Domine Deus. **Quære fol.** 5.

Sono. In conspectu Angelorum psallam tibi, Domine. Alleluia. **Ÿ.** Adorabo ad templum sanctum tuum, & confitebor nomini tuo, Domine. **P.** Psallam tibi.

Lauda. Laudate Dominum de cœlis: Alleluia. Laudate eum in excelsis. Alleluia.

Alia Lauda. Alleluia. Confessio ejus super cœlum, & terram. Alleluia. Exaltabit cornu populi sui. Alleluia. **Ÿ.** Hymnus est omnibus sanctis ejus. Alleluia. **Psalmus 148.**

Lectio libri Sapientiæ Salomonis. cap. 10.

R. Deo gratias.

Sapientia justum deduxit per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei, & dedit illi scientiam Sanctorum: honestavit illum in laboribus, & complevit labores illius. In fraude circumvenientium illum affuit, & honestum illum facit. Custodivit illum ab inimicis, & a seductoribus tutavit illum, & certamen fortium dedit illi ut vinceret, & sciret quoniam

omnium potentior est sapientia. Hæc vinctum justum non dereliquit, sed a peccatoribus liberavit illum: descendit cum eo in foveam, & in vinculis non dereliquit illum, donec afferret illi sceptrum regni, & potentiam adversus eos, qui eum deprimebant: & mendaces ostendit, qui maculaverunt eum, & dedit illi claritatem æternam. *R.* Amen.

Hymnus. Iste electus Johannes. *Quære supra in Vesp. fol. 51. Supplicatio, ut supra.*

Capitula.

Christus Dei Filius, qui te principium, quod ipse es, in ore a te dilecti discipuli ita confiteri dedisti, ut illuc cor ejus ascenderet, quo nullus alius valuisset; fac nos tui muneris gratia cor semper in supernis habere: ut, exinde capientes veritatis omnimodæ disciplinam, quod hic professi fuerimus ex ore, futuro consequamur in munere.

Pater noster. Liberati a malo. *fol. 2.*

Lauda. Germinabunt ossa tua.

Benedictio. Christus Dominus, qui dilectum. *fol. 52.*

In nomine Domini.

**IN ALLISIONE INFANTUM,
SIVE SANCTORUM INNOCENTIUM.**

Ad Vesperos.

Lauda. Exortum est in tenebris lumen rectis corde: misericors, & miserator Dominus. *Ÿ.* Directam fecit viam justorum, & præparavit iter sanctorum. *P.* Misericors.

Dicat Presbyter. Dominus sit semper. *R.* Et cum.

Sono. Justorum animæ in manu Dei sunt, & non tanget illos tormentum mortis. Alleluia. *Ÿ.* Visi sunt in oculis insipientium mori, æstimata est malitia exitus illorum: illi autem sunt in pace. Alleluia.

Dicat Presbyter. Dominus sit semper. *R.* Et cum.

Sono. Alleluia. Justi in perpetuum.

Ÿ. Et apud Dominum est merces eorum. Alleluia. Alleluia.

Dicat Presbyter. Dominus sit. *R.* Et cum.

Antiphona. Hi sunt, qui sequuntur agnum quocumque ierit: hi sunt empti ex hominibus primitiæ Deo, & Agno. *P.* Et in ore eorum non est inventum mendacium: quoniam sine macula sunt in conspectu Dei sui. *Ÿ.* Justi vero in perpetuum vivent, & apud Dominum est merces eorum. *P.* Et in ore. *Ÿ.* Gloria. *P.* Et in ore.

Lauda. Hi sunt, qui non inquinaverunt vestem suam: mecum ambulabunt in albis, quoniam digni sunt. *P.* Et quicumque vicerit, sic vestietur. Alleluia. Veste candida. Alleluia. Alleluia. Alleluia. *Ÿ.* Et

clamaverunt justi ad Dominum, cum tribularentur: de necessitatibus eorum sæpe liberavit eos. *P.* Et quicumque. *Ÿ.* Gloria. *P.* Et quicumque.

Hymnus.

Deus sanctorum psallimus,
Christi canentes præmia,
Qui sancto largus Spiritu
Triumphum dedit parvulis.

Ex ore quoque infantium
Perfecta laude Domini,
Totum potens in omnibus
Artes destruxit Zabuli.

Qui mentem regis impii
Visorum agens stimulis,
Deum regemque Dominum
Posse persuasit perimi.

Magi sequuntur indicem
Ducentis faciem sideris,
Quæ ortu sui luminis
Æterno serviret regi.

Herodes natum metuit
Regem Judææ debitum,
In qua externus genere
Succedi timebat sibi.

E dicto cœli posito,
Magis in terram territus
Totius causam sæculi
Cæcus ignorat ambiens.

Verbisque mitis primum
Gaudere sese simulat,
Adoraturum pollicens
Natum regressi ut prodeunt.

Sed postquam Deo moniti;
Dolis terra evanuit:
Immane tentat facinus,
Cunctis ignotum sæculis.

Christum Bethlehem audierat
Divino nasci oraculo,
Urbis audito nomine,
Parente quo nascitur nescius.

Nascentis tempus computans,
Infra bimatum pueros,
Matrum raptos ab uberibus,
Necare jubet impius.

Quos testes sibi Dominus
Certo passurus tempore,
Pius Redemptor omnium
Laude sacravit perpetim,
Oblatis Matrum fletibus,
Ostendens seri lachrymis,

Ad futuram gloriam
Certis metetur gaudiis.

Memento salutis Auctor,
Quod nostri quondam corporis
Ex illibata Virgine
Nascendo formam sumpseris.
Gloria tibi, Domine,
Qui natus es de Virgine, &c.

Supplicatio.

O Remus Redemptorem mundi Dominum nostrum Jesum Christum, cum omni supplicatione rogemus; ut nos per gratiam nativitatis ejus, & per intercessionem Sanctorum Innocentium parvulorum martyrum nobis salutem animæ & corporis, & remissionem peccatorum, & pacem propitius tribuere dignetur. **R.** Præsta æterne omnipotens Deus. Kyrie, eleison. **R.** Christe, eleison. Kyrie, eleison.

Capitula.

Christe, inenarrabile lumen mundi, qui adhuc in ipsis cunabulis constitutus, nondum effectus martyr, martyrii palma catervas Infantium dedicasti: qui, nec dum loqui valentes, sub mucrone sævientium varios fecisti mugitus emittere: quorum animas de abditis infernorum, te spontanee pro nobis omnibus moriente, maluisti eripere; inspira eis, sine intermissione orare pro parvulis: ut, qui propriis non valeamus supplicationibus emundari a crimine, eorum, qui te, quocumque ieris, cum hymnis, & canticis adsequentur, & hic & in æternum postulationibus abluamur.

Pater noster. Liberati a malo. **Require fol. 2.** Humiliate vos benedictioni. Dominus sit semper vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

Benedictio.

Unigenitus Dei filius, quo nascente in terris, Bethlehemitica rura occisorum pro se Infantium cruore infecta sunt, det nobis habere semper pro se optabile votum, & remunerationis parile præmium. **R.** Amen. Quique illos non ex ætate, sed de sanguine victores effecit, ipse nos confessores efficiat criminis nostri. **R.** Amen. Ut cum his, quorum & vox sanguinis ad Deum clamat de terra, remuneranda quandoque admittatur a Christo confessio nostra. **R.** Amen. Per misericordiam.

Lauda. Candidati sunt nazaræi tui Sion supra nivem: **P.** Comparati saphiro pulchriores inventi sunt, dederuntque gloriam Deo. Alleluia. **Ps.** Accedite ad Deum, & illuminamini; & vultus vestri non

erubescunt. **P.** Comparati saphiro pulchriores. **Ps.** Gloria, & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. **P.** Comparati saphiro pulchriores.

Oratio. Christe, Dei filius, qui parvulos ad te coelestis. **Require infra in Matutinis istius festi.**

Ad Matutinum.

Antiphona. Da nobis lætitiā salutaris tui: & spiritu principali confirma nos, Domine. **Psalmus 50.**

Oratio.

Redde nobis lætitiā salutaris tui, Domine; quam amisimus inique gerendo, & prætermisimus negligendo: tu nos ad eam revoca, & eam nobis restaura: ut, peccato expulso, succedat justitia; & mœstitia repulsa, æterna adsit lætitia: da, quæsumus, hanc jocunditatem, ut pervenire mereamur ad æternam salutem. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona. Sinite Infantes venire ad me; **P.** Et nolite prohibere eos: talium est enim regnum cœlorum. **Ps.** Accedite ad Deum, & illuminamini: & vultus vestri non erubescunt. **P.** Et nolite prohibere. **Ps.** Gloria, & honor, &c. **P.** Et nolite.

Oratio.

Christe, Dei Filius, qui parvulos ad te coelestis magisterii doctrina invitas; fac nos semper esse malitia parvulos, & mandatorum tuorum observatione perfectos; & qui talium esse regnum cœlorum pronuntias, nos illis, quos bonos apud te comprobas, sine fine conjungas. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona. Vocem sanguinis ad te clamantis. **P.** Audi, Domine: memorare invictissimas mortes Innocentium parvulorum tuorum. **Ps.** Effuderunt sanguinem innocentem in circuitu Hierusalem, & non erat qui sepeliret. **P.** Audi, Domine, memorare. **Ps.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Audi, Domine, memorare.

Oratio.

Memorare, Domine, invictissimorum parvulorum tuorum pro tuo nomine occisorum; & præsta, ut vocem sanguinis eorum pro nobis ad te clamantem, sic clementer exaudias; ut nobis omnibus peccata dimittas. **R.** Amen. Per misericordiam.

Antiphona. Sapientia aperuit os mutorum, **P.** Et linguas infantium fecit disertas. **Ps.** Invocabant Dominum, & ipse exaudiebat eos: in columna nubis loquebatur ad eos. **P.** Et linguas infantium. **Ps.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Et linguas infantium.

Oratio.

Vera Dei Sapientia Patris, qui os mutorum aperis, & linguas infantium disertas efficis; da in ore nostro perfectam legis tuæ custodiam: ut, te immaculato corde sequentes, illud semper labiis prædicemus, & opere impleamus: unde te, qui es vera sapientia, sine fine laudemus. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

R. Hi sunt, qui non inquinaverunt vestem suam, **P.** Cum Domino ambulaverunt in albis, quoniam digni sunt: & quicumque vicerit, sic vestietur candida veste. **Ÿ.** Sequuntur agnum, quocumque ierit, & in ore eorum non est inventum mendacium. **P.** Cum Domino ambulaverunt. **Ÿ.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Cum Domino ambulaverunt.

Oratio.

Isti sunt, Domine, qui non polluerunt vestimenta sua, quibus nulla utique potuit peccandi suboriri illecebra: concede ergo nobis per indulgentiæ donum illis esse participes, quos apud te pro meritis approbas esse felices. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

Ad Canticum.

Antiphona. Infirmi virtute præcincti sunt. Non gloriatur fortis in fortitudine sua, sed in hoc gloriatur: Qui gloriatur scire & intelligere Dominum.

Canticum. Confirmatum est cor meum. **Require fol.** 53.

Ad Benedictus.

Antiphona. Sancti & humiles corde, spiritus & animæ justorum benedicite Dominum.

Canticum. Benedictus es Domine, Deus patrum nostrorum. **Require fol.** 5.

Sono. Salus justorum a Domino est. **P.** Et salvabit eos. Alleluia. Alleluia; **Ÿ.** Quia speraverunt in Deum vivum. **P.** Et salvabit eos.

Lauda. Laudate Dominum de cœlis. Alleluia: laudate eum in excelsis. Alleluia. **Psalmus 148.**

Lectio libri Hieremiæ Prophetæ. *Capit.* 31.

R. Deo gratias.

Hæc dicit Dominus: Vox in Rama audita est lamentationis, fletus, & luctus, ploratus, & ululatus multus. Rachel plorans filios suos, & noluit consolari super eos, quia non sunt. Hæc dicit Dominus: Quiescat vox tua a ploratu, & oculi tui a lachrymis: quia est merces operi tuo, ait Dominus, & revertentur de terra inimici. Et erit spes novissimis tuis, ait Dominus: & revertentur filii tui ad terminos suos. Audiens audiivi Ephraim transmigrantem:

Castigasti me, & eruditus sum, quasi juvenculus indomitus: converte me, & revertar: quia tu es Deus meus. Postquam enim convertisti me, egi pœnitentiam: & postquam ostendisti mihi, percussi femur meum. Confusus sum, & erubui, quoniam sustinui opprobrium adolescentiæ meæ. Si filius meus honorabilis mihi Ephraim, si puer delicatus: quia ex quo locutus sum de eo, adhuc recordabor ejus. Idcirco conturbata sunt viscera mea super eum: miserebor miserans ejus, ait Dominus omnipotens. **Respondeat.** Amen.

Hymnus.

Caterva matrum personat:
Conlisa defert pignora,
Quarum tyrannus millia
Christo sacravit victima.

Miraculis dedit fidem
Habere se Deum Patrem,
Infirma sanans corpora,
Et suscitans cadavera.

Orat salutem servulo
Nixus genu Centurio,
Credientis ardor plurimus
Extinxit ignes febrium.

Petrus per undas ambulat
Christi levatus dextera;
Natura quam negaverat,
Fides paravit semitam.

Honor matris & gaudium,
Immensa spes credentium
Per atra mortis pocula
Resolvit nostra crimina.

Memento salutis auctor,
Quod nostri quondam corporis
Ex illibata Virgine
Nascendo, formam sumpseris.

Gloria tibi, Domine,
Qui natus, &c.

Supplicatio. Oremus Redemptorem mundi. **fol.** 55.

Capitula.

Turba Innocentium parvulorum, quæ pro sui Redemptoris nomine proprio est delibuta cruore, non cesset Dominum pro servulis exorare: quo, te impetrante, licet immeriti, pro ejus nomine post hujus vitæ excursus sanctorum queamus adunari cohortibus, qualiter cum eis perenniter hymnum decantare in jubilo mereamur.

Pater noster. Liberati a malo. **fol.** 2.

Lauda. Candidati sunt nazaraei.

Benedictio. Unigenitus Dei Filius. **Quære fol.** 55.
In nomine Domini.

Sancti Thomæ Archiepiscopi, & Martyris. Omnia dicantur ut in **Communi unius Martyris Pontificis.**

IN FESTO
SANCTI JACOBI APOSTOLI.

Ad Vesperos.

Lauda. Gloria, & honore coronasti eum. **P.** Domine. **Ÿ.** Gloriam, & magnum decorem imposuisti super eum. **P.** Domine.

Sono. Alleluia. Beatus vir, qui timet Dominum: Alleluia. **P.** In mandatis ejus cupiet nimis. Alleluia, alleluia. **Ÿ.** Gloria, & divitiæ in domo ejus: & justitia ejus manet in sæculum sæculi. Alleluia.

Antiphona. Oculi Dei adspexit justum in bono. **P.** Et elegit illum ab humilitate sua: audivit eum, & vocem ipsius. **Ÿ.** Beatus vir qui intelligit super egenum, & pauperem: in die mala liberabit eum Dominus. **P.** Et elegit illum. **Ÿ.** Gloria, & honor. **P.** Et elegit.

Lauda. In memoria æterna erit justus. Alleluia. **P.** Ab auditu malo non timebit. Alleluia, alleluia, alleluia. **Ÿ.** Potens in terra erit semen ejus: generatio rectorum benedicetur. **P.** Ab auditu malo. **Ÿ.** Gloria, & honor. **P.** Ab auditu malo.

Hymnus.

CLara Sanctorum una Hierusalem
Mater conlauda: nimium lætare;
Filii multi quia sunt desertæ,
Quam virum habens.
Jacobus, ob hoc, tuus, dictus justus
Sacram conscendit sacer, & sacerdos
Intrat Sanctorum solus hic in Sancta,
Virgo quod extat.
Carne hic frater Domini vocatus,
Gratia fretus & Apostolatu
Imbuit plebes, pia custodire
Dogmata Christi.
Ardua post hinc positus in arce
A malis: Christum, ut neget venisse:
Confutat dogma disserte impiorum
Pharisæorum.
Ad hoc impulsus solo, & projectus
Stat, sed inlæsus memorat, quod prius:
Moxque fullonum unus fuste sacrum
Cerebrum quatit.

Poscimus mœsti, pie & benigne
Martyr excelse, plebique connexe:
Plebi convulsæ durum jugum pelle:

Bella remove.

Sit salus ægris, sit quies defunctis:
Sit vigor fessis, sit remota pestis:
Vitiis pulsus, miseris sit coelis
Aditus patens.

Sit Deo laus: Patri, atque Nato:
Triplici honor nimium cum Sancto:
Nomini Trino: Deitati soli
Sidera clament. **℞.** Amen.

Supplicatio dicatur, ut in festo Sancti Johannis Apostoli mutato nomine fol. 52.

Capitula.

OMnipotens Pater, qui beatissimo Apostolo & martyri tuo Jacobo præcipuo munere præstitisti, ut per te fieret de fragili fortis, de minimo grandis, de milite dux, de servo amicus, de supplici mirificus advocatus: præsta placatus, ut interventu sedulo iisdem nunc de quibus ipse electus est membris, adhibeat fragilitati potentiam, humilitati gloriam, militiæ disciplinam, servituti libertatem, necessitati ad-vocationem.

Pater noster. Liberati a malo. **fol.** 2. Humiliate vos benedictioni. Dominus sit semper. **℞.** Et cum.

Benedictio.

BEatissimi Jacobi Apostoli & Martyris sui nos Dominus intercessionem custodiat. **℞.** Amen. Sperantium in se necessitates placatus intendat. **℞.** Amen. Ut ejus secuti vestigia ad cœlestia regna pergere valeamus. **℞.** Amen. Per misericordiam ipsius.

Lauda. Justus ut palma florebit. Alleluia. **P.** Sicut cedrus Libani multiplicabitur. Alleluia, alleluia. **Ÿ.** Potens in terra erit semen ejus: generatio rectorum benedicetur. **P.** Sicut cedrus. **Ÿ.** Gloria, & honor, &c. **P.** Sicut cedrus.

Oratio. Homo iste glorificatus. **Require infra in Matutinis.**

Ad Matutinum.

Antiphona. Labia mea, Domine, aperies: **P.** Et os meum annuntiabit laudem tuam. **Psalmus 50.**

Oratio.

EXultent, Domine, labia nostra præconio veritatis; ut non resolvantur vaniloquio falsitatis: sicque lingua nostra judicium veritatis loquatur, ut Christum tuum verum judicem promptissima devotione laudet: atque ita præcepta tua assidue in nostro corde versentur, ut gressus nostri ab insidiosis decipulis minime supplantentur. **℞.** Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona. Iste homo honorificatus est valde, & confregit Deus corda inimicorum ejus. **P.** Et properavit

in domo Domini Dei sui perfecto corde, & viderunt omnes quæ magnifica fecit Deus per ipsum. *Ÿ*. Maxima est gloria ejus in salutari tuo: gloriam, & magnum decorem impones super eum. *P*. Et properavit. *Ÿ*. Gloria, & honor, &c. *P*. Et properavit.

Oratio.

Homo iste glorificatus, Christus exultat, qui cognominari promeruit justus, ut tua promissa justis præmia populis prædicaret: hujus in honore acclives exposcimus flebili oratione, ut preces nostras suscipere digneris mitis atque placabilis, nosque tuis facias semper inhærere mandatis. *R*. Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona. Iste sanctus clamavit, & Dominus exaudivit eum. *P*. Et ex omnibus tribulationibus ejus liberavit eum. *Ÿ*. Et sic benedicetur homo, qui timet Dominum. *P*. Et ex omnibus. *Ÿ*. Gloria, & honor, &c. *P*. Et ex omnibus.

Oratio.

Cognoscens itaque vir sanctus Jacobus Apostolus tuus malitiam populi Judæorum, a quibus sublimatus pinnaculo templi, tuique pro nominis confessione inde dejectus, lapidibus impressus obruitur: advocatus suprema inter supplicia, per misericordiam tuæ pietatis amicam assistat pro nobis miseris interpellator assiduus, ut malorum a pressuris erui mereamur contuentes gloriam tuam. *R*. Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona. Stolam gloriæ induit eum Dominus. *P*. Jocunditatem & exultationem thesaurizavit super eum, & nomine æterno hereditavit illum. *Ÿ*. Potens in terra erit semen ejus: generatio rectorum benedicetur. *P*. Jocunditatem. *Ÿ*. Gloria, & honor, &c. *P*. Jocunditatem.

Oratio.

Exultans plebs tua, Domine, in hoc festo Jacobi tui Apostoli summis te flagitat precibus idem, ut sicut ab omnibus cognominatus est justus, itaque nos appellari mereamur cultores justitiæ, & misericordiæ sectatores. *R*. Amen. Per misericordiam tuam.

R. Justus justificetur: & sanctus sanctificetur adhuc. Beatus, qui lavit stolam suam. *P*. Ut sit potestas ejus in ligno vitæ. *Ÿ*. Et quicumque vicerit, sic vestietur candida veste, & non delebo nomen ejus de libro vitæ. *P*. Ut sit potestas. *Ÿ*. Gloria, & honor, &c. *Reiteretur R*. Justus justificetur.

IN LAUDIBUS.

Ad Canticum.

Antiphona. Tu solus Dominus, quia non est alius, neque justus præter te, neque sanctus præter te Deum nostrum.

Canticum. Confirmatum est. *Quære fol.* 53.

Ad Benedictus.

Antiphona. Benedictio Domini in mercedem justifestinat.

Canticum. Benedictus es Domine Deus patrum nostrorum. *Require fol.* 5.

Sono. Alleluia. Beatus vir, qui timet. *Require fol.* 57.

Lauda. Laudate Dominum de coelis Alleluia: laudate eum in excelsis. Alleluia, alleluia. *Psalms 148.*

Hymnus. Clara Sanctorum una Hierusalem. *Require fol.* 57.

Lectio libri Sapientiæ Salomonis. Capit. 18.

R. Deo gratias.

Tetigit justum tentatio mortis, & commotio in eremo facta est multitudinis: sed non diu permansit ira tua. Properans enim homo sine querela propugnabit, proferens servitutis suæ scutum, orationem, & per incensum deprecationem allegans, restitit iræ, & finem imposuit necessitati, ostendens quoniam tuus est famulus. Vicit autem turbas, non virtute corporis, nec armatura potentiæ, sed verbo Dei vexatorem projecit, juramenta parentum commemorans. Cum enim jam catervatim cecidissent super alterutrum mortui, interstetit, & amputavit impetum, & divisit illam, quæ ad vivos ducebat viam. In veste enim poderis, quam habebat, totus orbis terrarum, & parentum magnalia in quatuor ordinibus lapidum erant sculpta, & magnificentia tua in diadmate capitis illius erat inscripta. *R*. Amen.

Supplicatio.

O Remus Redemptorem mundi Dominum nostrum Jesum Christum, cum omni supplicatione rogemus; ut nos gratia nativitatis suæ, & per intercessionem Sancti Jacobi Apostoli sui nobis salutem animæ & corporis, & remissionem peccatorum, & pacem propitius tribuere dignetur. *R*. Præsta æterne omnipotens Deus. Kyrie eleison. *R*. Christe eleison. Kyrie eleison.

Capitula.

Juste Domine, a quo justis merito justitia teneri conceditur, qui per te juste vivere cupiunt, da justitiam, quam retinent mente, ostendant in opere, ex quo sanctum Apostolum tuum Jacobum recte justum ab omnibus cognoscimus vocitatum; cujus justa eloquia reproborum confutavit malitia, cum illi cum fallacia nequitiae suæ, & justum appellarent, & injustitiam docere optarent: ob hoc quippe eum in

sublimi loco arcessitum statuerent, ut longe lateque ejus prædicatio resonaret, quem vera loquentem recipere nolunt, sed mox præcipitatum, atque decoratum passione efficiunt: fac nos ejus meritis, & justitiam tenere in mente, & eam prædicare libenter; ut sicut ille operando justitiam justificatus ad te pervenit per martyrii gloriam, ita nos ejus suffragiis per dignam poenitentiam pervenire mereamur ad consequendam indulgentiam.

Pater noster.

Liberati a malo. fol. 2.

Lauda. Justus ut palma florebit.

Benedictio. Beatissimi Jacobi. **Quære fol.** 57.

IN FESTO CIRCUMCISIONIS DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI.

Ad Vesperos.

Lauda. Laudaverunt te, Domine, omnes Angeli tui, & cecinerunt Hymnum, dum perficeres fabricam cœli: tuus est dies, & tua est nox. **P.** Tu fecisti solem, & lunam. **Ÿ.** Tu confirmasti in virtute tua mare, contribulasti capita draconum super aquas. **P.** Tu fecisti.

Sono. Alleluia. Justitia plena est dextera tua. Læetur mons Sion, & exultent filiæ Judæ, **P.** Propter judicia tua. Alleluia, alleluia. **Ÿ.** Alleluia. Magnus Dominus, & laudabilis valde in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus: Dilatans exultationes universæ terræ. **P.** Propter judicia.

Antiphona. Viderunt omnes fines terræ salutare Dei nostri. **P.** Jubilate Deo universa terra: cantate, & exultate & psallite. **Ÿ.** Psallite Domino nostro, psallite; psallite regi nostro, psallite. **P.** Jubilate. **Ÿ.** Gloria, & honor, &c. **P.** Jubilate Deo.

Oratio.

Domine, quem ex homine natum homines conspexerunt, & prædictum fines terræ viderunt, qui ante aliqua tempora prædictus es vocibus Prophetarum, & in tempore visus, & glorificatus modulis populorum: concede propitius vasa nos tua tibi permanere mundissima, ut lucis auctor nos & jugiter illustres, & indesinenter inhabites. **℞.** Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona. Viderunt oculi mei salutare tuum, Domine, quod parasti in conspectu populorum. **P.** Lumen ad revelationem Gentium, & gloriam plebis tuæ Israel. **Ÿ.** Domine Dominus noster quam admirabile est nomen tuum in universa terra. **P.** Lumen ad revelationem. **Ÿ.** Gloria, & honor, &c. **P.** Lumen.

Lauda. Notum fecit Dominus salutare suum, ante

conspectum gentium revelavit justitiam suam. Alleluia, alleluia. **Ÿ.** Memor fuit misericordiæ suæ Jacob, & veritatis suæ domui Israel. **P.** Ante conspectum. **Ÿ.** Gloria, & honor, &c. **P.** Ante conspectum.

Hymnus.

SAcer OCTAVARUM dies
Hodiernus rutilat,
Quo secundum carnem Christus
Circumcisis traditur:
Patri, non adoptione,
Sed coæternus genere.

Spiritu completur alvus
Incorrupta Virginis,
Quæ pariens mansit cælebs
Virgo, quam puerperam
Inlibatam Genitricem
Proles castam elegit:

Inde Simeon grandævus
Ovans ulnis accipit,
Amplexansque videbatur
Salutare Domini:
Resolve jam nunc in pace
Artus istos fragiles.

Sed nec illa impar Anna
Continentia gradiens,
Quam in flore juventutis
Conjux viduaverat,
Vagientem confitetur
Fore mundi Principem.

Tunc veneranda ex lege
Offeruntur munera
Turturum, columbarumque
Bina in sacrificia:
Quæ corporis, animæque
Puritatem docerent.

Impleta est priscæ in eo
Legis Circumcisio:
Utriusque ut Testamenti
Se auctorem ostenderet,
Qui manens in Trinitate
Universa condidit.

Gloria, & honor Deo
Usquequaque altissimo:
Una Patri, Filioque,
Inclyto Paraclito,
Cui laus, & potestas
Per æterna sæcula. **℞.** Amen.

Supplicatio.

O Remus Redemptorem mundi Dominum nostrum Jesum Christum, cum omni supplicatione rogemus; ut nos gratia Circumcisionis suæ propitius justificare dignetur. **R.** Præsta æternæ omnipotens Deus. Kyrie eleison. **R.** Christe eleison. Kyrie eleison.

Capitula.

Jesu Domine, cujus admirabile nomen Angelus prædixit, Mater imposuit, Simeon cognovit, Anna laudavit; salva populum tuum in universo mundo, cujus extat nomen magnificum in cœlo: ut, qui solus es potentia gloriosus, sis etiam perditis miserationis indulgentia pius.

Pater noster. Liberati a malo. **fol. 2.**

Benedictio.

Dominus Jesus Christus, qui ad confirmandas promissiones Patrum minister Circumcisionis voluit esse, ipse cordium nostrorum immunditias dignetur auferre. **R.** Amen. Idem, qui præcepto legis suæ signum desectæ carnis accepit, omnes a nobis sordes sui amoris connexionem depurget: **R.** Amen. Et qui filios Abrahæ in seipso, qui est semen ejus, benedicere promisit, hereditatis beatæ nos collatione munificet. **R.** Amen. Per misericordiam ipsius.

Lauda. Annuncietur in Sion nomen Domini: **P.** Et laus ejus in Hierusalem. Alleluia, alleluia, alleluia. **Ÿ.** Et timebunt Gentes nomen tuum Domine, & omnes reges terræ gloriam tuam. **P.** Et laus. **Ÿ.** Gloria, & honor, &c. **P.** Et laus ejus.

Oratio. Omnipotens Pater & Domine. **Require infra in Matutinis sequentibus.**

Ad Matutinum.

Antiphona. Domini est salus: & super populum tuum benedictio tua. **Psalmus 3.**

Oratio. Tu es, Domine, salus. **Require fol. 44.**

Antiphona. Cum inducerent parentes puerum Jesum in templum, **P.** Ut facerent pro eo secundum legem Moysi: accepit eum Simeon in manibus, & benedixit Deum. **Ÿ.** Magnus Dominus, & laudabilis nimis in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus. **P.** Ut facerent pro eo. **Ÿ.** Gloria & honor Patri, &c. **P.** Ut facerent.

Oratio.

Omnipotens Pater, & Domine Deus, largire credenti tuo populo pacem: ut in templo tuo videamus Salutare tuum, quem Simeon justus ulnis suis accepit: ut qui lumen ad revelationem Gentium extitit, indultor criminum eorummet credentium sentiatur. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona. Tu es Deus, & in te est Deus, **P.** Et præter te non est alius Deus Salvator Israel, quem nos ignorabamus. **Ÿ.** Domine Deus virtutum quis similis tibi? potens es Domine, & veritas tua in circuitu tuo. **P.** Et præter te. **Ÿ.** Gloria, & honor, &c. **P.** Et præter te.

Oratio.

TU es Deus, & in te est Deus, & non est alius præter te: ab ore egressum verbum non regreditur; quia utique natus filius non ipse, qui pater est, creditur, dum tamen ipsum, quod pater est, fateamur: dona ergo nobis, ut qui verbum a te genitum, nasciturum misisti in carne; nos in te renatos, sic nunc a criminibus exuas, ut tibi soli, cum veneris, sine fine jungamur. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona 3. De quo locuti sunt Prophetæ priores: ego sum ipse, & nunc adveni. **P.** Beati, qui annuntiant vobis bona, & videbunt quem nunc videtis, & audiunt quem nunc auditis. **Ÿ.** Audi populus meus, & loquar: Israel, & testificabor tibi. Israel, si me audieris. **P.** Beati, qui annuntiant. **Ÿ.** Gloria, & honor, &c. **P.** Beati.

Oratio.

AD præsepe tuum, Domine, devotis cordibus accedentes, inveniamus te de quo locuti sunt Prophetæ priores: da ergo nobis, ut qui notitiam nominis, & majestatis tuæ cognovimus, ad plenam notionem tuæ dulcedinis veniamus: ut tu liberator in futuro nobis sis omnibus, qui verus Deus & homo verus, Unus crederis Christus. **R.** Amen. Per misericordiam.

R. Lætamini, cœli, quoniam misertus est Dominus populo suo: clamate fundamenta terræ, & exultate montes, & colles, & omnia ligna silvæ. **P.** Quoniam redemit nos Deus Israel. **Ÿ.** In voce exultationis annuntiate, & auditum facite hoc, & ferte illud usque ad extremum terræ, & dicite. **P.** Quoniam redemit. **Ÿ.** Gloria, & honor, &c. **P.** Quoniam redemit.

Oratio.

LAudent te, Domine, cœli, & terra, quia misertus es populo tuo, dum montes, & colles coram te laudem fecisti clamare, cum tota viventia in te approbasti: concede ergo nobis, ut laudes, quas glorioso nomini tuo offerimus, acceptas tibi semper ipse efficias: ut qui mundum redempturus in salutis signo ostensus es, mundum iterum judicaturus non ultorem, sed liberatorem te nostris oculis manifestes. **R.** Amen. Per misericordiam.

Antiphona. Dum convenirent ad circumcidendum

infantem. *P.* Vocaverunt nomen ejus Jesum, quod dictum erat ab Angelo priusquam conciperetur in utero. *Ÿ.* Notum fecit Dominus salutare suum: in conspectu Gentium revelavit justitiam suam. *P.* Vocaverunt. *Ÿ.* Gloria. *P.* Vocaverunt.

Oratio.

Domine Jesu Christe, qui figuris crebrescentibus in lege veteri nunciatus, in te impleta omnia ostendere voluisti, dum in te Deo vero & homine, & Circumcisio secundum legem exprimitur, & veritas nominis approbatur: adesto plebi tuæ ad te ex Circumcisione, & præputio venienti, & præsta incrementa munerum, & ut gratia benedictionis multiplicetur in abundantia pacis. *Ŗ.* Amen. Per misericordiam.

Antiphona. Simeon in templo elevavit vocem dicens. *P.* Nunc dimittis, Domine, servum tuum in pace: quia viderunt oculi mei salutare populi tui. *Ÿ.* Domine Deus virtutum, quis similis tibi? potens es, Domine, & veritas tua in circuitu tuo. *P.* Nunc dimittis. *Ÿ.* Gloria. *P.* Nunc.

Oratio.

Beatam, Domine, illam justī tui Simeonis vocem fac in nobis pari diligentia personare: ut quia videmus, & credimus salutare tuum; in pace, cum jusseris, dimittamur: non quo a te dimissos finis vitæ accipiat; sed per te absolutos a debito, in fine pax sempiterna possideat. *Ŗ.* Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona. Domini, gloriam quasi Unigeniti a Patre. *P.* Plenum gratia, & veritate. *Ÿ.* Sicut audivimus, ita & vidimus in civitate Domini virtutum, in civitate Dei nostri: Deus fundavit eam in æternum. *P.* Plenum gratia. *Ÿ.* Gloria, & honor, &c. *P.* Plenum.

Oratio.

Vidimus gloriam tuam, Domine, gloriam quasi Unigeniti a Patre, primogenitum Deitate, primogenitum munere: illic unicum Patris, hic præcipuum inter fratres: ibi cum Patre unum, hic in fratribus primum: illic æqualiter subsistentem, & in sinu Patris manentem, hic socios non derelinquentem: largire ergo tuo fieri participes regno, quibus es propitiatus in mundo: quibusque advenisti prius Redemptor, existe in futuro remunerator. *Ŗ.* Amen. Per misericordiam tuam.

Ŗ. Iste, qui natus est Redemptio nostra, & Dominus, & Deus est. *P.* Ipse consolabitur nos a plaga nostra, & a labore in terra captivitatis nostræ. *Ÿ.* Parvulus natus est nobis, filius datus est nobis, &

factus est principatus ejus super humeros ejus. *P.* Ipse consolabitur. *Ÿ.* Gloria, & honor, &c. *P.* Ipse consolabitur.

Oratio.

Domine Jesu Christe, qui es Redemptio nostra, & salus nostra, sana plagam contritionis nostræ, qui suscepisti carnem fragilitatis humanæ; & qui veniens onera nostra sublevare dignatus es, quæsumus, ut a malis operibus nostros labores evacues, nostraque studia pius in bono confirmes. *Ŗ.* Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona. Postquam consummati sunt dies octo, ut circumcideretur Dominus. *P.* Vocatum est nomen ejus Jesus, quod vocatum est ab Angelo, priusquam conciperetur in utero. Tulerunt autem illum in Hierusalem, & ut perfecerunt omnia secundum legem Domini: crescebat puer, & confortabatur plenus sapientia, & gratia Dei erat in illo. *Ÿ.* Quoniam ecce reges terræ congregati sunt, & convenerunt in unum. *P.* Vocatum est. *Ÿ.* Gloria, & honor, &c. *P.* Vocatum est.

Oratio.

Christe, Dei Filius, qui natus ex muliere, factus sub lege ad confirmandas promissiones Patrum, minister circumcisionis es factus; ut, qui promissus fueras ex lege, plenitudo ipsius legis esses in tempore, dum octavi diei ministerium consecrans in gloriosa carne tua, & circumcisione vetus signaculum excipis, & nomen tibi nunciatum ab Angelo accipis: largire nobis indignis, ut cum hæc tua mysteria Incarnationis plena credulitate suscepimus, pleniori te affectu mentium diligamus: & ut in te quoque secundum legem Domini salutis nostræ mysteria universa perfecta sunt, sic credamus, sic amemus, sic operum efficientiam impleamus; ut de perfectione tuorum mandatorum & in hac peregrinatione consistamus indemnes & ad te post transitum mereamur pervenire felices. *Ŗ.* Amen. Per misericordiam. Dominus sit. *Ŗ.* Et cum.

IN LAUDIBUS.

Ad Canticum.

Antiphona. Lætabuntur omnes, qui sunt super terram: ros enim qui abs te est, sanitas est nobis. *Ÿ.* De nocte vigilat spiritus meus.

Canticum. Isaia. Cap. 26.

De nocte vigilat spiritus meus ad te, Deus: * quia lux præcepta tua sunt super terram. Justitiam discite, qui habitatis terram: * cessabit enim impius.

Omnis enim, qui non didicerit justitiam super terram, veritatem non faciet; * tollatur impius, ne

videat majestatem Domini.

Domine excelsum est brachium tuum, & nescierunt: * cum autem cognoverint, confundentur:

Zelus apprehendit populum ineruditum: * & nunc ignis adversarios consumit.

Domine Deus noster, pacem da nobis: * omnia enim dedisti nobis.

Domine Deus noster, posside nos: * Domine, præter te alium non novimus: nomen tuum invocabimus.

Mortui autem vitam non videbunt, * neque medici exuscitabunt:

Ideo super induxisti, * & perdidisti & tulisti omne masculum eorum.

Adde illis, Domine, mala, * adde mala gloriosis terræ.

Domine, in tribulatione modica memor fui; * in tribulatione modica facta est nobis.

Sicut parturiens proxima est partui, & in dolore suo clamat: * ita facti sumus delicto.

Propter timorem tuum, Domine, in utero accepimus, * & parturivimus spiritum salutis, quem fecisti super terram.

Exurgant mortui, & resurgant qui in monumentis sunt: * & lætabuntur omnes, qui sunt super terram:

Ros enim qui abs te est, sanitas est illis; * terra vero impiorum peribit.

Ambula popule meus, & intra recessus tuos, absconde pusillum aliquantulum, * donec transeat ira Domini.

P. De nocte vigilat. Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Lætabuntur omnes.

Oratio.

DEus, qui notum fecisti in populis salutare tuum ante conspectum Gentium, revelando justitiam tuam, miserationum tuarum nobis copiam manifesta, ut, qui salutaris tui notitia relevamur, revelatione justitiæ consolemur. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

Ad Benedictus.

Antiphona. Tibi soli Deo honor, & gloria, virtus, & potestas in sæcula sæculorum.

Psalmus. Benedictus es Dominus Deus patrum nostrorum. **Quære fol.** 5.

Sono. Alleluia. Justitia plena. **Quære fol.** 59.

Lauda. Laudate Dominum de cœlis. Alleluia, alleluia, alleluia. Laudate eum in excelsis. Alleluia. Laudate eum omnes Angeli ejus: laudate eum omnes virtutes ejus. Alleluia. **Psalmus 148. ut supra.**

Lectio libri Esaiæ Prophetæ. **Capitula** 48.

R. Deo gratias.

HÆc dicit Dominus: Audi me Jacob, & Israel, quem ego voco: ego ipse, ego primus, & ego novissimus. Manus quoque mea fundavit terram, & dextera mea mensa est cœlos: ego voco eos, & stabunt simul. Congregamini omnes vos, & audite: quis eis annuntiavit hæc? Dominus dilexit eum, faciet voluntatem suam in Babylone, & brachium suum in Chaldæis. Ego locutus sum, & vocavi eum: adduxi eum, & directa est via ejus. Accedite ad me, & audite hoc: non a principio in abscondito locutus sum: ex tempore antequam fieret, ibi eram: & nunc Dominus Deus misit me, & spiritus ejus. Hæc dicit Dominus Redemptor tuus sanctus Israel: Ego Dominus Deus tuus docens te utilia, gubernans te in via, quam ambulas. Utinam attendisses mandata mea: facta fuisset quasi flumen pax tua, & justitia tua sicut gurgites maris. Et fuisset quasi arena semen tuum, & stirps uteri tui, ut lapilli ejus: non interissent, & non fuisset nomen ejus attritum a facie mea. Egredimini a Babylone, fugite a Chaldæis, in voce exultationis annuntiate: & auditum facite hoc, & ferte illud usque ad extremum terræ: & dicite: Redemit Dominus servum suum Jacob. **R.** Amen.

Hymnus. Sacer octavarum dies.

Supplicatio. Oremus Redemptorem mundi. **fol.** 59.

Capitula.

NOtum factum est salutare, Domine virtutum; factum est, prædictum Prophetarum præconio; visumque populorum aspectu; dum Simeon ulnis gestavit senex, quod Vates cecinerunt priores: pro quo & promissa & inchoata cognoscitur prophetia, ut requiesceret in pace, dum aspiceret pacem: & Jesus Dominus lumen in revelationem Gentium, & gloriam plebis tuæ Israel, & promissus prodiret, & prodiens appareret: lumenque ejus præveniret in sæculo, quos cæcitas oppresserat tenebrarum in mundo; Præsta proinde precibus Ecclesiæ tuæ, ut quos mirabilia hæc fecisti agnoscere, ad te facias in pace pervenire.

Pater noster. Liberati a malo. **fol.** 2.

Lauda. Annuntietur in Sion.

Benedictio. Dominus Jesus Christus. **fol.** 60.

In nomine Domini.

IN DOMINICO ANTE EPIPHANIAM, SIVE APPARITIONEM DOMINI.

Ad Vesperos.

Lauda. Laudaverunt te, Domine. **fol.** 59.

Sono. Intende, Domine. **P.** Procede, & regna. Al-

leluia, alleluia, alleluia. *Ÿ*. Eructavit cor meum verbum bonum: dico ego opera mea regi. *P*. Procede.

Antiphona. Lætare, lætare, Hierusalem: & diem festum agite, omnes qui diligitis eam. *P*. Gaudete gaudio magno omnes, qui lugebatis super eam. *Ÿ*. Lauda Hierusalem Dominum: & collauda Deum tuum Sion. *P*. Gaudete gaudio. *Ÿ*. Gloria, & honor, &c. *P*. Gaudete.

Lauda. Alleluia. Visitavit nos oriens ex alto. *P*. Ut luceret eis, qui in tenebris sunt: ad dirigendos pedes nostros in viam pacis. Alleluia, alleluia, alleluia. *Ÿ*. Sicut audivimus, ita & vidimus in civitate Domini virtutum, in civitate Dei nostri: Deus fundavit eam in æternum. *P*. Ut luceret. *Ÿ*. Gloria. & honor, &c. *P*. Ut luceret.

Hymnus.

Agni genitor Domine:
Verbum natum de Virgine,
Conceptum sine semine,
Dux luminis, & fons vitæ:
*E*sto nobis in salutem
Filius Dei unice:
Gubernator Jesu Christe
Ad precem nostram aspice.
*I*n mundum nobis missus es
Captivos repræsentare,
Lumen cæcis reformare,
Mutorum linguas solvere.
*N*e nos relinquo, Domine
Omnium conditor pie,
Propitius miserere,
Qui nullum cupis perdere:
*R*ectorque mundi Domine
Salvator Unigenite,
Tu nos a morte protege,
Ut capti dulci opere.
*C*hristus Dominus vigilet,
Fidesque nostra germinet,
Zabuli discedat munimen,
Non valeat subrepere.
*P*er Jesum Christum Dominum,
Qui regnat cum Deo Patre,
Et nos dignavit docere,
Credamus in Trinitate.
*T*rino Deo, ac Domino
Omnes dicamus gloriam:
Quia Pater in principio
Semper fuit cum Filio. Amen.

Supplicatio.

O Remus Redemptorem mundi Dominum nostrum Jesum Christum, cum omni supplicatione rogemus; ut Ecclesiæ suæ sanctæ catholicæ fidem augeat, & pacem tribuat, defensionemque concedat. *Ŗ*. Præsta æterne omnipotens Deus.

Capitula.

Deus sine initio, sine fine, a quo est totius mundanæ creaturæ initium; da nobis, ut extrema, vel media anni hujus cum placita tibi prosperitate ducamus, qui initia ejus tibi dedicanda porrigimus, ut & substantiis abundemus, & operibus sanctitatis fulgeamus.

Pater noster. Liberati a malo. *fol. 2.*

Benedictio.

Dominus noster Jesus Christus, qui est corona totius a se formatæ Ecclesiæ, det nobis hunc annum placabilem ducere. *Ŗ*. Amen. Consoletur nos frugibus, & dignetur munerare virtutibus. *Ŗ*. Amen. Ut prosperitate sibi placita lætabundi, totius anni spatia mereamur pertransire illæsi, *Ŗ*. Amen. Per misericordiam ipsius.

Lauda. Alleluia. Lætabitur deserta, & invia. *P*. Et exultabit solitudo, & florebit quasi lilium. Alleluia, alleluia. *Ÿ*. Jubilate Deo omnis terra: servite Domino in lætitia. *P*. Et exultabit. *Ÿ*. Gloria, & honor, &c. *P*. Et exultabit.

Oratio. Discute a nobis Unigenite. *Require infra in Matutinis.*

Hymnus. Æterne rerum Conditor. *Require fol. 3.*

Oratio.

Omnipotens æterne Deus, & misericors, qui temporum das tempora, & qui singulis temporibus das gratiam, quam administrent: tu, ne mens prolixitate tenebrarum exæstuet, gallo nos consolaris cantante; ut dum præco diei sonat, diurni operis meditatio reviviscat: respice ergo nos jugiter, & instiga, ne profundæ noctis errore persuasi diei obliviscamur perennis; sed labentes in tenebris erige, & videndo nos corrige, ut cum Petro resipiscamur errata, & paribus lachrymis crimina defleamus commissa. *Ŗ*. Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona 1. Salus tua, Domine, super populum tuum, & benedictio. *Psalmus 3.*

Antiphona 2. Dele, Domine, iniquitates nostras: & a peccatis nostris munda cor nostrum. *Psalmus 50.*

Antiphona 3. Clamabo ad Deum altissimum: Deum conditorem omnium, qui benefecit mihi. *Psalmus 56.*

Oratio.

Discute a nobis Unigenite ingeniti Patris somnum corporis; & clemens placatus nostris parce piaculis: ut in te redemptorum copia piis frequentetur vigiliis, tuisque habeatur digna obtutibus sacris: & quod nunc serit ignobilis carnis fragilitas; divinitatis tuæ dono surgat in gloria: tu igitur, Domine, cunctis in te confidentibus juvamen largum impende; & ad supernam patriam alarum tuarum obumbratione nos atrahe. *R.* Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona. Dominus possedit me, priusquam terram faceret. *P.* Antequam montes stabilirentur: ante autem omnes colles genuit me. *Ÿ.* Eructavit cor meum verbum bonum: dico ego opera mea regi. *P.* Antequam. *Ÿ.* Gloria, & honor &c. *P.* Antequam.

Oratio.

Coæterna Dei sapientia Patris, qui te cum Patre fuisse testaris, priusquam terram faceret, aut excelsa montium stabiliret, dum te ante omnium creationem collium generaret, te quæsumus, te rogamus, ut, qui hujus incorruptæ nativitatis tuæ gaudia celebramus ovando, ad te remuneraturi perveniamus credendo: ut, qui ante montium conditionem ex Patre nasceris, & in plenitudine temporis natus de utero Virginis, sic in te credentes sanctifices, ut sanctificatos gloria æternitatis remuneres. *R.* Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona. Populus, qui sedebat in tenebris. *P.* Vidit lucem magnam: habitantibus in regione umbræ mortis, lux clara orta est eis. *Ÿ.* Omnes gentes plaudite manibus: jubilate Deo in voce exultationis. *P.* Vidit lucem magnam. *Ÿ.* Gloria, & honor, &c. *P.* Vidit lucem.

Oratio.

Unigenite Dei Filius, qui habitantibus in regione umbræ mortis lumen videre fecisti; qui lumen per susceptæ Incarnationis Mysterium claruisti: da nobis te illustrante defigi, ut qui nativitatis tuæ diem ovando suscepimus, divinitatis tuæ muneribus consolemur. *R.* Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona. Visitavit Dominus omnipotens populum suum domum Juda. *P.* Et constituet illum sicut equum speciosum in certamine. *Ÿ.* Sicut audivimus, ita & vidimus in civitate Domini virtutum, in civitate Dei nostri: Deus fundavit eam in æternum. *P.* Et constituet illum. *Ÿ.* Gloria, & honor, &c. *P.* Et constituet.

Oratio.

Domine omnipotens, qui visitasti populum tuum domum Juda; visita nos a somno facinorum: ut, dum fulgore tuo peccatorum tenebras effugamus, virtute tua mortis potestatem evacues: quo sic te nunc apparente illustremur, ut, te repugnante, a mortis imperio liberemur. *R.* Amen. Per misericordiam tuam.

R. Justus meus hic est Salvator meus. *P.* Ipse liberavit civitatem suam: & peccata populo suo dimittet, non in pretio, nec in quæstu pecuniæ. *Ÿ.* Levate in cælum oculos vestros, & videte quis creavit hæc. Dominus Deus, qui creavit terminos terræ. *P.* Ipse liberavit. *Ÿ.* Gloria, & honor, &c. *P.* Ipse liberavit.

Oratio.

Hic est justus noster, in quo sperabamus fide, præcimente Propheta, & ad quem pervenimus apparentem per gratiam: proinde poscamus clementiam ejus, ut liberet nos, & peccata populo suo dimittat, qui nobis impendi dignatus est totus. *R.* Amen. Per misericordiam tuam.

IN LAUDIBUS.

Ad Canticum.

Antiphona. Filius accrescens, & decorus aspectu: ipse est, & dans eloquia pulchritudinis.

Canticum. Vocavit Jacob filios suos. *fol.* 47.

Ad Benedictus.

Antiphona. Benedictus es, Domine, & benedictum nomen gloriæ tuæ. *P.* Benedicite Dominum omnes electi ejus: sit nomen sanctum ipsius benedictum in omnia sæcula sæculorum.

Canticum. Benedictus es, Domine. *fol.* 5.

Sono. Intende Domine, procede. *fol.* 62.

Lauda. Laudate Dominum de coelis: laudate eum in excelsis. *Psalms* 148.

Lectio libri Proverbiorum Salomonis. *Cap* 8.

R. Deo gratias.

Dominus possedit me in initio viarum suarum, antequam quicquam faceret a principio. Uncus sum a sæculo, antequam terram faceret. Nec dum erant abyssi, & ego jam conceptus eram: necdum fontes aquarum eruperant: necdum montes gravi mole constiterant: antequam colles ego parturiebar: adhuc terram non fecerat, & flumina, & cardines orbis terræ. Quando præparabat cælos, aderam: quando certa lege, & gyro vallabat abyssos: quando æthera firmabat sursum, & librabat fontes aquarum: quando circumdabat mari terminos, & legem ponebat aquis, ne transirent fines

suos: quando appendebat fundamenta terræ. Cum eo eram cuncta componens: & delectabar per singulos dies, ludens coram eo in orbem terrarum: & delitiæ meæ erant cum filiis hominum. Nunc ergo filii audite me: Beati, qui custodiunt vias meas. Audite disciplinam, & estote sapientes, & nolite abjicere eam. **R.** Amen.

Hymnus.

Splendor Paternæ gloriæ
De luce, lucem proferens,
Lux lucis, & fons luminis
Dies diem illuminans.

Verusque sol inlabere,
Micans nitore perpeti:
Jubarque Sancti Spiritus
Infunde nostris sensibus.

Votis vocemus & Patrem,
Patrem perennis gloriæ:
Pater potentis gratiæ
Culpam releget lubricam.

Informet actus strenuos,
Dentem retundat invidi,
Casus secundet asperos,
Donet gerendi gratiam.

Mentem gubernet & regat,
Casto, fideli corpore:
Fides calore ferueat,
Fraudis venena nesciat:

Christusque nobis sit cibus,
Potusque noster sit fides:
Læti bibamus sobriam
Ebrietatem spiritus.

Lætus dies hic transeat:
Pudor sit, ut diluculum;
Fides, velut meridies:
Crepusculum mens nesciat.

Aurora cursus provehit,
Aurora totus fulgeat:
In Patre totus filius,
Et totus in Verbo Pater.

Gloria Patri ingenito,
Gloria Unigenito,
Una cum sancto Spiritu
In sempiterna sæcula. Amen.

Capitula. Deus sine initio.

Et Lauda. Alleluia. Lætabitur deserta.

Et Benedictio. Dominus noster Jesus Christus. fol. 63.

In nomine Domini nostri Jesu Christi.

Incipit Officium Jejuniorum in Kalendis Januarii:

observatur tribus diebus ante festum Epiphaniæ, prout sequitur.

PRIMO DIE.

Ad Matutinum.

Antiphona. Tu autem, Domine, susceptor meus, & gloria mea, & exaltans caput meum. **Psalmus 3.**

Oratio.

Quamvis, Domine, plurima malignantium multitudo abneget salutem nostram esse in te Domino Deo nostro; nobis tamen ob hoc robur spei multum augetur, quia tu susceptor noster esse dignatus es: obstruatur itaque os loquentium iniqua, cum sperantes in te misericordia circumdat assidua. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona 1. Quis Deus præter Dominum? aut quis Deus præter Deum nostrum? **Psalmus 17.**

Oratio.

Fortitudo nostra, dona nobis dilectionem tui nominis perpetim possidere: dignare esse nostra contra adversantes virtus: firmamentum contra impugnantes: liberator a captivantibus; ut, tuis ex toto defensaculis circumcincti, sic adversa mundi mens nostra non metuat, ut blanda non requirat: tua semper gratia contenta muneribus gaudeat. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona 2. Delicta, qui solus intelligis: a peccatis nostris munda nos, Domine. **Psalmus 18.**

Oratio.

Ab oculis nostris munda nos, Domine, purgando conscientiam, quæ internis ac propriis inficitur maculis: ab alienis quoque parce servis tuis, ut ea indulgeas, quæ vel malorum exemplis ad discimus, vel pravis inlecti persuasionibus perpetravimus; ut qui te proprium agnoscimus Dominum, peccatorum nequaquam sentiamus ulterius dominatum. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona 3. Exaudi nos in die, qua invocaverimus te, Domine Deus noster. **Psalmus 19.**

Oratio.

Tribulationes cordis nostri, quas poenitendo facinorum ob metum iudicium pandit, per misericordiam tuam, Domine, ad indulgentiæ lætitiā adtrahe: mitte itaque nobis auxilium de sancto; & nostrorum mœstitias cordium pingue tibi facito holocaustum: ut mentibus nostris & consilium, quo delecteris, inspires; & opus, quo placeris, insinues: petitiones nostras ita suppleas, ut peccata deleas: & ad illam regionem ubi sine termino, vivitur, propitius intromittas. **R.** Amen. Per misericordiam tuam.

R. Adveniens Dominus abstulit omnem caliginem

noctis, ubi non erat lux, facta est claritas. **P.** Et apparuit dies. **Ÿ.** Populus, qui sedebat in tenebris, vidit lumen magnum: habitantibus in regione umbræ mortis lux orta est eis. **P.** Et apparuit. **Ÿ.** Gloria, & honor, &c. **P.** Et apparuit.

IN LAUDIBUS.

Antiphona. Averte faciem tuam a peccatis nostris: & omnes iniquitates nostras dele. **Psalmus 50.**

Oratio.

Averte faciem tuam a peccatis nostris, Domine; & omnes iniquitates nostras dele: remove ab oculis tuis malarum nostrarum facinus voluptatum; nostræque confessioni clementer tuum appone auditum: miserere, quæsumus, rogantibus nobis, qui propitius respicis in adversis, & qui desperatis cor pœnitens tribuis, confessionibus nostris gloriæ tuæ præsta subsidium. Sed quia publicanus a longe stans, & percutiens pectus suum, sola confessione purgatus est; similiter, & nos peccatores exaudi: ut, sicut illi meritos petitionis suæ fructus donasti, ita & nobis supplicantibus indignis servis tuis veniam digneris impendi peccatis. **℟.** Amen. Per misericordiam tuam.

Ad Canticum.

Antiphona. Exurge Domine Deus, & libera plebem tuam: nequando dicant adversarii: Manus nostra excelsa est, & non Deus fecit hæc omnia.

Canticum. Attende cælum, & loquar. **fol. 4. Reiteretur Antiphona.** Exurge Domine.

Oratio.

Montes cantent nobis, & terra audiat; sicut Moysi famulo tuo in confessionem mirabilium & præceptorum tuorum: & descendat super nos, Domine, gratia misericordiæ Domini nostri Jesu Christi filii tui, sicut ros super terram, & sicut imber super gramen, & sicut nix supra fœnum: quæ nos insensibiliter ab arte impietatis emundet illic, ubi peccatorum nostrorum numerositas nulla possit satisfactione pensari. Tu autem, Domine, qui es cæcorum lumen, errantium via, resurrectio mortuorum, respectu clementiæ tuæ conscientiae nostræ tenebras inlumina; peccantes ad pœnitentiam revoca, pœnitentibus veniam prompta in te semper miseratione largire. **℟.** Amen. Per misericordiam tuam.

Matutinarium.

Antiphona. Exortum est in tenebris lumen rectis corde. **P.** Misericors, & miserator, & justus Dominus. **Ÿ.** Et clamaverunt ad Dominum, cum tribulantur: & de necessitatibus eorum liberavit eos. **P.**

Misericors. **Ÿ.** Gloria, & honor, &c. **P.** Misericors. **Lauda.** In sanctis ejus laudate eum in excelsis. **Psalmus 148.**

Lectio libri Sapientiæ Salomonis. Cap. 14. & 15.

℟. Deo gratias.

Fili, benedictum est lignum, per quod fit justitia. Per manus autem, quod fit idolum, maledictum est & ipsum, & qui fecit illud: quia ille quidem operatus est: illud autem cum esset fragile, Deus cognominatus est. Similiter autem odio sunt Deo impius, & impietas ejus. Etenim quod factum est, cum illo, qui fecit, tormenta patietur. Propter hoc, & in idolis nationum erit non respectus: quoniam creaturæ Dei in abominationem factæ sunt, & in tentationem animis hominum, & in muscipulis pedibus insipientium. Initium fornicationis est exquisitio idolorum, & adinventio illorum corruptio vitæ. Infandorum enim idolorum cultura omnis mali causa est, & initium, & finis. Aut enim dum lætantur, insaniunt: aut vaticinantur falsa, aut vivunt injuste, aut perjurant cito. Dum confidunt in idolis, quæ sunt sine anima, male jurantes noceri se non sperant. Utraque ergo illis venient juste, quoniam male senserunt de Deo, attendentes in idolis, & injuste juraverunt, in idolo contemnentes justitiam. Non enim juratorum est virtus, sed peccantium poena perambulat semper super injustorum prævaricationem. Tu autem Domine Deus noster, suavis, & verus es, patiens, & in misericordia disponis omnia. Etenim si peccaverimus, tui sumus, scientes magnitudinem tuam: & si non peccaverimus, scimus quoniam apud te computati sumus. Nosse enim te, consummata justitia est: & scire justitiam, & veritatem tuam, radix est immortalitatis. **℟.** Amen.

Hymnus.

Benignitatis fons Deus,
Qui non habens finem boni
Super malum scelestium,
Semper pius, semper bonus.

Mœstum satis cor cædimus,
Et triste pectus tundimus,
Aguas pupillæ fundimus,
Mœstas genas inducimus.

Egissem multum pœnitet
Horrens, tetrum, vel pessimum;
Turpissimum, ac sordidum
Fatemur omne noxium.

Elata vox te postulat,
Tu parce, dicit, Conditor,
Jam parce clamat obsecrans,
Ignosce quod commisimus.

Non ira mœstos sorbeat,
Non pœna fessos conterat:
Solare contritos cito,
Et gaudium nobis dato.

Præsta, Pater piissime,
Patrique compar Unice,
Cum Spiritu Paraclito,
Regnans per omne sæculum. Amen.

Supplicatio.

O Remus Redemptorem mundi Dominum nostrum Jesum Christum, cum omni supplicatione rogemus; ut nos gratia ipsius, & per intercessionem Sanctæ Mariæ Virginis Genitricis suæ in sacro sancto jejunio remissionem peccatorum, pacemque nobis propitius donare dignetur. *R.* Præsta, æterne omnipotens Deus. Kyrie, eleison. *R.* Christe, eleison. Kyrie, eleison.

Capitula.

Dilectissimi fratres, qui omnia idola gentium cum Psalmista dæmonia esse creditis; illorum, quæso, ut ritus & monstruos actus omnimodo respuamus: & si aliquem ex Ecclesiæ filiis talia, aut agere aut delectari prospicitis, vestra admonitione corripite, & ad viam salutis ab erroribus revocate; ut verba Dominicæ orationis, quæ ipso Domino docente didicistis, & simul mecum & cum illis proclamare liberi possitis e terris dicentes:

Pater noster. A malo nos libera. *fol.* 9.

Lauda. Alleluia. Lætabitur deserta & invia, & exultabit solitudo. *P.* Et florebit quasi lilium. Alleluia, alleluia. *Ÿ.* Jubilate Domino omnis terra: servite Domino in lætitia. *P.* Et. *Ÿ.* Gloria, & honor, &c. *P.* Et.

Benedictio.

Christus Dominus, qui cum Patre, & Spiritu Sancto unus extat conditor & annorum & temporum; ipse in initio hujus anni vestrum acceptare dignetur jejunium. *R.* Amen. Sit vobis semper ductor, qui exitit totius mundi Redemptor. *R.* Amen. Ut, cujus in nativitate solemnia jam strenue peregristis, apparitionis festa etiam cum gaudio celebretis. *R.* Amen. Per. In nomine.

Ad Tertiam Prophetia & omnia alia successive.

Proverbiorum Salomonis. Capitulo 3.

R. Deo gratias.

Fili, ne obliviscaris legis meæ, & præcepta mea custodiat cor tuum. Longitudinem enim dierum, & annos vitæ, & pacem apponet tibi. Misericordia, & veritas non te deserant, circumda eas

gutturi tuo, & scribe in tabulis cordis tui: & invenies gratiam, & disciplinam bonam coram Deo, & hominibus. Habe fiduciam in Domino ex toto corde tuo, & ne innitaris prudentiæ tuæ. In omnibus viis tuis cogita illum, & ipse diriget gressus tuos. Ne sis sapiens apud teipsum: time Dominum, & recede a malo. *R.* Amen.

Lectio libri Exodi. Capitulo 32.

R. Deo gratias.

In illis diebus: Videns populus, quod moram faceret descendendi de monte Moyses, congregatus adversus Aaron, ait: Surge, fac nobis deos, qui nos præcedant: Moysi enim huic viro, qui nos eduxit de terra Ægypti, ignoramus quid acciderit. Dixitque ad eos Aaron: Tollite inaures aureas de uxorum, filiorumque & filiarum vestrarum auribus, & afferte ad me. Fecitque populus quæ jusserat, deferens inaures ad Aaron. Quas cum ille accepisset, formavit opere fusorio, & fecit ex eis vitulum conflatilem: dixeruntque: Hi sunt dii tui Israel, qui te eduxerunt de terra Ægypti. Quod cum vidisset Aaron ædificavit altare coram eo, & præconis voce clamavit dicens: Cras solemnitas Domini est. Surgentesque mane, obtulerunt holocausta, & hostias pacificas, & sedit populus manducare, & bibere, & surrexerunt ludere. Locutus est autem Dominus ad Moysen, dicens: Vade, descende: peccavit populus tuus, quem eduxisti de terra Ægypti. Recesserunt de via, quam ostendisti eis: feceruntque sibi vitulum conflatilem, & immolaverunt, atque immolantes ei hostias, dixerunt: Isti sunt dii tui Israel, qui te eduxerunt de terra Ægypti. Rursumque dixit Dominus ad Moysen: Cerno, quod populus iste duræ cervicis est. Dimitte me, ut irascatur furor meus contra eos, & deleam eos, faciamque te in gentem magnam. Moyses autem orabat Dominum suum, dicens: Cur, Domine, irascitur furor tuus contra populum tuum, quem eduxisti de terra Ægypti, in fortitudine magna, & in manu robusta? Ne quæso dicant Ægyptii: Calide eduxit eos, ut interficeret in montibus, & deleat de terra: quiescat ira tua, & esto placabilis super nequitiam populi tui. Recordare Abraham, Isaac, & Israel servorum tuorum, quibus jurasti per teipsum, dicens: Multiplicabo semen tuum, sicut stellas cœli: & universam terram hanc, de qua locutus sum, dabo semini vestro, & possidebitis eam semper. Placatusque est Dominus, ne faceret malum, quod locutus fuerat adversus populum suum. Et reversus est Moyses de monte, portans duas tabulas testimonii in manu scriptas ex utraque parte &

factas opere Dei: scriptura Dei quoque erat in tabulis. Audiens autem Josue tumultum populi vociferantis, dixit ad Moysen: Ululatus pugnae auditur in castris. Qui respondit: Non est clamor adhortantium ad pugnam, neque vociferatio compellentium ad fugam: sed vocem cantantium ego audio. Cumque appropinquasset ad castra, vidit vitulum, & choros: iratusque valde, projecit de manu tabulas, & confregit eas ad radicem montis: arripiensque vitulum quem fecerat, combussit, & contrivit usque ad pulverem, quem sparsit in aquam, & dedit ex eo potum filiis Israel. Dixitque ad Aaron: Quid tibi fecit hic populus, ut induceres super eum peccatum maximum? Cui ille respondit: Ne indignetur Dominus meus: tu enim nosti populum istum, quod pronus sit ad malum: dixerunt mihi: fac nobis deos, qui nos præcedant: huic enim Moysi, qui nos eduxit de terra Ægypti, nescimus quid acciderit. Quibus ego dixi: Quis vestrum habet aurum? Tulerunt & dederunt mihi: & projecit illud in ignem, egressusque est hic vitulus. Videns ergo Moyses populum quod esset nudatus (spoliaverat enim eum Aaron propter ignominiam sordis, & inter hostes nudum constituerat): & stans in castrorum porta, ait: Si quis est Domini, jungatur mihi. Congregatique sunt ad eum omnes filii Levi: quibus ait: Hæc dicit Dominus Deus Israel: Ponat vir gladium super femur suum: ite, & redite de porta usque ad portam per medium castrorum, & occidat unusquisque fratrem suum, & amicum suum, & proximum suum. Feceruntque filii Levi juxta sermonem Moysi, cecideruntque in die illo quasi viginti tria millia hominum. Et ait Moyses: Consecrastis manus vestras hodie unusquisque in filio, & in fratre suo, ut detur vobis benedictio. *℞.* Amen.

Lectio libri Esaie Prophetæ. *Capitulo 33.*

℞. Deo gratias.

Hæc dicit Dominus: Audite qui longe estis, quæ fecerim, & cognoscite vicini fortitudinem meam. Conterriti sunt in Sion peccatores, possedit timor hypocritas. Quis poterit habitare de vobis cum igne devorante? Quis habitat ex vobis cum ardoribus sempiternis? Qui ambulat in judiciis, & loquitur veritatem, qui projicit avaritiam, & calumniam, & excutit manus suas ab omni munere, qui obdurat aures suas ne audiat, & ne effundat sanguinem, & cludit oculos suos ne videat malum. Iste in excelsis habitat, munimenta saxorum sublimitas ejus: panis ejus datus est, aquæ ejus fideles sunt. Regem in decore suo videbunt oculi ejus, cernent terram de longe. Cor ejus meditabitur timorem: ubi est littera-

tus? ubi verba legis ponderans? ubi doctor parvulorum? Populum imprudentem non videbis, populum alti sermonis: ita ut non possis intelligere disertitudinem linguæ ejus, in quo nulla est sapientia. *℞.* Amen.

Sequentia Epistolæ Pauli Apostoli ad Corinthios. 1.
Capitulo. 10.

℞. Deo gratias.

Fratres, nolumus vos ignorare, quoniam patres nostri omnes sub nube fuerunt, & omnes mare transierunt, & omnes in Moyse baptizati sunt, & in nube, & in mari: & omnes eandem escam spiritualem manducaverunt, & omnes eundem potum spiritualem biberunt (bibebant autem de spirituali, consequenti eos, petra: petra autem erat Christus), sed non in pluribus eorum beneplacitum est Deo: nam prostrati sunt in deserto. Hæc autem in figura facta sunt nostri, ut non simus concupiscentes malorum, sicut illi concupierunt: neque idolatræ efficiamini, sicut quidam ex ipsis: quemadmodum scriptum est: Sedit populus manducare, & bibere, & surrexerunt ludere. Neque fornicemini, sicut quidam ex ipsis fornicati sunt, & ceciderunt una die viginti tria millia. Neque tentemus Christum: sicut quidam eorum tentaverunt, & a serpentibus perierunt. Neque murmuraverimus sicut quidam eorum murmuraverunt, & perierunt ab exterminatore. Hæc autem omnia in figura contingebant illis: scripta sunt enim ad correctionem nostram, in quos fines sæculorum devenerunt. Itaque qui se existimat stare, videat ne cadat. Tentatio vos non apprehendat nisi humana: fidelis autem Deus est, qui non patietur vos tentari supra id quod potestis, sed faciet & cum tentatione etiam proventum, ut possitis sustinere. Propter quod, charissimi mihi, fugite ab idolorum cultura: Ut prudentibus loquor, vos judicate quod dico. Calix benedictionis, cui benedicimus, nonne communicatio sanguinis Christi est? & panis, quem frangimus, nonne participatio corporis Domini est? Quoniam unus panis, unum corpus multi sumus, nam omnes de uno pane, & de uno calice participamus. Videte Israel secundum carnem: nonne qui edunt hostias, participes sunt altaris? Quid ergo? dico quod idolis immolatum sit aliquid? aut quod idolum sit aliquid? Sed quæ immolant Gentes, dæmonibus immolant, & non Deo. Nolo autem vos socios fieri dæmoniorum: non potestis calicem Domini bibere, & calicem dæmoniorum: non potestis mensæ Domini participes esse, & mensæ dæmoniorum. An æmulamur Dominum? Numquid fortiores

illo sumus? Omnia mihi licent, sed non omnia ædificant. Nemo quod suum est quærat, sed quod alterius. Omne, quod in macello venundatur, manducate, nihil interrogantes propter conscientiam. Domini est terra, & plenitudo ejus. Si quis vocat vos infidelium, & vultis ire: omne, quod vobis apponitur, manducate, nihil interrogantes propter conscientiam. Si quis autem dixerit: Hoc immolatum est idolis: nolite manducare propter illum qui indicavit propter conscientiam. Conscientiam autem dico non tuam, sed alterius. Ut quid enim libertas mea iudicatur ab alia conscientia? Si ergo cum gratia participo, quid blasphemor pro eo quod gratias ago? Sive ergo manducatis, sive biberitis, vel aliud quid facitis: omnia in gloriam Dei facite. Sine offensione estote Judæis, & Gentibus, & Ecclesiæ Dei: Sicut & ego per omnia omnibus placeo, non quærens quod mihi utile est, sed quod multis: ut salvi fiant. *R.* Amen.

Antiphona 1. Simulacra Gentium, opera manuum hominum: similes illis fiant, qui faciunt ea: & omnes, qui confidunt in eis. Qui autem timent Dominum, sperent in Domino: adiutor eorum, & protector eorum est. *Psalmus 113.*

Oratio.

Domine, qui sursum in cœlestibus habitans, terrenas potestates contines & gubernas: da nomini tuo gloriam, da peccantibus veniam; quodque de tua misericordia præsumimus, in veritate, quod quæramus, hauriamus, ut misericordia tua de Ecclesiæ cœtu simulacra excludat, & veritas ad cultus tui agnitionem dubia corda convertat: adjice, quæsumus, Domine, benedictionem tuam super populum tuum, & super filios eorum; quique timentibus te factus es salus in vitam perpetuam, quam promissisti, concede coronam; ut non peccatis mortui, a tua benedictione abjiciamur, sed vitæ participes facti, nomen tuum in sæcula conlaudemus. *R.* Amen. Per misericordiam, &c.

Antiphona 2. Exultate Deo adiutori nostro: jubilate Deo Jacob. *Psalmus 80.*

Oratio.

Tibi adiutori nostro Domino exultatione fidei & spei plaudentes oramus, ut petitio nostra in tribulatione diffusa tuis auribus appropinquet, & necessitatumstrarum causas insinuet: tua quippe bonitas singulorum precibus semper adsit, ut liberes: & ereptis nobis tribue desiderii ardorem ad te pertere, & unitatem trinæ majestatis devote concorditer clamitare; ut, tuis semper laudibus dediti,

tuarum justificationum tramitem adsecuti in te quæsumus exultationis ornamenta, & spei remedia & fidei adquiramus coronam. *R.* Amen. Per misericordiam tuam Deus noster, &c. Dominus sit semper vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Antiphona 3. Cognoscant Gentes quoniam nomen tibi Dominus: tu solus Altissimus super omnem terram. *Psalmus 82.*

R. Propitiare, Domine, peccatis nostris propter nomen tuum. *P.* Nequando dicant in Gentibus: Ubi est Deus eorum? *V.* Adjuva nos, Deus salutaris noster: & propitius esto peccatis nostris. *P.* Nequando dicant, &c. *V.* Gloria, & honor Patri, &c. *Reiteretur* Propitiare, Domine.

Preces. Ad te clamamus, Domine. *P.* Miserere, & parce populo tuo. *V.* Sacerdotes orate: flectentes genua dicite: *P.* Miserere. *V.* Ignosce mala, quæ gessimus, & esto nobis propitius. *P.* Miserere. *V.* Ardentem terram jam respice, & imbrem gratiæ tribue. *P.* Miserere, & parce populo tuo.

Capitula.

Cognoscant Gentes, Christe, quod nomen tibi sit Dominus, pro quibus es patibulo Crucis appensus: quosque ignaviæ ignorantia dedit, scientia restituat conditori, ut fide convertatur conscientia, & spe lætentur in gloria.

Pater noster. *V.* A malo nos libera. *fol. 9.*

Per misericordiam tuam, Deus noster, qui es benedictus, & vivis, & omnia regis in sæcula sæculorum. *R.* Amen. Dominus sit semper vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo. *V.* In nomine Domini nostri Jesu Christi perficiamus cum pace. *R.* Deo gratias.

Isto ordine finiuntur Horæ, videlicet, Tertia, Sexta, & Nona de diebus jejuniorum, hoc est, Kalendarum Januarii tribus diebus ante Epiphaniam Domini quarta feria, quinta feria, sexta feria, & Sabbato quod est Vigilia sanctæ Pentecostes; tribus diebus ante festum sancti Cypriani; Kalendarum Novembrium tribus diebus ante festum sancti Martini, & in feriis, quæ infra annum sunt præter illas, quæ benedictionem habent.

Ad Sextam.

Lectio libri Esaïæ Prophetæ. *Capitulum 31.*

R. Deo gratias.

Hæc dicit Dominus: Quomodo si rugiat leo, & catulus leonis super prædam suam, cum occurrerit ei multitudo pastorum, a voce eorum non formidabit, & a multitudine eorum non pavebit: sic descendet Dominus exercituum, ut praelietur super montem Sion, & super collem ejus. Sicut aves volantes, sic proteget Dominus exercituum

Hierusalem, protegens & liberans, transiens, salvans. Convertimini, sicut in profundum recesseratis filii Israel. In die illa abjiciet vir idola argenti sui, & idola auri sui, quæ fecerant vobis manus vestræ in peccatum. Et cadet Assur in gladio non viri, & gladius non hominis vorabit eum, & fugiet non a facie gladii: & juvenes ejus vectigales erunt. Et fortitudo ejus a terrore transibit, & pavebunt fugientes principes ejus: dicit Dominus, cujus ignis est in Sion, & caminus ejus in Hierusalem. Ecce in justitia regnabit rex, & principes in judicio præerunt. Et erit vir, sicut qui absconditur a vento, & celat se a tempestate. Sicut rivi aquarum in siti, & umbra petrae permanentis in terra deserta. Non caligabunt oculi videntium, & aures audientium diligenter auscultabunt. Et cor stultorum intelliget scientiam, & lingua balborum velociter loquetur & plane. Non vocabitur ultra is, qui insipiens est, princeps, neque fraudulentus appellabitur major, ait Dominus omnipotens. *R.* Amen.

Antiphona 1. Oculi nostri ad Dominum Deum nostrum, donec misereatur nobis. *Psalmus 122.*

Oratio.

AD te, Domine, oculos nostros erigimus; quem coelestia, & terræ machinam virtute continere fatemur. Miserere igitur nostri, Domine, miserere; & peccatis nostris, pro quibus te metuimus, parce: ut contemptum nostrum pietate clementi respicias; & a delictorum obprobrio dextera nos tuæ virtutis eripias. *R.* Amen. Per misericordiam tuam, Deus noster. Dominus sit semper vobiscum. *R.* Et cum, &c.

Antiphona 2. Benefac Domine bonis, & rectis corde. *Psalmus 124.*

Oratio.

Benefac, Domine, bonis & rectis corde regimen salutaris impende, atque in tuæ plebis custodia semper vigila, & malignantium rabiem tua dextera refrena. *R.* Amen. Per misericordiam tuam.

Antiphona 3. Speret Israel in Domino ex hoc nunc & usque in sæculum. *Psalmus 130.*

R. Miserere quia Deus es. *P.* Misericors miserere, quia peccavimus tibi. *Ÿ.* Ad te levamus oculos nostros, qui habitas in coelis. *P.* Misericors. *R.* Miserere.

Preces. Ad te clamamus, Domine. *P.* Precamur ut exaudias. *Ÿ.* Audi vocem supplicum, & da vitæ remedium. *P.* Precamur. *Ÿ.* Causas peccati amove, & da locum veniæ. *P.* Precamur. *Ÿ.* Da nobis auxilium, qui tollis periculum. *P.* Precamur. *Ÿ.* Audi

Deus viduas, & orphanorum lachrymas. *P.* Precamur.

Capitula.

EXalta cornu nostrum, Domine, fidei catholicæ merito; ne maculetur mens superbiæ morbo, gressusque nostros super mundi hujus latitudine tribue ambulare: ne noxii incedamus in compedes, sed humiliter sentiendo, ad plenitudinem spei nobis condones properare.

Pater noster, &c. A malo nos libera. *fol. 9.* Dominus, &c. *R.* Et cum spiritu, &c.

In nomine Domini, &c.

Benedictio. Quære in Sexta, quæ dicitur per totum annum.

Ad Nonam.

Proverbiorum Salomonis. Capitulo 3.

R. Deo gratias.

Fili, noli prohibere eum qui potest benefacere: si vales, & ipse benefac. Ne dicas amico tuo: Vade, revertere, & cras dabo tibi: cum statim possis dare. Non enim scis quid superventura pariet dies. Ne moliaris amico tuo malum, cum ille in te habeat fiduciam. Ne contendas adversus hominem frustra, cum ipse tibi nihil malefecerit. Ne æmuleris hominem injustum, nec imiteris vias ejus: quia abominatio est Domini omnis inlusor, & cum simplicibus sermocinatio ejus. Egestas a Domino in domum impii, tabernacula autem justorum benedicuntur. Inlusores ipse inludet, & mansuetis dat gratiam. *R.* Amen.

Lectio libri Exodi. Capitulo 32. & 33.

R. Deo gratias.

IN diebus illis: Locutus est Moyses filiis Israel dicens: Peccastis peccatum maximum: ascendam ad Dominum, si quomodo, eum, quivero, deprecabor pro scelere vestro. Reversusque ad Dominum, ait: Obsecro, Domine, peccavit populus iste peccatum maximum, feceruntque sibi deos aureos: aut dimitte eis hanc noxam, aut si non facis, dele me de libro tuo, quem scripsisti. Cui respondit Dominus: Qui peccaverit mihi; delebo eum de libro meo: tu autem vade, & duc populum istum quo locutus sum tibi: Angelus meus præcedet te. Ego autem in die ultionis visitabo & hoc peccatum eorum. Percussit ergo Dominus populum pro reatu vituli, quem fecerat Aaron.

Locutusque est Dominus ad Moysen: Vade, ascende de loco isto tu, & populus tuus, quem eduxisti de terra Aegypti, in terram, quam iuravi Abraham, Isaac & Jacob, dicens: Semini tuo dabo terram, & mittam præcursores tui Angelum, ut ejectionem Chananæum, Hethæum, & Amorrhæum, & Cethæum, & Pherezæum, & Hevæum, & Jebuzæum, & intrent in terram fluentem lacte & melle. Non enim ascendam tecum, quia populus duræ cervicis es: ne forte disperdam te in via. Audiensque populus sermonem hunc pessimum, luxit: & nullus ex more indutus est cultu suo. Dixitque Dominus ad Moysen: Loquere filiis Israel: Populus duræ cervicis es, semel ascendam in medio tui, & delebo te. Jam nunc depone ornamentum tuum, ut sciam quid faciam tibi. Deposuerunt ergo filii Israel ornamentum suum a monte Horeb. Moyses quoque tollens tabernaculum, tetendit extra castra procul, vocavitque nomen ejus, Tabernaculum fœderis. **R.** Amen.

Lectio libri Esaie Prophetæ. *Capitulum 46.*

R. Deo gratias.

HÆc dicit Dominus: Audite me, domus Jacob, & omne residuum domus Israel, qui portamini a meo utero, qui gestamini a mea vulva. Usque ad senectam ego ipse, & usque ad canos ego portabo: ego feci, & ego feram: ego portabo, & salvabo. Cui assimilastis me, & æquastis, & comparastis me, & fecistis similem? Qui confertis aurum de sacco, & argentum statera ponderatis: conducentes artificem, ut faciat deum: & procidentes, adoratis. Portant illum in humeris gestantes, & ponentes in loco suo: & stabit, & de loco suo non movebitur: sed & cum clamaverint ad eum, non exaudiet: de tribulatione non salvabit. Mementote istud, confundamini: redite prævaricatores ad cor. Recordamini prioris sæculi, quoniam ego sum Deus, & non est ultra Deus, nec est similis mei: Adnuntians ab exordio novissimum, & ab initio quæ necdum facta sunt, dicens: Consilium meum stabit, & omnis voluntas mea fiet: Vocans ab oriente avem, & de terra longinqua virum voluntatis meæ: & locutus sum, & adducam illum: creavi, & faciam illum. **R.** Amen.

Sequentia Epistolæ Pauli Apostoli ad Corinthios secundæ. *Capitulum 6 & 7.*

R. Deo gratias.

Fratres, os nostrum patet ad vos, o Corinthii, cor nostrum dilatatum est. Non angustiamini in nobis: angustiamini autem in visceribus vestris: eandem autem habentes remunerationem, tamquam filii

is dico, dilatamini & vos. Et nolite jugum ducere cum infidelibus. Quæ enim participatio justitiæ cum iniquitate? Aut quæ societas lucis ad tenebras? Quæ enim conventio Christi ad Belial? Aut quæ pars fidei cum infidei? Qui autem consensus templo Dei cum idolis? Vos enim estis templum Dei vivi, sicut dicit Dominus: Quoniam habitabo in illis, & inter eos ambulabo, & ero illorum Deus, & ipsi erunt mihi populus. Propter quod exite de medio eorum, & separamini, dicit Dominus Omnipotens, & immundum ne tetigeritis: & ego recipiam vos: & ero vobis in patrem, & vos eritis mihi in filios, & in filias, dicit Dominus. Has igitur habentes promissiones, charissimi, mundemus nos ab omni inquinamento carnis & spiritus, perficientes sanctificationem in timore Dei.

R. Amen.

Antiphona 1. Omnia quæcumque voluit Dominus fecit in cœlo, & in terra, in mari, & in abyssis, educens nubes ab extremo terræ.

Psalmus 134.

Oratio.

Domine, qui educens nubes ab extremo terræ; orbem universum sanctis replesti doctoribus, fulgura in pluviam converte misericors, ut præceptis tuis, quibus famulos tuos, ut corrigas, terres, benedicendo reficias, tuaque repletos gratia uberius benedicas. **R.** Amen.

Per misericordiam tuam. Deus noster, &c.

Dominus sit semper, &c. **R.** Et cum, &c.

Antiphona 2. Quis Deus magnus sicut Deus noster? tu es Deus, qui facis mirabilia solus.

Psalmus 76.

Oratio.

Precamur, Domine, ut tua nos non repellas propitiatione: sed obtinendæ misericordiæ adhuc tempus appone: ut dextera, quæ fuit vindex in ultione facinorum; ipsa sit nobis contritis remedium semperiternum. **R.** Amen.

Per misericordiam tuam Deus noster, &c.

Antiphona 3. Qui diligitis Dominum, odite malum.

Psalmus 96.

Preces.

Averte, Domine, iram furoris tui, & miseratus parce populo tuo. **P.** Et miserere.

V. Omnium precibus pium auditum præbe, teque rogamus sancte, cito concede. **P.** Et miserere.

V. Tu, Christe, flebiles gemitus intueri, vincula mortis solve, & vitam largire. **P.** Et miserere.

Ÿ. Jam vide lachrymas, intellige lugentes: tandem delicta nostra clemens ignosce. **P.** Et miserere.

Ÿ. Nullus ex nobis est, quem audias libenter, tu propter temetipsum, Christe, succurre. **P.** Et miserere.

Capitula.

Deus, cujus in regno credentium terra exultat, cujus justitiam cœli adnuntiant, 75 cujus dominationem Angelorum legiones adorant; custodi servorum tuorum animas: ac ne peccati auctorem sequentes, intereamus: tu libera, tu protege, tu conserva: ut, cum ante faciem tuam ignis comburens præjerit, non nos meritorum pœna exurendos accipiat, sed clementia creatoris, ut vivamus, eripiat.

Pater noster. Et ne nos, &c.

A malo nos libera. Quære fol. 10.

Ad Vesperum.

Lauda. Vespere, mane, & meridie te laudamus, Domine.

Antiphona. Salva plebem tuam, Domine, & benedic hereditatem tuam.

Psalmus 27.

Lauda. Veniat super nos, Domine, misericordia tua: & salutare tuum, & eloquium tuum. Ÿ. Et respondebo exprobrantibus mihi verbum: quia speravi in sermonibus tuis. **P.** Et eloquium tuum. Ÿ. Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Et eloquium tuum.

Hymnus. Benignitatis fons Deus.

Supplicatio. Oremus Redemptorem mundi.

Capitula. Dilectissimi fratres.

Benedictio. Christus Dominus, qui cum Patre.

Lauda. Alleluia. Lætabitur deserta. Omnia supra dicta require fol. 69, 70.

Oratio. Domine, exaudi orationem nostram. Require in isto folio.

IN SECUNDO DIE.

Ad Matutinum.

Antiphona. Tu autem Domine susceptor meus es, gloria mea, & exaltans caput meum. Psalmus 3.

Oratio. Quamvis Domine. Quære fol. 68.

Antiphona 1. Magnus Dominus, & laudabilis nimis. Psalmus. 47.

Oratio.

Magne Domine valdeque laudabilis, dilata in omnes fidem Ecclesiæ tuæ: ut in cujus gradibus Deus agnosceris; in ea etiam plena fidelium devotione lauderis: ejusque preces propitius suscipe; & inter sæculi procellas sollicitos gubernator custodi: ut civitatem, quam fundasti in sæcula, misericordia

tua introeuntes, suscipiamur in illa, narrantes in turribus mirabilia tua. **R.** Amen.

Per misericordiam tuam, &c.

Antiphona 2. Memento congregationis, Domine, quam creasti ab initio.

Psalmus 73.

Oratio.

Memento Domine congregationis tuæ, quam ab initio creasti, quamque mirabiliter ac misericorditer tui sanguinis pretio redemisti; qui hanc ipsam in possessionem tuam de Gentibus elegisti. Libera ergo virgam hereditatis tuæ a supplantatoris incursibus: ac sic eam rege justificando præsentī in sæculo, ut ipsam hæreditet in sæculo post futuro: & quæ regnum tuum advenire divina traditione exorat: ad idem regnum indulto piaculo hereditaria successione perveniat. **R.** Amen.

Per misericordiam tuam, &c.

Antiphona 3. Clamor noster ad te perveniat; & ne avertas faciem tuam a me.

Psalmus 101.

Oratio.

Domine, exaudi orationem nostram; & clamor noster ad te remoto impedimento perveniat: quocumque autem die te invocamus, velociter tibi nostra patescat oratio: nec avertas faciem tuam a gemitibus; nec gubernationem tuam a nostris cohibeas moribus: ut gratulemur adipisci postulata; dum ad te nostra pervenerint desideria. **R.** Amen.

Per misericordiam tuam, &c.

R. Hierusalem erit tibi Dominus lux æterna, & Deus honor tuus non enim in hoc casu tibi veniet, sol & luna non deficient. **P.** In æternum tempus. Ÿ. Hierusalem non erit tibi sol amplius ad lucendum per diem, nec splendor lunæ illuminabit te in nocte; sed erit tibi Dominus in luce. **P.** In æternum.

IN LAUDIBUS

Antiphona. Averte faciem tuam a peccatis meis: & omnes iniquitates meas dele.

Psalmus 50.

Oratio. Averte faciem tuam. Require fol. 68.

Ad Canticum.

Antiphona. Non est Deus sicut homo, ut mentiatur: nec ut filius hominis, ut immutetur.

Canticum Numeri. Capitulo 23.

De Aram adduxit me Balac rex Moabitarum, de montibus Orientis: veni, inquit, & maledic Jacob: * propera, & detestare Israel. Quomodo maledicam, cui non maledixit Deus? Qua ratione detester, * quem Deus non detestatur? De summis silicibus

videbo eum, * & de collibus considerabo illum. Populus solus habitabit, & inter gentes non reputabitur. Quis dinumerare possit pulverem Jacob, * & nosse numerum stirpis Israel? Moriaturs anima mea morte justorum, * & 76 fiant novissima mea horum similia. Sta Balac & ausculta, * audi fili Sepnor: Non est Deus sicut homo, ut mentiatur: * nec ut filius hominis, ut immutetur. Dixit ergo, & non faciet? * locutus est, & non adimplebit? Ad benedicendum adductus sum, * benedictionem prohibere non valeo. Non est idolum in Jacob, * nec videtur simulacrum in Israel. Dominus Deus ejus cum eo est, * & clangor victoriae regis in illo. Deus eduxit eum de Aegypto, cujus fortitudo similis est rhinoceroti. Non est augurium in Jacob, * nec divinatio in Israel. Temporibus suis dicetur Jacob & Israel * quid operatus est Deus. Populus ecce ut leæna consurgit, * & leo erigitur: Non accubabit, donec devoret prædam, * & occisorum sanguinem bibat.

Oratio.

Tu es, Domine, stella veritatis oriens ex Jacob, homoque consurgens ex Israel: & novo sidere ostenderis Deus, & præsepio positus Deus & homo, unus crederis Christus: Propter magnam ergo misericordiam tuam, visionis tuæ horum proroga gratiam: ut appareat in nos lucis tuæ radiabile signum, quod expellat omnes tenebras vitiorum: & qui visionis tuæ desiderio anhelamus visionis tuæ præmio consolemur. **R.** Amen.

Per misericordiam tuam Deus noster.

Matutinarium.

Antiphona. Lux auroræ oriente sole mane. **P.** Absque nubibus rutilat. **V.** Deus misereatur nobis, & benedicat nos: illuminet Dominus vultum suum super nos. **P.** Absque, &c. **V.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Absque

Lauda. In potentatibus ejus laudate eum. Psalmus 150.

Lectio libri Esaiaë Prophetæ. Capitulo 2.

R. Deo gratias.

Hæc dicit Dominus: ingredi ad petram, abscondere fossa humo a facie timoris Domini, & a gloria majestatis ejus. Oculi sublimes hominum humiliati sunt, & incurvabitur altitudo virorum; & exaltabitur Dominus solus in die illa. Quia dies Domini exercituum super omnem superbum, & excelsum, & super arrogantem: & humiliabitur. Et super omnes cedros Libani sublimes & erectas, & super omnes quercus Basan. Et super omnes montes excelsos, & super omnes colles elevatos. Et super omnem turrim

excelsam, & super omnem murum munitum, & super omnes naves Tharsis, & super omne lignum, quod visu pulchrum est. Et incurvabitur omnis sublimitas hominum, & humiliabitur altitudo virorum, & elevabitur Dominus solus in die illa: & idola penitus conterentur: Et introibunt in speluncas petrarum, & in voragines terræ a facie timoris Domini, & a gloria majestatis ejus, cum surrexerit percutere terram. In illa die projiciet homo idola argenti sui, & simulacra auri sui, quæ fecerunt sibi, ut adorarent talpas, & vespertiliones. Et ingreditur fixuras petrarum, & cavernas saxorum a facie formidinis Domini, & gloria majestatis ejus, cum surrexerit percutere terram. Quiescite ergo ab homine, cujus spiritus in naribus ejus est, quia excelsus reputatus est ipse.

R. Amen.

Hymnus. Benignitatis fons.

Capitula. Dilectissimi fratres.

Lauda. Alleluia. Lætabitur.

Benedictio. Christus Dominus qui cum Patre.

Require fol. 69 & 70.

Oratio. Magne Domine. Quære in principio Matutini. fol. 75.

Ad Tertiam.

Sapientia Salomonis Proverbiorum. Capitulo 21.

R. Deo gratias.

Fili, qui obturat aurem suam ad clamorem pauperis, & ipse clamabit, & non exaudietur. Munus absconditum extinguit iras, & donum in sinu indignationem maximam. Gaudium justo est facere iudicium, & pavor operantibus iniquitatem. Vir, qui erraverit a via doctrinæ, in coetu gigantum commorabitur. Qui diligit epulas, in egestate erit: & qui amat vinum, & pingua, non ditabitur. Pro justo datur impius: pro recto iniquus. Melius est habitare in terra deserta, quam cum muliere rixosa & iracunda. Thesaurus desiderabilis, & oleum in habitaculum justi: & imprudens homo dissipat illud. Qui sequitur justitiam, & misericordiam, inveniet justitiam, & vitam, & gloriam.

R. Amen.

Lectio libri Deuteronomii. Capitulo 5 & 6.

R. Deo gratias.

In illis diebus: Vocavit Moyses omnem Israel, & dixit ad eum: Audi, Israel, 77 cærimonias atque iudicia, quæ ego loquor in auribus vestris: hodie discite ea, & opere complete. Dominus Deus noster pepigit nobiscum fœdus in Horeb. Non cum patribus nostris inivit pactum, sed nobiscum qui in præsentiarum sumus, facie ad faciem locutus est nobis in monte

de medio ignis. Ego sequester, & medius fui inter Deum, & vos in tempore illo, ut annuntiarem vobis verba ejus: Timuistis enim ignem, & non ascendistis in montem, & ait Dominus Deus tuus, qui eduxit te de terra Aegypti, de domo servitutis. Non habebis deos alienos in conspectu meo. Non facies tibi sculptile, nec similitudinem hominum, qui in cœlo sunt desuper, & quæ in terra deorsum, & quæ versantur in aquis sub terra. Non adorabis ea, neque coles. Ego enim sum Dominus Deus tuus: Deus æmulator, reddens iniquitatem patrum super filios in tertiam & quartam generationem his qui oderunt me, & faciens misericordiam in multa millia diligentibus me, & custodientibus præcepta mea. Non usurpabis nomen Domini Dei tui frustra: quia non erit impunitus qui super vana nomen ejus admiserit. Honora patrem tuum & matrem, sicut præcepit tibi Dominus Deus tuus, ut longo vivas tempore, & bene sit tibi in terra, quam Dominus Deus tuus daturus est tibi. Non occides. Neque mœchaberis. Furtum non facies. Nec loqueris contra proximum tuum falsum testimonium. Non concupisces uxorem proximi tui: non domum, non ancillam, non bovem, non asinum, & universa, quæ illius sunt: Hæc sunt præcepta & cærimonie atque judicia, quæ mandavit Dominus Deus vester, ut docerem vos, & faciatis ea in terram ad quam transgredimini possidendam: ut timeas Dominum Deum tuum, & custodias omnia mandata & præcepta ejus, quæ ego præcipio tibi, & filiis, ac nepotibus tuis, cunctis diebus vitæ tuæ, ut prolongentur dies tui. Audi Israel, & observa ut facias ea, & bene sit tibi, & multipliceris amplius, sicut pollicitus est Dominus Deus patrum tuorum dare tibi terram lacte & melle manantem.

℞. Amen.

Lectio libri Ezechielis Prophetæ. Capitulo 18.

℞. Deo gratias.

Factus est sermo Domini ad me dicens: Quid est quod inter vos parabolam vertitis in proverbium istud, dicentes: Patres comederunt uvam accerbam, & dentes filiorum obstupescunt? Vivo ego, dicit Dominus, si fuerit vobis ultra parabola hæc in proverbium in Israel. Ecce omnes animæ, meæ sunt: ut anima patris, ita & anima filii mea est: anima, quæ peccaverit, ipsa morietur. Et vir si fuerit justus, & fecerit iudicium & justitiam, in montibus non comederit, & oculos suos non levaverit ad idola domus Israel: & uxorem proximi sui non violaverit, & ad mulierem menstruatam non accesserit: Et hominem non contristaverit: pignus debitori reddiderit, per vim nihil

rapuerit: panem suum esurienti dederit, & nudum operuerit vestimento: Ad usuram non commodaverit, & amplius non acceperit: ab iniquitate averterit animam suam: iudicium verum fecerit inter virum & virum: in præceptis meis ambulaverit, & judicia mea custodierit, ut faciat veritatem: hic justus est, vita vivet & non morietur, ait Dominus Omnipotens.

℞. Amen.

Sequentia Epistolæ Pauli Apostoli ad Corinthios primæ. Capitulo 8.

℞. Deo gratias.

Fratres, cogito quod ego spiritum Dei habeo. De his autem, quæ idolis sacrificantur, scimus quoniam omnes sapientiam habemus. Scientia inflat, charitas vero ædificat. Si quis se existimat scire aliquid, nondum cognovit quemadmodum oporteat eum scire. Si quis diligit Deum, hic cognitus est ab eo. De escis autem, quæ idolis immolantur, scimus quia nihil est idolum in mundo, & quod nullus Deus, nisi unus. Nam & si sunt qui dicuntur dii, sive in cœlo, sive in terra (siquidem sunt dii multi, & domini multi): Nobis autem unus Deus, Pater, ex quo omnia, & nos illuminat unus Dominus Jesus Christus, per quem omnia, & nos per ipsum. Sed non in omnibus est scientia. Quidam autem cum scientia usque nunc idoli, quasi idolothytum manducant: & conscientia ipsorum cum sit infirma, polluitur. Esca autem nos non commendat Deo. Neque enim si non manducaverimus, deficiemus: neque si manducaverimus, abundabimus. Videte autem ne forte hæc licentia vestra offendiculum fiat infirmis. Si autem quis viderit eum, qui habet scientiam, in idolio recubentem: nonne conscientia ejus cum sit infirma, ædificatur ad manducandum idolothyta? Et peribit infirmus in tua scientia frater, per quem Christus mortuus est? Sic autem peccantes in 78 fratres, & percutientes conscientiam eorum infirmam, in Christo peccatis. Quapropter si esca scandalizat fratrem meum: non manducabo carnem in æternum, ne fratrem scandalizem. Non sum liber? Non sum Apostolus? Nonne Christum Jesum Dominum nostrum vidi? Nonne opus meum vos estis in Domino? Et si aliis non sum Apostolus, sed tamen vobis sum: nam signaculum Apostolatus mei vos estis in Domino.

℞. Amen.

Antiphona 1. Idola Gentium jam non erunt a facie timoris Domini, & a majestate virtutis ejus, quoniam venit.

Psalmus 113.

Oratio. Domine, qui sursum in cœlestibus

habitas. Require fol. 72.

Antiphona 2. Omnis terra adoret te, Deus, & psallat tibi: & psalmum dicat nomini tuo. Altissime.

Psalmus 65.

Oratio.

Omnis terra adoret te, Domine; & tibi psallat vitæ participio incorruptæ: ut sicut sunt omnia tuo formata opificio, ita cuncta tuo pariter subdantur imperio. *R.* Amen.

Per, &c.

Antiphona 3. Ego cognovi quod magnus est Dominus, & Deus noster præ omnibus diis.

Psalmus 134.

R. Sapientiam suam Deus revelavit populo suo, Verbum ejus processit in fines terræ, clamate. *P.* Per civitates Juda ecce Salvator advenit in monte Sion. *V.* Exultate in lætitia Jacob, & inite contra caput Gentium, personate, canite & dicite. *P.* Per civitates, &c. *V.* Gloria, &c. *P.* Per civitates.

Preces.

Clamamus ad te, Domine, tu miserere nobis. *P.* Et dona indulgentiam.

V. Rex altissime & perennis Domine, precem, quam effundimus, accipe. *P.* Et dona.

V. Aegros visita & captivos revoca, pupillos & viduas adjuva. *P.* Et dona.

V. Nos peccavimus & a te recessimus, tu Redemptor omnium salva nos. *P.* Et dona.

V. Pœnitentibus miserere, Domine, & peccati maculas ablue. *P.* Et dona.

Oratio.

Laudamus te, Domine, quia benignus, ac suavis es: præsta itaque, ut dum in tua laudatione insistimus, vel a mundi nos illecebris advoces, vel perfectorum societati adglomeres.

Pater noster.

Ad Sextam.

Lectio libri Esaïæ Prophetæ. Capitulo 19.

R. Deo gratias.

Ecce Dominus ascendet super nubem levem, & ingredietur Aegyptum, & movebuntur simulacra Aegypti a facie ejus, & cor Aegypti tabescet in medio ejus. Et concurrere faciam Aegyptios adversus Aegyptios: & pugnabit vir contra fratrem suum, & vir contra amicum suum, & civitas adversus civitatem, & regnum adversus regnum. Et dirumpetur spiritus Aegypti in visceribus ejus, & consilium ejus præcipitabo: & interrogabunt simulacra sua, & divinos suos, & pythones & ariolos. Et tradam Aegyptum

in manu dominorum crudelium, & rex fortis dominabitur eis, ait Dominus Omnipotens.

R. Amen.

Antiphona 1. Laqueus contritus est, & nos liberati sumus.

Psalmus 123.

Oratio.

Esto in nobis Domine Deus Israel: & malorum infestationem, ne deglutiamur, a nobis repelle: nocivamque iracundiam, ne obsorbeamur comprime: sicque in nobis torrens tuæ voluptatis redundet, ut vitiorum torrentem anima nostra se sine discrimine pertransisse exultet: neque inimicorum dentibus lanienur; sed ereptos nos de venantium laqueis gratulemur: & tu adjutor noster heredita nos in possessione æterna; qui, cooperante Verbo tuo Sanctoque Spiritu, fecisti cœlum & terram. *R.* Amen.

Per misericordiam.

Antiphona 2. Converte Domine captivitatem nostram, sicut torrens in austro.

Psalmus 125.

Oratio.

Convertere Domine captivitatem nostram ab inlecebrosis inimici seductionibus redimendo: & reple consolatione indulgentiæ, quos desolatos prospicis ob admissionem nequitiae: da nobis, quæsumus, contriti cordis humilitatem quærere; & inquinamenta, quæ nos polluant, fluentis lachrymarum ablueri: sic etiam confessionis remedia seramus in lachrymis, ut indulgentiæ fructus metamus in gaudiis. *R.* Amen.

Per.

Antiphona 3. Beati omnes, qui timent Dominum, qui ambulant in viis ejus.

Psalmus 127.

R. Miserere nobis, Domine. *P.* Miserere nobis. *V.* Ad te levamus oculos nostros, qui habitas in cœlis. *P.* Miserere nobis. *V.* Gloria, & honor Patri, &c. *P.* Miserere nobis. 79

Preces.

Clamemus omnes una voce. *P.* Domine miserere. *V.* Amara nobis est vita nostra. *P.* Domine miserere. *V.* Delicta dele, pacem concede. *P.* Domine miserere. *V.* Inclina aurem tuam ad precem nostram. *P.* Domine miserere. *V.* Parce delictis, & subveni de cœlis. *P.* Domine miserere.

Oratio.

Deus, qui timentes te, beatos prophetali voce pronuntias; da in nobis tui timoris obsequia beneplacita; ut ex hoc in viis tuis ambulare nos facias: sitque, te gubernante, labor noster tuis oculis plac-

itus; cujus fructus tempore remunerationis efficiatur suavissimus: ac sic labor ipse de charitate studeatur, ut apud te fruges ejus in beatitudine recondeantur.

Pater noster. Et ne nos, &c.

Ad Nonam.

Proverbiorum Salomonis. Capitulo 21.

℞. Deo gratias.

Fili, qui custodit os suum, & linguam suam, custodit ab angustiis animam suam. Superbus & arrogans vocatur indoctus, qui in ira operatur superbiam. Desidia occidit pigrum: noluerunt enim quicquam manus ejus operari: tota die concupiscit & desiderat: qui autem justus est, tribuet, & non cessabit. Hostiæ impiorum abominabiles, quia offeruntur ex scelere. Testis mendax peribit: vir obediens loquitur victoriam. Vir impius procaciter obfirmat vultum suum: qui autem rectus est, corrigit viam suam. Non est sapientia, neque prudentia, non est consilium contra Dominum. Equus paratus ad diem belli: Dominus autem salutem tribuit.

℞. Amen.

Lectio libri Deuteronomii. Capitulo 6.

℞. Deo gratias.

In illis diebus: Locutus est Moyses ad omnem coetum filiorum Israel, & dixit ad eos: Audi Israel, Dominus Deus vester, Deus unus est. Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota fortitudine tua. Eruntque verba hæc, quæ ego præcipio tibi hodie, in corde tuo: & narrabis ea filiis tuis, & meditaberis sedens in domo tua, & ambulans in itinere, dormiens atque consurgens. Et ligabis ea quasi signum in manu tua, eruntque & movebuntur inter oculos tuos, scribesque ea in limine & ostiis domus tuæ. Cumque introduxerit te Dominus Deus tuus in terram, pro qua juravit patribus tuis, Abraham, Isaac, & Jacob: & dederit tibi civitates magnas & optimas, quas non ædificasti, domos plenas cunctarum opum, quas non extruxisti, cisternas, quas non fodisti, vineta & oliveta, quæ non plantasti, & comederis, & saturatus fueris: cave diligenter, ne obliviscaris Dominum, qui eduxit te de terra Aegypti, & de domo servitutis. Dominum Deum tuum timebis, & ipsi servies, ac per nomen illius jurabis. Non ibitis post deos alienos cunctarum gentium, quæ in circuitu vestro sunt: quoniam Deus æmulator, Dominus Deus in medio tui: nequando irascatur furor Domini Dei tui contra te, & auferat te desuper faciem terræ. Non tentabis Dominum Deum tuum, sicut tentasti in loco tentationis. Custodi præcepta Domini Dei tui, ac testimonia & cæ-

rimonias, quas præcepit tibi: & fac quod placitum est & bonum in conspectu Domini, ut bene sit tibi: & ingressus possideas terram, quam Dominus Deus tuus daturus est tibi.

℞. Amen.

Lectio libri Esaiæ Prophetæ. Capitulo 49.

℞. Deo gratias.

Hæc dicit Dominus: Leva in circuitu oculos tuos, & vide, omnes isti congregati sunt, venerunt tibi: vivo ego, dicit Dominus, quia omnibus his velut ornamento vestieris. Hæc dicit Dominus: Ecce ego levo ad gentes manum meam, & ad populos exaltabo signum meum. Et afferent filios tuos in ulnis, & filias tuas super humeros portabunt. Et erunt reges nutritii tui, & reginæ nutrices tuæ: vultu in terram dimisso adorabunt te, & pulverem pedum tuorum lingent. Et scies quia ego Dominus, super quo non confundentur qui expectant eum. Numquid tolletur a forti præda? Aut quod captum fuerit a robusto, salvum esse poterit? Quia hæc dicit Dominus: Equidem, & captivitas a forti tolletur: & quod ablatum fuerit a robusto, salvabitur. Eos vero, qui judicaverunt te, ego judicabo, & filios tuos ego salvabo. Et cibabo hostes tuos carnalibus suis: & quasi musto, sanguine suo inebriabuntur: & sciet omnis caro, quia ego Deus salvans te, & Redemptor tuus sanctus Israel.

℞. Amen.

Sequentia Epistolæ Pauli Apostoli ad Ephesios. Capitulo 4.

℞. Deo gratias.

Fratres, hoc dico, & testificor in Domino, ut non jam ambuletis, sicut Gentes ambulabant in vanitate sensus sui, tenebris obscuratum habentes intellectum, alienati a vita Dei, per ignorantiam quæ est in illis, propter cæcitatem cordis ipsorum, 80 qui desperantes, semetipsos tradiderunt impuditiæ, in operationem immunditiæ omnis, in avaritiam. Vos autem ita non didicistis Christum, si tamen illum audistis, & in ipso edocti estis, sicut est veritas in Jesu: deponere vos secundum pristinam conversationem veterem hominem; qui corrumpitur secundum desideria erroris. Renovamini spiritu mentis vestræ, & induite novum hominem, qui secundum Deum creatus est in justitia, & sanctitate veritatis.

℞. Amen.

Antiphona 1. Deus autem noster in cælo & sursum in cælo, & in terra, omnia quæcumque voluit, fecit.

Psalmus 134.

Oratio.

Laudamus te, Domine, quia benignus & magnus es: cujus magnitudinem & bonitatem & mirabilia testantur, & opera: magnus es igitur, Domine, te ex nihilo tam stupenda tamque multiplicia creare; benignus autem, dum pereuntem mundum Christi tui sanguine reparas: magnus, dum ex mortuis cadavera suscitās; benignus, cum excitatis vitam interminabilem donas: Tribue omnipotens Deus nobis supplicibus tuis & tantæ magnitudinis intelligere potestatem, & benignitatis tuæ suscipere pacem. **R.** Amen.

Per misericordiam tuam, Deus noster, &c.

Dominus sit semper vobiscum. **R.** Et cum spiritu.

Antiphona 2. Deus, quis similis tibi? ne taceas, neque sileas, Deus.

Psalmus 82.

Oratio.

Deus, quis similis tibi tam in bonitate quam in virtute? qui sanctos tuos & bonitate erudis, & virtute defendis: qui inimicorum ora frementia comprimis, & tuorum obsecrationes agnoscis: da nobis de tua bonitate confidentibus operum bonorum particulam, quæ nos ab inimici consilio tutos efficiat, & mundatos a crimine tibi placere ostendat: & tu nos perducas ad gloriam æternam, qui solus es Altissimus super omnem terram. **R.** Amen.

Per misericordiam tuam, Deus noster, &c.

Dominus sit semper vobiscum. **R.** Et cum, &c.

Antiphona 3. Surge, Deus, judica terram: quoniam tu dominaris omnibus Gentibus.

Psalmus 81.

Preces.

Ad te clamamus, Domine, precamur. **P.** Ut exaudias.

Ÿ. Christe Redemptor omnium exaudi preces supplicum. **P.** Ut exaudias.

Ÿ. Concede nobis donum gratiæ, & fructum poenitentiae. **P.** Ut exaudias.

Ÿ. Remove a nobis gladium, famem, & pestilentiam. **P.** Ut exaudias.

Ÿ. Solve delicti piaculum, & dona indulgentiam. **P.** Ut exaudias.

Capitula.

Exurge, Deus, qui judicas terram: & brachio fortitudinis rege, quos trophæo Crucis dignatus es comparare: ac pro quibus fusio sacri sanguinis extat redemptio, ab his tibi deferatur votiva confessio: & qui passionem redemptionis nostræ credimus, glo-

riosam resurrectionem fatemur, atque ascensum ad æthera prædicamus, reditumque tuum terribili recessu timemus; ad vocem tubæ cum præconaverit, gaudentes in adventum tuum properemus: Et tu, clementissime Domine, quos conspicias ita solemniter colere, hos de gehennæ ardoribus erue; & gloriosæ resurrectionis fieri præsta consortes.

Pater noster.

Ad Vesperum.

Lauda. Sol agnovit occasum suum. Posuisti tenebras, & facta est nox.

Antiphona. Disrumpe, Domine Deus, vincula peccatorum: ut sacrificemus tibi hostiam laudis.

Psalmus 115.

Lauda. Tu mandasti mandata tua custodire nimis. **Ÿ.** Utinam dirigantur viæ meæ, ad custodiendas justificationes tuas.

Hymnus. Benignitatis fons Deus.

Supplicatio. Oremus Redemptorem.

Capitula. Dilectissimi fratres.

Benedictio. Christus Dominus.

Lauda. Alleluia. Lætabitur. fol. 69 & 70.

Oratio. Ne projicias nos. Quære infra in Matutinis sequentibus.

De jejuniis Epiphaniæ.

Omnes jejunemus ad exorandum Dominum nostrum Jesum Christum pro peccatis nostris, ac pace impetranda; vel ad sacras lectiones audiendas Ecclesiam Domini frequentemus.

TERTIO DIE

QUOD EST VIGILIA EPIPHANIAE DOMINI.

Ad Matutinum.

Antiphona. Tu autem Domine susceptor meus es, gloria mea, & exaltans caput meum.

Psalmus 3.

Oratio. Quamvis, Domine. Require fol. 68.

Antiphona 1. Bene nuntiate de die in diem salutare ejus.

Psalmus 95.

Oratio.

Cantet tibi novum canticum numerositas redemptorum: nova fecisti miracula: novum lumen ortum ex Virgine, quod tamen Deitati non erat novum, sed novum est insolito monstrato miraculo, novum regenerationis mysterium; in quo totum innovas mundum: nova genera virtutum in curatione ægrorum: novum humilitatis ac patientiæ modum in superbia persequentium: novum stupendumque genus virtutis in gloria resurgentis: nova humanis visibus tuæ ostenditur majestatis potestas; cum verum

hominem ad cœlorum sublimitatem deportas: Concede pro quibus tam nova miracula gloriosus opifex indidisti, hos & vestigiorum tuorum sequaces, & gloriæ facias coheredes; atque melodiam carminis, nec non inter Sanctorum fragores, & nostras voces admisceas prestrepentes. **R.** Amen.

Per misericordiam tuam.

Antiphona 2. Dominus in Sion magnus: & excelsus super omnes populos.

Psalmus 98.

Oratio.

Redemptor noster, Domine, qui super omnem altitudinem excelsus, & in Sion agnosceris magnus; credulitatem Ecclesiæ tuæ in te amplians perface; & populos in ejus sinceritate fac coalescere: ut nomen tuum, quod magnum est, confitentes; ac regiæ gloriæ honorem tibi, fidei servitute offerentes; tu nos miseratus de excelso prospice: & ab hac humilitate terrarum in mansionibus commuta cœlorum. **R.** Amen.

Per misericordiam tuam, Deus noster, &c.

Antiphona 3. Dominus memor fuit nostri: & benedixit nobis.

Psalmus 113.

Oratio. Domine, qui sursum. Require fol. 72.

R. Hierusalem civitas sancta ultra non eget sole: quia claritas Dei illuminat eam. **P.** Splendor ejus agnus est. **V.** Turres Hierusalem auro ædificabuntur, & propugnacula ejus auro mundo. **P.** Splendor. **V.** Gloria, & honor Patri, &c. **P.** Splendor.

IN LAUDIBUS

Antiphona. Ne projicias nos, Domine, a facie tua: & spiritum sanctum tuum ne auferas a nobis.

Psalmus 50.

Oratio.

Ne projicias nos, Domine, a facie tua; neque auferas misericordiam tuam a nobis: ut quos reatus facinorum tenet obnoxios, miserationis tuæ clementia faciat absolutos. **R.** Amen.

Per misericordiam tuam, Deus noster, &c.

Ad Canticum.

Antiphona. Splendor lucis illuminat eam, & lucerna ejus agnus est.

Canticum Tobiae. Capitulo 13.

Luce clara fulgebis in omnibus finibus terræ: * Nationes multæ de longinquo venient tibi, & habitatores a novissimis partibus terræ ad nomen Domini Dei: Ut munera sua in manibus habentes, regi cœlorum offerunt cum lætitia. * Et nomen Domini magnum erit in omnibus sæculis sæculorum. Maledicti omnes qui spernunt te, * & omnes qui blasphemant

te: Maledicti omnes qui oderunt te, * omnes qui dixerunt in te verbum durum: Maledicti omnes qui deponunt te, & omnes qui destruunt muros tuos, * & omnes qui subvertunt turre tuas, & omnes qui succendunt habitationes tuas: Et benedicti erunt in te * omnes qui ædificant te, in æternum. Tunc gaude & lætare cum filiis justorum, * quia omnes colligentur, & benedicent Dominum in æternum. Felices qui diligunt te, * felices qui gaudent in pace tua. Et felices omnes homines qui contristabuntur in omnibus flagellis tuis, * quoniam gaudebunt, & videbunt omne gaudium tuum in sæcula. Anima mea benedicet Dominum regem magnum, * quia liberavit Hierusalem, Et ædificabitur iterum domus ejus, * in omnibus sæculis sæculorum confitebitur nomini regis cœlorum. Ostia Hierusalem smaragdo & sapphiro fabricabuntur: * & lapides pretiosi omnes muri tui, Turres Hierusalem auro ædificabuntur, * & propugnacula ejus auro mundo. Plateæ Hierusalem canticum lætitiæ dicunt, * & omnis vicus ejus, Alleluia. Benedictus Dominus, qui exaltat te, & benedictus in omnibus sæculis sæculorum: * quoniam in te benedicetur omne sanctum in æternum.

Matutinarium.

Antiphona. Emitte lucem tuam, Domine, & veritatem tuam. **V.** Ipsa me deduxerunt, & perduxerunt in monte sancto tuo. Gloria, & honor Patri, &c.

Lauda. Omnis spiritus laudet Dominum.

Psalmus 148.

Lectio libri Esaie Prophetæ. Capitulo 48.

R. Deo gratias.

Hæc dicit Dominus: Audite me hæc, domus Jacob, qui vocamini nomine Israel, & de aquis Juda existis, qui juratis in nomine Domini Israel, recordamini non in veritate, neque in justitia. De civitate enim sancta vocati sunt, & super Deum Israel constabiliti sunt: Dominus exercituum nomen ejus. Priora ex tunc adnuntiavi, & ex ore meo 82 exierunt, & audita feci ea: repente operatus sum, & venerunt. Scio enim quia durus es tu, & nervus ferreus cervix tua, & frons tua ærea. Prædixi tibi ex tunc: & antequam venirent indicavi tibi, ne forte diceres: Idola mea fecerunt hæc, & sculptilia mea, & conflatilia mandaverunt ista. Quæ audistis, vide omnia: vos autem non adnuntiastis. Audita feci tibi nova ex tunc, & conservata quæ nescis: nunc creata sunt, & non ex tunc: & ante diem, & non vidisti ea, ne forte dicas: Ecce cognovi ea. Neque audisti, neque cognovisti, neque ex tunc aperta est auris tua: scio enim quia prævaricans prævaricabis, & transgressorem ex

ventre vocavi te. Propter nomen meum longe faciam furorem meum: & laude mea infrenabo te, ne intereas. Ecce excoquam te, sed non quasi argentum, elegi te in camino paupertatis. Propter me faciam, ut non blasphemem: & gloriam meam alteri non dabo.

R. Amen.

Hymnus. Benignitatis fons.

Supplicatio. Oremus Redemptorem mundi.

Capitula. Dilectissimi fratres, qui omnia.

Lauda. Alleluia. Lætabitur deserta.

Benedictio. Christus Dominus, qui cum Patre.

Require fol. 69 & 70.

Ad Tertiam.

Proverbiorum Salomonis. Capitulo 15.

R. Deo gratias.

Fili, Labia sapientium disseminabunt scientiam: cor stultorum dissimile erit. Victimæ impiorum abominabiles Domino: vota justorum placabilia. Abominatio est Domino via impii: qui sequitur justitiam, diligitur ab eo. Doctrina mala deserenti viam vitæ: qui increpationes odit, morietur. Infernus, & perditio coram Domino: quanto magis corda filiorum hominum? Non amat pestilens eum, qui se corripit: nec ad sapientes graditur. Cor sapientis exultat faciem: in mœrore animi dejicitur spiritus. Cor sapientis quærit doctrinam: & os stultorum pascitur imperitia. Omnes dies pauperis, mali: secunda mens quasi iuge convivium. Melius est parum cum timore Domini, quam thesauri magni, & insatiabiles. Melius est vocare ad olera cum charitate, quam ad vitulum saginatum cum odio. Vir iracundus provocat rixas: qui patiens est mitigat excitatas. Iter impiorum quasi sepes spinarum: via justorum absque offenculo.

R. Amen.

Lectio libri Deuteronomii. Capitulo 7 & 8.

R. Deo gratias.

In diebus illis: Locutus est Moyses filiis Israel dicens: Audi Israel, Dominus Deus tuus in medio tui est, Deus magnus & terribilis: ipse consumet nationes has in conspectu tuo paulatim atque per partes. Non poteris delere eos pariter: ne forte multiplicentur contra te bestię terræ. Dabitque eos Dominus Deus tuus in conspectu tuo: & interficiet illos donec penitus delebis eos. Tradet reges eorum in manus tuas, & disperdas memoriam eorum sub cœlo: nullus poterit resistere tibi, donec conteras eos. Sculptilia eorum igne combures: non concupisces argentum & aurum, de quibus facta sunt,

neque adsumas de his tibi quicquam, ne forte offendas, propterea qui abominatio est Domini Dei tui. Ne inferas quippiam ex idolo in domum tuam, ne fias anathema, sicut & illud est. Quasi spurcitiā detestaberis, & velut inquinamentum ac sordes abominationis habebis, quia anathema est.

Omne mandatum, quod præcipio tibi hodie, cave diligenter ut facias: ut possitis vivere, & multiplicemini, ingressique possideatis terram, pro qua iuravit Dominus patribus tuis. Et recordaberis cuncti itineris, per quod adduxit te Dominus Deus tuus quadraginta annis per desertum, ut affligeret te, atque tentaret, & nota fierent quæ in tuo animo versabantur, utrum custodires mandata illius, an non. Afflixit te penuria: dedit tibi cibum Manna, quod ignorabas tu & patres tui: ut ostenderet tibi quod non in solo pane vivet homo, sed in omni verbo quod egredietur ex ore Dei.

R. Amen.

Lectio libri Esaïæ Prophetæ. Capitulo 30.

R. Deo gratias.

Expectat Dominus ut misereatur vestri: & ideo exaltabitur parcens vobis: quia Deus iudicii Dominus: beati omnes, qui expectant eum. Populus enim Sion habitabit in Hierusalem: plorans nequaquam plorabis, miserans miserebitur tui: ad vocem clamoris tui statim ut audierit, respondebit tibi. Et dabit tibi Dominus panem arctum, & aquam brevem: & non faciet avolare a te ultra doctorem tuum: & erunt oculi tui videntes præceptorem tuum. Et aures tuæ audient verbum post tergum monentis: Hæc via, ambulate in ea: neque ad dexteram, neque declinetis ad sinistram. Et contaminabis laminas sculptilium argenti tui, & vestimentum conflatilis auri tui, & disperges ea sicut immunditiā menstruatae. Egredere, dices ei: Et dabitur pluvia semini tuo, ubicumque seminaveris in terra: & panis frugum terræ erit uberimus, & pinguis: pascentur in possessione tua in die illa agnus 83 spatiose: & tauri tui, & pulli asinorum, qui operantur terram, commistum migma comedent, sicut in area ut ventilatum est. Et erunt super omnem montem excelsum, & super omnem collem elevatum rivi currentium aquarum, in die interfectionis multorum cum ceciderit turris. Et erit lux lunæ sicut lux solis, & lux solis erit septemplex sicut lux septem dierum, in die qua alligaverit Dominus vulnus populi sui, & percussuram plagæ ejus sanaverit.

R. Amen.

Sequentia Epistolæ Pauli Apostoli ad Ephesios. Capitulo 5.

R. Deo gratias.

Fratres, Estote imitatores Dei, sicut filii charissimi: & ambulate in dilectione, sicut & Christus dilexit nos, & tradidit semetipsum pro nobis oblationem, & hostiam Deo in odorem suavitatis. Fornicatio autem, & omnis immunditia, aut avaritia nec nominetur inter vos, sicut decet sanctos: aut turpitudine, aut stultiloquium, aut scurrilitas, quæ ad rem non pertinet; sed magis gratiarum actio. Hoc enim scitote intelligentes: quod omnis fornicator, aut impudicus, aut immundus, aut avarus, quod est idolorum servitus, non habet hereditatem in regno Christi, & Dei. Nemo vos seducat inanibus verbis: propter hoc enim venit ira Dei in filios diffidentiae. Nolite ergo effici participes eorum. Eratis autem aliquando tenebræ: nunc autem lux in Domino. Ut filii lucis ambulate: fructus enim lucis est in omni bonitate, & iustitia, & veritate: probantes quid sit beneplacitum Domino: & nolite communicare operibus infructuosis tenebrarum, magis autem & redarguite. Quæ enim in occulto fiunt ab ipsis, turpe est dicere. Omnia autem, quæ arguuntur, a lumine manifestantur: omne autem, quod manifestatur, lumen est. Propter quod dicit: Surge qui dormis, exurge a mortuis, & illuminabit te Christus.

R. Amen.

Antiphona 1. Magnus Dominus noster: & terribilis super omnes deos. Quia omnes dii Gentium dæmonia: Dominus autem cælos fecit.

Psalmus 95.

Oratio.

Domine, qui es supra omnes gentes excelsus, & in cœlestibus habitas gloriosus; humilitatem nostram ab excelso intende placatus; ac sicut Ecclesia tua, quæ erat sterilitatis vitio impedita, nunc est, in te credens, virtutum meritis plena, & filiis numerosa; ita mens nostra, ab sterilitate operum infecunda, te tribuente possit & semen verbi suscipere, & copiosis fructibus redundare: nomenque tuum, a solis ortu usque ad occasum præclarum, cordis ambiat unanimitate diligere, & fidei assentione laudare. **R.** Amen.

Per misericordiam tuam.

Antiphona 2. Servite Domino Deo vestro: & nolite adorare deos alienos; quia Dominus sanctus est. Exultate Deo adjutori nostro: jubilate Deo Jacob.

Psalmus 80.

Oratio. Tibi adjutori nostro Domino exultatione fidei. Require fol. 72.

Antiphona 3. In toto corde vestro convertimini

ad Deum, & auferte deos alienos de medio vestri, & servite Domino soli, & liberabit vos de manu inimicorum vestrorum. Audite hæc omnes Gentes: auribus percipite, qui habitatis orbem.

Psalmus 48.

R. Apparuit claritas Dei in nube **P.** Sicut in temporibus Moysi. Et manifestabitur quemadmodum Salomon deprecatus orabat. **V.** Manifestatus est Dominus, quoniam habitavit in excelso: implevit Sion iudicio, & iustitia: & erit fides in temporibus suis. **P.** Sicut in temporibus. **V.** Gloria, & honor, &c. **P.** Sicut.

Preces.

Clamamus ad te, Deus, exaudi nos. **P.** Et a flagello iræ tuæ libera.

V. Contritos fove, & humiliatos tuere, elisos erige, deprecantibus miserere. **P.** Et a flagello.

V. Deus excelse, clamorem nostrum attende, peccata dimitte, & pluviam cito largire. **P.** Et a flagello.

V. Exaudi flentes, & consolare lugentes: gaudium captivis, & patriam redde peregrinis. **P.** Et a flagello.

Supplicatio.

Oremus Auctorem lucis Dominum nostrum Jesum Christum, cum omni supplicatione rogemus; ut nos claritate sua propitius inlustrare dignetur. **R.** Præsta, æterne omnipotens Deus.

Capitula.

Aperiat, quæsumus, Domine os nostrum sapientia; & corde meditemur, & lingua loquamur prudentiam: & ne jumentis insipientibus comparemur, disciplinis divinæ legis erudiamur: ut te solummodo intelligentia nostra adsequens ambiat, quem æterno in gaudio cum Sanctis omnibus laudans, præmia sempiterna suscipiat.

Pater noster, &c,

Ad Sextam, omnia dicantur ut in Sexta, quæ dicitur per totum annum.

Ad Nonam, dicantur ut in secundo die præterito jejuniorum.